



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού



ΓΕΝΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου

ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

**ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
«ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ –
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ»**

Συγγραφική ομάδα

Ηλίας Γεράκος

Μαρία Στυμφαλιάδου

Σπυρίδων Κοττώρης

Βασιλική Κολοβού

Νικόλαος Σκέντος

Ιωάννα Καραγκιόζη

Λυκούργος Σπυριδώνης

Γεώργιος Δαμασκηνίδης

Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης

του εκπαιδευτικού εγχειριδίου

Κωνσταντίνος Μαρκίδης

Γλωσσική επιμέλεια

Εκδόσεις Σοκόλη

Σχεδιασμός-σελιδοποίηση

Mr. Moschos / WINK DESIGN

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού εγχειριδίου της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε με σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Κ.Τ.). Το παρόν εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αναπτύχθηκε με την ευθύνη του ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, τα επιστημονικά στελέχη του οποίου παρακολούθησαν και υποστήριξαν τον συντονισμό του έργου σε όλες του τις φάσεις.

Περιεχόμενα

1	Πρόλογος	7
2	Εισαγωγή	9
A	Περιγραφή ειδικότητας	11
1	Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	11
1 . 1	Τίτλος ειδικότητας	11
1 . 2	Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	11
2	Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	12
2 . 1	Ορισμός ειδικότητας	12
2 . 2	Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	12
2 . 3	Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	13
2 . 4	Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	13
B	Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	15
1	Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	15
2	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	16
Γ	Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	18
1	Ωρολόγιο πρόγραμμα	19
2	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	21
2 . 1	ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	21
2 . 1 . A	ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	21
2 . 1 . B	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	28
2 . 1 . Γ	ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	36
2 . 1 . Δ	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	43
2 . 1 . Ε	ΑΡΧΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	50
2 . 1 . ΣΤ	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	60
2 . 1 . Ζ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ	68
2 . 1 . Η	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Α΄	73

2 . 2	ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	80
2 . 2 . Α	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	80
2 . 2 . Β	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	86
2 . 2 . Γ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	95
2 . 2 . Δ	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	101
2 . 2 . Ε	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	109
2 . 2 . ΣΤ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	116
2 . 2 . Ζ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	123
2 . 2 . Η	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Β΄	129
2 . 3	ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	137
2 . 3 . Α	ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	137
2 . 3 . Β	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ	142
2 . 3 . Γ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	149
2 . 3 . Δ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	154
2 . 3 . Ε	ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	161
2 . 3 . ΣΤ	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	166
2 . 3 . Ζ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Γ΄	172
2 . 4	ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	179
2 . 4 . Α	ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ	179
2 . 4 . Β	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ	185
2 . 4 . Γ	ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	192
2 . 4 . Δ	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ	199
2 . 4 . Ε	ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ	206
2 . 4 . ΣΤ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Δ΄	213
3	Διδακτική μεθοδολογία	219
4	Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	222
4 . 1	Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	222
4 . 2	Μέσα ατομικής προστασίας	222
Δ	Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης	223
1	Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	224
2	Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η	226
2 . 1	Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	226
2 . 2	Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/-ης	226
2 . 3	Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	228
3	Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης	229

4	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης	230
5	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης	233
5 . 1 . Α	ΜΕΛΕΤΗ/ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ	233
5 . 1 . Β	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	233
5 . 1 . Γ	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ	234
5 . 1 . Δ	ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Η/Υ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	235
5 . 1 . Ε	ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	236
5 . 2	Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης	237
	Βιβλιογραφία	239
Α	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	240
Β	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων	245
Γ	Σχετική εθνική νομοθεσία	248

1 | Πρόλογος

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο της ειδικότητας «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281], η οποία υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και την ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του θεσμού. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μια συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μια καινοτόμο δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδιώξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
 - Επικαιροποιημένοι «οδηγοί κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης,
 - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/-τριών,
 - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκ-

παίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των οδηγιών κατάρτισης, των εγχειριδίων και των τραπεζών θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2 | Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο, εκκινώντας από την περιγραφή της ειδικότητας, εστιάζεται στο αναλυτικό περιεχόμενο και τις βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές ενός προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου». Στοχεύει στην ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες αλλά και στους/στις εκπαιδευτές/-τριες των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τα στελέχη σχεδιασμού, τους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους –τις Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης–, αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/-ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εγχειρίδιο αυτό αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει βασικά στοιχεία για την κατανόηση του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά κυρίως επικεντρώνεται στην ανάλυση των μαθησιακών ενοτήτων και των εκπαιδευτικών προδιαγραφών της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αποτελείται από τέσσερα (Α΄-Δ΄) Μέρη.

- **Το Μέρος Α΄ παρέχει συνοπτικά τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας.**
Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των κύριων εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, ενώ γίνεται αναφορά σε βασικές πηγές πληροφόρησης σε σχέση με την ειδικότητα.
- **Το Μέρος Β΄ εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.**
Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- **Το Μέρος Γ΄ εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και σε βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές υλοποίησής του.**

Το Μέρος Γ΄ περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα καθώς και την περίληψη, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα, τις βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά, ένα κείμενο αναφοράς και τις προτεινόμενες πηγές μελέτης κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία, καθώς και σε σημαντικές πληροφορίες που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.

- **Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.**

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες και τους εκπαιδευτές/-τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης, ενδεικτικές εργασίες που θα εκτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, καθώς και οι ειδικές προδιαγραφές υλοποίησης που αφορούν τον εξοπλισμό. Αναλύονται οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, ενώ προτείνονται βασικές μεθοδολογικές αρχές για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο και η τράπεζα θεμάτων της ειδικότητας συνδέονται οργανικά με τον αντίστοιχο οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας.

Για τη συγγραφή της μεθοδολογίας ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Κωνσταντίνος Μαρκίδης και Δέσποινα Μπαμπανέλου, η οποία ανέλαβε και τη συντακτική της επιμέλεια. Αυτή εκπονήθηκε στο πλαίσιο της «Οριζόντιας Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας» της εν λόγω Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» και με βάση μία κατάλληλη προσαρμοσμένη εκδοχή του προτύπου ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (Γούλας, Μαρκίδης & Μπαμπανέλου, 2021).



Περιγραφή ειδικότητας

1 | Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 • Τίτλος ειδικότητας

«Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου».

1.2 • Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα ανήκει στον Τομέα: «Διοίκησης και Οικονομίας» και στην Ομάδα Προσανατολισμού: «Διοίκησης και Οικονομίας».

Η ειδικότητα «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» εντάσσεται στην αρχική επαγγελματική κατάρτιση που παρέχεται από τις Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ), σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 193/17-09-2013), όπως ισχύει κάθε φορά. Η ειδικότητα απευθύνεται σε απόφοιτους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και σε απόφοιτους Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).

1. Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
2. Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. ΥΑ 5954 (ΦΕΚ Β΄ 1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».

2 | Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

Ο/Η απόφοιτος της ειδικότητας «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» των ΣΑΕΚ, με τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που έχει αποκτήσει κατά την εκπαίδευσή του/της, εφαρμόζει τη Λογιστική Επιστήμη με τη χρήση Η/Υ και λογιστικών προγραμμάτων – εφαρμογών (λογισμικών) και ασχολείται με τη διεκπεραίωση κάθε τεχνικής ή άλλης διαδικασίας που αναφέρεται στην εφαρμογή της φορολογικής ασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας.

2.1 • Ορισμός ειδικότητας

«Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» καλείται ο/η απόφοιτος της ειδικότητας «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» των ΣΑΕΚ, ο/η οποίος/-α, διαθέτοντας εξειδικευμένες γνώσεις, δεξιότητες και επαγγελματικές ικανότητες, είναι σε θέση να υποστηρίζει και να διεκπεραιώνει το σύνολο των λογιστικών, φοροτεχνικών και διοικητικών εργασιών που εκτελούνται σε λογιστήρια επιχειρήσεων, οργανισμών και φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και σε λογιστικά – φοροτεχνικά γραφεία. Χρησιμοποιεί σύγχρονα μηχανογραφημένα λογιστικά και πληροφοριακά συστήματα για την καταχώριση, επεξεργασία, παρακολούθηση και αρχειοθέτηση οικονομικών δεδομένων, εφαρμόζει την ισχύουσα λογιστική, φορολογική, ασφαλιστική και εργατική νομοθεσία, υποστηρίζει τη σύνταξη και υποβολή φορολογικών δηλώσεων, τηρεί λογιστικά αρχεία και βιβλία, συμμετέχει στις διαδικασίες μισθοδοσίας και συμβάλλει στην ορθή εκπλήρωση των οικονομικών και φορολογικών υποχρεώσεων φυσικών και νομικών προσώπων. Επιπλέον, συνεργάζεται αποτελεσματικά με λογιστές – φοροτεχνικούς, ελεγκτικούς και δημόσιους φορείς, ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές της επαγγελματικής δεοντολογίας, της εμπιστευτικότητας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και προσαρμόζεται στις συνεχείς εξελίξεις του θεσμικού πλαισίου και των ψηφιακών εφαρμογών που υποστηρίζουν τη λογιστική και φοροτεχνική λειτουργία.

2.2 • Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Το «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Υποστηρίζει ή/και διαχειρίζεται τις ισχύουσες διατάξεις των ΕΛΠ.
- Υποστηρίζει ή/και διαχειρίζεται τις ισχύουσες διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων.
- Υποστηρίζει ή/και διαχειρίζεται τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, καθώς και της νομοθεσίας κοινωνικής ασφάλισης.

- Υποστηρίζει ή/και διαχειρίζεται τη χρηματοοικονομική διοίκηση και οργάνωση του/της οργανισμού/επιχείρησης.
- Υποστηρίζει ή/και διαχειρίζεται τη συγκέντρωση, τον έλεγχο, την κωδικοποίηση και την έκδοση των παραστατικών του λογιστηρίου.
- Υποστηρίζει ή/και διαχειρίζεται την έκδοση, εκτύπωση ή ηλεκτρονική εξαγωγή των λογιστικών βιβλίων και των οικονομικών καταστάσεων που αποτυπώνουν την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης ή του οργανισμού.

2.3 • Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» μπορεί να εργαστεί με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε μικρομεσαίες ή μεγάλες μεταποιητικές, βιομηχανικές, βιοτεχνικές, κατασκευαστικές, εμπορικές ή επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, καθώς και σε φορείς του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα.

Επιπλέον, μπορεί να εργαστεί ως ελεύθερος/-η επαγγελματίας, με κατοχυρωμένη άδεια εξάσκησης επαγγέλματος.

Ειδικότερα, το «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» μπορεί να εργαστεί:

- Σε τμήματα οικονομικών υπηρεσιών και προμηθειών Δήμων, ΟΤΑ και Υπουργείων,
- Σε τμήματα οικονομικών υπηρεσιών και προμηθειών ΔΕΚΟ,
- Σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικούς φορείς,
- Σε λογιστήρια και οικονομικά τμήματα εμπορικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων, καθώς και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών,
- Σε λογιστικά και φοροτεχνικά γραφεία.

2.4 • Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Ν. 3879/2010 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 163 /21-09-2010), όπως εκάστοτε ισχύει.
- Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 193/17-9-2013), όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΥΑ 5954 (ΦΕΚ Β' 1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)».
- Οδηγός Σπουδών της ειδικότητας ΙΕΚ «Ειδικός Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου», ΟΕΕΚ.
- Οδηγός Σπουδών της ειδικότητας ΙΕΚ «Ειδικός Φοροτεχνικού Γραφείου», ΟΕΕΚ.
- ΕΟΠΠΕΠ, Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων. Ανακτήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 2017 από: <http://www.nqf.gov.gr/index.php/ethniko-plaisio-prosonton>

- Νόμος υπ' αριθμ. 4763 (ΦΕΚ Α' 254/21.12.2020) «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις». Και οι τελευταίες αλλαγές που έφερε ο Νόμος 4926/2022.
- Νόμος υπ' αριθμ. 4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α/17-9-2013).

B

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

1 | Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου».

2 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους, οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα.

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
A. «Μελέτη/Σύνταξη στατιστικών δεδομένων, πινάκων και γραφικών παραστάσεων»	• Διενεργούν απογραφή περιουσιακών στοιχείων, • Συντάσσουν τις σχετικές οικονομικές/λογιστικές καταστάσεις, • Μελετούν στατιστικά δεδομένα και αριθμοδείκτες με αναφορά στην επιχείρηση απασχόλησης, • Συντάσσουν και να αναλύουν πίνακες και γραφικές παραστάσεις.
B. «Συγκέντρωση οικονομικών πληροφοριών από όλα τα τμήματα της επιχείρησης»	• Υποστηρίζουν ειδικά την οικονομική λειτουργία της επιχείρησης με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας (Η/Υ) και των εφαρμογών της στο περιβάλλον του λογιστηρίου, • Επεξεργάζονται και να οργανώνουν τις οικονομικές πληροφορίες της επιχείρησης.
Γ. «Διεκπεραίωση γραφειοκρατικών διαδικασιών σχετικών με το λογιστήριο»	• Συντάσσουν και να διεκπεραιώνουν έγγραφα της ισχύουσας εκάστοτε φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας, καθώς και της νομοθεσίας κοινωνικής ασφάλισης, • Διεκπεραιώνουν την αλληλογραφία της επιχείρησης με τις αρμόδιες φορολογικές αρχές και τους ασφαλιστικούς φορείς, • Χρησιμοποιούν εξειδικευμένη λογιστική και διοικητική ορολογία στην αγγλική γλώσσα.
Δ. «Χειρισμός ειδικών εφαρμογών Η/Υ και ασφαλής ψηφιακή επικοινωνία»	• Διεκπεραιώνουν εργασίες μηχανογραφημένης λογιστικής αξιοποιώντας ειδικά πακέτα λογισμικού, • Αξιοποιούν τις δυνατότητες διαδικτυακών εφαρμογών και ασφαλούς ψηφιακής επικοινωνίας.

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
Ε. «Τήρηση λογιστικών βιβλίων και συναφών καταστάσεων»	• Τηρούν τα προβλεπόμενα βιβλία και τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης σύμφωνα με τα ΕΛΠ, • Χειρίζονται με επάρκεια τη διαδικτυακή πλατφόρμα myDATA, • Συμπληρώνουν και να υποβάλλουν φορολογικά και άλλα έντυπα στις διάφορες υπηρεσίες του δημοσίου.



Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

1 | Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	3		3									
2	ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	3		3									
3	ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ	3		3									
4	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2		2									
5	ΑΡΧΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	2		2									
6	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	2		2									
7	ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ		2	2									
8	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ				2		2						
9	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ				2		2						
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ				2		2						
11	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ				2		2						
12	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ				1	2	3						
13	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ				4		4						
14	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ				2		2						
15	ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ							2		2			
16	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ								4	4			
17	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ							2	1	3			
18	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ							2	1	3			

συνέχεια >>

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
19	ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ							2		2			
20	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ							2	1	3			
21	ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ											3	3
22	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ											5	5
23	ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ										2		2
24	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ										3		3
25	ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ										2	1	3
26	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		3	3		3	3		3	3		4	4
ΣΥΝΟΛΟ		15	5	20	15	5	20	10	10	20	7	13	20

2 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 • ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A • ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Αρχών Γενικής Λογιστικής» αφορά τη διδασκαλία των θεμελιωδών εννοιών και αρχών της λογιστικής επιστήμης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τον κρίσιμο ρόλο της λογιστικής στην επιχειρηματική δραστηριότητα και θα εξοικειωθούν με τις αρχές που διέπουν την καταχώριση και παρουσίαση των λογιστικών γεγονότων.

Μέσα από αυτή την ενότητα, θα εξερευνήσουν θεμελιώδεις λογιστικές αρχές και έννοιες, όπως τη λογιστική οντότητα, τη λογιστική ισότητα, τα λογιστικά γεγονότα, τα λογιστικά βιβλία και το λογιστικό κύκλωμα. Παράλληλα, θα κατανοήσουν τους βασικούς μηχανισμούς καταγραφής της λογιστικής πληροφορίας, ενισχύοντας έτσι τις δεξιότητές τους στην ανάλυση και παρουσίαση των οικονομικών δεδομένων.

Επιπλέον, θα αποκτήσουν γνώσεις για τις έννοιες του Ενεργητικού, του Παθητικού και της Καθαρής θέσης, καθώς και των παγίων, του κυκλοφορούντος ενεργητικού, των ιδίων κεφαλαίων, των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, και των εσόδων και εξόδων.

Με την ολοκλήρωση της ενότητας, θα μπορούν να αντιλαμβάνονται και να εφαρμόζουν τις λογιστικές αρχές στην πράξη, λειτουργώντας ως πολύτιμοι/-ες βοηθοί στη διαχείριση των οικονομικών πόρων και στη λήψη στρατηγικών επιχειρηματικών αποφάσεων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Κατανοούν τις βασικές έννοιες και αρχές της γενικής λογιστικής,
- Εξηγούν τη σημασία της λογιστικής στην επιχειρηματική δραστηριότητα,
- Αναγνωρίζουν τα διάφορα λογιστικά βιβλία και τον ρόλο τους στη διαδικασία καταγραφής,
- Περιγράφουν τις έννοιες του Ενεργητικού, του Παθητικού και της Καθαρής θέσης,
- Εφαρμόζουν τις θεμελιώδεις αρχές της λογιστικής σε πραγματικά λογιστικά γεγονότα,
- Καταχωρούν λογιστικά γεγονότα στα αντίστοιχα λογιστικά βιβλία με ακρίβεια,
- Αναλύουν οικονομικά δεδομένα για να υποστηρίξουν επιχειρηματικές αποφάσεις,

- Δημιουργούν και να παρουσιάζουν λογιστικές αναφορές σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα,
- Εκτιμούν τη σημασία της ακεραιότητας και της ακρίβειας στην καταγραφή λογιστικών δεδομένων,
- Δείχνουν υπευθυνότητα και επαγγελματισμό στη διαχείριση των οικονομικών πόρων,
- Υιοθετούν μια αναλυτική και κριτική προσέγγιση κατά την αξιολόγηση των οικονομικών δεδομένων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Γενική Λογιστική / Χρηματοοικονομική Λογιστική / Επιχειρηματική δραστηριότητα / Λογιστικά βιβλία / Θεμελιώδεις αρχές λογιστικής / Ενεργητικό, Παθητικό, Καθαρή θέση / Οικονομικά δεδομένα / Γενικό Καθολικό / Ισοζύγιο / Ημερολόγιο / Οικονομικές καταστάσεις / Οικονομικό αποτέλεσμα / Λογιστικές αναφορές / Οικονομικοί πόροι / Αξιολόγηση οικονομικών δεδομένων.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ
2	ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
3	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (ΑΠΟΓΡΑΦΗ – ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ)
4	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ
5	ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ: ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ – ΙΣΟΖΥΓΙΟ – ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
6	ΑΝΑΛΥΣΗ – ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ
7	ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.A.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις βασικές έννοιες που αφορούν τις οικονομικές μονάδες, τα κριτήρια με βάση τα οποία αυτές διακρίνονται και τον τρόπο ταξινόμησής τους σε επιμέρους κατηγορίες. Σκοπός της υποενότητας είναι η κατανόηση των διαφορετικών ταξινομήσεων, οι οποίες διευκολύνουν τη μελέτη και την ανάλυση των οικονομικών μονάδων, τη διαμόρφωση θεσμικών και λειτουργικών πλαισίων, καθώς και τη λήψη εξειδικευμένων αποφάσεων. Ειδικότερα, θα παρουσιαστεί η ταξινόμηση των οικονομικών μονάδων με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Τη νομική μορφή του φορέα τους, δηλαδή του φυσικού ή νομικού προσώπου (ή των προσώπων) που τις ιδρύει και τις διαχειρίζεται. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι προσωπικές και εταιρικές επιχειρήσεις (ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, ανώνυμες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ΙΚΕ κ.λπ.), οι συνεταιρισμοί, οι κοινοπραξίες, οι όμιλοι κ.ά.
- Το είδος των αγαθών ή υπηρεσιών που παράγουν, τον τρόπο παραγωγής ή τον κλάδο δραστηριοποίησής τους. Με βάση το κριτήριο αυτό ταξινομούνται σε πολλές κατηγορίες και υποκατηγορίες, όπως βιομηχανικές, βιοτεχνικές, εμπορικές, γεωργικές εκμεταλλεύσεις, τράπεζες, ασφαλιστικές, ναυτιλιακές και μεταφορικές επιχειρήσεις.
- Την ιδιότητα του φορέα τους, οπότε διακρίνονται σε ιδιωτικές, δημόσιες, δημοτικές, μεικτές, πολυεθνικές κ.λπ.
- Τον επιδιωκόμενο οικονομικό σκοπό. Ορισμένες επιδιώκουν κυρίως την κάλυψη του κόστους λειτουργίας τους μέσω των εσόδων τους· στην κατηγορία αυτή εντάσσονται συνήθως οργανισμοί κοινής ωφέλειας. Άλλες επιδιώκουν τη δημιουργία πλεονάσματος για τη διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους, χωρίς αυτό να αποδίδεται στους φορείς τους, όπως συμβαίνει σε σωματεία, ιδρύματα και συλλόγους. Τέλος, υπάρχουν οργανισμοί που δεν αποσκοπούν ούτε στη δημιουργία πλεονάσματος ούτε στην πλήρη κάλυψη του κόστους τους, όπως ορισμένα κοινωφελή ιδρύματα και φιλανθρωπικά σωματεία.

Τέλος, οι οικονομικές μονάδες που έχουν ως κύριο στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους, δηλαδή του πλεονάσματος των εσόδων από την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε σχέση με το κόστος τους, και επιδιώκουν την αύξηση της περιουσιακής αξίας των φορέων τους, ονομάζονται επιχειρήσεις.

Η προτεινόμενη διδακτική μέθοδος είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.1.A.2 | ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις βασικές έννοιες, τις αρχές και τους σκοπούς της Γενικής Χρηματοοικονομικής Λογιστικής, που είναι περισσότερο «εξωστρεφής», εστιάζεται στους εξωτερικούς χρήστες (μετόχους, πιστωτές, επενδυτές, ελεγκτές) και αποσκοπεί ειδικότερα:

- Στον προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης μιας οικονομικής μονάδας.
- Στην παρακολούθηση, στην ενημέρωση και στον έλεγχο των μεταβολών που επέρχονται συνεχώς στα διάφορα μεγέθη των οικονομικών μονάδων εξαιτίας της δραστηριότητάς τους.
- Στον προσδιορισμό του οικονομικού αποτελέσματος μιας περιόδου, όπως αυτό προκύπτει από τη δράση της οικονομικής μονάδας κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.
- Στην παροχή πληροφοριών που χρησιμοποιούνται ως βάση για λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Αυτές οι πληροφορίες θα δώσουν τη δυνατότητα στους διοικού-ντες αφενός να υλοποιήσουν τους δύο βασικούς χρηματοοικονομικούς στόχους

κάθε κερδοσκοπικής επιχείρησης, δηλαδή την κερδοφορία και τη φερεγγυότητα – «επιβίωση», και αφετέρου να ασκήσουν αποτελεσματικά λειτουργικούς, οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους.

Σκοπός της υποενότητας είναι να γίνει κατανοητή η διάκριση της Γενικής Χρηματοοικονομικής Λογιστικής από τη Διοικητική Λογιστική. Η Διοικητική Λογιστική εστιάζεται σε πληροφορίες χρήσιμες για τους εσωτερικούς χρήστες, δηλαδή τους διοικούντες την οικονομική μονάδα και όλους όσους εμπλέκονται στην παραγωγική και συναλλακτική δραστηριότητα. Τέτοια στοιχεία είναι οι προϋπολογισμοί, οι απολογισμοί, τα κόστη, οι τιμολογήσεις κ.ά.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τον ευρύτερο ρόλο της Λογιστικής και τη συμβολή των βασικών μεθόδων και τεχνικών της στην επίτευξη ειδικότερα των σκοπών της Χρηματοοικονομικής (Γενικής) Λογιστικής. Η γνώση αυτή αποτελεί αναγκαίο θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο για τη μελέτη και άλλων πεδίων των λογιστικών εφαρμογών.

Η προτεινόμενη διδακτική μέθοδος είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.1.A.3 | ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

(ΑΠΟΓΡΑΦΗ – ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ)

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν την έννοια της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης η οποία ταυτίζεται με τη λογιστική αποτύπωση του συνόλου των περιουσιακών της στοιχείων, δηλαδή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.

Η διαπίστωση της στιγμιαίας αυτής κατάστασης πραγματοποιείται με την Απογραφή, τη λεπτομερή δηλαδή πιστοποίηση, ποσοτική καταμέτρηση και αποτίμηση όλων των περιουσιακών στοιχείων, Ενεργητικού και Παθητικού, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, σε μια δομή, σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.

Σκοπός της υποενότητας είναι να γίνει κατανοητό ότι ο μεγάλος όγκος των στοιχείων που προκύπτει από την απογραφή δεν είναι πρακτικά εφικτό να κοινοποιηθεί στους χρήστες της πληροφορίας, οι οποίοι άλλωστε δεν ενδιαφέρονται για τον εξαντλητικό βαθμό ανάλυσης που περιέχεται σε αυτή.

Η λογιστική αποτύπωση επιτυγχάνεται με την περιληπτική απεικόνιση σε έναν πίνακα της Απογραφής με ομαδοποιημένα τα επιμέρους λεπτομερειακά περιουσιακά στοιχεία, ο οποίος αποτελεί τον Ισολογισμό. Τόσο η Απογραφή όσο και ο Ισολογισμός συντάσσονται τουλάχιστον μία φορά στο τέλος-κλείσιμο κάθε χρήσεως ή διαχειριστικής περιόδου ή σε συχνότερα χρονικά σημεία, όταν αυτά επιβάλλονται θεσμικά (π.χ. κάθε εξάμηνο) ή σε συγκεκριμένα χρονικά σημεία που σηματοδοτούν ειδικές καταστάσεις, όπως εκκαθάριση της επιχείρησης, συγχώνευση-εξαγορά, εισαγωγή στο χρηματιστήριο κ.ά.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι ο Ισολογισμός είναι μια χρηματοοικονομική κατάσταση (ή Λογιστικός Πίνακας) που απεικονίζει συνοπτικά την οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή, αντιπαραθέτοντας τα περιουσιακά στοιχεία στις παρακάτω δύο μεγάλες κατηγορίες:

- Στοιχεία Ενεργητικού (Δικαιώματα) και
- Στοιχεία Παθητικού (Υποχρεώσεις).

Επίσης, ο Ισολογισμός κοινοποιείται προς όλους γενικά τους/τις ενδιαφερόμενους/-ες για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, τόσο εντός όσο και εκτός αυτής. Για αυτόν τον λόγο, άλλωστε, κοινοποιείται με διάφορους τρόπους, κυρίως μέσα από τον Τύπο, έντυπο και ηλεκτρονικό (Αρχή της δημοσιότητας).

Η προτεινόμενη διδακτική μέθοδος είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.1.A.4 | ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν στην υποενότητα αυτή ότι το κυρίαρχο χαρακτηριστικό της ζωής των οικονομικών μονάδων –και ταυτόσημο με το ίδιο το νόημα της ύπαρξής τους– είναι η συνεχής δράση. Σκοπός της υποενότητας είναι να γίνει κατανοητή η διαρκής αλληλουχία οικονομικών πράξεων που αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση του βασικού παραγωγικού και οικονομικού σκοπού που επιδιώκουν. Ενδεικτικά, αναφέρουμε την απόκτηση μηχανημάτων, την αγορά πρώτων υλών, τη λήψη δανείων, την καταβολή μισθών, την πώληση προϊόντων, την είσπραξη απαιτήσεων, την εξόφληση υποχρεώσεων κ.λπ. Τόσο για την παραγωγή του προϊόντος ή της υπηρεσίας όσο και για τη διάθεσή του/της και τη δημιουργία οικονομικού αποτελέσματος, απαιτείται η λειτουργία ενός συνεχούς κυκλώματος εισροών – εκροών, αξιών και υλικών στοιχείων. Η λειτουργία του κυκλώματος αυτού προκαλεί συνεχείς μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, προκαλώντας μια σειρά μετασχηματισμών του τύπου:

ΧΡΗΜΑ → ΠΡΑΓΜΑ (ή ΔΙΚΑΙΩΜΑ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) → ΧΡΗΜΑ

Η υποενότητα στοχεύει στο να γίνει σαφές ότι η Λογιστική, από τη στιγμή που προσδιόρισε την οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης, έχει ως αποστολή να αναπτύξει τους μηχανισμούς με τους οποίους θα ενημερώνει για κάθε μεταβολή της κατάστασης αυτής.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν την καθολική ισχύ της θεμελιώδους λογιστικής ισότητας:

Ενεργητικό = Παθητικό = Υποχρεώσεις + Καθαρή Θέση.

Οποιαδήποτε οικονομική πράξη που προκαλεί μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας δεν είναι δυνατόν να διαταράξει την ισότητα αυτή των εισ-

ρών – εκρών, αλλά αντίθετα θα πρέπει οι επιπτώσεις των διαφόρων μορφών συναλλαγών επί του Ισολογισμού να διατηρούν ανεπηρέαστη την ισορροπία Ενεργητικού και Παθητικού.

Η προτεινόμενη διδακτική μέθοδος είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.1.A.5 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ: ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ – ΙΣΟΖΥΓΙΟ – ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν στην υποενότητα αυτή ότι όλες οι μεταβολές που επέρχονται στα διάφορα περιουσιακά στοιχεία από τις οικονομικές πράξεις καταχωρίζονται στους οικείους λογαριασμούς των στοιχείων που μεταβλήθηκαν, προκαλώντας πάντοτε ισόποσες χρεοπιστώσεις.

Για τον λόγο αυτόν, οι λογαριασμοί που απεικονίζουν τα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας απαρτίζουν το Γενικό Καθολικό. Η καταχώριση όμως στους λογαριασμούς του Γενικού Καθολικού δεν είναι παρά μία μόνο φάση του λογιστικού κυκλώματος που παρακολουθεί τις διάφορες οικονομικές πράξεις και τις συνεπακόλουθες μεταβολές στα λογιστικά μεγέθη της οικονομικής μονάδας.

Σκοπός της υποενότητας είναι να γίνει κατανοητό ότι η ροή της λογιστικής πληροφορίας αρχίζει με το ίδιο το οικονομικό γεγονός. Για να γίνει όμως «αντιληπτό» το γεγονός από το λογιστικό σύστημα και να ενταχθεί στο κύκλωμα, απαιτείται κάποιο έγγραφο ή άλλης μορφής παραστατικό (δικαιολογητικό) που να «αποδεικνύει» κατά τρόπο αποδεκτό και να περιγράφει τη συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή.

Στη συνέχεια, γίνεται «λογιστική» επεξεργασία αυτού του παραστατικού, δηλαδή αναλύεται η πράξη στα επιμέρους στοιχεία που επηρεάστηκαν και επισημαίνεται η κατεύθυνση των σχετικών μεταβολών σε ένα λογιστικό βιβλίο που ονομάζεται «βιβλίο της αρχικής εγγραφής»-Ημερολόγιο. Στο Ημερολόγιο καταχωρίζονται με απόλυτη χρονολογική σειρά όλα τα οικονομικά γεγονότα που επηρεάζουν τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής μονάδας. Οι σχετικές πληροφορίες μεταφέρονται στους λογαριασμούς του Γενικού Καθολικού, από όπου τελικά θα συνταχθούν και οι διάφορες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η απεικόνιση των γεγονότων στο Ημερολόγιο γίνεται με έναν ορισμένο τρόπο έτσι ώστε να διευκολύνεται η λογιστική «ανάγνωσή» του, η κατανόηση της συναλλαγής, ο έλεγχός της και η διαπίστωση της αρχής της ισόποσου χρεοπίστωσης. Η ίδια λογική ισχύει και στα αυτοματοποιημένα και ηλεκτρονικά συστήματα.

Η προτεινόμενη διδακτική μέθοδος είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.1.A.6 | ΑΝΑΛΥΣΗ – ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Σκοπός της υποενότητας είναι να γίνει κατανοητή η δυνατότητα κάθε λογαριασμός του Γενικού Καθολικού να παρακολουθεί ένα περιουσιακό στοιχείο της οικονομικής μονάδας. Μερικοί από τους λογαριασμούς μπορούν να χαρακτηριστούν ως απλοί, με

την έννοια ότι το περιεχόμενό τους εξαντλεί την πληροφοριοδοτική και ελεγκτική του σημασία. Άλλοι όμως εμπεριέχουν ένα πλήθος ομαδοποιημένων πληροφοριών που είναι σημαντικό να αναλυθούν ειδικότερα και ονομάζονται περιληπτικοί ή γενικοί. Η διάκριση αυτή δεν είναι απόλυτη, αλλά σχετίζεται με το αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης, το μέγεθός της, τις ειδικές πληροφοριακές της ανάγκες, τις δυνατότητες του λογιστικού της συστήματος κ.λπ.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, τη διάκριση μεταξύ απλών και περιληπτικών λογαριασμών. Ειδικότερα, θα κατανοήσουν ότι ο λογαριασμός «Ταμείο» αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα απλού λογαριασμού, καθώς δεν απαιτεί περαιτέρω ανάλυση, ενώ ο λογαριασμός «Καταθέσεις όψεως» είναι περιληπτικός, αφού η ανάλυσή του σε επιμέρους λογαριασμούς ανά τράπεζα (π.χ. ALPHA BANK, EUROBANK κ.λπ.) είναι αναγκαία.

Τέλος, στην υποενότητα θα παρασχεθούν κλασικά παραδείγματα περιληπτικών λογαριασμών όπως οι «Πελάτες», οι «Προμηθευτές» κ.λπ., οι οποίοι, εκτός από το συνολικό μέγεθος που αντιπροσωπεύουν είτε ως κίνηση είτε ως υπόλοιπο, δηλαδή τη συνολική απαίτηση ή υποχρέωση της επιχείρησης, παρακολουθούν και τους επιμέρους πελάτες ή προμηθευτές της. Ο περιληπτικός λογαριασμός του Γενικού Καθολικού, ο οποίος εκφράζει τη «γενική» κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, ονομάζεται Πρωτοβάθμιος.

Η προτεινόμενη διδακτική μέθοδος είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.1.A.7 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν στην υποενότητα αυτή ότι τα στοιχεία που διαμορφώνουν το αποτέλεσμα μιας λογιστικής περιόδου, δηλαδή τα έσοδα και τα έξοδα, παρακολουθούνται μέσω ιδιαίτερων λογαριασμών διαχείρισης στο Ημερολόγιο και στο Γενικό Καθολικό και, κατά συνέπεια, εμφανίζονται και στα αντίστοιχα Ισοζύγια. Θα κατανοήσουν επίσης ότι τα έξοδα συνιστούν μειώσεις των Ιδίων Κεφαλαίων, ενώ τα έσοδα αυξήσεις τους. Για τον λόγο αυτόν, η λειτουργία των λογαριασμών εσόδων και εξόδων ακολουθεί κατ' αναλογία τους κανόνες κίνησης του λογαριασμού των Ιδίων Κεφαλαίων: τα έξοδα χρεώνονται όταν αυξάνονται, ενώ τα έσοδα πιστώνονται όταν αυξάνονται.

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι οι λογαριασμοί εσόδων και εξόδων λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης για την παρακολούθηση των σχετικών μεταβολών, ενώ στο τέλος της χρήσης συγκεντρώνονται στους αποτελεσματικούς λογαριασμούς Εκμετάλλευσης και Αποτελεσμάτων Χρήσης. Οι λογαριασμοί αυτοί λειτουργούν ως λογιστικοί χώροι συγκέντρωσης, στους οποίους μεταφέρονται, μέσω κατάλληλων εγγραφών χρεοπίστωσης, όλα τα έσοδα και τα έξοδα της περιόδου. Ειδικότερα, στον λογαριασμό Εκμετάλλευσης μεταφέρονται τα οργανικά έσοδα και έξοδα, δηλαδή εκείνα που συνδέονται άμεσα με τη συνήθη επιχειρηματική δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας. Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού, χρε-

ωστικό ή πιστωτικό, εκφράζει το οργανικό αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης, δηλαδή το λειτουργικό κέρδος ή τη λειτουργική ζημία της περιόδου. Σε επόμενο στάδιο, το οργανικό αποτέλεσμα, μαζί με τα ανόργανα και έκτακτα έσοδα και έξοδα, μεταφέρεται στον λογαριασμό Αποτελέσματα Χρήσης, του οποίου το υπόλοιπο αντιπροσωπεύει το τελικό αποτέλεσμα της επιχείρησης για τη συγκεκριμένη λογιστική περίοδο.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι, μέσω των εγγραφών μεταφοράς στους αποτελεσματικούς λογαριασμούς, όλοι οι λογαριασμοί εσόδων και εξόδων εξισώνονται και μηδενίζονται στο τέλος της χρήσης. Αυτό είναι εύλογο, καθώς αφορούν αποκλειστικά τη συγκεκριμένη λογιστική περίοδο. Για τον λόγο αυτόν, δεν εμφανίζονται στον Ισολογισμό, παρά μόνο έμμεσα, μέσω του αποτελέσματος που ενσωματώνεται στα Ίδια Κεφάλαια.

Η προτεινόμενη διδακτική μέθοδος είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Λιάπης, Κ. Ι. & Φίλος, Γ. Α. (2017). *Λογιστική & Οικονομική των Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Στεφάνου, Κ. Ι. (2019). *Χρηματοοικονομική λογιστική. Με βάση τα ελληνικά και διεθνή λογιστικά πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Συμπληρωματικές

1. Ρεβάνογλου, Α. Μ. & Γεωργόπουλος, Ι. Δ. (2022). *Χρηματοοικονομική Λογιστική και Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα.
2. Λιάπης, Κ. Ι., Χύτης, Ε. Θ. & Γαλανός, Χ. Α. (2021). *Λογιστική εταιρειών, φορολογία & εταιρικοί μετασχηματισμοί*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

2.1.B • ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Αρχών μάρκετινγκ» αφορά τη διδασκαλία των βασικών αρχών του μάρκετινγκ, με έμφαση στη διδασκαλία της φιλοσοφίας, του περιεχομένου και της λειτουργίας του, συνδέοντάς το με τις λοιπές λειτουργίες της επιχείρησης. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για την έρευνα μάρκετινγκ και τη διάγνωση της καταναλωτικής συμπεριφοράς. Στη συνέχεια, αναλύονται τα κριτήρια τμηματοποίησης της αγοράς και οι στρατηγικές στόχευσης κάθε ομάδας-στόχου. Παρουσιάζονται αναλυτικά τα 4Ps του μείγματος μάρκετινγκ: το Προϊόν (Product), η Τιμή (Price), η Διανομή (Place) και η Προώθηση (Promotion). Συγκεκριμένα, αναλύονται τα χαρακτηριστικά και η σημασία του προϊόντος, οι στρατηγικές τιμολόγησης και ο ρό-

λος της τιμολογιακής πολιτικής, τα κανάλια διάθεσης, αποθήκευσης, μεταφοράς και διανομής του προϊόντος, καθώς και οι μέθοδοι, τα εργαλεία και τα κανάλια προβολής και προώθησης του προϊόντος.

Παράλληλα, εξετάζεται ο κύκλος ζωής του προϊόντος και οι στρατηγικές μάρκετινγκ σε κάθε στάδιο του κύκλου. Τέλος, παρουσιάζονται, σε ένα βασικό επίπεδο, οι παράγοντες που επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά και τη διαδικασία λήψης αγοραστικών αποφάσεων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν την έννοια του μάρκετινγκ,
- Περιγράφουν τις βασικές αρχές και τη φιλοσοφία του μάρκετινγκ,
- Αναλύουν τα στοιχεία του μείγματος μάρκετινγκ (4Ps) και τη σημασία τους,
- Διακρίνουν τα χαρακτηριστικά του προϊόντος που το διαφοροποιούν από τον ανταγωνισμό,
- Διατυπώνουν την τιμολογιακή πολιτική της επιχείρησης,
- Υποδεικνύουν τα κατάλληλα κανάλια διανομής και διάθεσης των προϊόντων,
- Αναπτύσσουν αποτελεσματικές μεθόδους προβολής και προώθησης των προϊόντων,
- Περιγράφουν τον κύκλο ζωής των προϊόντων και τις αντίστοιχες στρατηγικές μάρκετινγκ για κάθε στάδιο,
- Απαριθμούν τους παράγοντες που επηρεάζουν την καταναλωτική συμπεριφορά,
- Προσδιορίζουν τη διαδικασία λήψης αγοραστικών αποφάσεων από τους καταναλωτές,
- Απαριθμούν τα στάδια του σχεδιασμού και υλοποίησης μιας έρευνας αγοράς,
- Τμηματοποιούν την αγορά και αναπτύσσουν στρατηγικές στόχευσης για τα διάφορα τμήματα,
- Υποστηρίζουν την αξία της ορθής εφαρμογής των μεθόδων και των τεχνικών του επιστημονικού πεδίου του Μάρκετινγκ στην επίτευξη και διατήρηση της ανταγωνιστικότητας μιας επιχείρησης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Μάρκετινγκ / Μείγμα Μάρκετινγκ / Προϊόν / Τιμολόγηση / Διανομή / Προβολή και Προώθηση / Κύκλος ζωής / Τμηματοποίηση / Παρατήρηση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
2	ΜΕΙΓΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ (4Ps)
3	ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ (PRODUCT)
4	ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ (PRICE)
5	ΔΙΑΝΟΜΗ – ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ
6	ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ
7	ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
8	ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΓΟΡΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.B.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών και εννοιών του Μάρκετινγκ, με έμφαση σε ένα ευρύ πλαίσιο εταιρικών δραστηριοτήτων, που εκτείνονται σε όλο το φάσμα του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, με έντονη παρουσία και ανάπτυξη κυρίως στον τομέα της παροχής υπηρεσιών. Το Μάρκετινγκ αποτελεί μια διαδικασία της διοίκησης με την οποία εντοπίζονται, προβλέπονται και ικανοποιούνται οι ανάγκες των καταναλωτών, με κέρδος για την επιχείρηση.

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τεχνικές και πρακτικές εφαρμογές του μάρκετινγκ, στοιχεία αναγκαία για την ανταγωνιστική προοπτική του κλάδου, όπως είναι η αγορά και η πώληση, οι μεταφορές, η επεξεργασία – μεταποίηση, η αποθήκευση, η τυποποίηση, η συσκευασία, η χρηματοδότηση, η ανάληψη κινδύνων, η πληροφόρηση και έρευνα της αγοράς, η επικοινωνία, η προβολή και προώθηση. Είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να λαμβάνουν συγκεκριμένες γνώσεις και να αναπτύσσουν δεξιότητες μέσω της ενασχόλησής τους με μελέτες περίπτωσης αντλούμενες από δραστηριότητες του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα. Η υποενότητα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση μελετών περίπτωσης όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες σχηματίζουν ομάδες εργασίας για εστιασμένα θέματα που αναδεικνύουν τη σχέση και την αλληλεπίδραση του μάρκετινγκ με τα υπόλοιπα επιστημονικά πεδία.

Η εν λόγω εκπαιδευτική υποενότητα προσφέρει τη βάση για την απόκτηση των γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων στην εκπόνηση σχεδίων μάρκετινγκ στον τομέα της παροχής υπηρεσιών στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται.

2.1.B.2 | ΜΕΙΓΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ (4Ps)

Στην υποενότητα αυτή, εξετάζονται τα βασικά στοιχεία του μείγματος μάρκετινγκ μιας επιχείρησης. Το μείγμα μάρκετινγκ (marketing mix) αποτελεί ένα σύστημα αλληλεξαρτώμενων δραστηριοτήτων και αποφάσεων, μέσω του οποίου καθορίζεται ο βαθμός συμμετοχής των επιμέρους συστατικών στη συνολική στρατηγική μάρκετινγκ της επιχείρησης. Αποτελεί ένα ιδιαίτερα χρήσιμο διοικητικό εργαλείο, καθώς ορισμένες από τις μεταβλητές που το συνθέτουν μπορούν να ελεγχθούν από την επιχείρηση, ενώ άλλες επηρεάζονται από το εξωτερικό περιβάλλον.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις τέσσερις βασικές μεταβλητές του μείγματος μάρκετινγκ: το προϊόν (product), την τιμή (price), την προώθηση (promotion) και τη διανομή (place). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι μεταβλητές αυτές αλληλεπιδρούν και συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας αποτελεσματικής στρατηγικής μάρκετινγκ, κατανοώντας παράλληλα τη σημασία τους για την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και εφαρμογές που προσομοιώνουν πραγματικές επιχειρηματικές συνθήκες, ενώ θα αναπτύξουν την ικανότητα αξιολόγησης της συμβολής κάθε στοιχείου του μείγματος μάρκετινγκ στη χάραξη και υλοποίηση της στρατηγικής της επιχείρησης.

Για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων, προτείνεται η αξιοποίηση σεναρίων προσομοίωσης, παιχνιδιών ρόλων, μελετών περίπτωσης και κατάλληλων εποπτικών μέσων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εμβαθύνουν στα επιμέρους στοιχεία του μείγματος μάρκετινγκ μέσα από παραδείγματα πραγματικών επιχειρήσεων.

Η μαθησιακή υποενότητα παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις και τα κατάλληλα εργαλεία για την κατανόηση, ανάλυση και αποτελεσματική αξιοποίηση των βασικών στοιχείων του μείγματος μάρκετινγκ, συμβάλλοντας στη βελτίωση του σχεδιασμού και της εφαρμογής προγραμμάτων μάρκετινγκ και επιχειρησιακής στρατηγικής.

2.1.B.3 | ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ (PRODUCT)

Στην τρίτη υποενότητα, αναλύεται η διάσταση της πρώτης μεταβλητής του μείγματος μάρκετινγκ, του Προϊόντος. Η κατανόηση έγκειται στην εφαρμογή των στοιχείων του μείγματος μάρκετινγκ ως βασικών στοιχείων διαμόρφωσης της στρατηγικής του Μάρκετινγκ σε μια επιχείρηση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την έννοια του Προϊόντος, το οποίο ορίζεται ως ένα σύνολο υλικών και άυλων χαρακτηριστικών που δημιουργούν ωφέλεια. Ως προϊόν νοείται είτε μια ιδέα είτε ένα αγαθό είτε μια υπηρεσία είτε συνδυασμός των ανωτέρω.

Υπό το πρίσμα του μάρκετινγκ, το προϊόν αποτελεί ουσιαστικά ένα άθροισμα τεχνικών και συμβολικών στοιχείων που έχουν οικονομική αξία και παρέχουν παράλληλα ικανοποίηση στους αγοραστές. Ακολουθεί ανάλυση των επιμέρους στοιχείων που συνθέτουν το προϊόν και τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διακρίνουν τα στοιχεία που αφορούν τη φυσική

υπόσταση του προϊόντος, όπως το μέγεθος και την ποικιλία, αλλά και τα υπόλοιπα βασικά χαρακτηριστικά του, όπως το όνομα, το εμπορικό σήμα, τη συσκευασία και την ετικέτα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην έννοια του εμπορικού σήματος και των διαδικασιών ασφάλειας και συντήρησης των προϊόντων και διαμόρφωσης του λογοτύπου. Με αυτόν τον τρόπο, προωθείται η κατανόηση του πώς όλα αυτά συμβάλλουν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της συμβολής της συνιστώσας του προϊόντος στη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού.

Προτείνεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξασκούνται σε μελέτες περίπτωσης και παιχνίδια ρόλων, για την κατανόηση της σημασίας των χαρακτηριστικών του προϊόντος στη διαμόρφωση της στρατηγικής.

2.1.B.4 | ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ (PRICE)

Αυτή η υποενότητα αποτελεί αναμφίβολα το πιο χρήσιμο στρατηγικό εργαλείο για τους επιχειρηματίες στη διαδικασία προσδιορισμού της τιμής ενός προϊόντος/υπηρεσίας, με τη χρήση λογιστικών εργαλείων και την ανάλυση οικονομικών δεδομένων. Η τιμή είναι ουσιαστικά το στοιχείο εκείνο των διαστάσεων του μείγματος μάρκετινγκ το οποίο δημιουργεί έσοδα για την επιχείρηση. Σκόπιμο είναι να γίνεται επιμέρους οικονομική ανάλυση και να εξετάζονται όλες οι παράμετροι και τα στοιχεία που επηρεάζουν την τιμολόγηση των προϊόντων/υπηρεσιών μιας επιχείρησης, όπως η συμπεριφορά του κόστους, οι πωλήσεις, ο προσδιορισμός της ζήτησης, οι τιμές των ανταγωνιστών.

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα συνδέεται με τις αρχές οικονομικής θεωρίας, όπου αναλύονται οι έννοιες της ελαστικότητας της ζήτησης και της λογιστικής, με έμφαση στη μέθοδο ανάλυσης του νεκρού σημείου. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις διάφορες βασικές στρατηγικές τιμολόγησης με βάση το είδος του προϊόντος/υπηρεσίας και τη φάση που διανύει στον κύκλο ζωής του.

Εξοικειώνονται με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις ώστε να είναι σε θέση να προσδιορίζουν την τιμή ενός προϊόντος/υπηρεσίας. Προτείνεται η χρήση ενεργητικών τεχνικών, όπως οι πρακτικές ασκήσεις, οι μελέτες περιπτώσεων, η εργασία σε ομάδες, ο καταγισμός ιδεών και οι προσομοιώσεις, προκειμένου να ενισχυθεί η κατανόηση των εννοιών και να αναπτυχθούν ουσιαστικές δεξιότητες που μετουσιώνουν τη θεωρητική κατάρτιση σε πρακτική εφαρμογή.

Συνολικά, η υποενότητα επιδιώκει να παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις για την ανάλυση της τιμολογιακής πολιτικής μιας επιχείρησης παροχής υπηρεσιών, την ερμηνεία των αριθμητικών δεδομένων και την εκτίμηση του οικονομικού αποτελέσματος, καθώς και τη λήψη αποφάσεων για την αποτελεσματική τιμολογιακή πολιτική των επιχειρήσεών τους.

2.1.B.5 | ΔΙΑΝΟΜΗ – ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με το τρίτο στοιχείο του μείγματος μάρκετινγκ που αφορά τη Διανομή, η οποία είναι ευρέως γνω-

στή και με τους όρους διάθεση, διακίνηση ή εμπορία. Η διανομή αναφέρεται σε ένα σύνολο δραστηριοτήτων που αφορούν τη μεταβίβαση του προϊόντος ή την προσφορά της υπηρεσίας από τον αρχικό παραγωγό στον τελικό αγοραστή και περιλαμβάνει διαδικασίες όπως μεταφορά και αποθήκευση.

Στη συνέχεια, μελετώνται τόσο η νομική διάσταση της φυσικής διάθεσης του προϊόντος/υπηρεσίας όσο και ζητήματα κυριότητας. Συστήνεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διαδικασία επιλογής των δικτύων διανομής και στην εξεύρεση των κατάλληλων σημείων πώλησης των προϊόντων ή/και των υπηρεσιών μιας επιχείρησης. Ακολουθώντας, περιγράφονται τα κριτήρια επιλογής των καναλιών διανομής, όπως τα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή/και της υπηρεσίας, τα χαρακτηριστικά της αγοράς, τα χαρακτηριστικά της επιχείρησης και τα χαρακτηριστικά των μεσαζόντων. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα κανάλια διανομής και οι μορφές διάκρισής τους με βάση τον αριθμό των μεσαζόντων. Σκοπός είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τη σημαντικότητα των καναλιών διανομής, είτε των άμεσων καναλιών, όπου η διακίνηση προϊόντων/υπηρεσιών γίνεται απευθείας χωρίς τη μεσολάβηση ενδιάμεσων είτε των έμμεσων καναλιών, στα οποία υπάρχει τουλάχιστον ένας μεσάζοντας μεταξύ του αρχικού κατασκευαστή και του καταναλωτή.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από ασκήσεις και σενάρια προσομοίωσης, θα καταστούν ικανοί/-ές να επεξηγούν τα χαρακτηριστικά των δικτύων διανομής και να χρησιμοποιούν τα κατάλληλα κανάλια διανομής, ανάλογα με το είδος του προϊόντος/υπηρεσίας και της αγοράς προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της επιχείρησης.

2.1.B.6 | ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ

Η έκτη υποενότητα επικεντρώνεται στην ανάπτυξη των γνώσεων σχετικά με τη δημιουργία ενός συστήματος προώθησης και επικοινωνίας για την προβολή των προϊόντων των επιχειρήσεων. Η κατανόηση έγκειται στην εφαρμογή των στοιχείων του μείγματος μάρκετινγκ ως βασικών στοιχείων προβολής και επικοινωνίας σε μια επιχείρηση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διακρίνουν μια σειρά από δραστηριότητες, όπως είναι οι δημόσιες σχέσεις, η διαφήμιση, η προσωπική πώληση, οι μέθοδοι προώθησης των πωλήσεων και το άμεσο μάρκετινγκ, για να επικοινωνήσουν σωστά το μήνυμα της επιχείρησης προς επίτευξη των στόχων της. Επιπλέον, τονίζεται η σημασία της ορθής διατήρησης ενός πελατολογίου, προκειμένου να αναπτυχθεί ένα κοινωνικό δίκτυο για την προβολή και επικοινωνία των προϊόντων με τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών και εργαλείων. Κάθε εργαλείο διέπεται από διαφορετικές αρχές λειτουργίας και διασφαλίζει διαφορετικά αποτελέσματα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές της πώλησης που σχετίζονται με τον κλάδο τους και παράλληλα εξασκούνται στη χρήση ψηφιακών και συμβατικών εργαλείων προβολής και προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών μιας επιχείρησης. Εστιάζονται σε μελέτη περιπτώσεων επιχειρήσεων του κλάδου που υιοθετούν και εφαρμόζουν αντίστοιχες στρατηγικές, έτσι ώστε να κατανοούν πλήρως

την αξία και χρησιμότητα ενός επικοινωνιακού πλάνου δράσης. Τέλος, χρησιμοποιούν ειδικούς κωδικούς για την πρόσβαση σε μέσα και φορείς κοινωνικής δικτύωσης. Συνοψίζοντας, επιδιώκουν την αποτελεσματική διαχείριση των τρόπων προβολής και επικοινωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες απαιτήσεις και τεχνολογικές εξελίξεις με σκοπό να συμβουλευούν τους/τις ιδιοκτήτες/-τριες των επιχειρήσεων για την εκπόνηση ενός σχεδίου προβολής και προώθησης των προϊόντων και των υπηρεσιών τους.

2.1.B.7 | ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Έχοντας ολοκληρώσει τη μελέτη των βασικών διαστάσεων του μείγματος μάρκετινγκ, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα για την έννοια του κύκλου ζωής ενός προϊόντος. Όλα τα προϊόντα ακολουθούν έναν κύκλο ζωής, ο οποίος χρονικά ξεκινά να μετράει από τη στιγμή που το προϊόν εισέρχεται στην αγορά και παύει να μετράει όταν αποσυρθεί από αυτή. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται αναλυτικά οι φάσεις του κύκλου ζωής ενός προϊόντος/υπηρεσίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη διάκριση των επιμέρους φάσεων του κύκλου ζωής ενός προϊόντος. Ειδικότερα, μελετούν τη φάση της εισαγωγής του προϊόντος στην αγορά, τη φάση ανάπτυξης των πωλήσεων, τη φάση ωρίμανσης, κατά την οποία το προϊόν έχει πλέον εδραιωθεί στην αγορά-στόχο, τη φάση κορεσμού και, τέλος, τη φάση παρακμής του προϊόντος. Μέσα από παραδείγματα και συζήτηση, κατανοούν τον ρόλο και τη σημασία κάθε σταδίου του κύκλου ζωής του προϊόντος για την πορεία και την ανάπτυξη της επιχείρησης. Παράλληλα, εστιάζονται στη σχέση που υπάρχει μεταξύ των διαφορετικών σταδίων του κύκλου ζωής, του ύψους των πωλήσεων και της κερδοφορίας της επιχείρησης. Έμφαση δίνεται στη διαμόρφωση της κατάλληλης στρατηγικής μάρκετινγκ για κάθε στάδιο του κύκλου ζωής, καθώς και στις ενέργειες που καλείται να υιοθετήσει η επιχείρηση, προκειμένου να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και στις ανάγκες των καταναλωτών.

Κατά τη διδασκαλία, προτείνεται η χρήση πρακτικών ασκήσεων και παιχνιδιών ρόλων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν και παρουσιάζουν κύκλους ζωής προϊόντων από διάφορες επιχειρήσεις, καθώς και η κριτική ανάλυση περιπτώσεων από την πραγματική αγορά. Συνολικά, η εκπαιδευτική υποενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία για την ορθή διαχείριση και ανάλυση των φάσεων του κύκλου ζωής των προϊόντων, συμβάλλοντας έτσι στην αποτελεσματική λειτουργία και ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

2.1.B.8 | ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΓΟΡΑΣ

Στην παρούσα υποενότητα, αναλύονται οι βασικές αρχές και διαδικασίες τμηματοποίησης της αγοράς. Προκειμένου μια επιχείρηση να καθορίσει την αγορά-στόχο στην οποία απευθύνεται, προβαίνει αρχικά σε τμηματοποίηση της αγοράς (market

segmentation) με ομοιογενή χαρακτηριστικά. Είναι αυτονόητο ότι μια επιχείρηση δεν απευθύνεται στο σύνολο της αγοράς αλλά σε μια ομάδα-στόχο.

Στη συνέχεια, περιγράφονται τα κύρια χαρακτηριστικά με βάση τα οποία η συνολική μαζική αγορά διακρίνεται σε επιμέρους τμήματα. Συγκεκριμένα, προσδιορίζονται τα κριτήρια σε ομαδοποιημένες κατηγορίες, όπως είναι τα Γεωγραφικά, τα Δημογραφικά, της Αγοραστικής Συμπεριφοράς και τα Ψυχογραφικά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσω σεναρίων, εξασκούνται στην ομαδοποίηση των καταναλωτών με βάση τα χαρακτηριστικά τους, όπως το φύλο, την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, την οικονομική κατάσταση, τον τόπο διαμονής, τη συμπεριφορά κ.ά.

Η εν λόγω εκπαιδευτική υποεπένδυση προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαίρεση της αγοράς σε επιμέρους τμήματα από πλευράς των εκπαιδευομένων. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναγνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε αγοράς στον κλάδο του λιανικού εμπορίου όπου δραστηριοποιείται η επιχείρηση και να εφαρμόζουν τις απαραίτητες αρχές για την επιτυχή τμηματοποίηση της αγοράς.

Οι παραπάνω δεξιότητες είναι ουσιώδεις στην εργασία των μελλοντικών στελεχών μάρκετινγκ, καθώς η σωστή τμηματοποίηση της αγοράς αποτελεί βασικό παράγοντα εντοπισμού ευκαιριών και χάραξης μιας αποτελεσματικής στρατηγικής μάρκετινγκ για την επιχείρηση. Επιπλέον, συνιστάται η εφαρμογή των γνώσεων μέσω πρακτικών ασκήσεων, όπως προσομοιώσεων και ομαδικής εργασίας με πραγματικά σενάρια, που εστιάζουν την προσοχή στη λεπτομέρεια και βελτιώνουν την ικανότητα διαχείρισης δεδομένων, δύο δεξιότητες απαραίτητες στο πεδίο του μάρκετινγκ.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Τζωρτζάκης, Κ. & Τζωρτζάκη, Α. (2008). *Αρχές Μάρκετινγκ. Η ελληνική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
2. Kotler, P. & Keller, K. (2017). *Μάρκετινγκ – Μάνατζμεντ*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Συμπληρωματικές

1. Λαλούμης, Δ. (2015). "Το marketing στις τουριστικές επιχειρήσεις" [κεφάλαιο], στο: Λαλούμης, Δ. (2015). *Διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://hdl.handle.net/11419/5294>
2. Solomon, M., Duke-Cornell, L. & Nizan, A. (2024). *Διαφήμιση και Προώθηση* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο], (μτφρ. Π. Θεοδωρίδης & Β. Μπουκουβάλα). Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-134>

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Αρχών οικονομικής θεωρίας» αφορά τη διδασκαλία των βασικών θεμελιωδών εννοιών της Μικροοικονομικής και της Μακροοικονομικής θεωρίας, με έμφαση στη διδασκαλία των εργαλείων και των μεθόδων τους στον χώρο των επιχειρηματικών αποφάσεων.

Η Μικροοικονομική θεωρία συμβάλλει στην κατανόηση της διαδικασίας με την οποία οι σπάνιοι οικονομικοί πόροι κατανέμονται μεταξύ των εναλλακτικών χρήσεων στην οικονομία, καθώς και του ρόλου που διαδραματίζουν οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις στη διαδικασία αυτή. Συγκεκριμένα, καλύπτονται θέματα που αφορούν τα πεδία των θεωριών της ζήτησης, της προσφοράς, του κόστους παραγωγής και της ισορροπίας στην αγορά. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην παρουσίαση του προβλήματος αριστοποίησης της χρησιμότητας του καταναλωτή, καθώς και στο αντίστοιχο πρόβλημα της μεγιστοποίησης του κέρδους των οντοτήτων.

Η Μακροοικονομική θεωρία αφορά τη διδασκαλία των συνολικών μεγεθών μιας οικονομίας, καθώς και των επιπτώσεων που έχουν σε αυτή οι κυβερνητικές πολιτικές. Ειδικότερα, αναλύονται θέματα που αφορούν τη διάρθρωση και τη μέτρηση των μεγεθών της εθνικής οικονομίας, όπως το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν. Παράλληλα, ερμηνεύεται ο τρόπος υπολογισμού του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μιας οικονομίας. Αναλύονται οι έννοιες και ο τρόπος υπολογισμού βασικών μακροοικονομικών μεγεθών, όπως του πληθωρισμού και της ανεργίας. Τέλος, αναλύονται θέματα που συνδέονται με τη δημοσιονομική πολιτική μιας χώρας, όπως οι δημόσιες δαπάνες, τα δημόσια έσοδα, το δημόσιο χρέος, το δημόσιο έλλειμμα και ο προϋπολογισμός του κράτους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναπτύσσουν τον νόμο της ζήτησης και της προσφοράς,
- Περιγράφουν τα είδη του πληθωρισμού,
- Ορίζουν την έννοια του ονομαστικού και πραγματικού ΑΕΠ,
- Περιγράφουν τα διάφορα είδη της ανεργίας και του δημόσιου δανεισμού,
- Υπολογίζουν την ελαστικότητα της προσφοράς και της ζήτησης ως προς την τιμή,
- Ερμηνεύουν τις τιμές των ελαστικοτήτων ως προς την επίδρασή τους στις αποφάσεις μιας οντότητας,
- Επιλύουν προβλήματα σχετικά με το κόστος παραγωγής μιας οντότητας,
- Υπολογίζουν το σημείο ισορροπίας στην αγορά ενός αγαθού,
- Αξιολογούν την επίδραση των παρεμβάσεων του κράτους στην αγορά,

- Περιγράφουν τα προβλήματα αριστοποίησης της χρησιμότητας ενός καταναλωτή και μεγιστοποίησης του κέρδους των οντοτήτων,
- Συσχετίζουν τα χαρακτηριστικά μιας οικονομίας με τη φάση ενός οικονομικού κύκλου,
- Εξηγούν τα ποσοστά ανεργίας μιας χώρας,
- Αποτιμούν το ΑΕΠ σε τρέχουσες και σταθερές τιμές,
- Υπερασπίζονται τη σπουδαιότητα της εφαρμογής της οικονομικής θεωρίας στη λήψη ορθών επιχειρηματικών αποφάσεων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Χρησιμότητα / Ζήτηση / Προσφορά / Ελαστικότητα ζήτησης & προσφοράς / Παραγωγή / Μεγιστοποίηση του κέρδους / Ισορροπία στην αγορά / Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν / Οικονομική μεγέθυνση / Ανεργία & Πληθωρισμός / Οικονομικές διακυμάνσεις / Δημόσια οικονομικά.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ
2	Η ΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
3	Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
4	ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
5	Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
6	ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ
7	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ
8	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ
9	ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Γ.1 | ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Το οικονομικό πρόβλημα», οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν βασικές γνώσεις που σχετίζονται με την οικονομική θεωρία, όπως το οικονομικό κύκλωμα, το κύριο οικονομικό πρόβλημα, τις παραγωγικές δυνατότητες μιας οικονομίας και το κόστος ευκαιρίας ή εναλλακτικό κόστος. Παράλληλα, αναπτύσσουν δεξιότητες που σχετίζονται με την κατανόηση των οικονομικών φαινομένων

αναφορικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τις οικονομικές αποφάσεις των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, καθώς και του τρόπου λήψης των αποφάσεων αυτών βάσει των οικονομικών δεδομένων. Επιπλέον, καλλιεργούν κριτική σκέψη απέναντι στις οικονομικές εναλλακτικές επιλογές των σύγχρονων οικονομιών, αλλά και στη σημασία της ηθικής στον κόσμο των επιχειρήσεων.

Οι γνώσεις και οι δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην παρούσα υποενότητα είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την άσκηση του επαγγέλματός τους, επειδή η κατανόηση των οικονομικών φαινομένων και των επιπτώσεών τους είναι απαραίτητη για τη σωστή διαχείριση των οικονομικών μεγεθών μιας επιχείρησης. Η συγκεκριμένη γνώση βοηθά στη σωστή ανάλυση των δεδομένων, στη λήψη αποφάσεων, καθώς και στην προσαρμογή της στρατηγικής μιας επιχείρησης στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. Η μελέτη του γνωστικού αντικειμένου που καλύπτει η υποενότητα γίνεται μέσω συγκεκριμένων βιβλιογραφικών πηγών, καθώς και μέσω της επίλυσης ασκήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να αξιοποιήσουν εφαρμογές για τον σχεδιασμό και την επεξεργασία οικονομικών πινάκων και γραφημάτων, ενώ η συνεχής ανατροφοδότηση συμβάλλει στη βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους.

2.1.Γ.2 | Η ΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Η ζήτηση των αγαθών», οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν βασικές γνώσεις σχετικά με τη ζήτηση των αγαθών στην αγορά. Μαθαίνουν τον νόμο της ζήτησης και τους παράγοντες που την επηρεάζουν, καθώς και το πώς απεικονίζεται η ζήτηση και οι μεταβολές της με τη βοήθεια διαγραμμάτων. Διδάσκονται τον τρόπο υπολογισμού και ερμηνείας των διαφόρων ειδών της ελαστικότητας της ζήτησης και της σύνδεσής της με τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών. Επιπλέον, αναλύεται η έννοια της χρησιμότητας του καταναλωτή και εξηγείται ο τρόπος μεγιστοποίησής της.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να υπολογίζουν την αλγεβρική μορφή των διαφόρων τύπων της συνάρτησης ζήτησης. Με τον τρόπο αυτόν, αναπτύσσουν δεξιότητες ανάλυσης και ερμηνείας της ζήτησης των αγαθών, η οποία επηρεάζει άμεσα τις πωλήσεις, τη στρατηγική τιμολόγησης και τον προγραμματισμό των αποθεμάτων μιας επιχείρησης. Για τους λόγους αυτούς, η εκμάθηση αυτών των γνώσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική για το επάγγελμα του στελέχους μηχανογραφημένου λογιστηρίου – λογιστικού γραφείου. Η κατανόηση των μεταβολών της ζήτησης και των αιτιών τους βοηθά το στέλεχος να διαχειρίζεται αποτελεσματικότερα τα οικονομικά δεδομένα και να προτείνει προσαρμογές στις στρατηγικές μιας επιχείρησης με βάση τις ανάγκες της αγοράς.

Η διδασκαλία του γνωστικού αντικειμένου της ζήτησης γίνεται μέσω της ανάλυσης παραδειγμάτων, της ερμηνείας διαγραμμάτων και της επίλυσης ασκήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να αξιοποιήσουν εφαρμογές για τον σχεδιασμό και την επεξεργασία οικονομικών πινάκων και γραφημάτων, ενώ η συνεχής ανατροφοδότηση συμβάλλει στη βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους.

2.1.Γ.3 | Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Η προσφορά των αγαθών», οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις σχετικά με τον τρόπο που οι παραγωγοί αποφασίζουν να προσφέρουν αγαθά στην αγορά. Μαθαίνουν να κατασκευάζουν τον πίνακα, την ατομική και την αγοραία καμπύλη προσφοράς. Κατανοούν τη σχέση μεταξύ τιμής και προσφερόμενης ποσότητας μέσω της καμπύλης προσφοράς και του αντίστοιχου νόμου της προσφοράς, καθώς και τη διαφορά μεταξύ βραχυχρόνιας και μακροχρόνιας προσφοράς. Επιπλέον, ασκούνται στον υπολογισμό της αλγεβρικής μορφής της συνάρτησης προσφοράς και περιγράφουν τους προσδιοριστικούς παράγοντες που την επηρεάζουν.

Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες ερμηνείας και ανάλυσης της προσφοράς, ενώ μαθαίνουν να αξιολογούν πώς οι αλλαγές στους παράγοντες αυτούς επηρεάζουν την παραγωγή και τη διάθεση των προϊόντων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον υπολογισμό και στην ερμηνεία της ελαστικότητας της προσφοράς. Η κατανόηση των βασικών αρχών της θεωρίας της προσφοράς συμβάλλει στη σωστή ανάλυση της παραγωγικής δυναμικότητας μιας επιχείρησης. Η γνώση της θεωρίας της προσφοράς επιτρέπει στο στέλεχος μηχανογραφημένου λογιστηρίου – λογιστικού γραφείου να κατανοεί καλύτερα τη διαδικασία προγραμματισμού της παραγωγής και να βοηθά στην κατάρτιση στρατηγικών για την αύξηση της αποτελεσματικότητας και της κερδοφορίας της επιχείρησης.

Η μελέτη του γνωστικού αντικείμενου της προσφοράς γίνεται μέσω της ερμηνείας θεωρητικών παραδειγμάτων, της ανάλυσης διαγραμμάτων προσφοράς και της επίλυσης ασκήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν τη δυνατότητα να αναλύσουν πραγματικά δεδομένα, χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία, ενώ η συνεχής ανατροφοδότηση συμβάλλει στη βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους.

2.1.Γ.4 | ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Ισορροπία στην αγορά», οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς διαμορφώνεται η ισορροπία στην αγορά, όταν η προσφορά και η ζήτηση βρίσκονται σε ισορροπία και δεν υπάρχει έλλειμμα ή πλεόνασμα αγαθών.

Αρχικά, κατανοούν την έννοια της τιμής και της ποσότητας ισορροπίας, καθώς και τις αλλαγές στις αγοραίες συνθήκες που μπορούν να διαταράξουν αυτή την ισορροπία. Επιπλέον, αναπτύσσουν δεξιότητες αλγεβρικού προσδιορισμού του σημείου ισορροπίας. Στη συνέχεια, μαθαίνουν να προβλέπουν πώς η προσφορά και η ζήτηση αλληλεπιδρούν, ώστε να προσδιορίσουν τις τιμές και τις ποσότητες που διακινούνται στην αγορά. Τέλος, κατανοούν την επίδραση που έχουν στην ισορροπία της αγοράς οι κρατικές παρεμβάσεις. Η γνώση της ισορροπίας επιτρέπει στο στέλεχος μηχανογραφημένου λογιστηρίου – λογιστικού γραφείου να αναγνωρίζει τις δυνάμεις της αγοράς που επηρεάζουν την επιχείρηση και να λαμβάνει στρατηγικές αποφάσεις σχετικά με την παραγωγή, την τιμολόγηση και τις αγοραστικές τάσεις, προκειμένου να διατηρηθεί ή να αποκατασταθεί η ισορροπία.

Η μελέτη του γνωστικού αντικειμένου της ισορροπίας στην αγορά γίνεται μέσα από την ανάλυση διαγραμμάτων και την επίλυση ασκήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να αξιοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία και προγράμματα που επιτρέπουν την προσομοίωση διαφορετικών σεναρίων αγοράς, ώστε να κατανοήσουν πώς επιτυγχάνεται η ισορροπία και πώς επηρεάζεται από τις αλλαγές στις αγοραίες συνθήκες.

2.1.Γ.5 | Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Η παραγωγή της επιχείρησης», οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις για τον τρόπο με τον οποίο μια επιχείρηση οργανώνει την παραγωγική της διαδικασία και για το πώς το κόστος παραγωγής επηρεάζει τις οικονομικές της αποφάσεις.

Αρχικά, διδάσκονται τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με την παραγωγή, όπως το συνολικό, το μέσο και το οριακό προϊόν. Στη συνέχεια, μαθαίνουν τα διάφορα είδη κόστους, όπως το σταθερό, το μεταβλητό και το οριακό κόστος, καθώς και τον τρόπο που τα κόστη αυτά διαμορφώνουν τη δομή του συνολικού κόστους παραγωγής της επιχείρησης. Παράλληλα, ασκούνται στον υπολογισμό του μέσου συνολικού, του μέσου μεταβλητού και του μέσου σταθερού κόστους και γνωρίζουν το πρόβλημα της μεγιστοποίησης του κέρδους για μία επιχείρηση. Τέλος, ασκούνται στον σχεδιασμό και στην ερμηνεία των καμπυλών παραγωγής και κόστους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες στην ανάλυση του κόστους και στην αξιολόγηση των επιπτώσεών του στην κερδοφορία και στην ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης. Η γνώση του κόστους παραγωγής επιτρέπει στο στέλεχος μηχανογραφημένου λογιστηρίου – λογιστικού γραφείου να υπολογίζει και να παρακολουθεί την εξέλιξή του, βοηθώντας στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη μείωση του κόστους, την αύξηση της αποδοτικότητας και τη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής.

Η μελέτη του γνωστικού αντικειμένου της παραγωγής και του κόστους παραγωγής γίνεται μέσω της επίλυσης ασκήσεων και της χρήσης διαγραμμάτων κόστους και παραγωγής.

2.1.Γ.6 | ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Βασικά Μακροοικονομικά μεγέθη», οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις για τους κύριους δείκτες που χρησιμοποιούνται στην παρακολούθηση και στην ανάλυση της οικονομίας σε εθνικό επίπεδο.

Αρχικά, διδάσκονται το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), τον πληθωρισμό, την ανεργία, το ισοζύγιο πληρωμών και τη δημοσιονομική πολιτική. Στη συνέχεια, κατανοούν τον τρόπο που τα μεγέθη αυτά αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και επηρεάζουν την οικονομία και τις επιχειρήσεις. Αναπτύσσουν δεξιότητες στον υπολογισμό και στην ερμηνεία των παραπάνω μακροοικονομικών μεγεθών, στη χρήση αυτών για την ανάλυση της οικονομικής κατάστασης μιας χώρας, καθώς και στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων σε επιχειρηματικό επίπεδο. Η κατανόηση των μακροοικονομικών μεγεθών είναι σημαντική

για το επάγγελμα του στελέχους μηχανογραφημένου λογιστηρίου – λογιστικού γραφείου, καθώς οι οικονομικές συνθήκες επηρεάζουν άμεσα τη ζήτηση, την προσφορά, τις τιμές και τα επίπεδα κερδοφορίας των επιχειρήσεων. Η γνώση του ΑΕΠ, του πληθωρισμού και της ανεργίας βοηθά το στέλεχος να προβλέψει τάσεις στην αγορά και να προτείνει προσαρμογές στη στρατηγική μάρκετινγκ που υιοθετεί μια επιχείρηση. Επιπλέον, η παρακολούθηση της μακροοικονομικής κατάστασης μπορεί να διευκολύνει τη διαχείριση κινδύνων και να συμβάλλει στη διαμόρφωση βιώσιμων επιχειρηματικών αποφάσεων.

Η μελέτη του γνωστικού αντικείμενου των μακροοικονομικών μεγεθών γίνεται μέσω της ανάλυσης στατιστικών δεδομένων και οικονομικών δεικτών, της ερμηνείας γραφημάτων και διαγραμμάτων που απεικονίζουν την πορεία της οικονομίας, καθώς και μέσω της επίλυσης ασκήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να αξιοποιήσουν εργαλεία ανάλυσης μακροοικονομικών στοιχείων, όπως πίνακες δεδομένων και ψηφιακές εφαρμογές από επίσημες πηγές (π.χ. ΕΛΣΤΑΤ).

2.1.Γ.7 | ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Οικονομική μεγέθυνση», οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις για τη διαδικασία με την οποία αυξάνεται η παραγωγική ικανότητα μιας οικονομίας σε βάθος χρόνου. Μαθαίνουν τι σημαίνει οικονομική μεγέθυνση, τους παράγοντες που την επηρεάζουν, όπως είναι οι επενδύσεις, η τεχνολογία, το ανθρώπινο κεφάλαιο και η καινοτομία, καθώς και πώς μετριέται μέσω του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ). Επιπλέον, κατανοούν τις διαφορές μεταξύ οικονομικής μεγέθυνσης και οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και τις επιπτώσεις που έχει η μεγέθυνση στην κοινωνία και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών. Αναπτύσσουν δεξιότητες ανάλυσης δεδομένων που αφορούν την οικονομική μεγέθυνση και των παραγόντων που την επηρεάζουν. Η κατανόηση των εννοιών της οικονομικής μεγέθυνσης είναι κρίσιμη για το επάγγελμα του στελέχους μηχανογραφημένου λογιστηρίου – λογιστικού γραφείου, διότι η ανάπτυξη της οικονομίας επηρεάζει άμεσα τη συνολική στρατηγική μιας επιχείρησης. Η γνώση των παραγόντων που συμβάλλουν στην οικονομική μεγέθυνση επιτρέπει στο στέλεχος να προβλέπει αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς, να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που προκύπτουν από την ανάπτυξη και να προσαρμόζει τη στρατηγική μάρκετινγκ ανάλογα με τις οικονομικές τάσεις.

Η μελέτη του γνωστικού αντικείμενου της οικονομικής μεγέθυνσης γίνεται μέσω της ανάλυσης στατιστικών δεδομένων του ΑΕΠ και άλλων δεικτών μεγέθυνσης, της ερμηνείας μακροοικονομικών γραφημάτων και της επίλυσης ασκήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να χρησιμοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία για να αναλύσουν μακροοικονομικά σενάρια.

2.1.Γ.8 | ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Οικονομικές διακυμάνσεις», οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις για τις διακυμάνσεις που συμβαίνουν στην οικονομική δραστηρι-

ότητα μιας χώρας και για το πώς αυτές επηρεάζουν τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Μαθαίνουν για τους οικονομικούς κύκλους, δηλαδή τις περιόδους ανάπτυξης, κρίσης, καθόδου και ύφεσης που χαρακτηρίζουν την οικονομία, καθώς και για τις αιτίες αυτών των διακυμάνσεων. Αναπτύσσουν δεξιότητες κατανόησης και ανάλυσης των οικονομικών κύκλων, ενώ μαθαίνουν να ερμηνεύουν μακροοικονομικά δεδομένα και οικονομικά φαινόμενα που συνδέονται με τις διακυμάνσεις. Η κατανόηση των οικονομικών διακυμάνσεων είναι κρίσιμη για το επάγγελμα του στελέχους μηχανογραφημένου λογιστηρίου – λογιστικού γραφείου, καθώς αυτές επηρεάζουν άμεσα την οικονομική απόδοση των επιχειρήσεων και τη σταθερότητα της αγοράς. Η γνώση των φάσεων του οικονομικού κύκλου βοηθά το στέλεχος να προτείνει προσαρμογές στις στρατηγικές της επιχείρησης στο πεδίο του μάρκετινγκ ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες, όπως την αύξηση των πωλήσεων σε περιόδους ανάπτυξης ή την προετοιμασία για την αντιμετώπιση της ύφεσης μέσω ελέγχου των δαπανών και του στρατηγικού προγραμματισμού.

Η μελέτη του γνωστικού αντικείμενου των οικονομικών διακυμάνσεων γίνεται μέσω της ανάλυσης ιστορικών δεδομένων για τις οικονομικές κρίσεις και την επίλυση ασκήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ερμηνεύουν γραφήματα και διαγράμματα που απεικονίζουν τους οικονομικούς κύκλους και αξιοποιούν ψηφιακά εργαλεία για να κατανοήσουν πώς οι οικονομικές διακυμάνσεις επηρεάζουν την αγορά.

2.1.Γ.9 | ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Στην εκπαιδευτική υποενότητα «Δημόσια Οικονομικά», οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τον ρόλο του κράτους στην οικονομία και πώς αυτό διαχειρίζεται τους δημόσιους πόρους.

Αρχικά, γνωρίζουν την έννοια της φορολογίας, τον τρόπο που λειτουργούν οι δημόσιες δαπάνες, την έννοια του κρατικού προϋπολογισμού και τον τρόπο που το δημόσιο χρέος επηρεάζει την εθνική οικονομία. Στη συνέχεια, κατανοούν πώς το κράτος χρησιμοποιεί τη δημοσιονομική πολιτική, δηλαδή εργαλεία όπως οι φόροι και οι δαπάνες, για να στηρίξει την ανάπτυξη της οικονομίας, να μειώσει τις ανισότητες και να διατηρήσει την οικονομική σταθερότητα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες ανάλυσης των δημοσιονομικών δεδομένων και αξιολόγησης των επιπτώσεων των δημόσιων πολιτικών στην οικονομία και στην κοινωνία. Αυτές οι γνώσεις είναι πολύ σημαντικές για όσους εργάζονται σε σημαντικούς τομείς μιας επιχείρησης, γιατί η σωστή κατανόηση της φορολογίας και των κρατικών δαπανών βοηθά στη λήψη ορθών αποφάσεων αναφορικά με τη στρατηγική μάρκετινγκ που θα υιοθετηθεί.

Η μελέτη του γνωστικού αντικείμενου των «Δημόσιων Οικονομικών» γίνεται μέσα από την ανάλυση δεδομένων που αφορούν το φορολογικό σύστημα και τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά και μέσα από την επίλυση ασκήσεων. Αυτό βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν πώς οι αποφάσεις του κράτους επηρεάζουν την οικονομία και την επιχείρηση, και πώς οι δημόσιες δαπάνες και οι φόροι σχετίζονται με την καθημερινή ζωή των πολιτών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Mankiw, G. N. & Taylor, M. P. (2021). *Οικονομική: Μικροοικονομική* (5η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
2. Mankiw, G. N. & Taylor, M. P. (2021). *Οικονομική: Μακροοικονομική* (5η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Συμπληρωματικές

1. Ψερίδου, Α. & Λιανός, Θ. (2015). *Οικονομική ανάλυση & πολιτική – Μικροοικονομική* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-780>
2. Λιανός, Θ. & Ψερίδου, Α. (2015). *Οικονομική ανάλυση & πολιτική – Μακροοικονομική* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-812>

2.1.Δ • ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Αρχών διοίκησης επιχειρήσεων» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εννοιών και λειτουργιών της διοίκησης των επιχειρήσεων, όπως είναι ο προγραμματισμός, η οργάνωση, η διεύθυνση, ο έλεγχος και η λήψη αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα διδαχθούν τη σημασία των λειτουργιών της διοίκησης στην επιτυχή επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη λειτουργία της διεύθυνσης, που περιλαμβάνει ζητήματα διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, επικοινωνίας, υποκίνησης, ηγεσίας και δυναμικής των ομάδων, με σκοπό την αποτελεσματική εκτέλεση των προγραμματισμένων και οργανωμένων ενεργειών από τα διοικητικά στελέχη. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν διαδικασίες και τεχνικές ελέγχου για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με σημαντικά εργαλεία διοίκησης, όπως είναι οι αναλύσεις PESTEL, SWOT και Porter, και η μέθοδος στοχοθεσίας SMART.

Τέλος, θα εξεταστούν οι έννοιες της επιχειρηματικής ηθικής και της κοινωνικής ευθύνης, τονίζοντας τη σημασία της ηθικής συμπεριφοράς και της υπευθυνότητας απέναντι στην κοινωνία.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διατυπώνουν τις βασικές έννοιες και λειτουργίες της διοίκησης επιχειρήσεων,

- Κατανοούν τις διαφορές μεταξύ του οράματος, του σκοπού, της αποστολής, των στρατηγικών και των επιχειρησιακών στόχων,
- Περιγράφουν τον ρόλο των διοικητικών στελεχών,
- Εφαρμόζουν εργαλεία διοίκησης, όπως είναι οι αναλύσεις PESTEL, SWOT και Porter, και η μέθοδος στοχοθεσίας SMART,
- Περιγράφουν τα είδη ηγετικής συμπεριφοράς που μπορεί να υιοθετήσει ένας/μία μάνατζερ,
- Αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας σε ομάδες, ενισχύοντας τη δυναμική των ομάδων και τη συνολική απόδοση της επιχείρησης,
- Εφαρμόζουν τεχνικές προγραμματισμού και διαχείρισης επιχειρησιακών διαδικασιών,
- Περιγράφουν διαδικασίες και τεχνικές ελέγχου για τη βελτίωση της αποδοτικότητας της επιχείρησης,
- Υιοθετούν συμπεριφορές που προάγουν την ηθική συμπεριφορά στον επαγγελματικό χώρο,
- Αναπτύσσουν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων, αξιοποιώντας τα κατάλληλα διοικητικά εργαλεία και μεθόδους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Επιχείρηση / Διοίκηση / Προγραμματισμός / Οργάνωση / Διεύθυνση / Έλεγχος / Οργανόγραμμα / Ηγετικές δεξιότητες / Λήψη αποφάσεων / Οργανωσιακή κουλτούρα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
2	Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
3	Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
4	Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
5	Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
6	Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
7	Η ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
8	Η ΗΓΕΣΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα στοχεύει στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις βασικές αρχές της Διοίκησης Επιχειρήσεων, παρέχοντας μια συνολική εικόνα της εξέλιξης και της σημασίας της στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο.

Αρχικά, η ιστορική αναδρομή βοηθάει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναγνωρίσουν τις ρίζες της διοίκησης επιχειρήσεων, ξεκινώντας από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης έως σήμερα. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις σημαντικές σχολές και θεωρίες διοίκησης που έχουν αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια των δεκαετιών. Από την επιστημονική διοίκηση του Frederick Taylor, που έθεσε τις βάσεις για τη συστηματική διαχείριση των εργασιών, μέχρι τη θεωρία της ανθρώπινης σχέσης του Elton Mayo, η οποία τόνισε τη σημασία των ανθρώπινων παραγόντων και των ψυχολογικών αντιδράσεων σε ένα ομαδικό εργασιακό περιβάλλον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια πλήρη κατανόηση της εξέλιξης των θεωριών διοίκησης. Επιπλέον, προσδιορίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη διοίκηση των επιχειρήσεων στο σύγχρονο περιβάλλον. Μελετώντας τις διαφορετικές σχολές σκέψης, κατανοούν πώς αυτές επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων και την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις σύγχρονες προσεγγίσεις διοίκησης, όπου η ευελιξία, η καινοτομία και η βιωσιμότητα αποτελούν βασικούς παράγοντες σε αγορές που εξελίσσονται.

Η μαθησιακή υποενότητα, μέσω αυτής της σφαιρικής προσέγγισης, επιδιώκει να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες γνώσεις για την εφαρμογή των αρχών διοίκησης στις επιχειρήσεις ή στους οργανισμούς. Για να επιτευχθεί αυτό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, προτείνεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αξιοποιήσουν μελέτες περίπτωσης επιχειρήσεων ή οργανισμών και να παρακολουθήσουν αποσπάσματα από βίντεο για σχολιασμό και συζήτηση στην τάξη.

2.1.Δ.2 | Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα προσφέρει μια βαθιά ανάλυση των διαφορετικών τύπων επιχειρήσεων και του ρόλου της επιχειρηματικότητας στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο.

Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε δύο κύριες κατηγορίες: τις κερδοσκοπικές και τις μη κερδοσκοπικές. Οι κερδοσκοπικές επιχειρήσεις λειτουργούν με κύριο σκοπό τη δημιουργία κέρδους για τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους τους. Αυτές περιλαμβάνουν διάφορους τύπους, όπως είναι οι ατομικές, οι προσωπικές και οι κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις. Κάθε τύπος και νομική μορφή έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και τις δικές του νομικές απαιτήσεις, που καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισής του. Από την άλλη πλευρά, οι μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις έχουν ως κύριο σκοπό την εξυπηρέτηση κοινωνικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών ή φιланθρωπικών σκοπών.

Δεν επιδιώκουν τη δημιουργία κέρδους, αλλά επανεπενδύουν τυχόν πλεονάσματα για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα εξετάζει, επίσης, τον ρόλο της επιχειρηματικότητας, η οποία περιλαμβάνει τη δημιουργία και διαχείριση νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Οι επιχειρηματίες εντοπίζουν ευκαιρίες, αναλαμβάνουν ρίσκα και καινοτομούν για να δημιουργήσουν αξία, είτε σε κερδοσκοπικό είτε σε μη κερδοσκοπικό πλαίσιο. Η επιχειρηματικότητα μέσω νεοφυών επιχειρήσεων (startup) είναι κρίσιμη για την οικονομική ανάπτυξη, καθώς προωθεί την καινοτομία, δημιουργεί θέσεις εργασίας και συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Με τη μελέτη πραγματικών παραδειγμάτων από τον χώρο της επιχειρηματικότητας και τη χρήση διαδραστικών μεθόδων διδασκαλίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πρακτικές γνώσεις για την ποικιλία των επιχειρήσεων και τη σημασία της επιχειρηματικότητας.

2.1.Δ.3 | Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών εννοιών που αφορούν την εξέταση των παραγόντων που επηρεάζουν τη λειτουργία και τη στρατηγική μιας επιχείρησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσδιορίζουν και αξιολογούν τους εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση της επιχείρησης. Οι εξωτερικοί παράγοντες περιλαμβάνουν τους πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, τεχνολογικούς, περιβαλλοντικούς και νομικούς παράγοντες, ενώ τα τελευταία χρόνια έχει προστεθεί και ο ηθικός παράγοντας (PESTELE analysis). Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ανάλυση του ανταγωνισμού μέσω του μοντέλου των 5 δυνάμεων του Porter. Αντίστοιχα, οι εσωτερικοί παράγοντες αφορούν το μικροπεριβάλλον της επιχείρησης, όπως είναι οι πόροι, οι ικανότητες, οι διαδικασίες, οι κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας και η εταιρική κουλτούρα, που καθορίζουν τα δυνατά και αδύναμα σημεία της. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τις συνιστώσες που διαμορφώνουν αυτά τα περιβάλλοντα (εσωτερικό και εξωτερικό) κατανοώντας την αλληλεπίδραση μεταξύ αυτών των παραγόντων και της στρατηγικής της επιχείρησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη χρήση εργαλείων όπως της SWOT analysis, που βοηθά στην ανάλυση των δυνατοτήτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών που αντιμετωπίζει η επιχείρηση, απαραίτητη για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων. Για να ενισχύσουν τη μάθησή τους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν περιπτώσεις πραγματικών επιχειρήσεων, αναλύοντας πώς αυτές προσαρμόζονται στο εξελισσόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Μέσω αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν την ικανότητα να παρακολουθούν συνεχώς τις αλλαγές στο επιχειρησιακό περιβάλλον και να ερμηνεύουν την αλληλεπίδραση των διαφόρων παραγόντων. Αυτό τους/τις εξοπλίζει με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται ώστε να ανταποκριθούν στην αποτελεσματική διαχείριση και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων μιας επιχείρησης.

2.1.Δ.4 | Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Η μαθησιακή υποεπένδυση «Η λειτουργία του προγραμματισμού» αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών και τεχνικών του προγραμματισμού στο πλαίσιο της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Η λειτουργία προγραμματισμού αποτελεί ζωτικό στοιχείο για την επιτυχή διαχείριση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, καθώς εξασφαλίζει την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της επιχείρησης.

Σε αυτή την υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στις διαδικασίες του προγραμματισμού, μαθαίνοντας να προσδιορίζουν στόχους, να αναπτύσσουν στρατηγικά σχέδια και να κατανέμουν πόρους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Επιπλέον, αναγνωρίζουν τη σημασία της θέσπισης σαφών και εφικτών στόχων, καθώς και της ανάπτυξης λεπτομερών και ρεαλιστικών σχεδίων δράσης. Μέσω αυτής της μαθησιακής υποεπένδυσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσδιορίζουν τους κρίσιμους παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα του προγραμματισμού, όπως είναι η αξιολόγηση κινδύνων, η ανάλυση κόστους – οφέλους και η συνεχής παρακολούθηση της προόδου. Επίσης, δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για την προσαρμογή των σχεδίων σε περίπτωση αλλαγών στο επιχειρησιακό περιβάλλον. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να μελετήσουν πραγματικά παραδείγματα επιχειρήσεων που πέτυχαν ή απέτυχαν λόγω του προγραμματισμού, αναλύοντας τους λόγους πίσω από την επιτυχία ή την αποτυχία τους. Αυτή η σφαιρική προσέγγιση τους/τις βοηθά να αναπτύξουν μια έντονη αίσθηση ευελιξίας και προσαρμοστικότητας, απαραίτητη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο.

Μέσω της κατανόησης και της εφαρμογής των αρχών του προγραμματισμού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφοδιάζονται με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να σχεδιάζουν και να εκτελούν αποτελεσματικά επιχειρησιακά σχέδια επιχειρήσεων ή οργανισμών, ενισχύοντας έτσι τη συνολική απόδοση και επιτυχία της επιχείρησης.

2.1.Δ.5 | Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Η μαθησιακή υποεπένδυση «Η λειτουργία της οργάνωσης» είναι κεντρικής σημασίας για την εμβάθυνση στη δομή και στη λειτουργία των επιχειρήσεων. Σκοπός της είναι να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη δημιουργία και τη διαχείριση μιας αποτελεσματικής οργανωτικής δομής.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις βασικές αρχές της οργάνωσης, όπως την κατανομή εργασιών, την ανάθεση αρμοδιοτήτων και την αποτύπωση ιεραρχικών δομών. Μέσα από τη μελέτη των διαφόρων τύπων οργανωτικών δομών, αποκτούν μια βαθύτερη κατανόηση του πώς οι διαφορετικές προσεγγίσεις μπορούν να επηρεάσουν την αποδοτικότητα και την ευελιξία της επιχείρησης. Η μαθησιακή υποεπένδυση δίνει επίσης έμφαση στη σημασία του σαφούς καθορισμού των ρόλων και των ευθυνών εντός του οργανισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντονισμένη και αποδοτική λειτουργία της επιχείρησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν εργαλεία και τεχνικές οργάνωσης, όπως τα οργανογράμματα, για να σχεδιάζουν και να απει-

κονίζουν τη δομή της επιχείρησης. Επιπλέον, εξετάζουν τη σημασία της τυπικής και άτυπης επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων τμημάτων και επιπέδων της επιχείρησης, καθώς και τις προκλήσεις που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των οργανωτικών αλλαγών. Μέσω της ανάλυσης πραγματικών περιπτώσεων επιχειρήσεων που υιοθέτησαν επιτυχημένες οργανωτικές δομές, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις έννοιες που διδάχθηκαν. Αυτή η προσέγγιση τους/τις βοηθά να αναπτύξουν κριτική σκέψη και να αξιολογούν τις οργανωτικές δομές με γνώμονα την αποτελεσματικότητα και την ευελιξία τους.

Η μαθησιακή υποεπάρκεια εξοπλίζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τα απαραίτητα εφόδια ώστε να προτείνουν βελτιώσεις των οργανωτικών δομών, προάγοντας έτσι τη συνολική αποτελεσματικότητα και επιτυχία της επιχείρησης.

2.1.Δ.6 | Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια είναι ζωτικής σημασίας για την εξοικείωση των εκπαιδευομένων με την καθοδήγηση και τον έλεγχο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με σκοπό την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων. Επικεντρώνεται στις βασικές αρχές και τεχνικές που απαιτούνται για την αποτελεσματική διεύθυνση και τον συνεχή έλεγχο των διαδικασιών και των επιδόσεων της επιχείρησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τις κύριες λειτουργίες της διεύθυνσης, όπως είναι ο σχεδιασμός, η καθοδήγηση, η ηγεσία και η λήψη αποφάσεων. Ειδικά η λήψη αποφάσεων και η ηγεσία, λόγω της σπουδαιότητάς τους, αναλύονται στις μαθησιακές υποεπάρκειες που ακολουθούν. Παράλληλα, η μαθησιακή υποεπάρκεια αυτή εστιάζεται στις μεθόδους και στα εργαλεία ελέγχου, όπως είναι οι δείκτες απόδοσης (Key Performance Indicators, KPIs), οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και τα συστήματα ανατροφοδότησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν και εφαρμόζουν αποτελεσματικά συστήματα ελέγχου που επιτρέπουν την παρακολούθηση της προόδου και τον εντοπισμό αποκλίσεων από τα προγραμματισμένα αποτελέσματα. Επίσης, εξετάζουν τη σημασία της προσαρμοστικότητας και της συνεχούς βελτίωσης μέσα από τη διαδικασία του ελέγχου.

Μέσω της ανάλυσης πραγματικών περιπτώσεων επιχειρήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσεγγίζουν τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που συνδέονται με τη διεύθυνση και τον έλεγχο, αναπτύσσοντας την κριτική τους σκέψη. Τέλος, η μαθησιακή υποεπάρκεια τους/τις εφοδιάζει με τις απαραίτητες δεξιότητες για να καθοδηγούν και να ελέγχουν αποτελεσματικά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, προωθώντας την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

2.1.Δ.7 | Η ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπάρκεια είναι καθοριστική για την κατανόηση του πώς οι ηγέτες και τα στελέχη λαμβάνουν στρατηγικές και καθημερινές αποφάσεις που επηρεάζουν την πορεία της επιχείρησης. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων περι-

λαμβάνει μια σειρά βημάτων που διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις είναι ορθολογικές, ενημερωμένες και ευθυγραμμισμένες με τους στόχους και τις αξίες (κουλτούρα) της επιχείρησης.

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων ξεκινά με τον εντοπισμό του προβλήματος ή της ευκαιρίας και περιλαμβάνει τη συγκέντρωση πληροφοριών, την ανάλυση δεδομένων και την κατανόηση των παραμέτρων που επηρεάζουν την κατάσταση. Αφού το πρόβλημα καθοριστεί με σαφήνεια, αναπτύσσονται διάφορες εναλλακτικές λύσεις, καθεμία από τις οποίες εξετάζεται προσεκτικά με βάση τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Η επόμενη φάση περιλαμβάνει την αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων. Αυτή η διαδικασία συχνά περιλαμβάνει τη χρήση αναλυτικών εργαλείων και μοντέλων. Με την αξιολόγηση των πιθανών συνεπειών και την εξέταση των κινδύνων, οι εμπλεκόμενοι/-ες στη λήψη αποφάσεων μπορούν να επιλέξουν την πιο αποτελεσματική και βιώσιμη λύση. Η εφαρμογή της απόφασης απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και διαχείριση, ώστε να διασφαλιστεί ότι η εκτέλεση θα είναι επιτυχής και σύμφωνη με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Τέλος, η διαδικασία λήψης αποφάσεων ολοκληρώνεται με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της απόφασης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ωφελούνται από την πρακτική εφαρμογή λήψης μιας απόφασης λαμβάνοντας ένα σενάριο με δεδομένα μιας επιχείρησης και εφαρμόζοντας όσα έμαθαν. Μέσα από την παρούσα μαθησιακή υποενότητα, αποκτούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να λαμβάνουν ενημερωμένες και στρατηγικά ευθυγραμμισμένες αποφάσεις, συμβάλλοντας στην επιτυχία και την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης.

2.1.Δ.8 | Η ΗΓΕΣΙΑ

Η τελευταία μαθησιακή υποενότητα είναι θεμελιώδης για την κατανόηση του ρόλου της ηγεσίας στην επίτευξη των στόχων μιας επιχείρησης και στη διαμόρφωση της οργανωσιακής κουλτούρας.

Ένας/Μια μάντζερ χρειάζεται να διαθέτει ικανότητες διαχείρισης, όπως να οργανώνει, να προγραμματίζει, να ελέγχει και να κάνει διαμοιρασμό αρμοδιοτήτων. Όμως συχνά αυτές οι δεξιότητες διαχείρισης (managerial skills) δεν αρκούν ώστε ένας/μια διευθυντής/-τρια (μάντζερ) να επιτύχει στον ρόλο του/της, καθώς είναι επίσης εξαιρετικής σημασίας να μπορεί να εμπνέει, να παρακινεί, να υποστηρίζει, να ενδυναμώνει και να καθοδηγεί τα μέλη της ομάδας του/της για την επίτευξη υψηλών επιδόσεων. Συνεπώς, ένας/μια διευθυντής/-τρια καλείται να παίξει επιπλέον και τον ρόλο του/της ηγέτη/-ιδας. Ένας/Μια επιτυχημένος/-η ηγέτης/-ιδα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει και να εκτιμά τις ατομικές δεξιότητες και τα ταλέντα των μελών της ομάδας του/της, να δημιουργεί ένα περιβάλλον που προάγει τη συνεργασία και την καινοτομία, και να προσαρμόζεται σε αλλαγές και προκλήσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με σημαντικά εργαλεία ηγεσίας, όπως είναι η επιβράβευση, η ανατροφοδότηση, η ενδυνάμωση (coaching) και η καθοδήγηση

(mentoring). Επίσης, μέσα από μελέτες περιπτώσεων και παιχνίδια ρόλων, ανακαλύπτουν τα διάφορα στίλ ηγεσίας που μπορούν να εφαρμοστούν ανάλογα με την κατάσταση και τις ανάγκες της επιχείρησης. Είναι εξαιρετικής σημασίας να γίνει συζήτηση με αφορμή την προβολή βίντεο ή τη μελέτη περιπτώσεων για τον σύγχρονο ρόλο του/της μάνατζερ-ηγέτη/-ιδας, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να δημιουργήσουν το δικό τους πλάνο δράσης και να αναπτύξουν την ικανότητα της ηγεσίας. Συνοψίζοντας, η ηγεσία είναι μια πολύπλευρη και δυναμική διαδικασία που παίζει καθοριστικό ρόλο στη βιώσιμη ανάπτυξη και την επιτυχία των επιχειρήσεων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μπουραντάς, Δ. Κ. (2015). *Εισαγωγή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Παπαδημητρίου, Δ. (2004). *Διοίκηση αθλητικών οργανισμών και επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Συμπληρωματικές

1. Χολέβας, Ι. Κ. (1995). *Οργάνωση και Διοίκηση (Management)*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
2. Κοττώρης, Σ. Δ. (2013). *Δημιουργώ τη δική μου επιχείρηση*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2024 από:
<https://www.openbook.gr/dimiourgw-ti-diki-mou-epixeirisi/>

2.1.E • ΑΡΧΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Αρχών Εμπορικού Δικαίου» αφορά τη διδασκαλία των βασικών αρχών και εννοιών του Εμπορικού Δικαίου, καλύπτοντας θέματα όπως τις εμπορικές συναλλαγές, τις εμπορικές εταιρείες, τις εμπορικές συμβάσεις και την προστασία του καταναλωτή. Στο πλαίσιο της ενότητας, εξετάζονται ο ρόλος, η σημασία και η λειτουργία του Εμπορικού Δικαίου στην οικονομική ζωή, καθώς και οι νομικές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών στις εμπορικές δραστηριότητες. Περιγράφεται το θεσμικό πλαίσιο των αξιογράφων των εμπορικών συναλλαγών, με έμφαση στις συναλλαγματικές και τις επιταγές.

Ακολουθώντας, αναλύονται τα θέματα εμπορικού δικαίου των προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών, με έμφαση στο δίκαιο των Ανώνυμων Εταιρειών. Παρουσιάζεται η νομοθεσία που διέπει την επίλυση εμπορικών διαφορών και τις διαδικασίες

πτώχευσης. Αναφορά γίνεται, επίσης, στις βασικές αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων (GDPR), ενώ θα συζητηθεί ο ρόλος του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) και θα παρουσιαστεί η ιστοσελίδα όπου δημοσιοποιούνται οι αποφάσεις, οι πράξεις και τα οικονομικά στοιχεία των υπόχρεων προσώπων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Παρουσιάζουν τις βασικές αρχές και έννοιες του εμπορικού δικαίου,
- Αναλύουν τα θέματα δικαίου των εμπορικών πράξεων,
- Διατυπώνουν τη διαδικασία σύστασης, οργάνωσης, λειτουργίας, λύσης και εκκαθάρισης των προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών,
- Περιγράφουν τη λειτουργία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου και τη σημασία του για το εμπόριο,
- Εντοπίζουν πληροφορίες μέσα στην ιστοσελίδα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου,
- Ερμηνεύουν απλά νομικά κείμενα σχετικά με τις εμπορικές συναλλαγές,
- Αξιολογούν τις νομικές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών στις εμπορικές δραστηριότητες,
- Εξηγούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα αξιόγραφα, συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγματικών και των επιταγών,
- Διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των βασικότερων εμπορικών αξιογράφων,
- Απαριθμούν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από την έκδοση ή την αποδοχή ενός αξιογράφου,
- Εφαρμόζουν τον Νέο Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR),
- Συζητούν για τη σπουδαιότητα της εφαρμογής των αρχών και των διατάξεων του εμπορικού δικαίου στη λειτουργία μιας επιχείρησης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Δίκαιο / Αστικό Δίκαιο / Φυσικό πρόσωπο / Νομικό πρόσωπο / Δικαιοπραξία / Εμπορικό Δίκαιο / Έμπορος / Κέρδος / Εμπορικές πράξεις / Προσωπικές και Κεφαλαιουχικές εταιρείες / Σύσταση / Λύση – Εκκαθάριση / ΓΕΜΗ / Εμπορικά αξιόγραφα / Συναλλαγματική / Επιταγές / Ανταγωνισμός.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ
2	ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ – ΕΝΝΟΙΕΣ – ΕΙΔΗ
3	ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: ΣΥΣΤΑΣΗ, ΛΥΣΗ & ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ
4	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ – ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ – ΕΠΙΛΥΣΗ
5	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ: ΠΤΩΧΕΥΣΗ
6	ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ: ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ
7	ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ – ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ – ΕΙΔΗ
8	ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
9	ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ – ΕΠΙΤΑΓΕΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ
10	ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ – ΕΚΔΟΣΗ – ΑΠΟΔΟΧΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
11	ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR) – ΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΑ
12	ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Ε.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και αρχές του Δικαίου. Ειδικότερα, θα κατανοήσουν την έννοια των κανόνων δικαίου, τη δεσμευτική τους ισχύ για το κράτος και τους πολίτες που ζουν σε αυτό, καθώς και τις συνέπειες που συνεπάγεται η μη συμμόρφωση προς αυτούς. Παράλληλα, θα παρουσιαστούν οι βασικές πηγές του δικαίου, όπως οι νόμοι (τυπικοί και ουσιαστικοί), τα έθιμα, οι γενικά παραδεκτοί κανόνες του διεθνούς δικαίου και οι κανόνες δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), ενώ θα αναδειχθεί και η μεταξύ τους ιεραρχική σχέση (Σύνταγμα, διεθνείς συμβάσεις, δίκαιο της ΕΕ).

Η υποενότητα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση της διάκρισης των κλάδων του εσωτερικού δικαίου και του ιδιωτικού δικαίου του κράτους. Πέρα από τη συνοπτική παρουσίαση της έννοιας και των διακρίσεων των κανόνων δικαίου, θα εξεταστούν βασικοί ορισμοί και έννοιες του Αστικού Δικαίου, οι οποίοι συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των αρχών του εμπορικού δικαίου, που αποτελεί και το κύριο αντικείμενο της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας. Μεταξύ άλλων, θα αναλυθούν έννοιες όπως το φυσικό και το νομικό πρόσωπο, η δικαιοπραξία, η παραγραφή, η αντιπροσώπευση, καθώς και οι προϋποθέσεις έγκυρης κατάρτισης μιας σύμβασης. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν οι συνέπειες που απορρέουν από τη σύναψη συμφωνίας υπό καθεστώς πλάνης, απάτης ή απειλής.

Στόχος της υποενότητας είναι, επίσης, να καταστεί σαφής η διάκριση του εμπορικού δικαίου στους επιμέρους κλάδους του, όπως το γενικό εμπορικό δίκαιο, το δίκαιο

των εμπορικών εταιρειών, το δίκαιο των αξιογράφων, το πτωχευτικό δίκαιο, το ασφαλιστικό δίκαιο, το ναυτικό δίκαιο, το αεροπορικό δίκαιο κ.ά. Τέλος, επιδιώκεται να γίνει αντιληπτό ότι η εξειδίκευση του εμπορικού δικαίου σε επιμέρους κλάδους συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη προστασία των εμπορών και των συναλλασσομένων με αυτούς, μέσω της θέσπισης των αναγκαίων κανόνων, διατάξεων και αρχών που ρυθμίζουν τις νομικές πτυχές των εμπορικών σχέσεων και συναλλαγών, στο πλαίσιο μιας εύρυθμης και υγιούς αναπτυσσόμενης οικονομίας.

2.1.E.2 | ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ – ΕΝΝΟΙΕΣ – ΕΙΔΗ

Στην παρούσα υποενότητα, αρχικά, θα γίνει μια παρουσίαση με απλούς και κατανοητούς όρους των βασικών εννοιών του εμπορικού δικαίου, όπως είναι το εμπόριο, ο έμπορος, το κέρδος, η εμπορική πράξη κ.ά. Το εμπόριο είναι ένα σύνολο διαδικασιών με σκοπό το οικονομικό κέρδος, που μεσολαβεί μεταξύ παραγωγής και κατανάλωσης και συμβάλλει αποτελεσματικά στην κυκλοφορία των οικονομικών αγαθών και των υπηρεσιών. Αυτή η πράξη μεσολάβησης εκδηλώνεται με διάφορους τρόπους, όπως με τη μεταφορά, την ασφάλιση, την παροχή πίστης, τη μεσιτεία, την παραγγελία κ.λπ., και έχει ως κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα την αβεβαιότητα και τον κίνδυνο ζημίας στην επιδίωξη του κέρδους.

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τα είδη των εμπορικών πράξεων. Θα ασχοληθούν με τις αντικειμενικά ή πρωτότυπα εμπορικές πράξεις του χερσαίου εμπορίου, που απαριθμούνται στο άρθρο 2 του Βασιλικού Διατάγματος (ΒΔ) του έτους 1835 «περί Αρμοδιότητος Εμποροδικείων», όπως ισχύει (π.χ. αγορά προϊόντων γης ή τέχνης με πρόθεση τη μεταπώληση, επιχείρηση χειροτεχνίας κ.ά.), καθώς και με τις υποκειμενικά εμπορικές πράξεις και το τεκμήριο εμπορικότητας. Τέλος, θα γνωρίσουν και θα είναι σε θέση να εντοπίσουν τα διακριτικά γνωρίσματα των επιχειρήσεων, όπως, εμπορική επωνυμία, σήμα κ.ά.

Στην υποενότητα, θα παρασχεθούν οι απαραίτητες γνώσεις για την καλύτερη δυνατή κατανόηση της έννοιας της εμπορικής εταιρείας και της αναγνώρισης και διάκρισης των εμπορικών πράξεων που διενεργούνται στο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς.

2.1.E.3 | ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: ΣΥΣΤΑΣΗ, ΛΥΣΗ & ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Οι εμπορικές εταιρείες, οι σκοποί, οι αιτίες και οι τρόποι σύστασής τους, τα είδη και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματά τους, που τις διαφοροποιούν μεταξύ τους, είναι αντικείμενα με τα οποία θα ασχοληθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην παρούσα υποενότητα. Ειδικότερα, θα εξοικειωθούν με την έννοια της προσωπικής εταιρείας και της κεφαλαιουχικής εταιρείας, και θα κατανοήσουν την πηγή προέλευσης των εταιρειών αυτών, καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά τους (όπως για παράδειγμα, προσωπικές σχέσεις για τις προσωπικές εταιρείες και εταιρικό κεφάλαιο για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες). Θα μάθουν ποιες καλούνται προσωπικές (ομόρρυθμες ΟΕ, ετερόρ-

ρυθμες ΕΕ) και ποιες κεφαλαιουχικές εταιρείες (εταιρείες περιορισμένης ευθύνης ΕΠΕ, ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες ΙΚΕ, ανώνυμες εταιρείες ΑΕ). Θα έρθουν σε επαφή με τις συνέπειες της εμπορικότητας – εμπορικής ιδιότητας για τις εταιρείες (δημοσιότητα/καταχώριση στο ΓΕΜΗ, τήρηση λογιστικών αρχείων, φορολογικοί κανόνες, τόπος επαγγελματικής εγκατάστασης κ.λπ.). Επιπλέον, θα γίνει κατανοητό ότι, πέρα από τους τρόπους σύστασης και λειτουργίας των εταιρειών, υπάρχουν και οι διαδικασίες λύσης και εκκαθάρισης αυτών.

Αυτή η υποενότητα στοχεύει στο να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με έννοιες και διαδικασίες που σχετίζονται με τη σύσταση, τη λύση και την εκκαθάριση των εταιρειών, και τις συνέπειες που επιφέρουν φορολογικά, ασφαλιστικά κ.λπ. οι διαδικασίες αυτές για τις εταιρείες και τα φυσικά πρόσωπα που τις συστήνουν και τις εκπροσωπούν.

2.1.E.4 | ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ – ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ – ΕΠΙΛΥΣΗ

Η διαδικασία επίλυσης νομικών διαφορών που ανακύπτουν από την εμπορική και την εν γένει επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων είναι το αντικείμενο ενασχόλησης των εκπαιδευόμενων σε αυτή την υποενότητα. Με τις διαφορές αυτές ασχολείται η κρατική δικαστική εξουσία, ωστόσο παρατηρούνται μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις στη διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων. Θα αποκτηθούν γνώσεις και δεξιότητες για να γίνει κατανοητό πώς δημιουργήθηκε η ανάγκη αναζήτησης εναλλακτικών μηχανισμών (π.χ. ο θεσμός της διαμεσολάβησης), ικανών να οδηγήσουν στην αποτελεσματική διευθέτηση των ανακύπτοντων εμπορικών διαφορών. Θα γίνει σαφές ότι αυτού του είδους οι διαφορές πρέπει να αντιμετωπίζονται άμεσα, αποτελεσματικά και συναινετικά, εκτός δικαστηρίων, χωρίς καθυστερήσεις, για την ομαλή λειτουργία της αγοράς και για την ανεμπόδιστη ανάπτυξη των οικονομικών και των επιχειρηματικών συμφερόντων.

Συνοψίζοντας, με τη συγκεκριμένη εκπαιδευτική υποενότητα, θα γίνει κατανοητός ο θεσμός της διαμεσολάβησης ως μια διαδικασία που οδηγεί σε μια επιθυμητή κοινή συμφωνία, η οποία είναι αμοιβαία επωφελής και στρέφεται προς τις επιχειρηματικές ευκαιρίες και προοπτικές. Θα γίνει, επίσης, ευδιάκριτο ποιες διαφορές είναι δεκτικές διαμεσολαβητικής διευθέτησης, καθώς και ποιες είναι οι βασικές αρχές που διέπουν τη διαμεσολάβηση και με ποια διαδικασία αυτή εφαρμόζεται.

2.1.E.5 | ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ: ΠΤΩΧΕΥΣΗ

Αυτή η υποενότητα ασχολείται με την έννοια του πτωχευτικού δικαίου (ΠτΔ), το οποίο αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο του εμπορικού δικαίου που ρυθμίζει θεσμικά την πτωχευτική διαδικασία, τα υποκείμενά της και γενικότερα τον τρόπο συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με την έννοια της πτώχευσης ως εκείνη τη νομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο έμπορος ή η εμπορική εταιρεία όταν αδυνατεί να ικανοποιήσει τους δανειστές ή άλλους οφειλέ-

τες, με άλλα λόγια όταν βρίσκεται σε παύση πληρωμών. Ειδικότερα, το ΠτΔ ενεργοποιείται όταν πλέον ο οφειλέτης βρίσκεται σε τόσο κρίσιμη οικονομική κατάσταση ώστε να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει τα χρέη του. Θα γίνει κατανοητή η κεντρική ιδέα του ΠτΔ, η οποία ουσιαστικά αφορά τη μετατροπή ενός διμερούς προβλήματος χρέους (οφειλέτης – καθέννας από τους πιστωτές) σε συλλογικό (οφειλέτης – όλοι οι πιστωτές). Στην πράξη, η πτώχευση αποτελεί «συλλογική διαδικασία», η οποία προβλέπεται στις περιπτώσεις αφερεγγυότητας των επιχειρήσεων. Σκοπός της υποενοότητας είναι να αναδειχθεί η κεντρική ιδέα του πτωχευτικού δικαίου, σύμφωνα με την οποία, όταν η οικονομική κατάσταση ενός οφειλέτη καταστεί κρίσιμη και η πληρωμή των χρεών του προβληματική έως αδύνατη, αυτός μπορεί να πτωχεύσει κατόπιν έκδοσης σχετικής δικαστικής απόφασης. Κρίσιμο είναι το γεγονός ότι, με την κήρυξη της πτώχευσης, αναστέλλονται οι διώξεις εναντίον του πτωχού οφειλέτη, ταυτόχρονα όμως και ο ίδιος υφίσταται συγκεκριμένους περιορισμούς, όπως το ότι δεν μπορεί πλέον να διαχειριστεί ή να διαθέσει την περιουσία του όπως εκείνος θέλει, ούτε να προβεί στην πληρωμή χρεών.

Η υποενοότητα αυτή προσφέρει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες βασικές γνώσεις σε θεματικές του πτωχευτικού δικαίου, διευκρινίζοντας επίσης, αναφορικά με την περιουσία του πτωχού οφειλέτη, ότι η διάθεση και η διαχείριση της περιουσίας του ανατίθεται στον σύνδικο της πτώχευσης, ο οποίος είναι πλέον το πρόσωπο που διαχειρίζεται την περιουσία του οφειλέτη και φροντίζει για τη συνολική εκποίηση αυτής και την ίση μεταχείριση όλων των πιστωτών.

2.1.E.6 | ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ: ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ

Αντικείμενο της παρούσας υποενοότητας είναι η παρουσίαση της έννοιας και του ρόλου του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ), τόσο σε θεσμικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, καθώς και η κατανόηση της λειτουργίας του ως εθνικού μητρώου εμπορικής δημοσιότητας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν το νομοθετικό πλαίσιο και την εξέλιξη του θεσμού και θα εξοικειωθούν με τις διαδικασίες της εμπορικής δημοσιότητας. Περαιτέρω, θα κατανοήσουν τη σημασία και την αναγκαιότητα της εμπορικής δημοσιότητας, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της εγγραφής ή καταχώρισης των υπόχρεων στο ΓΕΜΗ και, όπου απαιτείται, μέσω της δημοσίευσης σχετικών πράξεων και στοιχείων στον διαδικτυακό τόπο του.

Επιπλέον, θα παρουσιαστεί το ΓΕΜΗ ως οργανωμένο πληροφοριακό σύστημα υπό τη μορφή βάσης δεδομένων, στο οποίο τηρούνται ψηφιακά οι μερίδες των υπόχρεων προς εγγραφή. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν για τον τρόπο λειτουργίας και τήρησής του, καθώς και για τις έννομες συνέπειες που απορρέουν από την εγγραφή, τη δημοσίευση πράξεων και τη διαγραφή καταχωρίσεων. Παράλληλα, θα εξοικειωθούν με τη χρήση της ιστοσελίδας του ΓΕΜΗ και με την αναζήτηση πληροφοριών στο πλαίσιο των παρεχόμενων υπηρεσιών του, όπως είναι η αναζήτηση

στοιχείων των υπόχρεων εγγραφής και δημοσιότητας, η άντληση πληροφοριών σχετικά με τη σύσταση επιχειρήσεων μέσω των Υπηρεσιών Μιας Στάσης και άλλες συναφείς υπηρεσίες, μέσα από απλές οδηγίες και καθοδηγούμενα βήματα.

Συνολικά, η υποεπένδυση αποσκοπεί στην παροχή βασικών αλλά ουσιωδών γνώσεων σχετικά με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), τις υπηρεσίες που αυτό παρέχει, καθώς και την έννοια, τη λειτουργία και την υποχρεωτικότητα της εμπορικής δημοσιότητας στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον.

2.1.E.7 | ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ – ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ – ΕΙΔΗ

Κατά τη διάρκεια της υποεπένδυσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα λάβουν τις απαιτούμενες γνώσεις, καθώς και την κατάλληλη καθοδήγηση μέσα από απλά παραδείγματα, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν εμπορικές συναλλαγές, όπως μια σύμβαση ανάληψης υποχρέωσης έναντι αμοιβής από ένα πρόσωπο (παραγγελιοδόχος) με τρίτον για λογαριασμό άλλου προσώπου (παραγγελέας) ή ένα συμβόλαιο μεταβίβασης ακινήτου. Θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν το είδος της εμπορικής πράξης, τους συμβαλλόμενους, το αντικείμενο της πράξης κ.λπ. Θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες ώστε να αντιλαμβάνονται αν το κείμενο το οποίο επεξεργάζονται αφορά εμπορική πράξη και τι είδους.

Ο σκοπός της παρούσας υποεπένδυσης είναι η εξοικείωση με τα διαφορετικά είδη των εμπορικών πράξεων, η δυνατότητα διάκρισής τους και κατανόησης του περιεχομένου τους.

2.1.E.8 | ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αντικείμενο της παρούσας υποεπένδυσης είναι οι συνέπειες που απορρέουν από την απόκτηση της εμπορικής ιδιότητας, τόσο για το πρόσωπο που την αποκτά όσο και για τα πρόσωπα που συναλλάσσονται με αυτό. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να κατανοήσουν την έννοια του τεκμηρίου εμπορικότητας, σύμφωνα με το οποίο οι πράξεις που διενεργούνται από έμπορο στο πλαίσιο της επαγγελματικής του δραστηριότητας τεκμαίρονται ως εμπορικές, εκτός αν αποδειχθεί διαφορετικά.

Παράλληλα, θα μάθουν να αναγνωρίζουν τις βασικές συνέπειες που συνδέονται με την εμπορική ιδιότητα, όπως τις προσωπικές, επαγγελματικές και φορολογικές υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην κατανόηση των επαγγελματικών υποχρεώσεων του εμπόρου, όπως είναι η εγγραφή στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), η τήρηση των προβλεπόμενων λογιστικών και εμπορικών αρχείων και βιβλίων, καθώς και η συμμόρφωση με τις φορολογικές υποχρεώσεις που προβλέπει η νομοθεσία (π.χ. η υποβολή φορολογικών δηλώσεων, π.χ. Φ.Ε., η απόδοση των οφειλόμενων φόρων και, ειδικότερα, η είσπραξη και η απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) στις συναλλαγές, όπου αυτό απαιτείται).

Στόχος της υποεπενότητας είναι να καταστεί σαφής η έννοια της εμπορικής ιδιότητας και να αναγνωρίζονται οι συνέπειες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόκτησή της, τόσο για τους εμπόρους όσο και για τους συναλλασσόμενους με αυτούς.

2.1.Ε.9 | ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ – ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ – ΕΠΙΤΑΓΕΣ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Με την κατανόηση της έννοιας των αξιογράφων και των βασικών θεματικών του θεσμικού πλαισίου από το οποίο προκύπτουν (Ν. 5325/1932 Περί συναλλαγματικής και γραμματίου εις διαταγήν, όπως ισχύει) θα ασχοληθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε αυτή την υποεπενότητα. Θα αποκτήσουν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την εξοικειώσή τους με το είδος των εγγράφων που καλούνται αξιόγραφα και θα είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται ότι σε αυτά ενσωματώνεται ένα συγκεκριμένο δικαίωμα, εννοώντας ότι για την άσκηση του δικαιώματος αυτού απαιτείται, κατά κανόνα, η παράδοση του εγγράφου. Η συγκεκριμένη υποεπενότητα εστιάζεται σε βασικές γνώσεις γύρω από τη θεματική των αξιογράφων και, ειδικότερα, σε θέματα όπως: ποια είναι τα βασικά πρόσωπα μιας συναλλαγματικής (π.χ. εκδότης, λήπτης), ποια είναι τα τυπικά στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει (π.χ. όνομα πληρωτή, χρόνος λήξης), ποια είναι τα είδη των συναλλαγματικών ανάλογα με τον χρόνο λήξης τους (π.χ. συναλλαγματική πληρωτέα σε συγκεκριμένη ημέρα).

Αναφορικά με τις επιταγές ως αξιόγραφα εις διαταγή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με το συγκεκριμένο είδος αξιογράφου, θα αναγνωρίσουν ότι εκδίδονται κατά ορισμένο τύπο, ότι ενσωματώνουν έγγραφη εντολή πληρωμής προς τράπεζα και θα τις διακρίνουν από τις συναλλαγματικές. Θα κατανοήσουν ότι η επιταγή αφορά τριμερή σχέση μεταξύ του εκδότη – οφειλέτη, του λήπτη – δανειστή του εκδότη και της πληρωτέας τράπεζας, η οποία κατά κανόνα συνδέεται με τον εκδότη (με σύμβαση επιταγής). Θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τα τυπικά στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει μια επιταγή, τα είδη των επιταγών (π.χ. τραπεζική, δίγραμμη), ποια είναι η μεταχρονολογημένη επιταγή και αν μπορεί να εξοφληθεί από τράπεζα επιταγή που εμφανίστηκε εκπρόθεσμα, καθώς και το αν παραγράφεται η απαίτηση από επιταγή.

Περαιτέρω, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ασχοληθούν με τις βασικές διακρίσεις των δύο ειδών αξιογράφων. Θα μάθουν, μεταξύ άλλων, ότι η συναλλαγματική είναι μέσο πίστης, ενώ η επιταγή είναι μέσο πληρωμής (εκτός της μεταχρονολογημένης), τον τρόπο λήξης των αξιογράφων αυτών, ότι στη συναλλαγματική ο πληρωτής μπορεί να είναι οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ενώ στην επιταγή πληρωτής είναι υποχρεωτικά τράπεζα, ότι στη συναλλαγματική το όνομα του λήπτη είναι απαραίτητο στοιχείο και απαγορεύεται να εκδοθεί εις κομιστή, ενώ στην επιταγή αν δεν κατονομάζεται ο λήπτης εκδίδεται εις κομιστή, ότι στη συναλλαγματική επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η ρήτρα τόκου ενώ στην επιταγή απαγορεύεται κ.ά.

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα έγγραφα που καλούνται αξιόγραφα, να κατανοούν το περιεχόμενό τους και να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των βασικότερων εμπορικών αξιογράφων (συναλλαγματικών και επιταγών).

2.1.E.10 | ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ – ΕΚΔΟΣΗ – ΑΠΟΔΟΧΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την έκδοση ή την αποδοχή ενός αξιογράφου πραγματεύεται η συγκεκριμένη υποενότητα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, αρχικά, εξοικειώνονται με το πότε μια συναλλαγματική είναι άκυρη. Η ακυρότητα δημιουργείται μόνο από την έλλειψη των συγκεκριμένων απαραίτητων στοιχείων, δηλαδή της λέξης «συναλλαγματική», της εντολής για πληρωμή ορισμένου ποσού, του ονόματος του πληρωτή και του ονόματος και της υπογραφής του εκδότη. Στη συνέχεια, εξοικειώνονται με το πότε μια επιταγή είναι άκυρη. Η ακυρότητα δημιουργείται κι εδώ από την έλλειψη των απαραίτητων στοιχείων, που είναι η ονομασία «επιταγή», η απλή και ξεκάθαρη εντολή πληρωμής ορισμένου ποσού, το όνομα εκείνου ο οποίος οφείλει να πληρώσει (πληρωτής), ο τόπος της πληρωμής, η χρονολογία και ο τόπος έκδοσης της επιταγής, και η υπογραφή του εκδίδοντος την επιταγή (εκδότη). Στην υποενότητα, επίσης εξετάζονται η έννοια των ρητρών σε μια συναλλαγματική (π.χ. ρήτρα «ουχί εις διαταγή»), οι έννοιες «κομιστής και πληρωτής» συναλλαγματικής και αντίστοιχα επιταγής, καθώς και οι υποχρεώσεις αυτών κατά την εμφάνιση της συναλλαγματικής και της επιταγής. Παρουσιάζεται και το συνταγματικό δικαίωμα της δικαστικής προστασίας του κομιστή συναλλαγματικής και επιταγής, καθώς και το μέχρι τότε διατηρεί το δικαίωμα αυτό, ασκώντας αγωγή κατά του εκδότη, των οπισθογράφων και των λοιπών υπόχρεων της συναλλαγματικής και έγκληση κατά του εκδότη της επιταγής, εφόσον δεν πληρώθηκε.

Συνοψίζοντας, η παρούσα υποενότητα, όπως και η προηγούμενη, παρέχει βασικές γνώσεις στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες αναφορικά με την έννοια, το περιεχόμενο και τις διακρίσεις των αξιογράφων, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα έγγραφα αυτά.

2.1.E.11 | ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (GDPR) – ΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΑ

Η υποενότητα εστιάζεται στο Δίκαιο προσωπικών δεδομένων, το οποίο τα τελευταία χρόνια έχει αποκτήσει αυξημένη σημασία για τις επιχειρήσεις, λόγω της εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR) και της εισαγωγής της υποχρέωσης λογοδοσίας του υπευθύνου επεξεργασίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ασχοληθούν με την έννοια των προσωπικών δεδομένων και θα γνωρίσουν, όπως ισχύουν, τον νέο Ευρωπαϊκό Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (Ευρωπαϊκής Ένωσης-ΕΕ) 2016/679 και τον νόμο 4624/2019, με τον οποίο καθιερώνεται ενιαίο νομικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιό-

τητες που θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν γιατί το νομικό αυτό πλαίσιο εφαρμόζεται σε όλους τους φορείς (ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις, κρατικούς φορείς, ξενοδοχεία κ.λπ.) που διαχειρίζονται, επεξεργάζονται, αποθηκεύουν και διακινούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε έχουν έδρα και δραστηριότητα σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε όχι, εφόσον τα δεδομένα αφορούν Ευρωπαίους πολίτες ή σχετίζονται με οποιουδήποτε είδους υπηρεσίες και αγαθά προς Ευρωπαίους πολίτες. Περιλαμβάνονται βασικές γνώσεις που θα διευκολύνουν την κατανόηση του σκοπού της εφαρμογής του Κανονισμού, που είναι η ενδυνάμωση θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων, καθώς και η ομοιομορφία του νομικού πλαισίου σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Θα γίνει κατανοητό ότι τον έλεγχο τήρησης αυτού του κανονισμού τον αναλαμβάνει η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με τους ειδικούς ελεγκτές που διαθέτει σε όλη την Ελληνική επικράτεια.

Ο σκοπός της παρούσας υποενότητας είναι η γνώση, σε επίπεδο βασικών αρχών, μιας πολύ επίκαιρης και σημαντικής θεματικής που αφορά όλους όσους δραστηριοποιούνται στον εμπορικό κόσμο, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων.

2.1.Ε.12 | ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στην παρούσα υποενότητα, παρουσιάζονται συνοπτικά η αναγκαιότητα, ο ρόλος και η λειτουργία του Εμπορικού Δικαίου στην οικονομική ζωή και στην ορθή λειτουργία της αγοράς, καθώς και οι νομικές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών στις εμπορικές δραστηριότητες. Ο κλάδος του εμπορικού δικαίου παρουσιάζει ιδιαίτερη βαρύτητα, διότι αφορά τους κανόνες που έχουν τεθεί για την προστασία της ελευθερίας του υγιούς και θεμιτού ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την έννοια του ελεύθερου ανταγωνισμού και τους στόχους του (π.χ. αύξηση της αποτελεσματικότητας, της παραγωγικότητας, της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας, μείωση των τιμών προς όφελος των καταναλωτών, βελτίωση της ποιότητας και του εύρους των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών), με συνέπειες τη διεύρυνση των επιλογών για τους καταναλωτές, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την ανάπτυξη της οικονομίας. Θα κατανοήσουν τη βαρύτητα του αθέμιτου ανταγωνισμού, που ουσιαστικά είναι ο ανταγωνισμός που είναι αντίθετος στα χρηστά ήθη ή που διενεργείται με συμπεριφορές παράνομες, όπως είναι η παραπλανητική διαφήμιση, η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά κ.ά. Θα λάβουν τις απαιτούμενες γνώσεις για να αναγνωρίζουν και να αντιλαμβάνονται τις συνέπειες της παραβίασης του ανταγωνισμού, όπως αστική ευθύνη, αποκατάσταση ζημιών, επιβολή διοικητικών προστίμων κ.ά. Περαιτέρω, θα γνωρίσουν την Επιτροπή Ανταγωνισμού, που είναι η Αρχή η οποία ασχολείται με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, με τη λειτουργία της και το θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου λειτουργεί.

Η τελευταία υποενοότητα στοχεύει στο να διασφαλίσει ότι αποκτήθηκε η παρασχεθείσα γνώση στο πλαίσιο των μέχρι τώρα παρουσιαζόμενων υποενοτήτων που σχετίζονται με τις βασικές αρχές εμπορικού δικαίου και τις επιπτώσεις τους στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μέντης, Γ., Φεργάδης, Ι., Πλέσσας, Π. & Μπαμπή, Α. (2017). *Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου – Β' ΕΠΑ.Λ., Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».
2. Ψυχομάνης, Σ. Δ. (2018). *Εμπορικό Δίκαιο* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Αλεξανδρίδου, Ε. Δ. (2019). *Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Αργυρός, Γ. Δ. (2017). *Εμπορικό Δίκαιο* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

2.1.ΣΤ • ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Αγγλικής ορολογίας ειδικότητας» αφορά τη διδασκαλία της βασικής αγγλικής ορολογίας για την ενίσχυση των γλωσσικών δεξιοτήτων των εκπαιδευόμενων που είναι απαραίτητες στον τομέα των επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοπλιστούν με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική επικοινωνία και εργασία στους τομείς του μάρκετινγκ και της λογιστικής.

Ειδικότερα, θα εξοικειωθούν με τη χρήση της αγγλικής γλώσσας σε επαγγελματικά περιβάλλοντα, κατανοώντας και εφαρμόζοντας βασικές έννοιες, όρους και διαδικασίες που σχετίζονται με τις ειδικότητές τους. Η ενότητα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, από τη θεωρητική κατανόηση της ορολογίας μέχρι την πρακτική εφαρμογή της σε ρεαλιστικά σενάρια εργασίας, μέσω προφορικών και γραπτών ασκήσεων.

Με την ολοκλήρωση της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να επικοινωνούν με επαγγελματισμό και ακρίβεια στα αγγλικά, προσφέροντας ουσιαστική συμβολή στην ανάπτυξη και επιτυχία των επιχειρήσεων στις οποίες θα εργαστούν.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν τις βασικές δομές, τους συντακτικούς κανόνες και τις εκφράσεις που χρησιμοποιούνται στα επαγγελματικά έγγραφα,
- Εξηγούν τη σημασία της αγγλικής γλώσσας στην επαγγελματική επικοινωνία,
- Χρησιμοποιούν βασικούς όρους και έννοιες της αγγλικής ορολογίας στον τομέα του μάρκετινγκ και της λογιστικής,
- Παρουσιάζουν στην αγγλική γλώσσα πληροφορίες που αφορούν επαγγελματικές συναντήσεις με σαφήνεια και ακρίβεια,
- Συντάσσουν επαγγελματική αλληλογραφία, αναφορές και παρουσιάσεις στα αγγλικά,
- Εφαρμόζουν την αγγλική ορολογία στις καθημερινές τους εργασιακές δραστηριότητες στον τομέα του μάρκετινγκ και της λογιστικής,
- Χειρίζονται επαγγελματικά τηλεφωνήματα και συζητήσεις στα αγγλικά με αυτοπεποίθηση και ευχέρεια,
- Αναλύουν αγγλικά επαγγελματικά κείμενα και δεδομένα για τη λήψη ενημερωμένων αποφάσεων,
- Εφαρμόζουν τις γνώσεις τους σε ρεαλιστικά σενάρια εργασίας με τη χρήση σύγχρονων εργαλείων και τεχνολογιών,
- Συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομαδικά projects χρησιμοποιώντας την αγγλική γλώσσα,
- Αναπτύσσουν θετική στάση απέναντι στη συνεχή εκμάθηση και βελτίωση των αγγλικών γλωσσικών τους δεξιοτήτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Accounting / Business communications / Business meetings / Communication skills / Communicative competence / Correspondence / Intercultural communication / Interpersonal relations / Marketing / Reports and letters.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ (ENGLISH TERMINOLOGY IN MARKETING)
2	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ (ENGLISH TERMINOLOGY IN ACCOUNTING)
3	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (PROFESSIONAL TERMINOLOGY IN ENGLISH COMMUNICATION)
4	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES)
5	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ENGLISH TERMINOLOGY FOR BUSINESSES)
6	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (CHARACTERISTICS OF INTERNATIONAL BUSINESS COMMUNICATION)
7	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BUSINESS REPORTS AND LETTERS IN ENGLISH)

Κείμενο αναφοράς

2.1.ΣΤ.1 | ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ (ENGLISH TERMINOLOGY IN MARKETING)

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει την αγγλική ορολογία στο μάρκετινγκ. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν την αγγλική ορολογία για να αποκτήσουν εισαγωγικές γνώσεις γύρω από τη βασική φιλοσοφία, τις θεωρίες και τις έννοιες του μάρκετινγκ, καθώς και για να τους/τις βοηθήσει να αναπτύξουν δεξιότητες (skills) και κριτική σκέψη (critical thinking), που είναι απαραίτητες για τη διάγνωση (diagnosing), την ανάλυση (analysis) και την επίλυση (solving) προβλημάτων μάρκετινγκ σε διεθνές περιβάλλον. Μελετούν διάφορες αγγλόφωνες πηγές για να ορίσουν το Μάρκετινγκ, την καταναλωτική αγορά (consumer market) και την αγοραστική συμπεριφορά (buying behavior), δηλαδή την ανάλυση του περιβάλλοντος Μάρκετινγκ, να προσδιορίσουν τον σχεδιασμό μιας πελατοκεντρικής στρατηγικής Μάρκετινγκ (customer-driven marketing strategy) και ενός μείγματος Μάρκετινγκ (marketing mix), δηλαδή την τμηματοποίηση αγοράς και την τοποθέτηση προϊόντος (market segmentation and product positioning), την ανάπτυξη νέων προϊόντων (new product development) και τις στρατηγικές κύκλου ζωής προϊόντος (product lifecycle strategies), καθώς και δίαυλους και κανάλια Μάρκετινγκ (buses & marketing channels). Επίσης, μελετούν εφαρμογές Μάρκετινγκ στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (applications of Marketing financial services).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν αγγλόφωνες πηγές (π.χ. ιστοσελίδες με χρηματοοικονομικό περιεχόμενο, οικονομικά περιοδικά, επιχειρηματικά φυλλάδια και ειδησεογραφικό υλικό για επιχειρήσεις) για να εντοπίζουν τις ορολογίες που διδάχθηκαν, και επιχειρούν να τις μεταφράσουν στα ελληνικά. Με αυτόν τον τρόπο, αποκτούν τις απαραίτητες βασικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για την παρακολούθηση των επόμενων μαθησιακών υποενότητων.

2.1.ΣΤ.2 | ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ (ENGLISH TERMINOLOGY IN ACCOUNTING)

Η μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει τη βασική αγγλική ορολογία της λογιστικής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την αγγλική ορολογία που αφορά τις φορολογικές υπηρεσίες (tax services), οι οποίες περιλαμβάνουν την έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού (certificates of tax compliance), τη φορολογία επιχειρήσεων (corporate income tax), τη φορολογία πλοίων και ναυτιλιακών εταιρειών (shipping taxation), τον ΦΠΑ και τους λοιπούς έμμεσους φόρους (VAT and other indirect taxes), καθώς και τους φόρους ακίνητης περιουσίας (property tax). Παρουσιάζονται επίσης όροι που σχετίζονται με διασυνοριακές συγχωνεύσεις και διεθνείς εξαγορές (cross-border mergers and acquisitions), ενδοομιλικές συναλλαγές (transfer pricing), διαγνωστικούς φορολογικούς ελέγχους (tax diagnostic reviews) και υπηρεσίες διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού (international tax planning).

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν την ορολογία των λογιστικών υπηρεσιών (accounting services) και διακρίνουν τις υπηρεσίες μελέτης, οργάνωσης και εγκατάστασης λογιστηρίων επιχειρήσεων (advice and assistance in establishing the accounting function of companies), τις μηχανογραφημένες λύσεις με βάση τις ανάγκες των επιχειρήσεων (computer-based solutions), την ανάλυση συστημάτων και την υποστήριξη διαδικασιών εφαρμογής (system development and procedure application support), την εφαρμογή κοστολογικών μεθόδων (cost methods application) και την τήρηση λογιστικών βιβλίων (bookkeeping).

Στο πλαίσιο πρακτικής εξάσκησης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προετοιμάζουν, υποβάλλουν και παρακολουθούν στα αγγλικά εικονικές φορολογικές δηλώσεις (preparation and filing of tax returns), όπως δηλώσεις φόρου εισοδήματος (income tax returns), δηλώσεις ΦΠΑ (VAT returns) και δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων (withholding taxes). Παράλληλα, εξοικειώνονται με την εποπτεία των λειτουργιών ενός λογιστηρίου (supervision of clients' accounting functions), την κατάρτιση οικονομικών δεικτών και λογιστικών αναλύσεων (ratio analysis and financial information analyses), καθώς και με υπηρεσίες μισθοδοσίας (payroll processing), ζητήματα ασφαλιστικής νομοθεσίας (social security legislation) και εργασιακών σχέσεων (labor relations). Τέλος, μελετούν πηγές από το Διαδίκτυο που αφορούν τη λογιστική δραστηριότητα διεθνών επιχειρήσεων και εντοπίζουν τη σχετική αγγλική επαγγελματική ορολογία.

2.1.ΣΤ.3 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (PROFESSIONAL TERMINOLOGY IN ENGLISH COMMUNICATION)

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενεργοποιούν, εμβαθύνουν και διευρύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με τη διδαχθείσα αγγλική λογιστική ορολογία. Παράλληλα, αναπτύσσουν την απαραίτητη αυτοπεποίθηση και τις επικοινωνιακές δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική χρήση της σε διεθνές επαγγελματικό περιβάλλον. Η γενική εισαγωγή στην αγγλική γλώσσα λειτουργεί

ως εργαλείο επαγγελματικής επικοινωνίας στο πεδίο της λογιστικής (accounting professional context).

Τα προφορικά και γραπτά κείμενα που αξιοποιούνται στη διδασκαλία περιλαμβάνουν αυθεντικά ή προσομοιωμένα δείγματα αγγλικού λόγου, με έμφαση στη λογιστική ορολογία και στην εξειδικευμένη φρασεολογία που χρησιμοποιείται στον επαγγελματικό χώρο. Το εκπαιδευτικό υλικό αντλείται από ποικίλες πηγές, όπως εφημερίδες, περιοδικά, επαγγελματική αλληλογραφία, τεχνικά εγχειρίδια, κανονιστικά κείμενα και το Διαδίκτυο.

Προτείνονται δραστηριότητες και ασκήσεις που ενθαρρύνουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να διαβάζουν με άνεση και αυτοπεποίθηση, τόσο για γενική κατανόηση όσο και για τον εντοπισμό συγκεκριμένων πληροφοριών, δίνοντας έμφαση στην ακρίβεια (precision) και στην ευχέρεια (fluency) χρήσης της γλώσσας. Οι δραστηριότητες αυτές προσφέρουν ευκαιρίες συνεργασίας σε ζευγάρια και ομάδες, προάγοντας τη χρήση της αγγλικής γλώσσας με πιο ελεύθερο, δημιουργικό και επικοινωνιακό τρόπο και συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ανεξάρτητων χρηστών της γλώσσας.

Το μαθησιακό υλικό εστιάζεται στη σύνταξη λογιστικών εγγράφων και εντύπων (accountancy documents), στην επαγγελματική αλληλογραφία (correspondence), καθώς και στην ορολογία της λογιστικής και του μάρκετινγκ. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν κείμενα αντίστοιχων θεματικών πεδίων που έχουν ήδη προσεγγιστεί στις προηγούμενες μαθησιακές υποενότητες, συντάσσουν αναφορές και ερμηνεύουν αποτελέσματα ανάλυσης λογιστικών δεδομένων. Επιπλέον, χρησιμοποιούν την αγγλική γλώσσα σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης (negotiations) μεταξύ τμημάτων λογιστηρίου επιχειρήσεων και εξασκούνται στην εφαρμογή τεχνικών μετάφρασης σχετικών κειμένων από τα αγγλικά στα ελληνικά και αντίστροφα.

2.1.ΣΤ.4 | ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES)

Η μαθησιακή υποενότητα υιοθετεί μια επικοινωνιακή και βιωματική προσέγγιση στην εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας, σύμφωνα με την οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν μέσα από καταστάσεις που προσομοιάζουν σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας και επαγγελματικής δραστηριότητας. Η προσέγγιση αυτή συμβάλλει στην ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας και στη σύνδεση της γλωσσικής μάθησης με τις επαγγελματικές τους ανάγκες. Παράλληλα, διερευνούν τεχνικές βελτίωσης των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων (communication skills) στα αγγλικά, αξιοποιώντας τις αρχές της επικοινωνιακής προσέγγισης, η οποία αποτελεί μία από τις πλέον αποτελεσματικές μεθόδους ανάπτυξης γλωσσικής επάρκειας.

Η αγγλική γλώσσα προσεγγίζεται ως ένα πολύτιμο επαγγελματικό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διεθνή εργασιακά περιβάλλοντα, σε επαγγελματικά ταξίδια, καθώς και σε καθημερινές ή επαγγελματικές επικοινωνιακές περιστάσεις με άτομα διαφορετικών χωρών και πολιτισμών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν

δεξιότητες που σχετίζονται με τη φυσική κατάκτηση της γλώσσας και τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου (vocabulary acquisition), με στόχο να καταστούν αυτόνομοι/-ες χρήστες/-τριες της αγγλικής γλώσσας (independent language users).

Μέσα από δραστηριότητες συνεργασίας και αλληλεπίδρασης με τους/τις υπόλοιπους/-ες εκπαιδευόμενους/-ες, βελτιώνουν την ικανότητά τους να επικοινωνούν αποτελεσματικά για θέματα λογιστικής και μάρκετινγκ, αναπτύσσοντας παράλληλα την προφορά τους (pronunciation), την ορθή χρήση των γλωσσικών δομών και την ευχέρεια του προφορικού λόγου. Επιπλέον, εξοικειώνονται με στοιχεία της επικοινωνιακής συμπεριφοράς, όπως είναι η γλώσσα του σώματος (body language), η χρήση ανεπίσημων εκφράσεων και ιδιωματισμών (slang), καθώς και ο τόνος της φωνής (tone of voice), στοιχεία που επηρεάζουν ουσιαστικά την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαπολιτισμική επικοινωνία (intercultural communication), η οποία αποτελεί κρίσιμο παράγοντα κατά την παροχή υπηρεσιών λογιστικής και μάρκετινγκ σε άτομα ή οργανισμούς που προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Η υποεπνότητα συμβάλλει, επίσης, στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με την εξειδικευμένη ορολογία που σχετίζεται με την επικοινωνία στον χώρο του μάρκετινγκ, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις διαπροσωπικές σχέσεις (interpersonal relations) και στις δεξιότητες αποτελεσματικής επαγγελματικής επικοινωνίας.

2.1.ΣΤ.5 | ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ENGLISH TERMINOLOGY FOR BUSINESSES)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπνότητα, συνδυάζονται η επιχειρησιακή γλώσσα και οι απαραίτητες δεξιότητες ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναπτύξουν ικανότητες που είναι απαραίτητες στον εργασιακό χώρο του μάρκετινγκ και της λογιστικής.

Συγκεκριμένα, αναπτύσσουν γλωσσικές δεξιότητες (language skills) που είναι απαραίτητες για την εξέλιξή τους στον κλάδο, όπως είναι η σύνταξη email ή αναφορών (report) στα αγγλικά, καθώς επίσης και για τη συμμετοχή σε επαγγελματικές συναντήσεις (business meetings). Παρουσιάζουν τον εαυτό τους (self-presentation) και αντιλαμβάνονται τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την επικοινωνία (communication obstacles), αναπτύσσοντας την ενσυναίσθησή τους. Αναπτύσσουν τις προφορικές δεξιότητες (oral skills) και τη γλώσσα του σώματος (body language) ώστε να ενισχύσουν την ενεργητική ακρόαση (active listening) και να βελτιώσουν την ικανότητα καταγραφής αποτελεσματικών σημειώσεων (note taking). Αναπτύσσουν τις γλωσσικές δεξιότητες που θα τους/τις βοηθήσουν να επικοινωνούν καλύτερα τις ιδέες τους με το κοινό τους. Κάνουν ερωτήσεις χωρίς να φέρνουν τον συνομιλητή τους (interlocutor) σε δύσκολη θέση και καθοδηγούν μία συνομιλία. Βελτιώνουν περαιτέρω τις δεξιότητες κατανόησης (understanding), συμφωνίας (agreement) και διατύπωσης αντιρρήσεων (objections) και βελτιώνουν τις δεξιότητες συνεργασίας (collaboration)

και συμβιβασμού (settlement). Επιλύουν διαφωνίες (disputes) μεταξύ των συνομιλητών και βελτιώνουν τις δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων (conflict resolution), ιδίως σε διαφωνίες οικονομικής φύσεως. Συντάσσουν εκθέσεις αναφοράς και γράφουν αποτελεσματικές περιλήψεις (abstracts), παρουσιάζουν δεδομένα και κάνουν προτάσεις βασισμένες σε δεδομένα. Βελτιώνουν τις γραπτές τους ικανότητες στη σύνταξη επαγγελματικών email και γράφουν συμπεριληπτικά και επί του θέματος. Ανακαλύπτουν τρόπους συνεργασίας με στόχο να βοηθήσουν άλλους να βελτιωθούν, να μιλούν με ενθαρρυντικό τόνο (supportive tone) σε τρίτους και να βελτιώσουν τη θεσμοθέτηση στόχων.

2.1.ΣΤ.6 | ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (CHARACTERISTICS OF INTERNATIONAL BUSINESS COMMUNICATION)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, γίνεται μια εισαγωγή στα γενικά χαρακτηριστικά της αγγλικής γλώσσας στον χώρο εργασίας, στην ανάπτυξη και τη σημασία των αγγλικών παγκοσμίως, καθώς και σε άλλα χαρακτηριστικά, όπως είναι η χρήση της ενεργητικής φωνής, η αποφυγή ονομαστικοποίησης, η συντομία και η απλότητα, που είναι σημαντικά για την αποτελεσματική εμπορική επικοινωνία (business communication). Επίσης, εισάγεται η έννοια της επικοινωνιακής ικανότητας (communicative competence), που καλύπτει διάφορα στοιχεία που καθιστούν την επικοινωνία αποτελεσματική.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν επίγνωση των εννοιών της επικοινωνιακής ικανότητας, της γραμματικής ικανότητας, της κοινωνιογλωσσολογικής ικανότητας, της ανάλυσης λόγου (discourse competence) και της στρατηγικής ικανότητας (strategic competence). Επίσης, βελτιώνουν τις επικοινωνιακές δεξιότητες για την αντιμετώπιση επιχειρηματικών θεμάτων και δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των παρουσιάσεων, της συμμετοχής σε συναντήσεις και της τηλεφωνικής επικοινωνίας. Μια ακόμη δεξιότητα που είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στον κόσμο των επιχειρήσεων είναι η κοινωνικοποίηση (χαιρετισμοί και συστάσεις στο πλαίσιο επαγγελματικών συναντήσεων, συνομιλία και εξυπηρέτηση πελατών). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν την ικανότητα να επικοινωνούν αποτελεσματικά στον εργασιακό χώρο για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, τη λήψη αποφάσεων και άλλους σκοπούς. Επίσης, παρουσιάζονται οι ξεχωριστές διαφορές και τα χαρακτηριστικά της επιχειρηματικής αγγλικής γλώσσας, προκειμένου να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες επαγγελματίες με το κατάλληλο ύφος για την επικοινωνία στον χώρο εργασίας, χρησιμοποιώντας σύντομες, οικείες και κοινές λέξεις, υιοθετώντας την ενεργητική φωνή και, όταν είναι δυνατόν, παραλείποντας λέξεις που δεν χρειάζονται. Για τον σκοπό αυτόν, προτείνεται η διεξαγωγή παιχνιδιών ρόλου (role play), ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναλάβουν διάφορους ρόλους και βάσει αυτών να επικοινωνήσουν μεταξύ τους στα αγγλικά.

2.1.ΣΤ.7 | ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BUSINESS REPORTS AND LETTERS IN ENGLISH)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την επιχειρηματική αναφορά – επιστολή στα αγγλικά ως μια οργανωμένη και αντικειμενική παρουσίαση των γεγονότων για τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων.

Συγκεκριμένα, κατηγοριοποιούν τα έγγραφα που περιέχουν πληροφορίες και απόψεις ως αποτέλεσμα προσεκτικής έρευνας και εξέτασης, με σκοπό την προώθηση των δραστηριοτήτων ενός τμήματος επιχείρησης σε θέματα μάρκετινγκ και λογιστικής, και συντάσσουν ισχυρές και πειστικές αναφορές και εκθέσεις. Κατηγοριοποιούν τη σύνταξη εκθέσεων στα αγγλικά ανάλογα με τον οργανισμό (π.χ. κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις και διεθνείς οργανισμοί). Ενώ οι επιχειρηματικές αναφορές διερευνούν ένα πρόβλημα ή μια ανάγκη και αναφέρουν με πραγματολογικό τρόπο τι διαπιστώθηκε, οι προτάσεις (business proposals) χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια περαιτέρω μελετών για ένα πρόβλημα. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εντοπίζουν τις αναφορές που αφορούν ανάγκες ή προβλήματα, ώστε να ληφθεί άδεια από τους προϊσταμένους/πελάτες για την εφαρμογή των προτεινόμενων λύσεων. Κατηγοριοποιούν τους τύπους επιχειρηματικών εκθέσεων ανάλογα με τη λειτουργία τους (πληροφοριακές – αναλυτικές), τον χρόνο (περιοδικές – προοδευτικές – κατά περίπτωση), την τυπικότητα (προσωπική – απρόσωπη) και τη μορφή (σημείωμα – επιστολή, έντυπο – αναφορά). Επικεντρώνονται στις επίσημες αναλυτικές επιχειρηματικές εκθέσεις στα αγγλικά, συμπεριλαμβανομένων όχι μόνο των δεδομένων ή των πληροφοριών που συλλέγονται, όπως στις ενημερωτικές εκθέσεις, αλλά και στα συμπεράσματα και στις συστάσεις. Τέλος, εντοπίζουν τις διαφορές μεταξύ επιχειρηματικών εκθέσεων και προτάσεων.

Συνιστάται η χρήση μελετών περίπτωσης (case studies) από διεθνείς επιχειρήσεις για την καλύτερη εμπέδωση της ύλης με πραγματικά δεδομένα. Κάθε μελέτη περίπτωσης θα εξετάζεται ξεχωριστά από μικρές ομάδες εκπαιδευομένων ώστε να αναπτύσσεται ένας διάλογος μεταξύ τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κάντζος, Κ. (2001). *Λεξικό Λογιστικής (Αγγλοελληνικό-Ελληνοαγγλικό)*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Peppas, I. (2017). *English for Accounting and Business*. Athens: Disigma Publications.

Συμπληρωματικές

1. Χρυσοβιτισιώτης, Ι. & Σταυρακόπουλος, Ι. (2011). *Λεξικό αγγλοελληνικό και ελληνοαγγλικό εμπορικών, τραπεζικών και χρηματοοικονομικών όρων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Taylor, J. & Peltier, S. (2018). *Career Paths: Accounting*. UK: Express Publishing.

2.1.2 • ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Λογιστικών φύλλων» αφορά τη διδασκαλία και την εφαρμογή των δυνατοτήτων των λογιστικών φύλλων σε απλές καθημερινές αλλά και σύνθετες επιχειρηματικές εργασίες και υπολογισμούς.

Συγκεκριμένα, αναλύονται βασικές λειτουργίες της εφαρμογής, όπως μορφοποιήσεις, γραφήματα, ταξινομήσεις, φίλτρα, απλές και σύνθετες συναρτήσεις και συγκεντρωτικοί πίνακες. Επιπλέον, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση της εισαγωγής και επεξεργασίας δεδομένων από εξωτερικά αρχεία, όπως ASCII και CSV.

Η ενότητα περιλαμβάνει την ανάλυση του τρόπου δημιουργίας φύλλων μερισμού εξόδων με αυτόματους υπολογισμούς, την πρόβλεψη πωλήσεων, τον σχεδιασμό ισολογισμού και κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, καθώς και τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαφημιστικής δαπάνης με τη χρήση πινάκων.

Τέλος, δίνεται έμφαση στην ανάγκη για ασφάλεια των δεδομένων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι ικανοί/-ές να προστατεύουν τις πληροφορίες τους από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και απώλειες.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν τις βασικές λειτουργίες και δυνατότητες των εφαρμογών υπολογιστικών φύλλων,
- Εξηγούν τη χρήση βασικών και σύνθετων συναρτήσεων στα λογιστικά φύλλα
- Περιγράφουν τον τρόπο εισαγωγής και επεξεργασίας δεδομένων από εξωτερικά αρχεία,
- Αναγνωρίζουν τη σημασία των γραφημάτων και των συγκεντρωτικών πινάκων στην ανάλυση δεδομένων,
- Εφαρμόζουν μορφοποιήσεις και ταξινομήσεις σε λογιστικά φύλλα για την οργάνωση δεδομένων,
- Δημιουργούν γραφήματα και συγκεντρωτικούς πίνακες για την οπτικοποίηση των δεδομένων,
- Αναλύουν και προβλέπουν πωλήσεις χρησιμοποιώντας λογιστικά φύλλα,
- Σχεδιάζουν ισολογισμούς και αποτελέσματα χρήσης με αυτόματους υπολογισμούς,
- Εκτιμούν τη σημασία της ασφάλειας των δεδομένων και να λαμβάνουν μέτρα προστασίας,
- Δείχνουν υπευθυνότητα στη χρήση και διαχείριση των λογιστικών φύλλων,
- Υιοθετούν μια συστηματική και οργανωμένη προσέγγιση στην ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Υπολογιστικά φύλλα / Βασικές συναρτήσεις / Σύνθετες συναρτήσεις / Εισαγωγή δεδομένων / Γραφήματα / Συγκεντρωτικοί πίνακες / Ασφάλεια δεδομένων / Προβλέψεις πωλήσεων / Οπτικοποίηση δεδομένων / Μορφοποιήσεις και ταξινομήσεις.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΩΝ
2	ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ
4	ΟΠΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
5	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ
6	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Ζ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών και δυνατοτήτων των λογιστικών φύλλων, με εφαρμογή στο Excel.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη βασική δομή και τις λειτουργίες του Excel, κατανοώντας πώς να εισάγουν δεδομένα σε κελιά και να οργανώνουν πληροφορίες σε πίνακες. Εστιάζονται στη σωστή μορφοποίηση κελιών, τη χρήση χρωμάτων και πλαισίων για την καλύτερη παρουσίαση των δεδομένων, καθώς και στη δημιουργία σαφών και ευανάγνωστων πινάκων. Μαθαίνουν να εκτελούν βασικές αριθμητικές πράξεις, όπως πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμό και διαίρεση, χρησιμοποιώντας τα ενσωματωμένα εργαλεία του Excel. Επίσης, εξοικειώνονται με απλές συναρτήσεις, όπως το SUM για τον υπολογισμό αθροισμάτων, και το AVERAGE για την εύρεση μέσων όρων. Δίνεται έμφαση στη σημασία της σωστής εισαγωγής δεδομένων, για την αποφυγή λαθών και την εξασφάλιση ακρίβειας.

Καθώς η ανάπτυξη αυτών των βασικών δεξιοτήτων είναι ζωτικής σημασίας για την καθημερινή και επαγγελματική χρήση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται πως τα λογιστικά φύλλα συμβάλλουν στη βελτιστοποίηση της διαχείρισης δεδομένων, υποστηρίζοντας τη λήψη αποφάσεων και μειώνοντας το ανθρώπινο σφάλμα. Για παράδειγμα, η δημιουργία ενός φύλλου για την παρακολούθηση εσόδων – εξόδων επιτρέπει στους/στις χρήστες/-τριες να παρακολουθούν οικονομικές ροές με ακρίβεια.

Τέλος, ενθαρρύνονται να εξασκηθούν δημιουργώντας δικά τους φύλλα εργασίας, ξεκινώντας από απλές εφαρμογές, όπως η καταγραφή ημερήσιων εξόδων. Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύεται η αυτοπεποίθησή τους και η εξοικείωσή τους με το Excel, θέτοντας τη βάση για την αντιμετώπιση πιο σύνθετων προκλήσεων στο μέλλον.

2.1.Z.2 | ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

Η μαθησιακή υποεπενότητα εστιάζεται στη χρήση συναρτήσεων για την αυτοματοποίηση και απλοποίηση επαναλαμβανόμενων εργασιών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με βασικές και σύνθετες συναρτήσεις, όπως το IF για τη δημιουργία συνθηκών, το VLOOKUP για την αναζήτηση δεδομένων και το CONCATENATE για τη συνένωση κειμένου, που παρέχουν εργαλεία για την επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων με ακρίβεια και ταχύτητα. Εξοικειώνονται με τη χρήση αυτών των συναρτήσεων σε πραγματικά σενάρια, όπως είναι η δημιουργία οικονομικών προϋπολογισμών, η σύνθεση δεδομένων από διαφορετικές πηγές και η ανάλυση κόστους. Για παράδειγμα, χρησιμοποιώντας το IF μπορούν να ταξινομήσουν δεδομένα με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, ενώ με το VLOOKUP διευκολύνονται στην εξαγωγή πληροφοριών από μεγάλα σύνολα δεδομένων. Αυτές οι δεξιότητες αποτελούν θεμέλιο για την αποτελεσματική διαχείριση και ανάλυση δεδομένων, ειδικά σε ένα περιβάλλον μηχανογραφημένου λογιστηρίου.

Η σωστή σύνταξη και κατανόηση των συναρτήσεων είναι κρίσιμη για την αποφυγή λαθών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να δοκιμάζουν και να επαληθεύουν τη λειτουργία των συναρτήσεων, εξασφαλίζοντας την ακρίβεια των αποτελεσμάτων. Επίσης, δίνεται έμφαση στη διαχείριση πολύπλοκων συνδυασμών συναρτήσεων, που μπορούν να εφαρμοστούν σε σενάρια πρόβλεψης πωλήσεων ή δημιουργίας συγκεκριμένων πινάκων.

Τέλος, ενθαρρύνονται να εξασκηθούν σε πρακτικές εφαρμογές, όπως είναι η δημιουργία μιας αναφοράς οικονομικής απόδοσης ή η ανάλυση πωλήσεων. Μέσα από τέτοιες δραστηριότητες, αποκτούν αυτοπεποίθηση στη χρήση συναρτήσεων, ενισχύοντας την παραγωγικότητά τους και την ικανότητά τους να διαχειρίζονται δεδομένα αποτελεσματικά.

2.1.Z.3 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Σκοπός της μαθησιακής υποεπενότητας είναι η παροχή γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εισαγωγή και διαχείριση δεδομένων από εξωτερικές πηγές, όπως αρχεία CSV, XML ή βάσεις δεδομένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να χρησιμοποιούν εργαλεία του Excel για την εισαγωγή, την επεξεργασία και την οργάνωση δεδομένων από τέτοιες πηγές. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη χρήση φίλτρων, ταξινομήσεων και εργαλείων επικύρωσης δεδομένων, τα οποία διασφαλίζουν την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών.

Στη διάρκεια της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία της σωστής οργάνωσης δεδομένων, όπως είναι η αποφυγή διπλών εγγραφών, η χρήση κατάλληλων μορφών αρχείων και η σωστή ονομασία. Για παράδειγμα, η εισαγωγή δεδομένων από αρχεία CSV μπορεί να εφαρμοστεί σε επιχειρηματικά περιβάλλοντα, όπως η ανάλυση πωλήσεων ή η δημιουργία αναφορών αποθέματος.

Η εξοικείωση με αυτά τα εργαλεία επιτρέπει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να συνθέτουν αναφορές που υποστηρίζουν τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Η κατανόηση των βασικών αρχών διαχείρισης δεδομένων είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή αντιμετώπιση καθημερινών και επαγγελματικών προκλήσεων. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες που διευκολύνουν τη συνεργασία με άλλες εφαρμογές και συστήματα πληροφοριών.

Τέλος, προτείνεται η εξάσκηση μέσω πρακτικών εφαρμογών, όπως είναι η χρήση εργαλείων φιλτραρίσματος για την ανάλυση μεγάλων συνόλων δεδομένων. Μέσα από αυτές τις δραστηριότητες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν αυτοπεποίθηση και γνώσεις που μπορούν να εφαρμόσουν άμεσα κατά την εργασία τους στο μηχανογραφημένο λογιστήριο.

2.1.Ζ.4 | ΟΠΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπάρκεια στοχεύει στη χρήση εργαλείων για τη δημιουργία γραφημάτων και συγκεντρωτικών πινάκων, με στόχο την ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να χρησιμοποιούν διάφορους τύπους γραφημάτων, όπως γραμμικά, ραβδογράμματα, πίτες και συνδυασμένα γραφήματα, για την οπτικοποίηση τάσεων και συγκρίσεων. Παράλληλα, διδάσκονται πώς να δημιουργούν συγκεντρωτικούς πίνακες, οι οποίοι επιτρέπουν την εξαγωγή πολύτιμων πληροφοριών από μεγάλα σύνολα δεδομένων.

Κατά τη διάρκεια της υποεπάρκειας, δίνεται έμφαση στην επιλογή του κατάλληλου τύπου γραφήματος για κάθε σύνολο δεδομένων που χρειάζεται να αναδειχθεί, καθώς και στη σωστή μορφοποίηση για την αποφυγή παρερμηνειών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς τα γραφήματα και οι συγκεντρωτικοί πίνακες ενισχύουν την επικοινωνία αποτελεσμάτων και διευκολύνουν τη λήψη αποφάσεων, ειδικά σε επιχειρηματικά περιβάλλοντα, όπου η σαφής παρουσίαση δεδομένων είναι κρίσιμη.

Πρακτικά παραδείγματα περιλαμβάνουν τη δημιουργία γραφημάτων για την ανάλυση πωλήσεων, τη σύγκριση εσόδων μεταξύ διαφορετικών περιόδων και την οπτικοποίηση τάσεων για τον εντοπισμό ευκαιριών ανάπτυξης. Η εξάσκηση σε πραγματικά σενάρια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση στη χρήση αυτών των εργαλείων. Τέλος, προτείνεται η εξάσκηση μέσω σύνθετων ασκήσεων που περιλαμβάνουν τη δημιουργία και επεξεργασία συγκεντρωτικών πινάκων, καθώς και η αξιοποίηση των δεδομένων για τη δημιουργία γραφημάτων υψηλής ποιότητας. Μέσα από αυτές τις δραστηριότητες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες που μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα σε επαγγελματικά περιβάλλοντα.

2.1.Ζ.5 | ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στη χρήση των λογιστικών φύλλων για τη διαχείριση σύνθετων επιχειρηματικών εργασιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να δημιουργούν οικονομικές αναφορές, όπως ισολογισμούς, καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης και προβλέψεις πωλήσεων. Παράλληλα, εξοικειώνονται με την ανάπτυξη μοντέλων προγραμματισμού δαπανών και τη χρήση αυτοματοποιημένων συναρτήσεων για την αποτελεσματική διαχείριση πόρων.

Η υποεπενότητα παρέχει πρακτικές δεξιότητες για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους για την παρακολούθηση της οικονομικής απόδοσης μιας επιχείρησης. Για παράδειγμα, μπορούν να δημιουργήσουν ένα μοντέλο ανάλυσης κόστους –οφέλους, το οποίο βοηθά στον σχεδιασμό επιχειρηματικών στρατηγικών. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στην ακρίβεια και στη λεπτομέρεια κατά τη σύνταξη αναφορών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη χρήση τύπων και συναρτήσεων για τον αυτόματο υπολογισμό οικονομικών δεικτών, ενώ μαθαίνουν να προσαρμόζουν τα μοντέλα τους στις ιδιαίτερες ανάγκες της εκάστοτε επιχείρησης.

Η δημιουργία ενός ετήσιου προϋπολογισμού αποτελεί μία από τις βασικές ασκήσεις αυτής της υποεπενότητας. Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν την ικανότητα να προβλέπουν μελλοντικές δαπάνες και έσοδα, υποστηρίζοντας έτσι την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη της επιχείρησης. Τέλος, προτείνεται η εφαρμογή των γνώσεων που αποκτώνται σε ρεαλιστικά σενάρια, όπως είναι η ανάλυση πωλήσεων ανά προϊόν ή περιοχή. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενισχύουν την ικανότητά τους να αξιοποιούν τα λογιστικά φύλλα για τη βελτιστοποίηση των επιχειρηματικών διαδικασιών.

2.1.Ζ.6 | ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΩΝ

Σκοπός της μαθησιακής υποεπενότητας είναι να αναδείξει τη σημασία της εφαρμογής βασικών αρχών προστασίας δεδομένων και της υπεύθυνης χρήσης τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να εφαρμόζουν πρακτικές ασφάλειας, όπως τη χρήση κωδικών πρόσβασης, τον περιορισμό δικαιωμάτων πρόσβασης και τη δημιουργία τακτικών αντιγράφων ασφαλείας. Ειδική έμφαση δίνεται στη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας των δεδομένων και στην αποφυγή απώλειας ή παραβίασης ευαίσθητων πληροφοριών.

Κατά τη διάρκεια της υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τεχνικές προστασίας δεδομένων, όπως είναι η κρυπτογράφηση και η εφαρμογή πρωτοκόλλων ασφαλείας. Αναλύεται, επίσης, η σημασία της διαχείρισης εκδόσεων και της τακτικής παρακολούθησης αλλαγών στα δεδομένα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς η υπεύθυνη διαχείριση δεδομένων ενισχύει την αξιοπιστία τους στον επαγγελματικό τομέα και συμβάλλει στη συμμόρφωση με κανονισμούς προστασίας δεδομένων.

Η εφαρμογή κωδικών πρόσβασης σε ευαίσθητα λογιστικά φύλλα και η ανάπτυξη διαδικασιών αποκατάστασης δεδομένων σε περίπτωση προβλήματος είναι απαραί-

τητες δεξιότητες. Μέσα από πρακτικά παραδείγματα, όπως είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς συστήματος διαχείρισης αρχείων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να προστατεύουν αποτελεσματικά τα δεδομένα τους. Επιπλέον, η υποεπάρκεια επικεντρώνεται στην προώθηση υπεύθυνης χρήσης των δεδομένων, ενισχύοντας την ανάγκη για συμμόρφωση με διεθνείς κανονισμούς, όπως είναι ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων με διεθνή ονομασία GDPR (General Data Protection Regulation). Η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης γύρω από την ιδιωτικότητα και την προστασία προσωπικών δεδομένων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής της υποεπάρκειας.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να εξασκηθούν με την εφαρμογή πολιτικών ασφαλείας, τη χρήση εργαλείων παρακολούθησης πρόσβασης και τη δημιουργία εφεδρικών συστημάτων. Μέσα από αυτές τις δραστηριότητες, αποκτούν αυτοπεποίθηση και δεξιότητες που τους/τις καθιστούν πολύτιμους/-ες συνεργάτες/-ιδες στους οργανισμούς όπου εργάζονται.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γκλαβά, Μ. (2018). *Οδηγός και εφαρμογές του MS Excel με αναλυτικά παραδείγματα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δίσιγμα.
2. Κυρκόπουλος, Γ. (2017). *Προχωρημένες λειτουργίες και προγραμματισμός του Excel 2016*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Συμπληρωματικές

1. Παπαθανασίου, Ε. Α. & Μαμάκου, Ξ. Ι. (2022). *Excel: Ανάλυση Δεδομένων & Επιχειρηματικές Εφαρμογές*. Αθήνα: Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
2. Κάτσικας, Σ. Κ. (2014). *Διαχείριση της ασφάλειας πληροφοριών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

2.1.Η • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Α΄

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Πρακτικής εφαρμογής στην ειδικότητα» αποσκοπεί στην εμπέδωση και την ενίσχυση της εφαρμογής των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες από τις υπόλοιπες μαθησιακές ενότητες του εξαμήνου.

Παράλληλα, μέσα από αυτή τη μαθησιακή ενότητα, επιδιώκεται η κατανόηση του περιεχομένου των επαγγελματιών των στελεχών του Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου και της Εμπορίας, Διαφήμισης και Προώθησης Προϊόντων, εξοικειώνοντας τους/τις καταρτιζόμενους/-ες με το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ενότητα περιλαμβάνει ποικίλες εκπαιδευτικές δράσεις,

όπως εργαστηριακές ασκήσεις και εφαρμογές, αναθέσεις ατομικών και ομαδικών εργασιών, ομιλίες επισκεπτών επαγγελματιών, εκπαιδευτικές επισκέψεις σε δημόσιους και ιδιωτικούς επαγγελματικούς χώρους, καθώς και συμμετοχές σε ημερίδες ή συνέδρια. Μέσα από τις δράσεις αυτές, οι καταρτιζόμενοι/-ες θα αναπτύξουν τις γνώσεις τους και θα εφαρμόσουν τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει από το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου.

Επιπλέον, θα εξασκηθούν στη χρήση λογιστικών φύλλων για την ανάλυση και παρουσίαση οικονομικών στοιχείων, καθώς και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αγγλικής επαγγελματικής ορολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων, στη λήψη αποφάσεων και στην αποτελεσματική επικοινωνία σε επαγγελματικό περιβάλλον.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Υποστηρίζουν τη διοικητική λειτουργία μιας επιχείρησης/οργανισμού,
- Αναγνωρίζουν το οργανωτικό και λειτουργικό πλαίσιο μιας επιχείρησης,
- Συντάσσουν τα έντυπα έναρξης, μεταβολής και διακοπής εργασιών της ΑΑΔΕ ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων και τη νομική μορφή της οντότητας,
- Εκτελούν τις εργασίες που τους ανατίθενται σύμφωνα με τον χρονοπρογραμματισμό,
- Διαμορφώνουν πρόγραμμα εργασιών και να τηρούν ημερολόγιο δραστηριοτήτων,
- Σχεδιάζουν την ίδρυση μιας οντότητας (καταστατικό ίδρυσης, νομική μορφή, έδρα, επιμελητήριο, ασφαλιστικός φορέας, δήλωση έναρξης, βιβλία & στοιχεία, κατηγορία βιβλίων, εταιρικό κεφάλαιο),
- Αναπαράγουν στα αγγλικά και τα ελληνικά το περιεχόμενο των εγγράφων, χρησιμοποιώντας τη σχετική ορολογία και τις αντίστοιχες συντομογραφίες,
- Σχεδιάζουν τα βήματα μιας έρευνα μάρκετινγκ για την κατανόηση των αναγκών των δυνητικών πελατών ενός ανεξάρτητου λογιστηρίου,
- Δημιουργούν, να επεξεργάζονται και να αποθηκεύουν αρχεία υπολογιστικών φύλλων σε υπολογιστικά συστήματα, σύμφωνα με τους κανόνες επικοινωνίας και δεοντολογίας της επιχείρησης,
- Δημιουργούν πίνακες και γραφήματα σε αρχεία υπολογιστικών φύλλων,
- Εφαρμόζουν την αγγλική ορολογία στις καθημερινές τους εργασιακές δραστηριότητες στον τομέα του μάρκετινγκ και της λογιστικής.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Λογιστική / Οικονομικές καταστάσεις / Μάνατζμεντ / Λειτουργίες επιχείρησης / Μείγμα Μάρκετινγκ / Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) / Πληθωρισμός / Εμπορικές συναλλαγές / Εμπορικές συμβάσεις / Γραμμάτιο / Προστασία προσωπικών δεδομένων (GDPR) / Λογιστικά φύλλα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
2	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
3	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
4	ΤΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
5	ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ
6	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Η.1 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Στόχος αυτής της μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές αρχές και έννοιες της λογιστικής επιστήμης, δίνοντας έμφαση στη σύνδεση μεταξύ θεωρίας και πράξης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, αφού έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της λογιστικής επιστήμης, είναι σε θέση να παρουσιάσουν και να εξηγήσουν τα βασικά εργαλεία και τους μηχανισμούς καταγραφής και ανάλυσης των οικονομικών δεδομένων μιας οντότητας.

Με βάση σενάρια που αντικατοπτρίζουν πραγματικές οικονομικές συναλλαγές, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καταχωρούν λογιστικά γεγονότα στα τηρούμενα λογιστικά βιβλία, συμπεριλαμβανομένου του Ημερολογίου και του Γενικού Καθολικού, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Έπειτα, καλούνται να συντάξουν ισοζύγιο και να ελέγξουν τη συνοχή των δεδομένων. Παράλληλα, εφαρμόζουν το λογιστικό κύκλωμα για τον υπολογισμό του αποτελέσματος χρήσης, διασφαλίζοντας τη σωστή κατηγοριοποίηση των εσόδων και εξόδων. Εξετάζουν τη δομή της λογιστικής ισότητας, αναλύοντας τις βασικές κατηγορίες του Ενεργητικού, του Παθητικού και της Καθαρής Θέσης. Τέλος, συντάσσουν βασικές οικονομικές καταστάσεις, όπως Ισολογισμούς και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης, ενώ παράλληλα ελέγχουν τη συνοχή και την ακρίβεια των δεδομένων.

Παράλληλα, ενισχύεται η δεξιότητά τους στην ανάλυση των οικονομικών δεδομένων και στην παρουσίαση λογιστικών αναφορών που υποστηρίζουν τη λήψη στρατηγικών επιχειρηματικών αποφάσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ακεραιότητα και την ακρίβεια κατά την καταγραφή των οικονομικών δεδομένων, καθώς και στην ορθή εφαρμογή των λογιστικών αρχών, στοιχεία που είναι κρίσιμα για τη διαχείριση των οικονομικών πόρων μιας οντότητας.

Μετά το τέλος αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις βασικές αρχές της γενικής λογιστικής, αναπτύσσοντας παράλληλα κριτική και αναλυτική σκέψη στη διαχείριση και την ανάλυση οικονομικών δεδομένων.

2.1.Η.2 | ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Στόχος αυτής της μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εφαρμόσουν σε πρακτικό επίπεδο τις βασικές αρχές του μάρκετινγκ, με έμφαση στην έρευνα αγοράς, στην ανάλυση της καταναλωτικής συμπεριφοράς, στη τμηματοποίηση της αγοράς και στην ανάπτυξη στρατηγικών για τα 4Ps του μείγματος μάρκετινγκ.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε ομάδες εργασίας, εφαρμόζουν τη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων για τη διερεύνηση των αναγκών, των προτιμήσεων και της αγοραστικής συμπεριφοράς των καταναλωτών σχεδιάζοντας ερωτηματολόγια που βασίζονται σε μελέτες περίπτωσης και αναλύοντας τα αποτελέσματα. Στη συνέχεια, με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης της αγοράς, προχωρούν στην τμηματοποίησή της χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα κριτήρια (δημογραφικά, γεωγραφικά, ψυχογραφικά και συμπεριφορικά). Ακολουθώντας, καθορίζουν τις ομάδες-στόχους και αναπτύσσουν στρατηγικές στόχευσης για κάθε τμήμα. Έπειτα, εξετάζουν τα στάδια του κύκλου ζωής διαφόρων προϊόντων (Εισαγωγή, Ανάπτυξη, Ωριμότητα, Παρακμή) και προτείνουν τις αντίστοιχες στρατηγικές μάρκετινγκ για κάθε στάδιο. Σχεδιάζουν το μείγμα μάρκετινγκ (Προϊόν/Υπηρεσία, Τιμή, Προώθηση, Διανομή), καθώς και τα πρόσθετα στοιχεία που αφορούν τις υπηρεσίες (Ανθρώπινο Δυναμικό, Διαδικασίες, Περιβάλλον). Τέλος, αναλύουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την αγοραστική συμπεριφορά (κοινωνικοί, πολιτισμικοί, προσωπικοί και ψυχολογικοί). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να παρουσιάσουν το σχέδιό τους στην ολομέλεια, εξηγώντας τη διαδικασία που ακολούθησαν για τον σχεδιασμό της στρατηγικής τους.

Μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές και τεχνικές του μάρκετινγκ, ενώ παράλληλα θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες στην ανάλυση, στον σχεδιασμό και την εφαρμογή στρατηγικών που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη μιας επιχείρησης.

2.1.Η.3 | ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι θεμελιώδεις αρχές και οι έννοιες της οικονομικής θεωρίας, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την κατανόηση, την ανάλυση και τη λήψη αποφάσεων σε ένα οικονομικό περιβάλλον που μεταβάλλεται συνεχώς. Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην πρακτική εφαρμογή της Μικροοικονομικής και της Μακροοικονομικής θεωρίας μέσα από συγκεκριμένες ασκήσεις και μελέτες περιπτώσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν σενάρια της αγοράς, όπως αλλαγές στην τιμή ενός αγαθού ή εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν την καμπύλη της ζήτησης και της προσφοράς, και, στη συνέχεια, υπολογίζουν το σημείο ισορροπίας στην αγορά και ερμηνεύουν τις αλλαγές που προκύπτουν. Επίσης, υπολογίζουν και ερμηνεύουν τις ελαστικότητες της ζήτησης και της προσφοράς ως προς την τιμή, και αναλύουν πώς αυτές επηρεάζουν τη στρατηγική μιας επιχείρησης. Επιπλέον, αναλύουν τα διαφορετικά είδη κόστους (σταθερό, μεταβλητό, συνολικό, οριακό) και εφαρμόζουν τη θεωρία για τη βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας και της αποδοτικότητας.

Στο πλαίσιο επίσης της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να υπολογίσουν το ΑΕΠ σε τρέχουσες και σταθερές τιμές, τον ρυθμό πληθωρισμού και την ανεργία με βάση δεδομένα ασκήσεων και να ερμηνεύσουν την επίδρασή τους σε μια οικονομία. Τέλος, αναλύουν τον ρόλο του κράτους μέσω της χρήσης εργαλείων δημοσιονομικής πολιτικής, όπως είναι οι δημόσιες δαπάνες και τα δημόσια έσοδα, για τη σταθεροποίηση της οικονομίας.

Με το τέλος της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν αντιληφθεί πώς οι βασικές αρχές της οικονομικής θεωρίας μπορούν να επηρεάσουν την οικονομική πολιτική, τη στρατηγική των επιχειρήσεων και την ευημερία των καταναλωτών.

2.1.Η.4 | ΤΟ MANAGEMENT ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές αρχές και οι λειτουργίες της διοίκησης επιχειρήσεων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη λήψη αποφάσεων, την οργάνωση, τον έλεγχο και τη διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού σε ένα δυναμικό επιχειρησιακό περιβάλλον. Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην πρακτική εφαρμογή τεχνικών διοίκησης, εργαλείων ανάλυσης επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στρατηγικών ηγεσίας, με στόχο την αποτελεσματική υλοποίηση επιχειρησιακών στόχων.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε ομάδες εργασίας και με βάση μελέτες περίπτωσης και πρακτικά παραδείγματα, εξετάζουν τα βασικά στάδια της διοίκησης (προγραμματισμός, οργάνωση, διεύθυνση και έλεγχος) και καλούνται να σχεδιάσουν το επιχειρησιακό πλάνο μιας εικονικής επιχείρησης, περιλαμβάνοντας στρατηγικές προγραμματισμού, κατανομή ρόλων και πόρων. Στη συνέχεια, εφαρμόζουν εργαλεία ανάλυσης του επιχειρησιακού περιβάλλοντος, όπως τις αναλύσεις PESTEL, SWOT και Porter. Ακολούθως, εφαρμόζουν τη μέθοδο SMART για τον καθορισμό σαφών και μετρήσιμων στόχων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ηγεσίας, επικοινωνίας και διαχείρισης ομάδων, ενισχύοντας την αποδοτικότητα και τη δυναμική της ομάδας. Παράλληλα, εξοικειώνονται με διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου μέσω δεικτών απόδοσης (KPIs) και προγραμμάτων αξιολόγησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να διαχειριστούν προβλήματα που σχετίζονται με τη λήψη αποφάσεων και τη βελτίωση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης. Μέσα

από ρεαλιστικά σενάρια, εφαρμόζουν διαδικασίες επίλυσης προβλημάτων, σχεδιάζουν στρατηγικές διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και προτείνουν λύσεις που προάγουν την επιχειρηματική ηθική και την κοινωνική ευθύνη.

Μετά το τέλος της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν τις βασικές λειτουργίες της διοίκησης επιχειρήσεων, χρησιμοποιώντας εργαλεία και τεχνικές ανάλυσης, και βελτιώνοντας έτσι την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης.

2.1.H.5 | ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι θεμελιώδεις αρχές και έννοιες του Εμπορικού Δικαίου, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την κατανόηση, την ερμηνεία και την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τις εμπορικές συναλλαγές, τις εμπορικές εταιρείες, τις εμπορικές συμβάσεις, τα αξιόγραφα και την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν σενάρια σχετικά με τις εμπορικές συναλλαγές, τις νομικές υποχρεώσεις των μερών και τις διαδικασίες που διέπουν τη σύσταση, τη λειτουργία και τη λύση των εμπορικών εταιρειών. Με βάση παραδείγματα εμπορικών συμβάσεων, ερμηνεύουν τους βασικούς όρους, εντοπίζουν τις νομικές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων μερών και αξιολογούν τη συμμόρφωση με το Εμπορικό Δίκαιο. Επίσης, εξασκούνται στη διαδικασία σύστασης και οργάνωσης μιας προσωπικής ή κεφαλαιουχικής εταιρείας, μέσω της σύνταξης σχεδίου καταστατικού για την ίδρυση μιας εταιρείας και προσομοίωση διαδικασίας καταχώρισης στο ΓΕΜΗ. Παράλληλα, αναλύουν το θεσμικό πλαίσιο των αξιογράφων (συναλλαγματικές, επιταγές) και κατανοούν τις βασικές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από την αποδοχή ή έκδοση αυτών.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρακτική εφαρμογή των αρχών προστασίας προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τον Νέο Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν υποθέσεις που αφορούν την παραβίαση δεδομένων και αναλύουν τρόπους συμμόρφωσης με τον GDPR. Επίσης, συντάσσουν την πολιτική απορρήτου για μια επιχείρηση, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του GDPR.

Τέλος, παρουσιάζεται η λειτουργία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ), όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη χρήση της πλατφόρμας, αναζητώντας πληροφορίες και οικονομικά στοιχεία διαφόρων εταιρειών.

2.1.H.6 | ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές αλλά και οι προχωρημένες λειτουργίες των λογιστικών φύλλων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την ανάλυση, την οργάνωση και την παρουσίαση δεδομένων με ακρίβεια και αποτελεσματι-

κότητα. Η υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη χρήση λογιστικών φύλλων για την επίλυση επιχειρηματικών προβλημάτων, την πρόβλεψη και τον έλεγχο οικονομικών δεδομένων, καθώς και την προστασία της ακεραιότητας και ασφάλειας των πληροφοριών.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με βασικές λειτουργίες των λογιστικών φύλλων, όπως μορφοποιήσεις, ταξινομήσεις, φίλτρα, και τη χρήση απλών και σύνθετων συναρτήσεων. Επίσης, εισάγουν δεδομένα από εξωτερικά αρχεία (ASCII, CSV) και τα επεξεργάζονται με σκοπό την οργάνωση και ανάλυσή τους. Εφαρμόζουν συναρτήσεις για την εκτέλεση υπολογισμών (π.χ. άθροισμα, μέσος όρος), καθώς και πιο σύνθετες συναρτήσεις (π.χ. VLOOKUP, IF, SUMIF). Επίσης, δημιουργούν γραφήματα και συγκεντρωτικούς πίνακες για την ανάλυση δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων. Επιπλέον, εφαρμόζουν τεχνικές για τη δημιουργία σύνθετων φύλλων, όπως είναι τα φύλλα μερισμού εξόδων, η πρόβλεψη πωλήσεων και ο σχεδιασμός ισολογισμού και κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.

Η μαθησιακή υποεπάρκεια ολοκληρώνεται με την ανάλυση της σημασίας της ασφάλειας των δεδομένων και την εφαρμογή μέτρων για την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και απώλεια, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν μέτρα ασφαλείας, όπως τη χρήση κωδικών πρόσβασης και την προστασία κελιών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Λιάπης, Κ. Ι. & Φίλος, Γ. Α. (2017). *Λογιστική & Οικονομική των Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Τζωρτζάκης, Κ. & Τζωρτζάκη, Α. (2008). *Αρχές Μάρκετινγκ. Η ελληνική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
3. Mankiw, G. N. & Taylor, M. P. (2021). *Οικονομική: Μικροοικονομική* (5η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Συμπληρωματικές

1. Μπουραντάς, Δ. Κ. (2015). *Εισαγωγή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Ψυχομάνης, Σ. Δ. (2018). *Εμπορικό Δίκαιο* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
3. Παπαθανασίου, Ε. Α. & Μαράκου, Ξ. Ι. (2022). *Excel: Ανάλυση Δεδομένων & Επιχειρηματικές Εφαρμογές*. Αθήνα: Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

2.2 • ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A • ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Στατιστικής για επιχειρήσεις» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εννοιών της περιγραφικής στατιστικής, των κατάλληλων δηλαδή ποσοτικών μεθόδων που απαιτούνται στην παρουσίαση και στην εκτίμηση των οικονομικών καταστάσεων των οντοτήτων. Ειδικότερα, εστιάζεται στην ποσοτικοποίηση δεδομένων των οντοτήτων και στην περιγραφή τους με τη χρήση στατιστικών μεθόδων, ώστε να μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για τη διοίκηση. Αρχικά, περιγράφονται οι βασικές έννοιες της στατιστικής επιστήμης. Στη συνέχεια, ερμηνεύονται τα είδη των μεταβλητών, οι κλίμακες μέτρησης και οι τεχνικές της περιγραφικής στατιστικής ανάλογα με την υιοθετούμενη κλίμακα μέτρησης. Ακολουθεί η εκτενής παρουσίαση και ανάλυση των πινάκων και των γραφικών παραστάσεων, καθώς και η ερμηνεία και ο τρόπος υπολογισμού των μέτρων θέσης και διασποράς της περιγραφικής στατιστικής.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Ορίζουν τις έννοιες μεταβλητότητα, στατιστική ανάλυση, στατιστικός πληθυσμός και δείγμα,
- Απαριθμούν τα είδη μεταβλητών και κλιμάκων μέτρησης,
- Εφαρμόζουν μεθόδους ποσοτικής ανάλυσης σε οικονομικά δεδομένα για μία οντότητα,
- Σχεδιάζουν πίνακες διπλής εισόδου για τα χρηματοοικονομικά δεδομένα μιας οντότητας,
- Σχεδιάζουν γραφήματα για τη συνοπτική παρουσίαση των οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεδομένων μιας οντότητας,
- Υπολογίζουν τα μέτρα θέσης σε χρηματοοικονομικά δεδομένα,
- Ερμηνεύουν τις τιμές των μέτρων θέσης για την εξαγωγή συμπερασμάτων σε χρηματοοικονομικά δεδομένα,
- Υπολογίζουν τα μέτρα διασποράς σε χρηματοοικονομικά δεδομένα,
- Αναλύουν τα μέτρα διασποράς με σκοπό την παροχή ποιοτικής πληροφόρησης,
- Εκτιμούν την αξία της περιγραφικής στατιστικής στην παρουσίαση και ερμηνεία των χρηματοοικονομικών δεδομένων μιας οντότητας,
- Απομυθοποιούν τον βαθμό δυσκολίας για την κατανόηση και τον υπολογισμό των μέτρων θέσης και διασποράς στην πράξη.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Υπολογιστικά φύλλα / Βασικές συναρτήσεις / Σύνθετες συναρτήσεις / Εισαγωγή δεδομένων / Γραφήματα / Συγκεντρωτικοί πίνακες / Ασφάλεια δεδομένων / Προβλέψεις πωλήσεων / Οπτικοποίηση δεδομένων / Μορφοποιήσεις και ταξινομήσεις.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
2	Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
3	ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
4	ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΘΕΣΗΣ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ
5	ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ
6	ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ – ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ

Κείμενο αναφοράς

2.2.A.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τις βασικές αρχές και τη σημασία της στατιστικής στον επιχειρηματικό χώρο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με το αντικείμενο, τον σκοπό και τις εφαρμογές της στατιστικής, αποκτώντας μια σφαιρική εικόνα για τον ρόλο της στη συλλογή, ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων που υποστηρίζουν τις επιχειρηματικές αποφάσεις.

Στο πλαίσιο αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν έννοιες όπως τον πληθυσμό και τις μεταβλητές, που αποτελούν τη βάση για την ανάλυση δεδομένων. Επίσης, διακρίνουν τις εφαρμογές μεταξύ της περιγραφικής στατιστικής, η οποία εστιάζεται στην οργάνωση και τη συνοπτική παρουσίαση δεδομένων, και επαγωγικής στατιστικής, που χρησιμοποιείται για την εξαγωγή συμπερασμάτων από δείγματα στον γενικό πληθυσμό. Επιπλέον, αναπτύσσουν δεξιότητες στην κατανόηση και στον χειρισμό στατιστικών μεθόδων που είναι απαραίτητες σε επιχειρηματικές διαδικασίες.

Σημείο εστίασης για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες είναι η διαφορά μεταξύ περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής, καθώς κάθε μία εξυπηρετεί διαφορετικούς σκοπούς. Επίσης, είναι σημαντικό να διακρίνουν τους τύπους μεταβλητών (ποιοτικές

και ποσοτικές) και να αναγνωρίζουν τη σημασία του πληθυσμού και του δείγματος στις στατιστικές αναλύσεις.

Συνιστάται η επίλυση πρακτικών παραδειγμάτων που αφορούν τη συλλογή και την οργάνωση δεδομένων από επιχειρηματικά περιβάλλοντα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να εξασκηθούν στην ταξινόμηση μεταβλητών και στον υπολογισμό απλών περιγραφικών μέτρων, όπως είναι η μέση τιμή και η διάμεσος. Επιπλέον, είναι χρήσιμο να μελετήσουν παραδείγματα περιπτώσεων όπου η στατιστική συμβάλλει στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, όπως είναι οι πωλήσεις, η ανάλυση κόστους και η έρευνα αγοράς. Η χρήση λογισμικού στατιστικής ανάλυσης μπορεί να αποτελέσει επιπλέον εργαλείο για την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

2.2.A.2 | Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα στοχεύει στην ανάδειξη του ρόλου της στατιστικής ως εργαλείου που ενισχύει την αποτελεσματική διοίκηση και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύγχρονη διοικητική των επιχειρήσεων (management) και μαθαίνουν πώς η στατιστική συνδέεται με τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα διοίκησης.

Κατά τη διάρκεια αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τη συμβολή της στατιστικής στην πραγματοποίηση ερευνών αγοράς και στη βελτιστοποίηση των στρατηγικών διαφήμισης. Αναπτύσσουν δεξιότητες στην αξιολόγηση δεδομένων και στη χρήση τους για τον εντοπισμό των τάσεων, των προτιμήσεων των πελατών και των ευκαιριών ανάπτυξης. Παράλληλα, εξοικειώνονται με τη σημασία της στατιστικής για την ποιότητα διαχείρισης, καθώς υποστηρίζει την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και τη βελτίωση της αποδοτικότητας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να επικεντρωθούν στην περιγραφή της σχέσης μεταξύ στατιστικής και λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων, καθώς και στη σημασία των ερευνών αγοράς για τη διαμόρφωση στρατηγικών. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στη σύνδεση της στατιστικής με την ποιότητα διαχείρισης και τη διοίκηση στον ενοποιημένο οικονομικό χώρο.

Είναι χρήσιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ασχοληθούν με την ανάλυση πραγματικών παραδειγμάτων από επιχειρήσεις, όπου η στατιστική εφαρμόζεται για τη βελτίωση της διοίκησης, τη στοχευμένη διαφήμιση και την έρευνα αγοράς. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν εργαλεία στατιστικής ανάλυσης για τη μελέτη δεδομένων πωλήσεων, κόστους και αποδοτικότητας. Επιπλέον, προτείνεται η δημιουργία μικρών ερευνών αγοράς και η παρουσίαση αποτελεσμάτων μέσω γραφημάτων και δεικτών, ώστε να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στη χρήση της στατιστικής για επιχειρηματικούς σκοπούς.

2.2.A.3 | ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται τις διαδικασίες συλλογής, ταξινόμησης και παρουσίασης δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη επι-

χειρηματικών αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις βασικές μεθόδους συλλογής στατιστικών δεδομένων, όπως οι έρευνες, τα ερωτηματολόγια και η παρατήρηση.

Κατά τη διάρκεια αυτής της μαθησιακής υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη διαδικασία ταξινόμησης και οργάνωσης των δεδομένων με τρόπο που αυτά να είναι εύκολα αναγνώσιμα και χρήσιμα για τις επιχειρήσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη δημιουργία στατιστικών πινάκων, εκθέσεων και διαγραμμάτων (γραμμικά, ραβδογράμματα, κυκλικά), τα οποία βοηθούν στην οπτική απεικόνιση των δεδομένων και διευκολύνουν την ανάλυση και κατανόησή τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να επικεντρωθούν στη σωστή επιλογή των μεθόδων συλλογής δεδομένων ανάλογα με τον στόχο και τη φύση της πληροφορίας. Επίσης, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στη δομή και την ακρίβεια των στατιστικών πινάκων και στη δημιουργία ευανάγνωστων διαγραμμάτων που αναδεικνύουν τα δεδομένα με σαφήνεια.

Προτείνεται η συλλογή και ταξινόμηση δεδομένων από παραδείγματα πραγματικών επιχειρήσεων, όπως πωλήσεις, απόδοση εργαζομένων ή έρευνες αγοράς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να δημιουργήσουν στατιστικούς πίνακες και διαγράμματα χρησιμοποιώντας λογιστικά φύλλα ή εξειδικευμένα λογισμικά. Η παρουσίαση των δεδομένων μέσα από αναφορές και γραφήματα θα βοηθήσει στη σύνδεση της θεωρίας με την πρακτική εφαρμογή στον επιχειρηματικό χώρο.

2.2.A.4 | ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΘΕΣΗΣ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επιδιώκει να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις βασικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση και την ερμηνεία ενός συνόλου δεδομένων, με έμφαση στη θέση των τιμών μέσα στην κατανομή.

Στο πλαίσιο αυτής της μαθησιακής υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τα βασικά μέτρα θέσης, όπως είναι η μέση τιμή, η διάμεσος, η επικρατούσα τιμή και τα τεταρτημόρια, και περιγράφουν τον ρόλο τους στην επεξεργασία και σύνοψη δεδομένων. Εξοικειώνονται με τη διαδικασία υπολογισμού της μέσης τιμής (αριθμητικός μέσος) και αναλύουν τις ιδιότητές της. Παράλληλα, μαθαίνουν να υπολογίζουν τη διάμεσο και την επικρατούσα τιμή, οι οποίες αποτελούν βασικές εναλλακτικές για την ανάλυση των δεδομένων. Επιπλέον, εξετάζουν τη σημασία των τεταρτημορίων, τα οποία επιτρέπουν την περαιτέρω ανάλυση και κατανόηση της κατανομής ενός συνόλου παρατηρήσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να επικεντρωθούν στη διάκριση μεταξύ των διαφόρων μέτρων θέσης και στην επιλογή του κατάλληλου μέτρου ανάλογα με τη φύση των δεδομένων. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στην κατανόηση των υπολογισμών και των ιδιοτήτων της μέσης τιμής, καθώς και στον τρόπο εύρεσης της διαμέσου και της επικρατούσας τιμής σε διαφορετικά σύνολα δεδομένων.

Συνιστάται η επίλυση προβλημάτων που περιλαμβάνουν τον υπολογισμό των μέτρων θέσης σε πραγματικά ή υποθετικά δεδομένα από τον επιχειρηματικό τομέα, όπως οι πωλήσεις προϊόντων, οι μισθοί εργαζομένων ή οι βαθμολογίες ικανοποίησης πελατών. Η χρήση λογιστικών φύλλων μπορεί να διευκολύνει την επεξεργασία μεγάλων συνόλων δεδομένων. Επιπλέον, είναι ωφέλιμο να μελετηθούν παραδείγματα που δείχνουν πώς τα μέτρα θέσης υποστηρίζουν τη λήψη αποφάσεων σε επιχειρηματικά περιβάλλοντα, ενισχύοντας την κριτική σκέψη και την ανάλυση των δεδομένων.

2.2.A.5 | ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΜΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην κατανόηση των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της διασποράς ή της μεταβλητότητας ενός συνόλου δεδομένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τα κύρια μέτρα διασποράς, όπως το εύρος, τη μέση απόλυτη απόκλιση, τη διακύμανση και την τυπική απόκλιση, τα οποία αποτελούν βασικά εργαλεία για την ανάλυση των διαφορών μεταξύ των τιμών.

Κατά τη διάρκεια αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τον τρόπο υπολογισμού της διακύμανσης και της τυπικής απόκλισης από αταξινόμητα και ταξινομημένα δεδομένα. Παράλληλα, αναλύουν τις ιδιότητες της διακύμανσης και εξετάζουν τη χρήση του συντελεστή μεταβλητότητας για τη σύγκριση της διασποράς μεταξύ διαφορετικών συνόλων δεδομένων. Η συγκεκριμένη γνώση είναι θεμελιώδης για τη μελέτη της σταθερότητας και του κινδύνου σε επιχειρηματικές διαδικασίες.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να επικεντρωθούν στην περιγραφή της σημασίας της διασποράς για την ανάλυση δεδομένων, καθώς και στη διαφορά μεταξύ μέσων και διακυμάνσεων. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στην ορθή εφαρμογή των τύπων για την τυπική απόκλιση και τον συντελεστή μεταβλητότητας, ειδικά όταν τα δεδομένα είναι ταξινομημένα ή αταξινόμητα.

Είναι ωφέλιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ασχοληθούν με την επίλυση προβλημάτων που περιλαμβάνουν τον υπολογισμό όλων των βασικών μέτρων διασποράς σε σύνολα επιχειρηματικών δεδομένων, όπως οι πωλήσεις προϊόντων, οι διακυμάνσεις κόστους ή οι αποδόσεις επενδύσεων. Η χρήση λογιστικών φύλλων μπορεί να βοηθήσει στην εκτέλεση σύνθετων υπολογισμών και στην οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων. Επίσης, είναι ωφέλιμο να μελετηθούν περιπτώσεις στις οποίες η διασπορά χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση κινδύνων, τη σύγκριση επιδόσεων ή την πρόβλεψη αποκλίσεων σε επιχειρηματικές δραστηριότητες.

2.2.A.6 | ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ – ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται έννοιες και μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση της σχέσης μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με βασικές τεχνικές, όπως το διά-

γραμμα διασποράς, τη γραμμική παλινδρόμηση και τον συντελεστή συσχέτισης, που αποτελούν εργαλεία για τη μελέτη της αλληλεξάρτησης των δεδομένων.

Κατά τη διάρκεια αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες στη δημιουργία και ερμηνεία διαγραμμάτων διασποράς, τα οποία απεικονίζουν τη σχέση μεταξύ δύο μεταβλητών. Εξοικειώνονται με την έννοια της γραμμικής παλινδρόμησης, η οποία χρησιμοποιείται για να περιγράψει και να προβλέψει μία μεταβλητή με βάση μια άλλη. Παράλληλα, αναλύουν τη σημασία του συντελεστή συσχέτισης, ο οποίος δείχνει τη δύναμη και τη φορά της σχέσης μεταξύ των μεταβλητών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να επικεντρωθούν στη διάκριση μεταξύ αιτιώδους σχέσης και στατιστικής συσχέτισης, καθώς πολλές φορές η ύπαρξη συσχέτισης δεν συνεπάγεται αιτιότητα. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στην κατανόηση και ερμηνεία του συντελεστή συσχέτισης, καθώς και στην ορθότητα της εφαρμογής της παλινδρόμησης για πρόβλεψη.

Συνιστάται η χρήση πραγματικών επιχειρηματικών δεδομένων για τη δημιουργία διαγραμμάτων διασποράς και την εκτέλεση γραμμικής παλινδρόμησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να ασκηθούν στον υπολογισμό του συντελεστή συσχέτισης για τη μελέτη των σχέσεων μεταξύ μεταβλητών, όπως οι πωλήσεις και η διαφήμιση ή η απόδοση και το κόστος. Η χρήση λογισμικού στατιστικής ανάλυσης μπορεί να διευκολύνει την ανάλυση και την κατανόηση των αποτελεσμάτων. Τέλος, είναι ωφέλιμο να εξεταστούν παραδείγματα που αναδεικνύουν τη σημασία της παλινδρόμησης και της συσχέτισης στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, όπως στην πρόβλεψη μελλοντικών πωλήσεων ή στην αξιολόγηση στρατηγικών μάρκετινγκ.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κιόχος, Π. & Κιόχος, Α. (2015). *Στατιστική για τις επιχειρήσεις και την οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελένη Κιόχου.
2. Σαριαννίδης, Ν. & Κοντέος, Γ. (2016). *Εισαγωγή στη Στατιστική*. Κοζάνη: Εκδόσεις Αλέξανδρος ΙΚΕ.

Συμπληρωματικές

1. Καραγεώργος, Δ. (2010). *Στατιστική: Περιγραφική και Επαγωγική*. Αθήνα: Εκδόσεις Σαββάλα.
2. Berenson, M. L., Levine, D. M. & Szabat, K. A. (2018). *Βασικές αρχές στατιστικής για επιχειρήσεις. Έννοιες και εφαρμογές*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Ειδικών Θεμάτων Δικαίου» αφορά τη διδασκαλία των βασικών αξόνων του εργατικού δικαίου, του αντίστοιχου πτωχευτικού δικαίου των εταιρειών και του δικαίου που διέπει τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Ειδικότερα, στο εργατικό δίκαιο αναλύεται το σύνολο των κανόνων που καθορίζουν τις εργασιακές σχέσεις, με έμφαση στις έννοιες της εξαρτημένης εργασίας, των συμβάσεων εργασίας, του μισθωτού και των αμοιβών του. Στο πτωχευτικό δίκαιο επιχειρείται η συνοπτική παρουσίαση και κατανόηση του νέου πτωχευτικού νόμου Ν. 4738/2020. Τέλος, στο ηλεκτρονικό εμπόριο και τις ηλεκτρονικές συναλλαγές γίνεται ανάλυση του θεσμικού πλαισίου της παροχής προϊόντων και υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων μερών, και των τρόπων προστασίας του αγοραστή και του πωλητή (οντότητα).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν τις βασικές έννοιες του εργατικού δικαίου,
- Απαριθμούν τα διάφορα είδη εργασίας,
- Αναγνωρίζουν τις διατάξεις του νόμου αναφορικά με τον προσδιορισμό της αμοιβής των εργαζομένων,
- Περιγράφουν τις υποχρεώσεις των μισθωτών,
- Κατανοούν τον ρόλο της διαιτησίας για τη διαχείριση των συλλογικών διαφορών μεταξύ των εργαζομένων και των εργοδοτών,
- Αναφέρουν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το πτωχευτικό δίκαιο στη Ελλάδα,
- Αξιολογούν σύμφωνα με το πτωχευτικό δίκαιο συγκεκριμένες περιπτώσεις επιχειρήσεων υπό πτώχευση,
- Απαριθμούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών κατά τις ηλεκτρονικές αγορές,
- Περιγράφουν τους τρόπους προστασίας του αγοραστή και του πωλητή στις ηλεκτρονικές συναλλαγές,
- Εκτιμούν τη σπουδαιότητα της γνώσης του συγκεκριμένου νομικού πεδίου στην αποτελεσματική διοίκηση μιας οντότητας,
- Απομυθοποιούν τον βαθμό δυσκολίας για την κατανόηση ειδικών θεμάτων δικαίου στην επιχειρηματική πρακτική.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Μισθωτός / Εργοδότης / Αμοιβή / Εργατικό Δίκαιο / Συμβάσεις εργασίας / Διαιτησία / Πτώχευση / Ηλεκτρονικές συναλλαγές / Αγοραστής / Πωλητής / Προϊόν / Υπηρεσία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
2	ΕΙΔΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ
3	ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
4	ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ
5	ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – ΠΤΩΧΕΥΣΗ – ΕΝΝΟΙΑ – ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
6	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
7	ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΝΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
8	ΥΓΙΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
9	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ – ΟΡΘΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.B.1 | ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η γνωριμία των εκπαιδευομένων με την έννοια και τις βασικές αρχές του εργατικού δικαίου είναι το αντικείμενο της παρούσας υποενότητας. Ιστορικά, το Εργατικό Δίκαιο αναπτύχθηκε στη χώρα μας, από τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, ως το δίκαιο προστασίας των εργαζομένων. Αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο της νομικής επιστήμης με αντικείμενο έρευνας το σύνολο των κανόνων που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις. Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι οι συγκεκριμένοι κανόνες δικαίου επηρεάζονται και διαμορφώνονται από τις ευρύτερες κοινωνικές συνθήκες, όντας στενά συνδεδεμένοι με την οικονομική λειτουργία ενός κράτους.

Ειδικότερα, θα παρουσιαστεί το εργατικό δίκαιο ως τμήμα του ιδιωτικού δικαίου και οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με το κύριο αντικείμενό του, το οποίο είναι η σχέση ιδιωτικού έργου και, ειδικότερα, η σχέση της εξαρτημένης εργασίας έναντι αμοιβής μεταξύ μισθωτού και εργοδότη. Θα παρουσιαστούν χαρακτηριστικά στοιχεία της εξαρτημένης εργασίας, όπως το πώς συστήνεται, η λειτουργία της, οι μεταβολές της, ο τρόπος λήξης της, καθώς και η θέση του μισθωτού και του εργοδότη στο πλαίσιο αυτής.

Σκοπός της υποεπενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες για να ασχοληθούν με το πλαίσιο μέσα στο οποίο εντάσσεται η εργασιακή σχέση, δηλαδή με την επιχείρηση και την εκμετάλλευση, όπως επίσης και με το συνολικό επίπεδο διαμόρφωσής της από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

2.2.B.2 | ΕΙΔΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την έννοια «Εργασία», η οποία αφορά κάθε απασχόληση του ανθρώπου που αποβλέπει σε έναν ορισμένο σκοπό, και θα γνωρίσουν τα διάφορα είδη εργασίας. Το εργατικό δίκαιο, ειδικότερα, ασχολείται με εκείνον που παρέχει την εργασία του σε κάποιον άλλον, δηλαδή με την έννοια, τη σημασία και την προστασία της εξαρτημένης εργασίας, καθορίζοντας το ευρύτερο πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτή λειτουργεί. Βασικά είδη εργασίας είναι η σωματική (ξυλουργός, οικοδόμος κ.λπ.) και η πνευματική (σχεδιαστής, λογιστής κ.λπ.).

Κατά τη διάρκεια της υποεπενότητας, θα γίνει γνωριμία με τις έννοιες «εργοδότης» και «μισθωτός». Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίσουν, αφενός, τη δυναμική του εργοδότη, ο οποίος έχει το δικαίωμα να διευθύνει, να εποπτεύει την εργασία του μισθωτού και να καθορίζει τις συνθήκες με τις οποίες ετούτη παρέχεται, και, αφετέρου, την υποχρέωση του μισθωτού/εργαζομένου να συμμορφώνεται/προσαρμόζεται στις οδηγίες/κατευθυντήριες του εργοδότη. Θα αποκτηθούν γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να γίνεται αντιληπτό ότι οι βασικότερες συνθήκες που έχει υποχρέωση αλλά και δικαίωμα (διευθυντικό δικαίωμα) να καθορίζει ο εργοδότης είναι ο τρόπος, ο χρόνος και ο τόπος παροχής της εργασίας. Η εξάρτηση του μισθωτού είναι λειτουργικά οργανική και προκύπτει τόσο από τον τρόπο όσο και από τις συνθήκες παροχής της εργασίας του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την έννοια του επαγγέλματος και θα καταλάβουν ότι το επάγγελμα του κάθε εργαζομένου υποδηλώνει την ειδικότητά του. Οι όροι, οι συνθήκες εργασίας μιας ειδικότητας, ο μισθός, οι άδειες, το ωράριο, τα επικουρικά ταμεία, τα συνδικάτα των εργαζομένων ρυθμίζονται με βάση το επάγγελμα.

Η παρούσα υποεπενότητα στοχεύει στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις βασικές αρχές του εργατικού δικαίου, όπως στην έννοια του εργαζομένου, του μισθωτού, της εξαρτημένης εργασίας, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη σχέση αυτή.

2.2.B.3 | ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Στην παρούσα υποεπενότητα παρέχονται βασικές γνώσεις σχετικά με την έννοια, τα χαρακτηριστικά και τα είδη των συμβάσεων εργασίας που ρυθμίζουν το πλαίσιο της εργασιακής σχέσης, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις εργαζομένων και εργοδοτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα (άρθρα 648 επ.) και της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, παρουσιάζεται η έννοια της ατομι-

κής σύμβασης εργασίας και της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας, η οποία αποτελεί τη συμφωνία, γραπτή ή προφορική, βάσει της οποίας ο εργαζόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει την εργασία του σε εργοδότη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, έναντι συμφωνημένης αμοιβής. Παράλληλα, αναλύονται οι βασικοί όροι που περιλαμβάνει μια σύμβαση εργασίας, όπως η ειδικότητα, ο τόπος και ο χρόνος παροχής της εργασίας, το ωράριο, οι αποδοχές και κάθε άλλος ουσιώδης όρος που διέπει την εργασιακή σχέση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την έννοια του μισθού και τους παράγοντες που επηρεάζουν τον καθορισμό του, όπως είναι το είδος και η ποσότητα της εργασίας, τα επαγγελματικά προσόντα και η εξειδίκευση του εργαζομένου, η θέση ευθύνης που κατέχει, καθώς και οι προβλέψεις της εργατικής νομοθεσίας και των συλλογικών ρυθμίσεων. Παράλληλα, θα κατανοήσουν τον ρόλο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας στη διαμόρφωση των ελάχιστων όρων αμοιβής και εργασίας, συμβάλλοντας στην προστασία των εργαζομένων και στον περιορισμό της μονομερούς διαμόρφωσης των όρων εργασίας από τον εργοδότη.

Στην υποενότητα παρουσιάζονται, επίσης, τα βασικά είδη συμβάσεων εργασίας, με έμφαση στη σύμβαση αορίστου χρόνου και στη σύμβαση ορισμένου χρόνου. Συγκεκριμένα, η σύμβαση αορίστου χρόνου δεν προβλέπει προκαθορισμένη χρονική διάρκεια και λύεται μόνο με καταγγελία από ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με τις νόμιμες προϋποθέσεις. Αντίθετα, η σύμβαση ορισμένου χρόνου συνάπτεται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο ή έως την ολοκλήρωση ορισμένου έργου και λήγει αυτοδικαίως με την πάροδο του συμφωνημένου χρόνου ή την ολοκλήρωση του σκοπού της, χωρίς να απαιτείται καταγγελία.

Επιπλέον, εξετάζονται οι βασικές μορφές απασχόλησης, όπως η πλήρης απασχόληση, η οποία αντιστοιχεί στο πλήρες νόμιμο ωράριο εργασίας, η μερική απασχόληση, κατά την οποία ο χρόνος εργασίας είναι μικρότερος από εκείνον ενός αντίστοιχου εργαζομένου πλήρους απασχόλησης, καθώς και η εκ περιτροπής εργασία, όπου η απασχόληση παρέχεται με πλήρες ημερήσιο ωράριο αλλά για λιγότερες ημέρες την εβδομάδα, εβδομάδες τον μήνα ή μήνες τον χρόνο.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν και άλλες μορφές συμβατικών σχέσεων που συναντώνται στην αγορά εργασίας, όπως είναι η σύμβαση έργου, η σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, η σύμβαση εντολής, στο πλαίσιο της οποίας ο εντολοδόχος αναλαμβάνει την εκτέλεση συγκεκριμένης υπόθεσης για λογαριασμό του εντολέα, καθώς και η σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας, όπου ο αντιπρόσωπος δρα με λειτουργική ανεξαρτησία εκπροσωπώντας έναν ή περισσότερους εντολείς.

Συνολικά, η υποενότητα αποσκοπεί στην απόκτηση βασικών γνώσεων σχετικά με τις ατομικές και συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τις μορφές απασχόλησης, καθώς και τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις υποχρεώσεις εργαζομένων και εργοδοτών στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

2.2.B.4 | ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ

Το αντικείμενο ενασχόλησης των εκπαιδευομένων σε αυτή την υποενότητα είναι ο ρόλος της διαιτησίας στη διαχείριση των συλλογικών διαφορών μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών, ο οποίος αφορά τον τρόπο επίλυσης των συλλογικών διαφορών στην περίπτωση που αποτυγχάνουν οι διαπραγματεύσεις για κατάρτιση συλλογικής σύμβασης εργασίας. Συγκεκριμένα, θα παρασχεθούν οι γνώσεις που απαιτούνται για την κατανόηση των διατάξεων του νόμου για τις ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις 1876/1990, όπως ισχύει. Θα γίνει αντιληπτό ότι η συλλογική διαπραγμάτευση καθιερώνεται ως στοιχείο κλειδί όλων των επιμέρους θεσμών και μετατρέπεται από διαδικασία επίλυσης συλλογικών διαφορών που χαρακτηριζόταν στον Ν. 3239/55, σε διαδικασία ρύθμισης οικονομικών συμφερόντων και πρόληψης εργασιακών διαφορών μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων.

Στο πλαίσιο της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τη σημασία του θεσμού της μεσολάβησης, που αφορά προαιρετική διαδικασία με στόχο την επίλυση της συλλογικής διαφοράς με παρέμβαση τρίτου (Μεσολαβητή). Θα γνωρίσουν τις υπηρεσίες Μεσολάβησης – Διαιτησίας, οι οποίες παρέχονται από το Σώμα Μεσολαβητών – Διαιτητών, με κύριο έργο να προωθηθεί ο απευθείας διάλογος των μερών και η ενίσχυση ή η συμπλήρωση των διαπραγματεύσεων και όχι η υποκατάστασή τους. Το Σώμα αυτό διαθέτει ειδικές γνώσεις στα εργασιακά και τα συναφή κοινωνικοοικονομικά ζητήματα και απολαύει θεσμικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν επιπλέον με τη διαδικασία του θεσμού της συμφιλίωσης, η οποία έχει στόχο την επίλυση των ατομικών ή συλλογικών εργασιακών διαφορών με παρέμβαση των αρμόδιων υπηρεσιών της Επιθεώρησης Εργασίας.

Η παρούσα υποενότητα στοχεύει στην παροχή βασικών γνώσεων αναφορικά με τη διαιτησία και τη συμφιλίωση μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, τόσο για τη βελτίωση των μεταξύ τους σχέσεων όσο και για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας γενικότερα.

2.2.B.5 | ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – ΠΤΩΧΕΥΣΗ – ΕΝΝΟΙΑ – ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν την έννοια του Πτωχευτικού Δικαίου, το οποίο αποτελεί ιδιαίτερο κλάδο του Εμπορικού Δικαίου, και θα ασχοληθούν με βασικά ζητήματα και πρόσωπα του σχετικού θεσμικού πλαισίου. Θα μάθουν ότι στην Ελλάδα, καταρχάς, η πτώχευση ρυθμιζόταν από τον Εμπορικό Νόμο. Στη συνέχεια, θα ασχοληθούν με τον νεότερο Πτωχευτικό Κώδικα, Ν. 4738/2020 όπως ισχύει, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ για τα νομικά πρόσωπα από 1η Μαρτίου 2021 και για τα φυσικά πρόσωπα από 1η Ιουνίου 2021. Θα αντιληφθούν ότι η πτώχευση κηρύσσεται με απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου, του πολυμελούς δηλαδή πρωτοδικείου, που εδρεύει στον τόπο των κύριων συμφερόντων του οφειλέτη.

Στο πλαίσιο της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα λάβουν βασικές γνώσεις και δεξιότητες για τον εντοπισμό και την κατανόηση των προϋποθέσεων της πτώχευσης, με βασική προϋπόθεση την εμπορική ιδιότητα του οφειλέτη (φυσικού ή νομικού προσώπου). Θα μάθουν ότι η πτώχευση είναι συνυφασμένη με την παύση πληρωμών από πλευράς του οφειλέτη, η οποία ορίζεται από τον νόμο ως αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό και μόνιμο, ενώ, κατ' εξαίρεση, πτώχευση μπορεί να κηρυχθεί και με βάση επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης, με την προϋπόθεση ότι την πτώχευση ζητά ο ίδιος ο οφειλέτης. Θα μάθουν ότι την κήρυξη της πτώχευσης μπορεί να ζητήσει κάθε πιστωτής που έχει έννομο συμφέρον, ο εισαγγελέας πρωτοδικών, εφόσον τούτο αιτιολογείται από λόγους δημόσιου συμφέροντος, αλλά και ο ίδιος ο οφειλέτης, ενώ το πτωχευτικό δικαστήριο κηρύττει την πτώχευση του οφειλέτη ή απορρίπτει την υποβληθείσα αίτηση.

Θα υπάρξει εξοικείωση με το πλαίσιο του νέου πτωχευτικού νόμου, ο οποίος αναδιαμορφώνει το πλαίσιο αντιμετώπισης της οικονομικής αδυναμίας και συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών, επανεξετάζει τις προϋποθέσεις κήρυξης πτώχευσης και επανακαθορίζει τη διαδικασία της απαλλαγής από χρέη κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, με την παροχή μίας «δεύτερης ευκαιρίας». Αντιμετωπίζει συγκεντρωτικά το σύνολο του ιδιωτικού χρέους στην Ελλάδα, προς το Δημόσιο, τον ΕΦΚΑ, την Εφορία, τα Πιστωτικά Ιδρύματα και τους Ιδιώτες, και αντικαθιστά όλους τους μέχρι σήμερα νόμους ρύθμισης και απαλλαγής οφειλών (π.χ. υπερχρεωμένα νοικοκυριά νόμος «Κατσέλη» Ν. 3869/2012, προστασία πρώτης κατοικίας Ν. 4605/2019, εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών Ν. 4469/2017), έτσι ώστε αυτοί να περιλαμβάνονται σε μία ενιαία νομοθετική ρύθμιση.

Στο πλαίσιο της υποεπάρκειας, θα γίνει κατανοητή μία ακόμη βασική μεταρρύθμιση του πτωχευτικού κώδικα, η δυνατότητα πτώχευσης όλων των φυσικών προσώπων (ακόμα και μη εμπορών), των νομικών προσώπων που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, ωστόσο ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Η παρούσα υποεπάρκεια προσφέρει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες βασικές γνώσεις αναφορικά με το πτωχευτικό Δίκαιο, το οποίο παρέχει ειδικές ρυθμίσεις για τους πτωχείς οφειλέτες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στους πιστωτές, και γενικότερα στις συνέπειες της πτώχευσης.

2.2.B.6 | ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν την έννοια του ηλεκτρονικού εμπορίου. Θα εξοικειωθούν με έννοιες που αφορούν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της Κοινωνίας της Πληροφορίας, η παροχή των οποίων πραγματοποιείται συνήθως έναντι αμοιβής, με ηλεκτρονικά μέσα, κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών. Στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου, η σύναψη σύμβασης γίνεται από απόσταση, με τη χρήση μέσων ηλεκτρονικής επικοινωνίας,

και δεν είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία των συμβαλλόμενων μερών (πωλητή και αγοραστή).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τα βασικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών στο πλαίσιο των ηλεκτρονικών συναλλαγών, καθώς και με τα κύρια χαρακτηριστικά του ηλεκτρονικού εμπορίου και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως. Παράλληλα, θα μελετήσουν το θεσμικό πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή, με ιδιαίτερη έμφαση στις διατάξεις του Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, σχετικά με την προστασία των καταναλωτών και τις περιπτώσεις ακυρότητας συμβάσεων υπέρ του καταναλωτή.

Ειδικότερα, θα κατανοήσουν ότι η έγκυρη σύναψη μιας σύμβασης εξ αποστάσεως προϋποθέτει την παροχή, πριν από τη σύναψή της, σαφούς, κατανοητής και πλήρους προσυμβατικής ενημέρωσης, σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστης και της διαφάνειας στις εμπορικές συναλλαγές. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του προϊόντος ή της υπηρεσίας, την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του προμηθευτή, τη συνολική τιμή και τον τρόπο πληρωμής, τους όρους παράδοσης, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Επιπλέον, θα εξεταστεί η υποχρέωση του προμηθευτή να παρέχει στον καταναλωτή επιβεβαίωση της σύμβασης και τις απαιτούμενες πληροφορίες σε εύλογο χρόνο, το αργότερο, κατά την παράδοση των αγαθών ή πριν από την έναρξη της παροχής της υπηρεσίας. Η παράλειψη των υποχρεώσεων αυτών ενδέχεται, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, να επιφέρει ακυρότητα της σύμβασης υπέρ του καταναλωτή ή άλλες έννομες συνέπειες που αποσκοπούν στην προστασία του.

Σκοπός της υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις σχετικά με την έννοια, τις μορφές και τα χαρακτηριστικά του ηλεκτρονικού εμπορίου, να κατανοήσουν τις υποχρεώσεις των προμηθευτών και τα δικαιώματα των καταναλωτών στις εξ αποστάσεως συναλλαγές, καθώς και να αναγνωρίσουν τις βασικές εγγυήσεις που παρέχει το ισχύον νομικό πλαίσιο σε μια συνεχώς εξελισσόμενη ψηφιακή αγορά.

2.2.B.7 | ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΝΤΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν ποιες συμβάσεις δεν επιτρέπεται να καταρτίζονται με ηλεκτρονικά μέσα, με βάση το οικείο θεσμικό πλαίσιο, διότι, παρότι ο νόμος ενθαρρύνει την ηλεκτρονική κατάρτιση συμβάσεων, δεν επιτρέπει όλες οι συμβάσεις να καταρτίζονται ηλεκτρονικά. Έτσι, θα γίνει κατανοητό ότι, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ΠΔ 150/2001, όπως ισχύει, για τις ηλεκτρονικές υπογραφές, επιτρέπεται η κατάρτιση όλων γενικά των συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα, με συγκεκριμένες εξαιρέσεις, για παράδειγμα συμβάσεις που αφορούν το οικογενειακό ή κληρονομικό δίκαιο. Θα παρουσιαστεί, επίσης, η σημασία των Κωδίκων Δεοντολογίας στο ηλεκτρονικό εμπόριο, η οποία αναγνωρίζεται ευθέως από τον νόμο. Πρόκειται κυρίως για κανόνες ηθικής συμπεριφοράς τους οποίους έχουν

θεσπίσει οι ενώσεις προμηθευτών για τις επιχειρήσεις-μέλη τους, ενώ η παράβαση αυτών επισείει, κατά βάση, πειθαρχικές κυρώσεις σε βάρος τους.

Η υποενότητα προσφέρει τη δυνατότητα στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αξιολογήσουν το περιεχόμενο του Κώδικα Καταναλωτικής Δεοντολογίας, με τον οποίο επιβάλλεται ο αυτοπεριορισμός των επαγγελματιών και η συμμόρφωσή τους με ρυθμίσεις που προστατεύουν τους καταναλωτές, καθώς και νομικές κυρώσεις κατά των παραβατών. Οι διαφορές που ανακύπτουν στο ηλεκτρονικό εμπόριο ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών μπορούν να επιλύονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο, γρήγορα και ανέξοδα για τα μέρη με προσφυγή στις Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού καταναλωτικών διαφορών ή στον Συνήγορο του Καταναλωτή. Διευκρινίζεται ότι οι αποφάσεις τους δεν είναι δεσμευτικές για τα μέρη, ενώ η προτεινόμενη διαμεσολάβηση δεν στερεί από τα μέρη το συνταγματικό δικαίωμα της απευθείας προσφυγής τους στα δικαστήρια, υπό την έννοια ότι, σε περίπτωση αποτυχίας της διαμεσολάβησης, ο μεμονωμένος καταναλωτής ή οι ενώσεις καταναλωτών μπορούν να καταφύγουν στα δικαστήρια κατά των προμηθευτών ελαττωματικών προϊόντων ή υπηρεσιών.

Η υποενότητα σκοπεύει να διευκολύνει την κατανόηση της διάκρισης των συμβάσεων που μπορούν να καταρτίζονται ηλεκτρονικά και να παρέχει μια βασική γνώση ως προς το περιεχόμενο των Κωδίκων Δεοντολογίας, οι οποίοι προστατεύουν το δικαίωμα του καταναλωτή και διασφαλίζουν την ορθή και δίκαιη λειτουργία της αγοράς.

2.2.B.8 | ΥΓΙΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Στο πλαίσιο της παρούσας υποενότητας, εξετάζονται οι δυνατότητες ρύθμισης των καταναλωτικών διαφορών μέσω εξωδικαστικών μηχανισμών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι ο εξωδικαστικός μηχανισμός σε διεθνές και σε εθνικό επίπεδο αποτελεί μια πολύ αποτελεσματική μορφή προστασίας των καταναλωτών. Παρέχει οικονομία, ταχύτητα και απλότητα στη διαδικασία, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών απέναντι στο κράτος και στην ορθή λειτουργία της αγοράς.

Στο πλαίσιο ιστορικής αναδρομής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν ότι με τον νόμο 1961/1991 τέθηκε στην Ελλάδα για πρώτη φορά το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του καταναλωτή. Ο νόμος δέσμευε τις επιχειρήσεις τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα και όριζε τα θεμελιώδη δικαιώματα του καταναλωτή, όπως αυτά προβλέπονταν στον Χάρτη περί προστασίας του καταναλωτή που ενέκρινε το 1973 η Συμβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης με το υπ' αριθμ. 543 Ψήφισμά της.

Η υποενότητα εξετάζει, επίσης, τις βασικές αρχές του Κώδικα Καταναλωτικής Δεοντολογίας (ΚΚΔ), ο οποίος ρυθμίζεται στο έβδομο άρθρο του Ν. 3297/2004, όπως ισχύει, μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Καταναλωτή στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών, και κυρώθηκε με Προεδρικό Διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού

γού Ανάπτυξης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τις αρχές του ΚΚΔ, οι οποίες πρέπει να διέπουν τη συναλλακτική συμπεριφορά αποσκοπώντας στον αυτοπεριορισμό των προμηθευτών και στη συμμόρφωσή τους με τις ρυθμίσεις που προστατεύουν τους καταναλωτές.

Σκοπός της παρούσας υποενότητας είναι να γίνει κατανοητή η έννοια της υγιούς λειτουργίας μιας επιχείρησης και το θεσμικό πλαίσιο που έχει θεσπιστεί για την προστασία των καταναλωτών, το οποίο προκαθορίζει και οριοθετεί τον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων.

2.2.B.9 | ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ – ΟΡΘΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Φθάνοντας στο τέλος της εκπαιδευτικής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν την αναγκαιότητα των δεσμεύσεων, των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων που επιτάσσει το οικείο θεσμικό πλαίσιο σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και η νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων, για τους εργοδότες-επιχειρηματίες σε σχέση με τους εργαζομένους τους, αλλά και τους καταναλωτές, για τη διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού και της ορθής λειτουργίας της αγοράς.

Παρέχονται γνώσεις και δεξιότητες ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν ότι η ύπαρξη κανόνων είναι απαραίτητη για την ορθή δραστηριοποίηση και λειτουργία της επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο μιας υγιούς αγοράς με δικαιώματα και υποχρεώσεις για όλους. Γίνεται ξεκάθαρο ότι η προστασία των εργαζομένων αποτελεί τον κύριο, αλλά όχι τον αποκλειστικό, στόχο των κανονιστικών ρυθμίσεων για τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας στο ιδιωτικό δίκαιο. Βασικοί στόχοι είναι και η διαφύλαξη και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η οποία μάλιστα αποτελεί γενικότερα βασικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των νέων τεχνολογιών, που βαίνουν συνεχώς εξελισσόμενες (πληροφορική, ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη) με πολλούς συνδυασμούς μεταξύ τους και πολλαπλές εφαρμογές.

Η παρούσα καταληκτική υποενότητα στοχεύει στο να αντιληφθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τη σπουδαιότητα των ρυθμιστικών κανόνων της οργάνωσης των σχέσεων κεφαλαίου και εργασίας, εργοδότη και εργαζομένου, οι οποίες, ωστόσο, οδηγούν αναπόφευκτα τόσο στον επαναπροσδιορισμό των όρων παροχής της εργασίας όσο και στον επαναπροσδιορισμό της σχέσης των επιχειρήσεων και του καταναλωτή, σε ένα διαρκώς αναπτυσσόμενο και εξελισσόμενο περιβάλλον.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σταθόπουλος, Μ. (2020). «Σχέση Εργατικού και Αστικού Δικαίου. Η οπτική του αστικολόγου», στο: Συλλογικό Έργο. (2020). *Οικονομία – τεχνολογία – δίκαιο και εργασία*. Αθήνα: Εκδόσεις Sakkoulas-Online.
2. Κουκιάδης, Ι. (2017). *Εργατικό Δίκαιο. Ατομικές εργασιακές σχέσεις και το δίκαιο της ευελιξίας της εργασίας* (8η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Sakkoulas-Online.

Συμπληρωματικές

1. Αλεξανδρίδου, Ε. (2000). «Η πρόταση οδηγίας της ΕΕ για το ηλεκτρονικό εμπόριο και η προστασία του καταναλωτή», στο: *Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιρειών (ΔΕΕ)*, 2, σσ. 113-125.
2. Γεωργιάδης, Γ. (1999). «Η προστασία των διακριτικών γνωρισμάτων στο Διαδίκτυο-Domain names», στο: *Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιρειών (ΔΕΕ)*, 12, σσ. 1243-1254.

2.2.Γ • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Οικονομικών Μαθηματικών» αφορά τη διδασκαλία των τεχνικών επίλυσης βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων οικονομικών πράξεων και τις εφαρμογές τους στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές μιας οντότητας. Συγκεκριμένα, καλύπτονται θέματα απλής και σύνθετης κεφαλαιοποίησης που συνδέονται με την αποτίμηση της αξίας του χρήματος μέσα στον χρόνο, με έμφαση στον υπολογισμό του τόκου και του επιτοκίου. Παράλληλα, αναλύονται οι τρόποι της εσωτερικής και εξωτερικής προεξόφλησης των συναλλαγματικών. Επιπρόσθετα, περιγράφονται θέματα που αφορούν την ισοδυναμία των συναλλαγματικών, όπως την αντικατάσταση γραμματίων με ενιαίο γραμμάτιο, την εύρεση της λήξης του ενιαίου γραμματίου και την εύρεση του επιτοκίου στην αντικατάστασή του. Τέλος, αναλύεται η θεωρία της παρούσας και μελλοντικής αξίας σε σειρές κεφαλαίων, δηλαδή σε ράντες.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν τις έννοιες του τόκου, του κεφαλαίου και του επιτοκίου,
- Ορίζουν τις έννοιες της προεξόφλησης, του προεξοφλήματος, της παρούσας και της μελλοντικής αξίας ενός κεφαλαίου,
- Ορίζουν την έννοια της ράντας,

- Υπολογίζουν τον τόκο ενός κεφαλαίου με την απλή και σύνθετη κεφαλαιοποίηση,
- Υπολογίζουν το επιτόκιο και τον χρόνο τοκισμού ενός κεφαλαίου,
- Υπολογίζουν το προεξόφλημα όταν είναι γνωστή η παρούσα και η μελλοντική αξία ενός γραμματίου,
- Υπολογίζουν την αντικατάσταση γραμματίων με ένα ενιαίο γραμμάτιο,
- Υπολογίζουν την τελική και την αρχική αξία μιας προκαταβλητέας και ληξιπρόθεσμης ράντας,
- Εντοπίζουν τον κατάλληλο μαθηματικό τύπο για τη λύση οικονομικών προβλημάτων,
- Αισθάνονται τον βαθμό σπουδαιότητας των εφαρμοσμένων μαθηματικών, όπως είναι τα οικονομικά μαθηματικά, στην αποτελεσματική διαχείριση επιχειρησιακών προβλημάτων,
- Απομυθοποιούν τον βαθμό δυσκολίας για την κατανόηση των οικονομικών μαθηματικών στην πράξη.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Τόκος / Επιτόκιο / Κεφάλαιο / Κεφαλαιοποίηση / Προεξόφληση / Ράντες / Παρούσα αξία / Μελλοντική αξία / Συναλλαγματικές / Αντικατάσταση γραμματίων / Διαχείριση οικονομικών προβλημάτων / Δάνεια.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΑΠΛΟΣ ΤΟΚΟΣ
2	ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΗ ΜΕ ΑΠΛΟ ΤΟΚΟ
3	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ
4	ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΤΟΚΟΣ
5	ΡΑΝΤΕΣ
6	ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Γ.1 | ΑΠΛΟΣ ΤΟΚΟΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Απλός τόκος» αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις βασικές αρχές και διαδικασίες που διέπουν τον υπολογισμό του απλού τόκου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με διαφορετικούς τρόπους υπολογισμού του τόκου, ανάλογα με τη χρονική περίοδο (π.χ. έτη, εξάμηνα, μήνες και ημέρες). Επιπλέον, εξοικειώνονται με τη χρήση εργαλείων όπως είναι οι τοκάριθμοι, οι σταθε-

ροί διαιρέτες και οι σταθεροί πολλαπλασιαστές, για την απλοποίηση και επιτάχυνση των υπολογισμών.

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα παρέχει τη δυνατότητα στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να εξασκηθούν στην εύρεση του συνολικού τόκου για πολλαπλά κεφάλαια, αλλά και στην αναγνώριση του αρχικού κεφαλαίου ή του χρόνου, σε περιπτώσεις όπου γνωρίζουν το τελικό ποσό ή το επιτόκιο. Παράλληλα, αναλύουν εφαρμογές του απλού τόκου σε τραπεζικές καταθέσεις, όπως καταθέσεις ταμειευτηρίου, προθεσμίας ή όψεως, προκειμένου να συνδέσουν τις θεωρητικές γνώσεις με πραγματικές καταστάσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με πρακτικές που τους επιτρέπουν να εφαρμόζουν τους υπολογισμούς του απλού τόκου με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα. Συνιστάται η επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με διαφορετικά χρονικά διαστήματα και περιπτώσεις κεφαλαίων, καθώς και η χρήση ασκήσεων που ενισχύουν την κατανόηση και τη δεξιότητά τους. Επιπλέον, είναι ωφέλιμο να μελετήσουν σενάρια που σχετίζονται με καθημερινές οικονομικές συναλλαγές, όπως δάνεια ή αποταμιεύσεις, ώστε να αποκτήσουν εμπειρική γνώση που να συνάδει με τις επαγγελματικές απαιτήσεις.

Με αυτόν τον τρόπο, η μαθησιακή υποενότητα ενισχύει την αυτοπεποίθηση των εκπαιδευομένων να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους αποτελεσματικά στην εργασία τους, αναπτύσσοντας πρακτικές δεξιότητες που είναι χρήσιμες σε χρηματοοικονομικά και τραπεζικά περιβάλλοντα.

2.2.Γ.2 | ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΗ ΜΕ ΑΠΛΟ ΤΟΚΟ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη διερεύνηση της διαδικασίας με την οποία προσδιορίζεται η παρούσα αξία μιας ονομαστικής αξίας που θα εξοφληθεί σε μελλοντική ημερομηνία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη μέθοδο υπολογισμού του προεξοφλήματος, καθώς και με την ανάλυση των περιπτώσεων που αφορούν προεξόφληση χωρίς έξοδα και προεξόφληση με έξοδα. Εξετάζουν πρακτικές όπως την εύρεση του προεξοφλήματος όταν είναι γνωστή είτε η ονομαστική είτε η παρούσα αξία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες πραγματοποιούν υπολογισμούς που περιλαμβάνουν τον εντοπισμό της διαφοράς μεταξύ δύο προεξοφλημάτων, την εύρεση της παρούσας αξίας με δεδομένη την ονομαστική αξία, καθώς και τον καθορισμό του πραγματικού επιτοκίου στην προεξόφληση. Επιπλέον, αναλύονται εφαρμογές της προεξόφλησης σε τραπεζικές και επιχειρηματικές συναλλαγές, ενισχύοντας τη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη. Κατά την επίλυση ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν εργαλεία όπως πίνακες προεξοφλήσεων και απλές μαθηματικές σχέσεις. Επίσης, χρειάζεται να δώσουν έμφαση στην κατανόηση της σχέσης μεταξύ ονομαστικής και παρούσας αξίας, καθώς και στη σημασία του επιτοκίου για τον προσδιορισμό του κόστους προεξόφλησης. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στην ερμηνεία των όρων «χωρίς έξοδα» και «με έξοδα», καθώς οι διαφορές επηρεάζουν άμεσα τον τελικό υπολογισμό.

Συνιστάται η επίλυση προβλημάτων που περιλαμβάνουν τον υπολογισμό της παρούσας αξίας και του προεξοφλήματος σε διαφορετικά σενάρια. Επίσης, προτείνεται η εξοικείωση με πίνακες προεξοφλήσεων και η χρήση παραδειγμάτων από τραπεζικές συναλλαγές. Τέλος, είναι ωφέλιμο να μελετηθούν περιπτώσεις εύρεσης του πραγματικού επιτοκίου, ώστε να ενισχυθεί η κριτική σκέψη και η ακρίβεια στις συναλλαγές.

2.2.Γ.3 | ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα έχει ως στόχο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν γνώσεις και να αναπτύξουν δεξιότητες σχετικά με τη διαχείριση γραμματίων και διαφορετικών όρων αποπληρωμής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις βασικές έννοιες που διέπουν την αντικατάσταση γραμματίων, όπως είναι η ονομαστική αξία, η κοινή και η μέση λήξη, και εξοικειώνονται με τις διαφορετικές μεθόδους υπολογισμού που εφαρμόζονται στις συναλλαγές αυτές.

Κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες που τους επιτρέπουν να βρίσκουν την ονομαστική αξία ενός ενιαίου γραμματίου που αντικαθιστά πολλά άλλα, με στόχο την απλοποίηση της διαχείρισης των υποχρεώσεων. Παράλληλα, καθορίζουν είτε την ονομαστική αξία είτε την ημερομηνία λήξης ενός συγκεκριμένου γραμματίου και υπολογίζουν τη μέση ή την κοινή λήξη σε περιπτώσεις πολλών γραμματίων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να επικεντρωθούν στη σωστή ερμηνεία των δεδομένων κάθε συναλλαγής, όπως είναι η ημερομηνία λήξης και τα επιτόκια, καθώς αυτά επηρεάζουν άμεσα τους τελικούς υπολογισμούς. Ειδική προσοχή απαιτείται στην κατανόηση της διαφοράς μεταξύ κοινής και μέσης λήξης, καθώς κάθε μέθοδος εφαρμόζεται σε διαφορετικά σενάρια.

Προτείνεται η επίλυση προβλημάτων που περιλαμβάνουν τη σύγκριση πολλών γραμματίων και την εύρεση της κοινής ή μέσης λήξης. Επιπλέον, είναι ωφέλιμη η χρήση παραδειγμάτων από πραγματικές τραπεζικές συναλλαγές ή εμπορικές συμφωνίες, για την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας αντικατάστασης. Η εξοικείωση με τις βασικές μαθηματικές πράξεις και την εφαρμογή τους στις συγκεκριμένες περιπτώσεις συμβάλλει στην ανάπτυξη ακρίβειας και αποτελεσματικότητας στη διαχείριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

2.2.Γ.4 | ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΤΟΚΟΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Σύνθετος τόκος» επικεντρώνεται στη διαδικασία του ανατοκισμού, δηλαδή της προσθήκης των τόκων στο αρχικό κεφάλαιο για τον υπολογισμό νέων τόκων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη βασική θεωρία και την πρακτική εφαρμογή του ανατοκισμού, καθώς και με τον γενικό τύπο που χρησιμοποιείται για την εύρεση της τελικής αξίας ενός τοκισμένου κεφαλαίου.

Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες υπολογισμού της τελικής αξίας ενός κεφαλαίου όταν ο χρόνος εκφράζε-

ται σε ακέραιες χρονικές περιόδους ή σε μεικτές περιόδους, καθώς και την ικανότητα εύρεσης του αρχικού κεφαλαίου (παρούσας αξίας) μέσω του τύπου ανατοκισμού. Επίσης, εξοικειώνονται με την έννοια της προεξόφλησης όταν εφαρμόζεται ο ανατοκισμός, γεγονός που τους επιτρέπει να συνδυάζουν τη θεωρία με την εφαρμογή σε πραγματικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να δώσουν έμφαση στη σωστή εφαρμογή του τύπου ανατοκισμού, ιδιαίτερα όταν ο χρόνος εκφράζεται σε μεικτές χρονικές περιόδους. Επιπλέον, απαιτείται ακρίβεια στον χειρισμό των αριθμητικών πράξεων και κατανόηση της διαφοράς μεταξύ απλού τόκου και σύνθετου τόκου, ώστε να αποφεύγονται συχνά λάθη.

Για την πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευομένων, συνιστάται η επίλυση προβλημάτων που περιλαμβάνουν τον υπολογισμό της τελικής αξίας και του αρχικού κεφαλαίου σε διαφορετικά σενάρια. Επιπλέον, είναι χρήσιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξασκηθούν στη σύγκριση αποτελεσμάτων μεταξύ απλού και σύνθετου τόκου, ώστε να κατανοήσουν τη μακροπρόθεσμη επίδραση του ανατοκισμού. Η χρήση λογιστικών φύλλων ή ειδικού λογισμικού μπορεί να ενισχύσει την ακρίβεια και την κατανόηση, ενώ παραδείγματα από πραγματικές επενδυτικές ή τραπεζικές πρακτικές μπορούν να κάνουν τη διαδικασία πιο βιωματική και ουσιαστική.

2.2.Γ.5 | PΑΝΤΕΣ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στην κατανόηση της φύσης και των βασικών χαρακτηριστικών των ραντών. Οι ράντες αποτελούν μια σειρά από ισόποσες πληρωμές ή εισπράξεις που πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τους βασικούς ορισμούς, την κατάταξη και τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ραντών, γεγονός που αποτελεί θεμελιώδη γνώση για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Κατά τη διάρκεια της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη διάκριση μεταξύ των τύπων ραντών, όπως είναι η άμεση, η μέλλουσα και η αρξάμενη ράντα. Παράλληλα, αναπτύσσουν δεξιότητες στον υπολογισμό της αρχικής (παρούσας) και της τελικής αξίας τόσο για ληξιπρόθεσμες όσο και για προκαταβλητέες ράντες. Οι μέθοδοι αυτές συνδέονται άμεσα με πρακτικές εφαρμογές, όπως τις δανειακές συμβάσεις, τις μισθώσεις και τα επενδυτικά σχέδια.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να επικεντρωθούν στη σωστή επιλογή του τύπου ράντας ανάλογα με το πρόβλημα, καθώς η διαφορά μεταξύ ληξιπρόθεσμων και προκαταβλητέων ραντών μπορεί να επηρεάσει τον τρόπο υπολογισμού. Επίσης, απαιτείται προσοχή στη χρήση των μαθηματικών τύπων, ειδικά όταν προκύπτουν μεικτές χρονικές περίοδοι ή συνθήκες διαφοροποιημένου επιτοκίου.

Είναι ωφέλιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ασχοληθούν με την επίλυση προβλημάτων που περιλαμβάνουν τον υπολογισμό παρούσας και τελικής αξίας για διαφορετικούς τύπους ραντών, προκειμένου να γίνουν κατανοητές οι διαφορές και οι πρακτικές

εφαρμογές. Επίσης, είναι χρήσιμο να εξεταστούν παραδείγματα από την καθημερινή ζωή, όπως οι πληρωμές δανείων ή οι επενδυτικές καταβολές, ώστε να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες βιωματική κατανόηση της θεωρίας. Η χρήση λογιστικών φύλλων ή εξειδικευμένου λογισμικού μπορεί να διευκολύνει την επίλυση σύνθετων προβλημάτων και να ενισχύσει την ακρίβεια στους υπολογισμούς.

2.2.Γ.6 | ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στις βασικές αρχές και κατηγορίες δανείων, με έμφαση στις διαφορετικές μεθόδους εξόφλησής τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη διάκριση των δανείων σε ενιαία εξοφλητέα εφάπαξ και τοκοχρεολυτικά, ενώ εξοικειώνονται με τις έννοιες της απόσβεσης και του χρεολυσίου.

Κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες στον υπολογισμό της αποπληρωμής δανείων που εξοφλούνται εφάπαξ ή τοκοχρεολυτικώς. Ειδικότερα, εξετάζουν τις δύο βασικές μεθόδους απόσβεσης ενιαίων δανείων: τη μέθοδο του σταθερού χρεολυσίου, όπου οι χρεολυτικές δόσεις παραμένουν σταθερές, και τη μέθοδο του προοδευτικού χρεολυσίου, όπου το χρεολύσιο αυξάνεται προοδευτικά. Οι γνώσεις αυτές είναι ιδιαίτερα χρήσιμες σε τομείς όπως η τραπεζική, η λογιστική και η διαχείριση επιχειρηματικών χρηματοδοτήσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να δώσουν ιδιαίτερη σημασία στη διαφορά μεταξύ των τύπων δανείων και των μεθόδων εξόφλησης, καθώς κάθε μέθοδος έχει διαφορετικό αντίκτυπο στο συνολικό κόστος του δανείου και στον οικονομικό σχεδιασμό. Επιπλέον, απαιτείται προσοχή στη σωστή εφαρμογή των τύπων και των χρονοδιαγραμμάτων αποπληρωμής.

Προτείνεται η επίλυση προβλημάτων που περιλαμβάνουν τον υπολογισμό της συνολικής αποπληρωμής για κάθε τύπο δανείου, καθώς και η σύγκριση του κόστους μεταξύ των δύο μεθόδων απόσβεσης. Είναι επίσης χρήσιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξασκηθούν στη χρήση λογιστικών φύλλων ή λογισμικού χρηματοοικονομικού σχεδιασμού για την ακριβή παρακολούθηση των πληρωμών και τη δημιουργία χρονοδιαγραμμάτων αποπληρωμής. Πραγματικά παραδείγματα, όπως η λήψη προσωπικού ή επιχειρηματικού δανείου, μπορούν να εμπλουτίσουν τη βιωματική κατανόηση των εννοιών και να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σγουρινάκης, Ν. (2015). *Οικονομικά Μαθηματικά Εφαρμοσμένα*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Αποστολόπουλος, Θ. & Καϊτσας, Γ. (2020). *Οικονομικά Μαθηματικά – Β΄ ΕΠΑ.Λ., Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Συμπληρωματικές

1. Κιόχος, Α., Μπενέκη, Χ. & Κιόχος, Π. (2015). *Οικονομικά Μαθηματικά*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελένη Κιόχου.
2. Σόρμας, Α. & Σαριαννίδης, Ν. (2018). *Οικονομικά Μαθηματικά*. Κοζάνη: Εκδόσεις Αλέξανδρος ΙΚΕ.

2.2.Δ • ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα του «Ψηφιακού Μάρκετινγκ» αφορά τη διδασκαλία των τεχνικών, των μεθόδων και των εργαλείων του ηλεκτρονικού Μάρκετινγκ στην αποτελεσματική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών με τη χρήση τεχνολογικών μέσων. Ειδικότερα, αναλύονται θέματα που αφορούν τη στρατηγική και τις τεχνικές σχεδιασμού και ανάπτυξης μιας διαδικτυακής παρουσίας για μία οντότητα. Περιγράφονται οι μέθοδοι βελτιστοποίησης στις μηχανές αναζήτησης (SEO) καθώς και οι τρόποι διαφήμισης στις μηχανές αναζήτησης του Διαδικτύου (Search Marketing & Advertising). Επιπλέον, ερμηνεύονται οι τυπολογίες των μέσων και των τεχνικών ψηφιακής προβολής (Viral, Affiliate Marketing) για μια οντότητα. Τέλος, παρουσιάζονται τόσο οι δυνατότητες και οι πρακτικές προώθησης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (social networking) όσο και οι αντίστοιχες των κινητών συσκευών (mobile marketing).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Ορίζουν την έννοια του Ψηφιακού Μάρκετινγκ,
- Περιγράφουν τις μεθόδους βελτιστοποίησης στις μηχανές αναζήτησης κατά την προώθηση μίας οντότητας ή ενός προϊόντος/υπηρεσίας,
- Αναλύουν τους τρόπους διαφήμισης στις μηχανές αναζήτησης του Διαδικτύου για μία οντότητα ή ένα προϊόν/υπηρεσία,

- Ερμηνεύουν με τη χρήση παραδειγμάτων τις τυπολογίες των μέσων και των τεχνικών ψηφιακής προβολής για μία οντότητα ή ένα προϊόν/υπηρεσία,
- Συντάσσουν ένα ψηφιακό πλάνο επικοινωνίας για μια οντότητα,
- Σχεδιάζουν ενέργειες ιογενούς και σχεσιακού μάρκετινγκ για την προώθηση ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας,
- Ονομάζουν τις πρακτικές προώθησης που προσφέρουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την προβολή προϊόντων και υπηρεσιών μιας οντότητας,
- Προτείνουν τον καταλληλότερο τρόπο προώθησης των προϊόντων ή των υπηρεσιών για μια οντότητα,
- Περιγράφουν τις δυνατότητες προώθησης που προσφέρουν στις οντότητες οι κινητές συσκευές επικοινωνίας,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των μεθόδων και τεχνικών της ψηφιακής προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών,
- Εκτιμούν την αξία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην αποτελεσματική προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ψηφιακό Μάρκετινγκ / Διαδικτυακό εμπόριο / Μέσα κοινωνικής δικτύωσης / Μηχανή αναζήτησης / Βελτιστοποίηση αποτελεσμάτων μηχανής αναζήτησης / Οικοσύστημα / Email / Ιστοσελίδα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών εννοιήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ «ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ»
2	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
3	ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΕΣΩ ΜΗΧΑΝΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ
4	EMAIL ΚΑΙ VIDEO MARKETING
5	ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ
6	MOBILE MARKETING ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
7	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ «ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ»

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, η παγκόσμια οικονομία αλλάζει και εξελίσσεται σε αυτό που ονομάζουμε «ψηφιακή οικονομία». Αυτή η αλλαγή οφείλεται στην

ευρεία χρήση του Διαδικτύου για πολιτικούς, επιστημονικούς, εμπορικούς, οικονομικούς και επιχειρηματικούς σκοπούς. Η χρήση του Διαδικτύου από δισεκατομμύρια ανθρώπους σε όλον τον κόσμο άλλαξε ριζικά τον τρόπο που μαθαίνουμε, συναλλάσσομαστε, επικοινωνούμε και λειτουργούμε στις επιχειρήσεις, στην πολιτική και γενικότερα στην κοινωνία.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, το μάρκετινγκ εξελίχθηκε, ακολουθώντας τις αλλαγές και καλύπτοντας τις νέες ανάγκες των επιχειρήσεων, του εμπορίου και των πελατών. Στην εποχή της «Οικονομίας 4.0» (που είναι η 4η βιομηχανική επανάσταση) και με την επιχειρηματική δραστηριότητα να πραγματοποιείται όλο και περισσότερο μέσω του Διαδικτύου, το Ψηφιακό Μάρκετινγκ παρέχει νέα εργαλεία και δυνατότητες. Ουσιαστικά, το Ψηφιακό Μάρκετινγκ αποτελεί την εξέλιξη του παραδοσιακού μάρκετινγκ, δίνοντας μεγαλύτερη αξία στους καταναλωτές μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών, διαδικτυακών πλατφορμών και μοντέρνων επιχειρηματικών μοντέλων, όπως το affiliate marketing και το crowdfunding. Επιπλέον, οι νέες στρατηγικές και προσεγγίσεις το κάνουν πιο αποδοτικό και αποτελεσματικό στο ψηφιακό περιβάλλον.

Οι βασικές αρχές του παραδοσιακού μάρκετινγκ παραμένουν, όμως οι νέες τεχνολογίες κάνουν το ψηφιακό μάρκετινγκ πιο στοχευμένο, εύκολο στην υλοποίηση, μετρήσιμο και με μικρότερο κόστος. Επίσης, επεκτείνουν την αγορά στόχου και προσφέρουν μεγάλες ευκαιρίες μέσα από την τεχνητή νοημοσύνη και το Internet of Things.

Σε αυτή την υποενότητα, θα εξετάσουμε πώς η Ψηφιακή Οικονομία και το Ψηφιακό Μάρκετινγκ έχουν διαμορφώσει έναν νέο τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και της αγοράς. Η Ψηφιακή Οικονομία αναφέρεται στη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη διαχείριση και ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων, κάτι που έχει επηρεάσει βαθιά τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις επικοινωνούν, προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες και αλληλεπιδρούν με τους καταναλωτές. Το Ψηφιακό Μάρκετινγκ, που αποτελεί βασικό κομμάτι αυτής της οικονομίας, διαφοροποιείται από το παραδοσιακό μάρκετινγκ, καθώς βασίζεται σε ψηφιακά μέσα, όπως ιστοσελίδες, social media, μηχανές αναζήτησης και εφαρμογές, για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών. Η ευελιξία, η άμεση αλληλεπίδραση και η δυνατότητα παρακολούθησης των αποτελεσμάτων σε πραγματικό χρόνο είναι μόνο μερικά από τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής διαφήμισης σε σχέση με τις πιο κλασικές μορφές διαφήμισης, όπως τις διαφημίσεις σε εφημερίδες ή την τηλεόραση. Η ψηφιακή προσέγγιση επιτρέπει στις επιχειρήσεις να προσεγγίζουν μεγαλύτερο κοινό, να είναι πιο στοχευμένες στο κοινό-στόχο και να προσαρμόζουν άμεσα τις στρατηγικές τους σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω των ψηφιακών καναλιών.

2.2.Δ.2 | ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

Σε αυτή την υποενότητα, θα εξετάσουμε τη σημασία του σωστού σχεδιασμού και της ανάπτυξης της διαδικτυακής παρουσίας μιας επιχείρησης, παρουσιάζοντας παραδείγματα από διάφορους τομείς. Αρχικά, πρέπει να κατανοήσουμε τη διαφορά μεταξύ άμε-

σης διαδικτυακής παρουσίας (όπως ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης που διαχειρίζεται η ίδια η επιχείρηση) και έμμεσης παρουσίας (εργαλεία και κανάλια που δεν ελέγχει άμεσα η επιχείρηση, αλλά μπορεί να επηρεάσει, όπως οι μηχανές αναζήτησης).

Θα αναλύσουμε τα βασικά στοιχεία μιας αποτελεσματικής εταιρικής ιστοσελίδας. Αυτά περιλαμβάνουν το περιεχόμενο (όπως newsletters, κείμενα, εικόνες και βίντεο) και τον τρόπο παρουσίασής του. Θα δούμε επίσης πόσο σημαντική είναι η εύκολη και γρήγορη πλοήγηση στην ιστοσελίδα και η δυνατότητα του/της επισκέπτη/-τριας να βρίσκει γρήγορα πληροφορίες, καθώς και πώς η αλληλεπίδρασή του/της με το περιεχόμενο επηρεάζει τη συνολική εικόνα της επιχείρησης.

Ο σωστός σχεδιασμός της ιστοσελίδας βοηθά στη δημιουργία και ενίσχυση της ταυτότητας της επιχείρησης, χτίζει εμπιστοσύνη με τους/τις πελάτες/-ισσες και λειτουργεί ως μέσο συνεχούς επικοινωνίας. Ακόμα, η ιστοσελίδα λειτουργεί ως κανάλι πωλήσεων και υποστήριξης μετά την πώληση, ενώ προσφέρει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Επιπλέον, συνδέεται με τις δραστηριότητες της επιχείρησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενισχύοντας την παρουσία της.

Σημαντικά στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι η ευχρηστία της ιστοσελίδας (interface), η αποτελεσματική σελίδα προορισμού (landing page), η σωστή δομή, η αξιοπιστία του περιεχομένου και των συνδέσμων από και προς αυτή, η προστασία των προσωπικών δεδομένων, η ασφαλής και σταθερή λειτουργία της, καθώς και η γρήγορη φόρτωση του περιεχομένου.

Επιπλέον, είναι κρίσιμο να επιλέξουμε τον κατάλληλο τύπο ιστοσελίδας ανάλογα με το αντικείμενο εργασιών της επιχείρησης και τις ανάγκες που θέλει αυτή να καλύψει. Η ανάλυση του κοινού στόχου και οι επιδιωκόμενοι στόχοι θα καθορίσουν αν χρειάζεται μια απλή παρουσίαση, ένα ηλεκτρονικό κατάστημα ή μια πλατφόρμα περιεχομένου. Αυτή η στρατηγική επιλογή θα διασφαλίσει ότι η ιστοσελίδα θα υποστηρίξει αποτελεσματικά την ανάπτυξη της επιχείρησης και θα ανταποκριθεί στις προσδοκίες των χρηστών.

Τέλος, είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει μια ενιαία και συνεπής αισθητική και περιεχόμενο σε όλα τα κανάλια επικοινωνίας της επιχείρησης. Παράλληλα, η χρήση των κατάλληλων λέξεων-κλειδιών είναι απαραίτητη για να βοηθήσει τους δυνητικούς πελάτες να εντοπίσουν την ιστοσελίδα της επιχείρησης μέσω των μηχανών αναζήτησης.

2.2.Δ.3 | ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΜΕΣΩ ΜΗΧΑΝΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ

Σε αυτή την υποενότητα, θα ασχοληθούμε με ένα από τα πιο σημαντικά θέματα για τους υπεύθυνους στρατηγικής ψηφιακού μάρκετινγκ: τις τεχνικές βελτιστοποίησης μιας ιστοσελίδας για την καλύτερη κατάταξη στις μηχανές αναζήτησης. Τα τελευταία χρόνια, οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο είτε ως κύριο είτε ως συμπληρωματικό κανάλι για την προώθηση και τις πωλήσεις τους. Με τον αυξανόμενο αριθμό νέων επιχειρήσεων που αναπτύσσουν ψηφιακή παρουσία, ο ανταγωνισμός σε κάθε κλάδο εντείνεται. Ένας από τους κύριους στόχους του ψηφιακού μάρκετινγκ

είναι να προωθήσει την ιστοσελίδα της επιχείρησης και να δημιουργήσει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών.

Μεγάλο μέρος της διαδικασίας έρευνας αγοράς από τους δυνητικούς πελάτες ξεκινά με μια αναζήτηση σε μηχανές αναζήτησης, όπως στη Google. Για τον λόγο αυτόν, οι επιχειρήσεις επιδιώκουν να εμφανίζονται στις υψηλότερες θέσεις των αποτελεσμάτων αναζήτησης, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες λέξεις-κλειδιά, ποιοτικό περιεχόμενο, ονομασία των σελίδων κ.λπ. Αυτή η διαδικασία ονομάζεται SEO (Search Engine Optimization) – βελτιστοποίηση για μηχανές αναζήτησης.

Για την καλύτερη κατανόηση αυτής της υποεπένδυσης, θα μάθουμε πώς λειτουργούν οι μηχανές αναζήτησης, τι είναι οι λέξεις-κλειδιά και πώς να τις χρησιμοποιούμε σωστά. Οι λέξεις-κλειδιά είναι φράσεις που οι χρήστες πληκτρολογούν για να βρουν σχετικές πληροφορίες. Η σωστή επιλογή και χρήση αυτών των λέξεων είναι καθοριστική για τη βελτιστοποίηση της ιστοσελίδας και την αύξηση της επισκεψιμότητας. Επιπλέον, θα δούμε τι πρέπει να αποφεύγουμε κατά τον σχεδιασμό και την προβολή της ιστοσελίδας μας, ώστε να προφυλαχτούμε από ποινές και χαμηλή κατάταξη στα αποτελέσματα αναζήτησης.

Σε αυτή την υποεπένδυση, θα αναλύσουμε παράγοντες που επηρεάζουν το SEO (on-page και off-page). Οι παράγοντες on-page περιλαμβάνουν την ποιότητα του περιεχομένου, τη δομή της ιστοσελίδας, τη χρήση σωστών τίτλων και περιγραφών, καθώς και τη βελτιστοποίηση των εικόνων. Αντίθετα, οι παράγοντες off-page σχετίζονται με εξωτερικές πηγές, όπως τα backlinks από άλλες ιστοσελίδες, που ενισχύουν την αξιοπιστία και την αναγνωσιμότητα της ιστοσελίδας.

Επιπλέον, θα εξετάσουμε τις καμπάνιες Search Engine Marketing (SEM) και τους τύπους τους, όπως:

- Διαφήμιση μέσω του Google AdWords (PPC-Pay Per Click): Αυτή η στρατηγική επιτρέπει στις επιχειρήσεις να προβάλλουν τις διαφημίσεις τους σε συγκεκριμένες αναζητήσεις και να πληρώνουν μόνο όταν ο χρήστης κλικάρει τη διαφήμιση. Είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος να προσεγγίσεις το κοινό σου άμεσα.
- Βελτιστοποίηση για μηχανές αναζήτησης (οργανικά αποτελέσματα): Αυτή η μέθοδος απαιτεί μακροχρόνια στρατηγική και συνεχή βελτίωση του περιεχομένου και των τεχνικών παραμέτρων της ιστοσελίδας για να εξασφαλιστεί η καλή θέση στα οργανικά αποτελέσματα.

Συνολικά, η καλή κατανόηση και εφαρμογή των τεχνικών SEO και SEM μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της επισκεψιμότητας και του ROI (Return on Investment) για τις επιχειρήσεις.

2.2.Δ.4 | EMAIL ΚΑΙ VIDEO MARKETING

Για αρκετά χρόνια, το email marketing είχε υποχωρήσει, κυρίως λόγω της αρνητικής εικόνας που δημιουργούσε η ανεπιθύμητη αλληλογραφία (spam). Ωστόσο, οι νέοι κα-

νονισμοί για την προστασία προσωπικών δεδομένων (GDPR) και τα εργαλεία ελέγχου και ασφαλείας που χρησιμοποιούν πλέον οι επιχειρήσεις βοήθησαν στο να βελτιωθεί σημαντικά η κατάσταση. Έτσι, σήμερα, το email marketing θεωρείται ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει μια επιχείρηση. Με τη χρήση στοχευμένου περιεχομένου (όπως ενημερωτικά δελτία και newsletters) και με κατάλληλα οργανωμένες λίστες παραληπτών, ο αριθμός των μηνυμάτων που αποστέλλονται έχει μειωθεί, αλλά η αλληλεπίδραση και η αποτελεσματικότητα έχουν αυξηθεί σημαντικά. Στην υποενότητα αυτή, θα εξετάσουμε τα χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του email marketing, καθώς και τις πιθανότητες περαιτέρω ανάπτυξής του.

Το video marketing είναι επίσης ένα ισχυρό εργαλείο για την προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών. Μέσω του βίντεο, μια επιχείρηση μπορεί να αυξήσει το ενδιαφέρον, τη δέσμευση και την αφοσίωση του κοινού της, στα ψηφιακά και κοινωνικά δίκτυα. Τα βίντεο μπορούν να εκπαιδεύσουν, να εξηγήσουν και να παρουσιάσουν πληροφορίες, ενώ το κύριο πλεονέκτημα είναι ότι δημιουργούν “engagement” χωρίς να στοχεύουν άμεσα στις πωλήσεις. Για να είναι αποτελεσματικά, τα βίντεο πρέπει να είναι σύντομα, κατανοητά, σε απλή γλώσσα και χωρίς υπερβολές σε εικόνες και χρώματα. Το χιούμορ και οι καθησυχαστικές εικόνες μπορούν επίσης να βελτιώσουν την εμπειρία του/της θεατή/-τριας. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε προωθητικά βίντεο στην ιστοσελίδα της επιχείρησης, στα κανάλια της στα κοινωνικά δίκτυα, αλλά και ως διαφημίσεις σε άλλες ιστοσελίδες, στο YouTube ή ακόμα και σε αποτελέσματα αναζήτησης.

2.2.Δ.5 | ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Τα κοινωνικά δίκτυα (social media) έχουν μετατραπεί σε σημαντικά κανάλια ενημέρωσης και επικοινωνίας και αποτελούν ένα από τα ισχυρότερα κανάλια μάρκετινγκ. Τι κάνει τα social media τόσο επιτυχημένα; Πώς συνδέονται με το ψηφιακό μάρκετινγκ, και ποια είναι τα χαρακτηριστικά τους που τα ξεχωρίζουν από άλλα κανάλια επικοινωνίας;

Μέχρι τον Ιούλιο του 2024, υπήρχαν 5.45 δισεκατομμύρια χρήστες Διαδικτύου παγκοσμίως, αριθμός που αντιστοιχεί στο 67.1% του παγκόσμιου πληθυσμού. Από αυτό το σύνολο, 5.17 δισεκατομμύρια άνθρωποι, δηλαδή το 63.7% του παγκόσμιου πληθυσμού, ήταν χρήστες κοινωνικών δικτύων. Το Facebook παραμένει η μεγαλύτερη πλατφόρμα, με 3.07 δισεκατομμύρια μηνιαίους ενεργούς χρήστες, ενώ το YouTube έχει 2.5 δισεκατομμύρια και το WhatsApp, το Instagram, το TikTok, το WeChat και το Facebook Messenger έχουν πάνω από ένα δισεκατομμύριο χρήστες.

Οι millennials, όπως και οι νεότερες γενιές, βασίζονται στα social media για να ενημερωθούν σχετικά με προϊόντα και υπηρεσίες. Ταυτόχρονα, οι χρήστες των social media μοιράζονται τις εμπειρίες τους και αξιολογούν τις αγορές τους, δημιουργώντας έτσι δωρεάν διαφημιστικό περιεχόμενο για τις επιχειρήσεις. Όταν οι εμπειρίες είναι θετικές, αυτό έχει εξαιρετικά αποτελέσματα για την επιχείρηση. Αν όμως οι εμπειρίες

είναι αρνητικές, μπορεί να υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις, καθώς οι κριτικές στα social media επηρεάζουν άμεσα τις αγοραστικές αποφάσεις άλλων χρηστών.

Πολλές επιχειρήσεις έχουν επιτύχει μέσω viral καμπανιών, όπου ένα βίντεο ή μια ανάρτηση γίνεται εξαιρετικά δημοφιλής και προσεγγίζει τεράστιο κοινό. Ένα παράδειγμα είναι η χρήση των influencers, οι οποίοι/-ες, μέσω των πλατφορμών τους στα social media, προωθούν προϊόντα και υπηρεσίες σε μεγάλο αριθμό ακολούθων (followers). Αυτές οι στρατηγικές μπορούν να αυξήσουν την αναγνωρισιμότητα και τις πωλήσεις, όταν εκτελούνται σωστά. Τα εργαλεία ανάλυσης, όπως το Facebook Insights, το Google Analytics και τα εργαλεία social listening, επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να μετρούν την απόδοση των καμπανιών τους στα social media. Με αυτά τα εργαλεία, μπορούν να αναλύουν τα δεδομένα και να κατανοούν καλύτερα πώς οι χρήστες αλληλεπιδρούν με το περιεχόμενο, ποιο είναι το κοινό και ποιες στρατηγικές λειτουργούν καλύτερα.

Παρόλο που τα κοινωνικά δίκτυα προσφέρουν πολλές ευκαιρίες, υπάρχουν και προκλήσεις. Η διαχείριση αρνητικών σχολίων ή ακόμα και κρίσεων μπορεί να πλήξει την εικόνα μιας επιχείρησης, αν δεν γίνει με προσοχή. Επιπλέον, ζητήματα που αφορούν την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την ασφάλεια των χρηστών είναι εξαιρετικά σημαντικά και μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα, εάν δεν αντιμετωπιστούν σωστά.

Τα social media είναι ήδη το παρόν και το μέλλον του ψηφιακού μάρκετινγκ. Με την κατάλληλη στρατηγική, μπορούν να προσφέρουν τεράστια οφέλη στις επιχειρήσεις σε μια παγκοσμιοποιημένη αγορά.

2.2.Δ.6 | MOBILE MARKETING ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Οι καταναλωτές στρέφουν όλο και περισσότερο την προσοχή τους στις κινητές συσκευές, κυρίως για την επικοινωνία και τη χρήση κοινωνικών δικτύων. Οι κινητές συσκευές έχουν γίνει το βασικό εργαλείο για την έρευνα αγοράς, την αγορά προϊόντων, καθώς και για την αξιολόγηση και τη διαφήμιση υπηρεσιών και προϊόντων, σε πολλούς κλάδους. Οι επιχειρήσεις δεν θα μπορούσαν να αγνοήσουν αυτή την τάση και πλέον ενσωματώνουν την κινητή επικοινωνία στις στρατηγικές τους. Οι κινητές συσκευές προσφέρουν μια μοναδική ευκαιρία για προσωποποιημένα μηνύματα, άμεση επικοινωνία με τους/τις πελάτες/-ισσες και βελτιωμένη εμπειρία χρήσης.

Η συνεχώς αυξανόμενη ποικιλία των εφαρμογών που μπορούμε να κατεβάσουμε στα κινητά μας, μέσω των καταστημάτων αγοράς εφαρμογών, δημιουργεί έναν έντονα ανταγωνιστικό και παγκοσμιοποιημένο επιχειρηματικό χώρο. Κάθε επιχείρηση πρέπει να κατανοήσει τη στρατηγική ανάπτυξης των mobile εφαρμογών της, να καθορίσει τους στόχους της (π.χ. ενημερωτικά δελτία, παρουσίαση νέων προϊόντων, αλληλεπίδραση με το κοινό), το προϊόν που προσφέρει, αλλά και την τιμολογιακή της πολιτική.

Η διαφήμιση μέσω κινητών συσκευών απορροφά σημαντικούς πόρους μιας επιχείρησης, με ιδιαίτερη έμφαση στο Μάρκετινγκ τοποθεσίας (Location Marketing). Αυτή η στρατηγική προσφέρει προσωποποιημένες προσφορές και μηνύματα στους

πελάτες, βασισμένα στην τοποθεσία τους. Έτσι, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσεγγίζουν τους πελάτες με στοχευμένο τρόπο, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των καμπανιών τους.

Οι έννοιες του Mobile οικοσυστήματος, του Mobile Marketing και του Mobile App Marketing είναι ζωτικής σημασίας για να κατανοήσουμε πώς λειτουργεί αυτή η αγορά και ποιες είναι οι δυνατότητες που προσφέρει. Το Mobile Marketing αναφέρεται στην προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών μέσω κινητών συσκευών, ενώ το Mobile App Marketing αφορά την ανάπτυξη και προώθηση εφαρμογών για κινητά. Η χρήση εφαρμογών προσφέρει ευκαιρίες για αυξημένη αλληλεπίδραση με τους πελάτες, καλύτερη παρακολούθηση της συμπεριφοράς τους και βελτίωση των υπηρεσιών.

Αν και αυτή η υποενοότητα επικεντρώνεται στον γενικό χώρο του Mobile Marketing, η στρατηγική για κάθε επιχείρηση πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένους στόχους, όπως στην αύξηση της εμπλοκής του/της πελάτη/-ισσας ή στη βελτίωση της εμπειρίας χρήσης. Τα παραδείγματα από διάφορους κλάδους δείχνουν πώς το Mobile Marketing μπορεί να αυξήσει την απόδοση και να βελτιώσει τις σχέσεις με τους/τις πελάτες/-ισσες. Η κατανόηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η κινητή επικοινωνία βοηθά τις επιχειρήσεις να προσαρμοστούν και να ανταγωνιστούν σε μια ταχύτατα μεταβαλλόμενη αγορά.

2.2.Δ.7 | ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ

Οι σύγχρονες τάσεις στο ψηφιακό μάρκετινγκ προσφέρουν νέους τρόπους αλληλεπίδρασης με τους/τις πελάτες/-ισσες. Το συνεργατικό μάρκετινγκ (Affiliate Marketing) επιτρέπει στις επιχειρήσεις να πληρώνουν συνεργάτες μόνο όταν γίνεται μια επιθυμητή ενέργεια, όπως μια αγορά. Το μοντέλο διαμοιρασμένης οικονομίας (Sharing Economy) προωθεί τη συνεργασία για τη δημιουργία και κατανάλωση προϊόντων και υπηρεσιών. Το πληθοποριστικό μοντέλο (Crowdsourcing) ενθαρρύνει τη συμμετοχή του κοινού στη δημιουργία ιδεών, ενώ η συμμετοχική χρηματοδότηση (Crowdfunding) διευκολύνει τη συγκέντρωση κεφαλαίων μέσω μικρών επενδυτών.

Η παιχνιδοποίηση (Gamification) και η διαφήμιση μέσα σε παιχνίδια (Advergaming) αξιοποιούν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια για να αυξήσουν την αλληλεπίδραση των χρηστών. Το Internet of Things (IoT) επιτρέπει τη συλλογή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, βελτιώνοντας την κατανόηση των πελατών, ενώ η Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) και η Εικονική Πραγματικότητα (VR) βοηθούν στη βελτίωση της εμπειρίας χρήστη και στη βελτιστοποίηση αποφάσεων.

Επιπλέον, το Social Commerce προσφέρει τη δυνατότητα αγορών απευθείας μέσω κοινωνικών δικτύων, όπως το Instagram και το TikTok. Τα Chatbots ενισχύουν την εξυπηρέτηση πελατών, παρέχοντας άμεσες απαντήσεις και υποστήριξη 24/7. Η εξατομίκευση περιεχομένου (Content Personalization) χρησιμοποιεί δεδομένα για την παροχή προσαρμοσμένων μηνυμάτων στον/στην πελάτη/-ισσα, αυξάνοντας την αλληλεπίδραση και τις πωλήσεις.

Τέλος, η επικέντρωση στη βιωσιμότητα (Sustainability Marketing) γίνεται όλο και πιο σημαντική, καθώς οι καταναλωτές/-τριες ενδιαφέρονται για τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των προϊόντων που αγοράζουν. Επίσης, η Επαυξημένη Πραγματικότητα (AR) επιτρέπει στους χρήστες να «δοκιμάζουν» προϊόντα ψηφιακά πριν τα αγοράσουν, προσφέροντας μια μοναδική εμπειρία στον/στην πελάτη/-ισσα.

Αυτές οι τάσεις επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να προσαρμόζουν τις στρατηγικές τους για μια πιο στοχευμένη και αποδοτική αλληλεπίδραση με τους/τις πελάτες/-ισσες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βλαχοπούλου, Μ. (2020). *Ψηφιακό Μάρκετινγκ, από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
2. Kingsnorth, S. (2022). *Στρατηγική Ψηφιακού Μάρκετινγκ*. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

Συμπληρωματικές

1. Σιώμκος, Γ. Ι. & Τσιάμης, Ι. Σ. (2019). *Ηλεκτρονικό Μάρκετινγκ*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Εκδόσεις Broken Hill Publishers.

2.2.E • ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Ειδικών θεμάτων επιχειρηματικότητας» αφορά τη διδασκαλία θεμελιωδών εννοιών και εργαλείων που συνδέονται με την ανάπτυξη επιχειρηματικής δράσης και αποτελείται από δυο αλληλοσυμπληρούμενες ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει τη διδασκαλία των εννοιών της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας καθώς και των σύγχρονων μορφών εφαρμογής τους στην επιχειρηματική πρακτική. Στην ενότητα αυτή γίνεται αποσαφήνιση των εννοιών και των στοιχείων της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας. Στη δεύτερη ενότητα, αρχικά, περιγράφεται το επιχειρηματικό μοντέλο Canvas και, στη συνέχεια, αναλύεται η έννοια του επιχειρηματικού σχεδίου και παρουσιάζονται τα συστατικά του μέρη και ο τρόπος σύνταξής τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον προσδιορισμό της επιχειρηματικής ιδέας και στην ανάπτυξή της. Τέλος, περιγράφονται μέσω παραδειγμάτων οι τρόποι διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων, οι τεχνικές σύνταξης του πλάνου μάρκετινγκ και οι πηγές χρηματοδότησης της επιχειρηματικής ιδέας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν την έννοια της Καινοτομίας και της Επιχειρηματικότητας,
- Περιγράφουν τις μορφές της Καινοτομίας,
- Απαριθμούν τα είδη της Επιχειρηματικότητας,
- Διακρίνουν την έννοια της εταιρικής επιχειρηματικότητας από την αντίστοιχη των startup,
- Περιγράφουν το Επιχειρηματικό μοντέλο Canvas,
- Υιοθετούν το μοντέλο Canvas ως πρότυπο στρατηγικής διαχείρισης για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών,
- Περιγράφουν τη βασική δομή ενός επιχειρηματικού σχεδίου και τα κύρια τμήματά του,
- Συσχετίζουν τα τμήματα του επιχειρηματικού σχεδίου με την αγορά που δραστηριοποιείται ή σκοπεύει να δραστηριοποιηθεί η οντότητα,
- Δημιουργούν ένα καλά δομημένο επιχειρηματικό σχέδιο που καλύπτει όλα τα σημαντικά στοιχεία που χρειάζεται να γνωρίζουν οι δυνάμει επενδυτές,
- Εκτιμούν τη σημασία που έχει στην επιτυχία της οντότητας ένα καλά δομημένο επιχειρηματικό σχέδιο,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία σύνταξης ενός επιχειρηματικού σχεδίου για την ανάπτυξη μιας επιχειρηματικής ιδέας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Καινοτομία / Επιχειρηματικότητα / Startup / Στρατηγικός σχεδιασμός / Canvas / Επιχειρηματικό σχέδιο.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
3	ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
4	ΝΕΟΦΥΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (STARTUP)
5	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ CANVAS
6	ΔΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
7	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Κείμενο αναφοράς

2.2.E.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Η πρώτη υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών ορισμών και εννοιών που σχετίζονται με την καινοτομία, με έμφαση στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών. Η καινοτομία ορίζεται ως η ανανέωση και η διεύρυνση της γκάμας προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και των συνδεδεμένων αγορών, η υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής, προμήθειας και διανομής, καθώς και η εισαγωγή αλλαγών στη διοίκηση, στην οργάνωση της εργασίας, στις συνθήκες απασχόλησης και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τα βασικά είδη και τις μορφές καινοτομίας, όπως την καινοτομία προϊόντος και την καινοτομία διαδικασιών. Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύεται η κατανόηση της συμβολής της καινοτομίας στην οικονομική ανάπτυξη και στη βελτίωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Επιπλέον, μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τη σημασία των διαφορετικών ειδών καινοτομίας και τα κριτήρια εφαρμογής τους στην οικονομική δραστηριότητα. Μελετώντας περιπτώσεις εφαρμογής καινοτόμων πρακτικών σε διαφορετικούς κλάδους, θα μάθουν να επιλέγουν το κατάλληλο είδος καινοτομίας για κάθε περίπτωση και να εφαρμόζουν τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τα κριτήρια διάκρισης και αξιοποίησής της ως βασικής λειτουργίας μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας. Τέλος, θα εξοικειωθούν με τους δείκτες καινοτομικής δραστηριότητας μέσα από πρακτικά παραδείγματα.

Συνολικά, η συγκεκριμένη εκπαιδευτική υποενότητα παρέχει την απαραίτητη βάση για την κατανόηση και την εφαρμογή της καινοτομίας σε μια επιχείρηση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να διαχειρίζονται αποτελεσματικά την καινοτομία και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις που συμβάλλουν στη βελτίωση της λειτουργίας και της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης.

2.2.E.2 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών εννοιών και ειδών επιχειρηματικότητας. Η επιχειρηματικότητα συνίσταται σε μια δυναμική διαδικασία μέσω της οποίας ενδιαφερόμενοι και υποψήφιοι επιχειρηματίες εντοπίζουν ευκαιρίες τις οποίες αξιοποιούν προς όφελός τους. Σκοπός τους είναι το κέρδος, μέσω της ανάπτυξης, παραγωγής και πώλησης αγαθών και υπηρεσιών. Συνεπώς, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες για το πώς θα εντοπίζουν ευκαιρίες, πώς θα ιδρύουν μια επιχείρηση, ποια είναι τα συστατικά της και ποιο είναι το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται. Με αυτόν τον τρόπο, προωθείται η κατανόηση του πώς όλα αυτά συμβάλλουν στον

καλύτερο σχεδιασμό και στην επιτυχή έναρξη μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας. Επιπλέον, μέσω της υποεπάρκειας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τα βασικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να διαθέτει ένας επιχειρηματίας, μελετώντας διάφορα βιβλία επιχειρηματικότητας, οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων και μελέτες περιπτώσεων επιτυχημένων επιχειρηματιών. Επίσης, θα μάθουν πώς να επιλέγουν το κατάλληλο για κάθε περίπτωση είδος επιχείρησης.

Συνολικά, η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια παρέχει την απαραίτητη βάση για την κατανόηση και την εφαρμογή των βασικών αρχών του επιχειρείν στον λογιστικό – φοροτεχνικό τομέα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να ορίζουν την επιχειρηματικότητα και να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του επιχειρηματία και το γενικό περιβάλλον όπου δραστηριοποιείται. Αυτή η υποεπάρκεια αποτελεί σημαντική βάση για περαιτέρω μελέτη και εξειδίκευση στον τομέα της λογιστικής.

2.2.Ε.3 | ΕΙΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Στη σημερινή εποχή, οι ολοένα διαρκείς και αυξανόμενες μεταβολές στο ευρύτερο κοινωνικό – οικονομικό περιβάλλον συμβάλλουν στη διαμόρφωση διαφόρων ειδών επιχειρηματικότητας. Τα είδη και οι μορφές που διδάσκονται σε αυτή την υποεπάρκεια περιλαμβάνουν τη συγκέντρωση και καταγραφή των βασικών εννοιών της επιχειρηματικότητας τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες για το πώς να προσδιορίζουν και να διακρίνουν τα διάφορα βασικά είδη επιχειρηματικότητας, όπως είναι η κοινωνική επιχειρηματικότητα, η πράσινη επιχειρηματικότητα, η γυναικεία επιχειρηματικότητα και η νεοφυής επιχειρηματικότητα. Επιπλέον, θα εξετάσουν τα επιμέρους στοιχεία που απαρτίζουν τα είδη επιχειρηματικότητας με πεδίο εφαρμογής τον τριτογενή και τεταρτογενή τομέα της οικονομίας.

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, ενώ παράλληλα θα μάθουν πώς να διακρίνουν τα διάφορα είδη επιχειρηματικότητας προκειμένου να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την αποτελεσματική εύρεση και επιλογή του κατάλληλου είδους επιχειρηματικότητας ανάλογα με τους στόχους του επιχειρηματία. Σκόπιμο θα ήταν οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μελετήσουν περιπτώσεις επιχειρήσεων που εφαρμόζουν διαφορετικά είδη επιχειρηματικότητας, προκειμένου να εξοικειωθούν με την υποστήριξη της ανάπτυξης της αντίστοιχης μορφής επιχειρηματικότητας. Επίσης, θα εξετάσουν τη σημασία του είδους της επιχειρηματικότητας για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Ο στόχος της εκπαιδευτικής υποεπάρκειας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να διαχειριστούν με επιτυχία τα νέα είδη επιχειρηματικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

2.2.E.4 | ΝΕΟΦΥΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (STARTUP)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές έννοιες που αφορούν το νέο είδος επιχειρηματικής δράσης, τη νεοφυή επιχείρηση. “Startup” ή νεοφυής επιχείρηση είναι μια οποιαδήποτε επιχειρηματική δραστηριότητα που δημιουργείται με σκοπό την ταχεία ανάπτυξη και το καινοτόμο στίγμα. Έχει βραχύ χρονικό ορίζοντα και δραστηριοποιείται ουσιαστικά στον τομέα της τεχνολογίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα λάβουν γνώσεις και θα αναπτύξουν δεξιότητες για το πώς να εντοπίζουν νεοφυείς επιχειρήσεις και να τις διακρίνουν από τις συμβατικές. Με αυτόν τον τρόπο, προωθείται η κατανόηση του πώς λειτουργεί μιας νεοφυής επιχείρηση, η οποία είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την καινοτομία. Επιπλέον, θα μάθουν πώς να εντοπίζουν νεοφυείς επιχειρήσεις ανά γεωγραφικό διαμέρισμα και ανά κλάδο μέσω της χαρτογράφησης στην επίσημη ψηφιακή πύλη για τις νεοφυείς επιχειρήσεις στο Διαδίκτυο, στην ακόλουθη διαδρομή: <https://elevategreece.gov.gr/el/>. Έτσι, εξοικειώνονται με την έννοια του οικοσυστήματος των νεοφυών επιχειρήσεων και της καινοτόμου επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα.

Μέσω της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να εντοπίζουν με τη χρήση των κατάλληλων εργαλείων νεοφυείς επιχειρήσεις, να γνωρίζουν τους όρους και τα κριτήρια επιλεξιμότητάς τους και τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται για την εξέλιξή τους και που αφορούν την υψηλή κατάρτιση του εργατικού δυναμικού και τον βαθμό εξωστρέφειας. Με αυτόν τον τρόπο, θα είναι σε θέση να παρέχουν ουσιαστική συμβουλευτική και στήριξη στους/στις επιχειρηματίες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την επίτευξη μακροπρόθεσμων στόχων και την ένταξη της επιχειρηματικής τους δράσης σε επιχειρηματικό σχήμα νεοφυούς δράσης.

2.2.E.5 | ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ CANVAS

Αναμφίβολα το πιο χρήσιμο εργαλείο σχεδιασμού επιχειρηματικών μοντέλων για νέους και υφιστάμενους επιχειρηματίες είναι το επιχειρηματικό μοντέλο Canvas. Ο επιχειρηματικός καμβάς αποτελεί ουσιαστικά έναν πρότυπο οδηγό στρατηγικής διαχείρισης και διαμόρφωσης του επιχειρηματικού σχεδίου. Στην εκπαιδευτική αυτή υποενότητα, ο στόχος είναι η εκμάθηση των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάλυση και ερμηνεία της αλληλεπίδρασης των συνιστωσών του επιχειρηματικού μοντέλου σε ένα λογιστικό – φοροτεχνικό γραφείο, με έμφαση σε νεοφυή κυρίως επιχείρηση, και την κατανόηση της ορθής συμπλήρωσης του επιχειρηματικού εργαλείου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα εννιά δομικά στοιχεία του επιχειρηματικού καμβά, όπως τα τμήματα της αγοράς, την πρόταση αξίας, τα κανάλια-δίκτυα, τις σχέσεις που αναπτύσσονται με κάθε τμήμα της αγοράς, τις ροές εσόδων, τους βασικούς πόρους, τις βασικές λειτουργίες της επιχείρησης, τους βασικούς συνεργάτες και τη δομή του κόστους. Θα μάθουν να αναγνωρίζουν τα βασικά στοιχεία-συστατι-

κά του επιχειρηματικού μοντέλου και να απεικονίζουν την επιχειρηματική ιδέα. Σκόπιμο είναι να γίνεται επιμέρους ανάλυση και να εξετάζονται όλες οι παράμετροι και τα στοιχεία που απαρτίζουν τον καμβά. Παράλληλα, θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις ώστε να συμπληρώνουν τα στοιχεία του Πίνακα-Καμβά, λαμβάνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο αποφάσεις για κάθε δομικό στοιχείο του πίνακα.

Συνολικά, αυτή η εκπαιδευτική υποενοότητα παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις για την ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων του περιβάλλοντος μιας επιχείρησης και των επιμέρους στοιχείων που δημιουργούν την αξία της. Με την απόκτηση αυτών των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να παρέχουν ουσιαστική συμβουλευτική και στήριξη στους/στις επιχειρηματίες για την εκπόνηση και ανάπτυξη ενός νέου επιχειρηματικού μοντέλου.

2.2.E.6 | ΔΟΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενοότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών και εννοιών του επιχειρηματικού σχεδίου, με έμφαση στη βασική δομή του. Το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) αποτελεί μια ολοκληρωμένη, γραπτή περιγραφή της επιχειρηματικότητας ενός οργανισμού και λειτουργεί ως ένα πρότυπο κατάλληλο για κάθε τύπο επιχείρησης. Οι αρχές που διδάσκονται σε αυτή την υποενοότητα περιλαμβάνουν την καταγραφή της δομής και του πλαισίου ενός επιχειρηματικού σχεδίου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τεχνικές και πρακτικές εφαρμογές του επιχειρηματικού σχεδίου, υιοθετώντας αναγκαία στοιχεία της δομής του, που είναι απαραίτητο να αποτυπωθούν και στο «χαρτί», όπως είναι η γενική περιγραφή μια εταιρείας, οι στόχοι, οι σκοποί και το όραμά της, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παρέχει, το σχέδιο μάρκετινγκ, η ανάλυση των αγορών, οι πελάτες και οι προμηθευτές και, κυρίως, οι ανταγωνιστές, το σχέδιο λειτουργίας, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και η διαμόρφωση της στρατηγικής. Είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να λαμβάνουν συγκεκριμένες γνώσεις και να αναπτύσσουν δεξιότητες μέσω της ενασχόλησής τους με μελέτες περίπτωσης επιχειρηματικών σχεδίων αντλούμενες από δραστηριότητες επιχειρήσεων του κλάδου των υπηρεσιών που υλοποιούν και αναπτύσσουν στρατηγικά σχέδια. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις επιχειρήσεων που εφαρμόζουν επιχειρηματικά σχέδια.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενοότητα προσφέρει τη βάση που απαιτείται για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη συμμετοχή τους στην εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων του κλάδου των υπηρεσιών, συμβάλλοντας έτσι στην αποτελεσματική λειτουργία και στην υλοποίηση επενδύσεων από πλευράς των επιχειρηματιών που προκύπτουν μέσα από την εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου.

2.2.Ε.7 | ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Οι επιχειρήσεις πλέον για να καταστούν ανταγωνιστικές τόσο στην εσωτερική όσο και στη διεθνή αγορά πρέπει να αναδιοργανωθούν και να εκσυγχρονισθούν. Για τον σκοπό αυτό, έχουν ανάγκη από ένα σύγχρονο και ισχυρό επιχειρηματικό σχέδιο, στο οποίο οι επιχειρηματίες περιγράφουν με λεπτομέρεια τις επιχειρηματικές τους ιδέες και το οποίο προηγείται της έναρξης λειτουργίας μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η παρούσα εκπαιδευτική υποενότητα επικεντρώνεται στην ανάπτυξη των γνώσεων σχετικά με τις διαδικασίες διαμόρφωσης ενός επιχειρηματικού σχεδίου προσαρμοσμένου στις ανάγκες της επιχείρησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι κάθε επιχειρηματίας πρέπει να τηρεί και να εφαρμόζει τα βήματα της διαδικασίας όπως αυτά περιγράφονται στη δομή του επιχειρηματικού σχεδίου, όπως είναι για παράδειγμα η αποκρυστάλλωση των στόχων και του οράματος του επιχειρηματία, η ανάλυση των παραμέτρων του περιβάλλοντος της επιχείρησης και της χαρτογράφησης της αγοράς και του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρούνται αναλυτικά στοιχεία των πελατών, προμηθευτών και ανταγωνιστών από οποιαδήποτε πηγή συλλέγονται. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, ενώ παράλληλα θα μάθουν πώς να διαμορφώνουν ένα επιχειρησιακό σχέδιο τηρώντας τις αρχές και τις προϋποθέσεις σύνταξής του. Επίσης, θα εξετάσουν τη σημασία των οικονομικών δεικτών για τη χρηματοοικονομική ανάλυση της επιχείρησης.

Συνοψίζοντας, η εκπαιδευτική υποενότητα επιδιώκει να καταρτίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, οι οποίες αποτελούν βασικό εργαλείο για την κατάρτιση ενός επιχειρηματικού σχεδίου από τους/τις επιχειρηματίες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Παπαδάκης, Β. (2016). *Στρατηγική των επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Τζωρτζάκης, Κ. & Τζωρτζάκη, Α. (2002). *Οργάνωση και Διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
3. Σκουλάς, Ν. (2008). *Το εγχειρίδιο του μικρού και μεσαίου επιχειρηματία*. Ηράκλειο: Εκδόσεις NSA.
4. Osterwalder, A. & Pigneur, Y. (2017). *Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπασωτηρίου.

Συμπληρωματικές

1. Κόκκινου, Α. (2015). «Εννοιολογικός προσδιορισμός και βασικά χαρακτηριστικά της καινοτομίας» [κεφάλαιο], στο: Κόκκινου, Α. (2015). *Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και καινοτομική επιχειρηματικότητα* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://hdl.handle.net/11419/1332>
2. Καλογήρου, Γ. (2015). «Διαχείριση και ανάπτυξη καινοτομιών» [κεφάλαιο], στο: Καλογήρου, Γ., Μαυρωτάς, Γ., Πρωτόγερου, Α., Σιώκας, Ε., Τσακανίκας, Α. & Παναγιωτόπουλος, Π. (2015). *Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων για Μηχανικούς* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://hdl.handle.net/11419/6041>
3. Κορρές, Γ. (2015). *Επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-919>
4. Αστάρα, Ο.-Ε. (2023). *Επιχειρηματικότητα – Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και Ανάπτυξη* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.

2.2.ΣΤ • ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων» αφορά τη διδασκαλία του τρόπου διαχείρισης των λογιστικών γεγονότων βάσει του θεσμικού πλαισίου που διέπεται από τον Νόμο 4308/2014. Συγκεκριμένα, αναλύονται οι τεχνικές και η λογιστική αντιμετώπιση των λογιστικών γεγονότων μιας οντότητας καθώς και η κατάρτιση και η παρουσίαση των λογιστικών της καταστάσεων. Αρχικά, γίνεται εισαγωγή στους βασικούς ορισμούς, τις έννοιες και τη νομολογία των ελληνικών λογιστικών προτύπων. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται το σύστημα των λογαριασμών

που προβλέπει το νέο θεσμικό πλαίσιο καθώς και η αναλυτική λογιστική διαχείριση της κάθε ομάδας των λογαριασμών του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους κανόνες και τις τεχνικές επιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας αλλά και στην ορθή σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υιοθέτηση των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ),
- Περιγράφουν τις βασικές έννοιες των ΕΛΠ,
- Ερμηνεύουν τις βασικές αρχές των ΕΛΠ,
- Κατονομάζουν τις ομάδες λογαριασμών που προβλέπει το λογιστικό σύστημα των ΕΛΠ,
- Δημιουργούν λογιστικά άρθρα στο τηρούμενο Ημερολόγιο μιας οντότητας με την κωδικοποίηση που υιοθετούν τα ΕΛΠ,
- Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές των ΕΛΠ στις λογιστικές καταστάσεις των οντοτήτων,
- Καταρτίζουν τον Ισολογισμό μιας οντότητας σύμφωνα με τα ΕΛΠ,
- Συντάσσουν την κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης μιας οντότητας σύμφωνα με τα ΕΛΠ,
- Εφαρμόζουν τις αρχές των ΕΛΠ στην επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων μιας οντότητας,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των μεθόδων και τεχνικών των ΕΛΠ στη λογιστική πρακτική,
- Αισθάνονται την αναγκαιότητα της απαρέγκλιτης εφαρμογής των αρχών των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων για τη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μεταξύ των οντοτήτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) / Ενσώματα πάγια / Άυλα πάγια / Δαπάνες / Λογιστικό σύστημα / Λογιστικές καταστάσεις / Αποθέματα / Παραστατικά πωλήσεων / Χρηματοοικονομικές καταστάσεις / Ισολογισμός / Λογιστικό σύστημα / Περιουσιακά στοιχεία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ
2	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
3	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ
4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
5	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
6	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ
7	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ – ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
8	ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΓΛΣ – ΕΛΠ

Κείμενο αναφοράς

2.2.ΣΤ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν βασικές έννοιες για το νομοσχέδιο που έκανε πλέον υποχρεωτική τη χρήση των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.

Θα κατανοήσουν τους λόγους για τους οποίους νομοθετήθηκαν τα ΕΛΠ, καθώς και ότι αποτελούν τον προορισμό ενός μακροχρόνιου ταξιδιού, το οποίο εντέλει επιταχύνθηκε από την οικονομική κρίση που ταλανίζει τη χώρα μας, αλλά και την Ευρώπη μέχρι και σήμερα. Τα όποια προβλήματα υπήρχαν στο προηγούμενο λογιστικό σχέδιο ήταν γνωστά σε όλους όσοι ασχολούνται με το επάγγελμα του λογιστή και υπήρχαν πολύ πριν από την ψήφιση του νέου νόμου. Σε όλους μας είναι γνωστή η τοπική ιδιομορφία του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ), που ταλαιπωρούσε όλους τους λογιστές και τις επιχειρήσεις για πάρα πολλά χρόνια, σχεδόν από τη δημιουργία του. Πρόκειται για ένα νέο κείμενο, το οποίο έχει γίνει αποδεκτό στο σύνολό του από την πλειονότητα των φορέων και των συλλόγων των λογιστών και των επιχειρήσεων. Αυτό συμβαίνει γιατί βασική επιδίωξή του είναι η απλοποίηση των φορολογικών διατάξεων και η κωδικοποίηση των λογιστικών αρχών.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αντιληφθούν ότι, όπως είναι αναμενόμενο για κάθε νέο εγχείρημα, δεν θα μπορούσαν να απουσιάζουν και σε αυτή την περίπτωση και τα αρνητικά στοιχεία, χωρίς σε αυτά να περιέχονται οι επισημάνσεις φορέων και επαγγελματιών κλάδων που έχουν άμεση σχέση με τον νέο νόμο, με απώτερο σκοπό την περαιτέρω βελτίωσή του.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.2.ΣΤ.2 | ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στην υποενότητα αυτή, θα γνωρίσουν ότι, σύμφωνα με τον νόμο, στην εφαρμογή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ) υπάγονται τα νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας (ΑΕ), Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ), Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (ΙΚΕ), Ομόρρυθμης Εταιρείας (ΟΕ) και Ετερόρρυθμης Εταιρείας (ΕΕ). Παράλληλα, στις διατάξεις του Ν. 4308/2014 υπάγονται και όλες οι ατομικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, στο πεδίο εφαρμογής του νόμου εντάσσονται οι αστικές εταιρείες, ανεξάρτητα από τον κερδοσκοπικό ή μη χαρακτήρα τους, οι κοινοπραξίες, οι δικηγορικές εταιρείες, οι συνεταιρισμοί, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, καθώς και κάθε άλλη οντότητα του ιδιωτικού τομέα που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ποιες κατηγορίες οντοτήτων δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Σύμφωνα με τον Ν. 4308/2014, στις εξαιρέσεις περιλαμβάνονται οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ, οι συγγραφείς ή εισηγητές εκπαιδευτικών σεμιναρίων, εφόσον είναι υπάλληλοι του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα ή συνταξιούχοι και δεν ασκούν άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και οι επιχειρήσεις της αλλοδαπής που δεν αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Παράλληλα, εξαιρούνται οι οντότητες που υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως οι οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και οι θυγατρικές εταιρείες εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών, καθώς και κάθε άλλη οντότητα που υποχρεούται να εφαρμόζει τα ΔΠΧΑ βάσει ειδικής νομοθετικής διάταξης. Επίσης, εξαιρούνται οι οντότητες που υπάγονται στο λογιστικό πλαίσιο του δημόσιου τομέα, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 156 του Ν. 4270/2014.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν ότι κάθε οντότητα που υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4308/2014 έχει τη δυνατότητα, με απόφαση της διοίκησής της, να εφαρμόζει προαιρετικά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.2.ΣΤ.3 | ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ

Στην παρούσα υποενότητα, γίνεται αναφορά στους κανόνες αρχικής και μεταγενέστερης αναγνώρισης και επιμέτρησης των ενσώματων και των άυλων στοιχείων του Ισολογισμού. Επίσης, προσδιορίζονται οι αρχές βάσει των οποίων επιμετρούνται και αναγνωρίζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που κατέχει η οντότητα, καθώς και οι υποχρεώσεις της, οι επιχορηγήσεις που μπορεί να λάβει από το Δημόσιο και, τέλος, οι αναβαλλόμενοι φόροι. Με τον Ν. 4308/2014 και τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

δίνεται πλέον στις οντότητες η δυνατότητα επιμέτρησης υποχρεώσεων και στοιχείων του ενεργητικού, καθώς και των ενσώματων παγίων στην εύλογη αξία τους.

Επίσης, στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι στον Ν. 4308/2014, και ειδικότερα στο άρθρο 18, καθορίζονται με λεπτομέρεια οι αρχές της αρχικής αναγνώρισης και της μεταγενέστερης επιμέτρησης των διαφόρων κατηγοριών ενσώματων και άυλων παγίων, είτε αυτά έχουν αποκτηθεί από τρίτους είτε είναι ιδιοπαραγόμενα, δηλαδή έχουν κατασκευαστεί από την ίδια την οντότητα. Επιπλέον, θα κατανοήσουν ότι, σύμφωνα με το Παράρτημα Α του Ν. 4308/2014, ως πάγια περιουσιακά στοιχεία (πάγια στοιχεία του ενεργητικού) νοούνται τα περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται να χρησιμοποιούνται σε μόνιμη βάση για τις ανάγκες της οντότητας και αναμένεται να αποφέρουν οικονομικά οφέλη πέραν της μίας ετήσιας περιόδου. Τα στοιχεία αυτά εμφανίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, ενώ ειδικότερα τα άυλα πάγια αποτελούν εξαιρουμένης, μη νομισματικά περιουσιακά στοιχεία χωρίς υλική υπόσταση.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.2.ΣΤ.4 | ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι, σύμφωνα με το Παράρτημα Α του Ν. 4308/2014, ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο νοείται κάθε στοιχείο που μπορεί να έχει μία από τις ακόλουθες μορφές:

- Να αποτελεί διαθέσιμο ή ταμειακό ισοδύναμο.
- Να αποτελεί στοιχείο της καθαρής θέσης άλλης οντότητας, όπως, για παράδειγμα, οι συμμετοχικοί τίτλοι.
- Να αποτελεί συμβατικό δικαίωμα: α) για τη λήψη μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου από άλλη οντότητα ή β) για την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με άλλη οντότητα, υπό όρους που ενδέχεται να είναι ευνοϊκοί για την οντότητα.
- Να προκύπτει από σύμβαση η οποία θα ή μπορεί να διακανονιστεί με τίτλους καθαρής θέσης της ίδιας της οντότητας.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.2.ΣΤ.5 | ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι, σύμφωνα με το Παράρτημα Α του Ν. 4308/2014, ως υποχρέωση ορίζεται η παρούσα δέσμευση μιας οντότητας, η οποία προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος και ο διακανονισμός της αναμένεται να οδηγήσει σε εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη. Επιπλέον, θα εξοικειωθούν με τη διάκριση που εισάγουν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα μεταξύ χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι ως χρηματοοικονομική υποχρέωση νοείται κάθε υποχρέωση που αποτελεί συμβατική δέσμευση για την παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε άλλη οντότητα. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται επίσης οι συμβατικές δεσμεύσεις για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με άλλη οντότητα, υπό όρους που ενδέχεται να είναι δυσμενείς για την οντότητα. Επιπλέον, χρηματοοικονομική υποχρέωση μπορεί να αποτελεί και μια σύμβαση που θα ή μπορεί να διακανονιστεί με τίτλους καθαρής θέσης της ίδιας της οντότητας.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι ως μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις χαρακτηρίζονται όσες υποχρεώσεις δεν πληρούν τα κριτήρια των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η προκαταβολή πελάτη, η οποία, παρότι συνιστά υποχρέωση για την επιχείρηση, δεν αποτελεί χρηματοοικονομική υποχρέωση, καθώς η εξόφλησή της πραγματοποιείται μέσω της παροχής υπηρεσιών ή της παράδοσης αποθεμάτων και όχι με την καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.2.ΣΤ.6 | ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο καταχωρούνται οι συναλλαγές στα λογιστικά αρχεία της οντότητας, καθώς και τα λογιστικά αρχεία που αυτή υποχρεούται να τηρεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014. Παράλληλα, θα ενημερωθούν για τις βασικές προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την αξιοπιστία του λογιστικού συστήματος, καθώς και για τις προθεσμίες ενημέρωσης και διαφύλαξης των λογιστικών αρχείων.

Επίσης, θα κατανοήσουν ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 4308/2014, κάθε οντότητα οργανώνει το λογιστικό της σύστημα με τρόπο που να διασφαλίζει την ορθή καταχώριση όλων των συναλλαγών και των λογιστικών γεγονότων στα λογιστικά αρχεία (βιβλία). Τα λογιστικά αρχεία μπορούν να τηρούνται είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ κάθε συναλλαγή ή λογιστικό γεγονός της επιχείρησης καταχωρίζεται ανεξάρτητα από την αξία του. Εφόσον η οντότητα ανήκει στις επιχειρήσεις που υποχρεούνται να συντάσσουν ισολογισμό, οφείλει να εφαρμόζει κατάλληλα οργανωμένο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα. Το σύστημα αυτό παρακολουθεί κάθε στοιχείο του ισολογισμού και κάθε μεταβολή του μέσω χρεώσεων και πιστώσεων των αντίστοιχων λογαριασμών. Επιπλέον, η οντότητα τηρεί ημερολόγιο, αναλυτικά καθολικά και ισοζύγια, απογραφές, αρχεία κίνησης αποθεμάτων, καταστάσεις μισθοδοσίας, πρακτικά συνεδριάσεων, τα παραστατικά που εκδίδει και λαμβάνει, καθώς και κάθε άλλο φορολογικό ή λογιστικό αρχείο που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι, μετά την κατάργηση της υποχρεωτικής εφαρμογής του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) και τη διατή-

ρηση της δυνατότητας προαιρετικής εφαρμογής του, ο Ν. 4308/2014 εισήγαγε νέο σχέδιο λογαριασμών, το οποίο παρατίθεται στο Παράρτημα Γ' του νόμου.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.2.ΣΤ.7 | ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ – ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι στα άρθρα 16 και 17 του Ν. 4308/2014 καθορίζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που υποχρεούνται να καταρτίζει κάθε οντότητα, ανάλογα με το μέγεθος και την κατηγορία της, καθώς και οι γενικές αρχές που διέπουν τη σύνταξή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 16, όλες οι συναλλαγές και τα λογιστικά γεγονότα που καταχωρούνται στα λογιστικά αρχεία της οντότητας ενσωματώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της αντίστοιχης λογιστικής περιόδου. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις αποτελούν ενιαίο σύνολο και παρουσιάζουν εύλογα, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, τα αναγνωριζόμενα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, την καθαρή θέση, τα έσοδα, τα έξοδα, τα κέρδη, τις ζημίες και τις χρηματοροές.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι το είδος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που υποχρεούνται να καταρτίζει κάθε οντότητα εξαρτάται από το μέγεθός της, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 4308/2014. Ειδικότερα, στην παράγραφο 3 του άρθρου 16 ορίζεται ότι οι μεγάλες οντότητες του άρθρου 2 του νόμου υποχρεούνται να καταρτίζουν: α) Ισολογισμό ή Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, β) Κατάσταση Αποτελεσμάτων, γ) Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης, δ) Κατάσταση Χρηματοροών (ή Ταμειακών Ροών) και ε) Προσάρτημα.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αντιληφθούν ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις που καταρτίζει κάθε οντότητα στο τέλος κάθε χρήσης βασίζονται σε συγκεκριμένες λογιστικές αρχές. Στο άρθρο 17 του Ν. 4308/2014 καθορίζονται οι θεμελιώδεις αρχές που διέπουν την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλων των οντοτήτων, με σκοπό τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, της συγκρισιμότητας και της ορθής παρουσίασης των οικονομικών πληροφοριών.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.2.ΣΤ.8 | ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΓΛΣ – ΕΛΠ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στην υποενότητα αυτή, θα γνωρίσουν ότι, όπως ήταν αναμενόμενο, τα νέα πρότυπα επέφεραν ριζικές αλλαγές στη λογιστική πολιτική που ακολουθούσαν οι ελληνικές επιχειρήσεις μέχρι το τέλος του 2014. Από 1-1-2015 όλες οι επιχειρήσεις στη χώρα μας, εκτός από τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που χρησιμοποιούσαν ήδη τα ΔΠΧΑ από το 2006, άλλαξαν το λογιστικό τους σύστημα εφαρμόζοντας τον Ν. 4308/2014 και τα ΕΛΠ. Στο παρόν κεφάλαιο θα αναφερθούν οι κύριες διαφορές που επέφεραν τα νέα πρότυπα σε σχέση με το ΕΓΛΣ.

Οι βασικές διαφορές ανάμεσα στο ΕΓΛΣ και στα ΕΛΠ είναι οι εξής:

1. Πίνακας Διάθεσης.
2. Κατάσταση Ταμειακών Ροών.
3. Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης.
4. Έξοδα Εγκατάστασης.
5. Έξοδα Κτήσεως Ακινήτοποιήσεων.
6. Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις.
7. Αποθέματα.
8. Φόροι.
9. Έκτακτα Αποτελέσματα.
10. Μερίσματα.
11. Συναλλαγματικές Διαφορές (Αποτίμησης).
12. Κρατικές Επιχορηγήσεις.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σταματόπουλος, Δ., Σταματόπουλος, Π. & Σταματόπουλος, Γ. (2015). *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: Εκδόσεις Forin Σταματόπουλος.
2. Μπατσινίλας, Ε. & Πατατούκας, Κ. (2023). *Εφαρμογή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων. Ερμηνεία και πρακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Καραγιάννης, Ι. Δ., Καραγιάννη, Α. Δ. & Καραγιάννης, Δ. Ι. (2020). *Παραδείγματα εφαρμογής και ανάλυσης των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
2. Σγουρινάκης, Ν. (2018). *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

2.2.Ζ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Λογιστικής εταιρειών» αφορά τη διδασκαλία των βασικών λογιστικών εννοιών και διεργασιών των σημαντικότερων εταιρικών μορφών. Αρχικά, παρουσιάζονται οι προβλεπόμενοι από την ελληνική νομοθεσία βασικοί τύποι εταιρειών, αναλύονται τα κύρια χαρακτηριστικά λειτουργίας τους καθώς και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν όσον αφορά τη λογιστική τήρηση των βιβλίων τους.

Παράλληλα, γίνεται μια συγκριτική ανάλυση ανά εταιρική μορφή αναφορικά με τις ομοιότητες και τις διαφορές τους. Στη συνέχεια, αναλύονται οι τρόποι σύστασης και καταβολής του μετοχικού τους κεφαλαίου, οι τρόποι αύξησης και μείωσής του, η φορολογία και η διάθεση των κερδών τους, η δημιουργία αποθεματικών και ο λογιστικός χειρισμός της λύσης – εκκαθάρισής τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη λογιστική απεικόνιση των παραπάνω διεργασιών σύμφωνα με τα ΕΛΠ.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν τα διάφορα είδη προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών,
- Διακρίνουν τις διαφορές και τις ομοιότητες μεταξύ των προσωπικών και των κεφαλαιουχικών εταιρειών,
- Περιγράφουν θέματα της λογιστικής εταιρειών που έχουν να κάνουν με προσωπικές εταιρείες, όπως είναι η σύσταση και λειτουργία, η λογιστική παρακολούθηση, η αύξηση και μείωση εταιρικού κεφαλαίου, η φορολογία και διάθεση κερδών και η λύση,
- Περιγράφουν θέματα της λογιστικής εταιρειών που έχουν να κάνουν με μεικτές εταιρείες, όπως είναι η σύσταση και λειτουργία, η λογιστική παρακολούθηση, η αύξηση και μείωση εταιρικού κεφαλαίου, η φορολογία και διάθεση κερδών και η λύση,
- Περιγράφουν τα θέματα της λογιστικής εταιρειών που έχουν να κάνουν με την Ανώνυμη Εταιρεία, όπως είναι η σύσταση και λειτουργία, η λογιστική παρακολούθηση, η αύξηση και μείωση εταιρικού κεφαλαίου, η φορολογία και διάθεση κερδών και η λύση,
- Χρησιμοποιούν τους κατάλληλους λογαριασμούς των ΕΛΠ που εξυπηρετούν τους σκοπούς της λογιστικής εταιρειών,
- Απεικονίζουν με λογιστικές εγγραφές τα λογιστικά γεγονότα σύστασης των εταιρειών,
- Απεικονίζουν με λογιστικές εγγραφές τα λογιστικά γεγονότα της αύξησης και μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών,
- Υπολογίζουν τη διανομή των κερδών της εταιρείας σε κάθε εταίρο ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του στα κέρδη όπως ορίζει το καταστατικό,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των μεθόδων και τεχνικών της λογιστικής εταιρειών στην πράξη,
- Εκτιμούν την αξία της εφαρμογής των διεργασιών της λογιστικής εταιρειών στην υποστήριξη της νομιμότητας της λειτουργίας των οντοτήτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Προσωπικές εταιρείες / Κεφαλαιουχικές εταιρείες / Σύσταση και λειτουργία εταιρειών / Μετοχικό κεφάλαιο / Φορολογία κερδών / ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
2	ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
3	ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
4	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗΣ
5	ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
6	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Ζ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ήδη ότι κάθε επιχείρηση τηρεί μια συγκεκριμένη λογιστική διαδικασία προκειμένου να λειτουργήσει νόμιμα σύμφωνα με τον εμπορικό κώδικα. Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, μαθαίνουν την έννοια της εταιρείας, όπου απαιτούνται κοινές αποφάσεις, εισφορές και κοινός σκοπός από τους συμμετέχοντες εταίρους. Η εισφορά μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος, αρκεί να μπορεί να αποτιμηθεί και να προσμετρηθεί στο εταιρικό – μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης. Διακρίνουν τις εταιρείες με βάση τον Αστικό Κώδικα και τον σκοπό τους σε αστικές και εμπορικές και γνωρίζουν τις επιμέρους μορφές τους. Διευρύνουν τις γνώσεις τους σε θέματα πληροφοριών σχετικά με την υποχρέωση των εταιρειών να δημοσιεύουν το καταστατικό τους, καθώς και τους λόγους της δημοσίευσής του. Κάθε μεταβολή του κεφαλαίου γίνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις που ορίζονται από τον νόμο, ενώ το αποτέλεσμα της χρήσης διαμοιράζεται στους εταίρους ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο, διασφαλίζοντας την αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου. Η αρχή αυτή εξασφαλίζει στην ουσία τους δανειστές της, οι οποίοι μπορούν να ενημερωθούν για κάθε μεταβολή στο κεφάλαιο της εταιρείας. Η διασφάλιση επιτυγχάνεται με τη μη κεφαλαιοποίηση των κερδών ή των ζημιών του υπολοίπου του λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσεων στο τέλος της χρήσης.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τα προβλήματα λειτουργίας, όπως είναι η συγχώνευση, η εκκαθάριση και η διάλυση, τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή νομικών διατάξεων του Εμπορικού Νόμου και των Φορολογικών Υποχρεώσεων και αποτελούν αντικείμενο της Λογιστικής Εταιρειών, καθώς αυτή ασχολείται με τις νομικές μορφές των εταιρειών και τον κύκλο εργασιών τους.

2.2.Z.2 | ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να ορίζουν την έννοια της Ομόρρυθμης Εταιρείας (ΟΕ), περιγράφοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τη διακρίνουν. Μαθαίνουν τις διαδικασίες ίδρυσής της, την αναγκαιότητα συμμετοχής τουλάχιστον δύο ατόμων, τα οποία έχουν απεριόριστη και αλληλέγγυα ευθύνη, που σημαίνει ότι ευθύνονται μέχρι τα προσωπικά τους περιουσιακά στοιχεία. Επιπλέον, συντάσσουν το καταστατικό της εταιρείας, που περιλαμβάνει τα μερίδια των εταίρων, τις απολήψεις έναντι μελλοντικών κερδών, τις πιθανές τροποποιήσεις της κατάστασης της εταιρείας και τον τρόπο λύσης και εκκαθάρισης και συμπληρώνουν στο καταστατικό την έδρα, τον σκοπό και τον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης. Αναγνωρίζουν ότι η εγγραφή της εταιρείας γίνεται στο ΓΕΜΗ, ενώ τα κέρδη της φορολογούνται με έναν προκαθορισμένο φορολογικό συντελεστή, σύμφωνα με τα δεδομένα της φορολογικής νομοθεσίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν δεξιότητες στην περιγραφή της ροής των λογιστικών εργασιών κατά τη διαχειριστική χρήση, τη λογιστική αντιμετώπιση της ίδρυσης, της λύσης και της εκκαθάρισης της εταιρείας, καθώς και σε θέματα λογιστικού χειρισμού της ομόρρυθμης εταιρείας, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και εφαρμόζουν τη φορολογική και εμπορική νομοθεσία. Ακόμη, περιγράφουν τον σκοπό της εισφοράς κεφαλαίων των εταίρων κατά τη σύσταση και τη διανομή των κερδών, καθώς και τις μεταβολές του εταιρικού κεφαλαίου. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης, απεικονίζουν λογιστικά τη φορολόγηση των κερδών και των διανεμόμενων κερδών των εταίρων. Διεκπεραιώνουν την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων, για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Εστιάζονται, επίσης, στη σύνταξη αναφορών βιωσιμότητας και φερεγγυότητας, περιγράφοντας την οικονομική κατάσταση της ΟΕ. Επιπλέον, ερμηνεύουν τις πληροφορίες και εξετάζουν τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της ίδιας και άλλων επιχειρήσεων, για την αξιολόγηση της βιωσιμότητάς τους.

2.2.Z.3 | ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να ορίζουν την έννοια της Ετερόρρυθμης Εταιρείας (ΕΕ) και τα χαρακτηριστικά που την καθορίζουν. Κατανοούν ότι για την ίδρυση της απαιτούνται τουλάχιστον δύο άτομα, όπου το ένα πρέπει να είναι το ομόρρυθμο μέλος και το άλλο ή τα άλλα να είναι τα ετερόρρυθμα μέλη. Το καταστατικό συντάσσεται σε ιδιωτικό έγγραφο, όπου καθορίζονται η έδρα, ο σκοπός λειτουργίας και η διοίκηση της εταιρείας. Η διαχείριση της εταιρείας γίνεται από όλα τα μέλη της, ενώ η Γενική Συνέλευση αναθέτει τη διαχείριση σε συγκεκριμένα πρόσωπα. Υποχρεούται να συντάσσει Ισολογισμό, απογραφή και άλλες οικονομικές καταστάσεις. Η εγγραφή της εταιρείας γίνεται στο ΓΕΜΗ και τα κέρδη της φορολογούνται με έναν προκαθορισμένο συντελεστή, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν δεξιότητες ώστε να περιγράφουν τη ροή των λογιστικών εργασιών σύμφωνα με τα ΕΛΠ κατά τη διαχειριστική χρήση, καθώς και να διαχειρίζονται λογιστικά τη σύσταση, τη λύση και την εκκαθάριση της εταιρείας.

Επιπλέον, μαθαίνουν να περιγράφουν τη διαδικασία εισφοράς κεφαλαίων από τους εταίρους κατά τη σύσταση, τη διανομή των κερδών, και τη διαδικασία αύξησης ή μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης, μπορούν να καταγράψουν λογιστικά τη φορολόγηση των κερδών και τη διανομή τους στα μέλη της εταιρείας. Επίσης, οργανώνουν συστηματικά τη συλλογή στοιχείων για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων, ώστε να βγάλουν τα απαραίτητα συμπεράσματα. Επιπλέον, συντάσσουν αναφορές βιωσιμότητας και φερεγγυότητας, περιγράφοντας την οικονομική κατάσταση της εταιρείας. Τέλος, ερμηνεύουν τις πληροφορίες και αναλύουν δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, των ανταγωνιστών, των προμηθευτών και των πελατών, προκειμένου να αξιολογήσουν τη βιωσιμότητά τους.

2.2.Z.4 | ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν την έννοια της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ) και αναγνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Επιπλέον, κατανοούν ότι μπορεί να ιδρυθεί ακόμα και από ένα μόνο άτομο. Η σύνταξη του καταστατικού απαιτεί συμβολαιογραφικό έγγραφο, με καθορισμό έδρας, εγγραφή στο ΓΕΜΗ και ασφάλιση στον ΕΦΚΑ. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν την περιορισμένη ευθύνη των εταίρων, ενώ το καταστατικό πρέπει να προβλέπει τον σκοπό, τον τρόπο λειτουργίας και τη διοίκηση της εταιρείας. Επιπλέον, διακρίνουν το φορολογικό καθεστώς που αφορά τα κέρδη και τη διανομή τους και αντιλαμβάνονται ότι φορολογούνται με συγκεκριμένο συντελεστή που προκαθορίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν ικανότητες στην περιγραφή της ροής των λογιστικών εργασιών κατά τη διαχειριστική χρήση, καθώς και στη λογιστική αντιμετώπιση της σύστασης, της λύσης και της εκκαθάρισης της εταιρείας. Επίσης, μαθαίνουν να περιγράφουν τον σκοπό εισφοράς κεφαλαίων των εταίρων κατά τη σύσταση, τη διανομή των κερδών και τη διαδικασία αύξησης ή μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης, μπορούν να καταγράψουν λογιστικά τη φορολόγηση των κερδών και τη διανομή τους στα μέλη. Επίσης, οργανώνουν συστηματικά τη συλλογή στοιχείων για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων και εξάγουν τα απαραίτητα συμπεράσματα. Επιπλέον, συντάσσουν αναφορές βιωσιμότητας και φερεγγυότητας, περιγράφοντας την οικονομική κατάσταση της εταιρείας. Τέλος, ερμηνεύουν τις πληροφορίες και αναλύουν δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, των ανταγωνιστών, των προμηθευτών και των πελατών, για να αξιολογήσουν τη βιωσιμότητά τους. Αυτές οι αυξημένες ικανότητες των εκπαιδευόμενων ενισχύουν την επαγγελματική τους κατάρτιση, καθιστώντας τους/τες κατάλληλους/-ες για θέσεις σε εταιρείες που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις.

2.2.Z.5 | ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Στη δεδομένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσδιορίζουν την έννοια της Ανώνυμης Εταιρείας (ΑΕ) και τα βασικά χαρακτηριστικά της, ενώ επισημαίνουν ότι

στη σύσταση του καταστατικού της αναγράφονται ο σκοπός, το μετοχικό κεφάλαιο, η συγκρότηση της Γενικής Συνέλευσης, η διανομή κερδών, η λύση και η εκκαθάριση της εταιρείας. Γνωρίζουν ποια βιβλία και στοιχεία πρέπει να θεωρηθούν και να τηρηθούν για τη λογιστική διαχείριση της ΑΕ, καθώς και τις προϋποθέσεις εγγραφής της στη ΔΟΥ και στο ΓΕΜΗ. Ο καθορισμός του κατώτατου κεφαλαίου σύστασης, η διάκριση του κεφαλαίου και οι λογιστικοί μετασχηματισμοί που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια των λογιστικών γεγονότων είναι βασικά σημεία μελέτης για την κατανόηση της λειτουργίας της εταιρείας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καταγράφουν τη ροή των λογιστικών εργασιών στο λογιστικό κύκλωμα της επιχείρησης, διεξάγουν τη λογιστική διαχείριση της σύστασης, της λύσης και της εκκαθάρισης της ΑΕ. Περιγράφουν τον σκοπό εισφοράς κεφαλαίων από τους μετόχους κατά τη σύσταση, τη διανομή των κερδών, καθώς και τις διαδικασίες αύξησης ή μείωσης του κεφαλαίου και τους λόγους που τις υπαγορεύουν. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης, απεικονίζουν λογιστικά τη φορολόγηση των κερδών και τη διανομή τους στα μέλη της εταιρείας. Οργανώνουν μεθοδικά τη συλλογή στοιχείων για τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων και εξάγουν τα απαραίτητα συμπεράσματα. Επιπλέον, συντάσσουν αναφορές βιωσιμότητας και φερεγγυότητας, περιγράφοντας την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Ερμηνεύουν πληροφορίες και εξετάζουν δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, των ανταγωνιστών, των προμηθευτών και των πελατών, προκειμένου να ελέγξουν τη βιωσιμότητά τους. Τέλος, η ορθή κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων ενισχύει τα επαγγελματικά προσόντα των εκπαιδευομένων και αναπτύσσει τις ικανότητές τους.

2.2.2.6 | ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν την έννοια της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (IKE) και αναγνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Επισημαίνουν σε ποιες περιπτώσεις είναι ιδανική η IKE, όπως για παράδειγμα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις λόγω της ευκολίας σύστασης και διάλυσης. Επιπρόσθετα, γνωρίζουν ότι η IKE μπορεί να ιδρυθεί από ένα μόνο άτομο. Το καταστατικό μπορεί να είναι απλό ιδιωτικό συμφωνητικό, στο οποίο ορίζουν τη διάρκεια, τον σκοπό και την έδρα της εταιρείας. Μαθαίνουν ότι οι διαχειριστές πρέπει να εγγραφούν στον ΕΦΚΑ, ενώ η ίδρυση της εταιρείας ολοκληρώνεται με την εγγραφή στο ΓΕΜΗ. Οι ιδρυτές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ τριών κατηγοριών εισφορών (κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές). Εφαρμόζουν τη νομοθεσία σχετικά με τη φορολόγηση της εταιρείας και κατανοούν ότι τα κέρδη και η διανομή τους φορολογούνται με συγκεκριμένο συντελεστή, καθορισμένο από το Υπουργείο Οικονομικών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν ικανότητες στην περιγραφή της ροής των λογιστικών εργασιών κατά τη διαχειριστική χρήση, σύμφωνα με τα ΕΛΠ, και διαχειρίζονται τη λογιστική διαδικασία σύστασης, λύσης και εκκαθάρισης της εταιρείας. Επίσης, περιγράφουν τον σκοπό της εισφοράς κεφαλαίων από τους εταίρους κατά

τη σύσταση, καθώς και τις διαδικασίες διανομής κερδών και αύξησης ή μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου. Στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης, απεικονίζουν λογιστικά τη φορολόγηση των κερδών και των διανεμόμενων μερισμάτων. Επιπλέον, οργανώνουν τη συλλογή στοιχείων για τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων και τη λήψη αποφάσεων. Τέλος, συντάσσουν αναφορές βιωσιμότητας και φερεγγυότητας και αναλύουν την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, εξετάζοντας δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, των ανταγωνιστών, των προμηθευτών και των πελατών, για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της εταιρείας στην αγορά.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καραγιώργος, Θ. (2018). *Εφαρμοσμένη λογιστική εταιριών. Σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοί Θ. Καραγιώργου.
2. Σαρσέντης, Β. Ν. & Παπαναστασάτος, Α. Σ. (2008). *Λογιστική εταιριών. Με εκτενείς αναφορές στα διεθνή λογιστικά πρότυπα και προσαρμοσμένη στο νόμο 3604/2007*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Δημητράς, Α. & Βρέτζου, Ε. (2015). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2024 από: <https://hdl.handle.net/11419/4964>
2. Εφραιμίδης, Ι. & Φίλης, Α. (1999). *Λογιστική εταιριών*. Αθήνα: ΟΕΒΔ.

2.2.Η • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Β'

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η διδακτική ενότητα της «Πρακτικής εφαρμογής στην ειδικότητα» αποσκοπεί στην ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτούν οι καταρτιζόμενοι/-ες από τις υπόλοιπες διδακτικές ενότητες του εξαμήνου. Παράλληλα, μέσω της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας, επιδιώκεται η κατανόηση του περιεχομένου του επαγγέλματος του Υπαλλήλου Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου και η εξοικείωση των καταρτιζομένων με το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον. Για την ικανοποίηση του παραπάνω σκοπού, απαιτείται η πραγματοποίηση ποικίλων εκπαιδευτικών δράσεων, όπως εργαστηριακές ασκήσεις και εφαρμογές, αναθέσεις εκπόνησης εργασιών, ομιλίες επισκεπτών επαγγελματιών, εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους (Δημόσιους – Ιδιωτικούς) και συμμετοχές σε ημερίδες ή συνέδρια. Μέσα από τις δράσεις αυτές, οι καταρτιζόμενοι/-ες αναπτύσσουν τις γνώσεις και εφαρμόζουν τις δεξιότητες που έχουν κατακτήσει από το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Εφαρμόζουν μεθόδους ποσοτικής ανάλυσης σε οικονομικά δεδομένα για μια οντότητα,
- Συντάσσουν τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΕΛΠ,
- Εφαρμόζουν τη διαδικασία προσδιορισμού του αποτελέσματος για μια οντότητα,
- Σχεδιάζουν πλάνο μέσων για την προώθηση των υπηρεσιών ενός μηχανογραφημένου λογιστηρίου,
- Αξιολογούν σύμφωνα με το πτωχευτικό δίκαιο συγκεκριμένες περιπτώσεις επιχειρήσεων υπό πτώχευση,
- Δημιουργούν ένα καλά δομημένο επιχειρηματικό σχέδιο που καλύπτει όλα τα σημαντικά στοιχεία που χρειάζεται να γνωρίζουν οι δυνάμει επενδυτές,
- Εφαρμόζουν τα θέματα της λογιστικής εταιρειών σε διάφορες νομικές μορφές οντοτήτων, όπως τη σύσταση και τη λειτουργία τους, τη λογιστική παρακολούθηση, την αύξηση και μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, τη φορολογία και τη διάθεση των κερδών, και τη λύση της οντότητας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Περιγραφική Στατιστική / Εργατικό Δίκαιο / Πτωχευτικό Δίκαιο / Τόκος / Προεξόφλημα / Ψηφιακό Μάρκετινγκ / Καινοτομία / Επιχειρηματικότητα / Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα / Λογιστική εταιρειών.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
2	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
3	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ
4	ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
5	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
6	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ
7	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Η.1 | ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές έννοιες και οι μέθοδοι της περιγραφικής στατιστικής, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ανάλυση, την παρουσίαση και την ερμηνεία οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεδομένων μιας οντότητας. Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη χρήση ποσοτικών μεθόδων και εργαλείων για την εξαγωγή χρήσιμων επιχειρηματικών συμπερασμάτων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται σε βασικές έννοιες της στατιστικής (μεταβλητότητα, πληθυσμός, δείγμα) και στην ταξινόμηση δεδομένων σε μεταβλητές και κλίμακες μέτρησης. Αρχικά, δημιουργούν πίνακες διπλής εισόδου για την ανάλυση χρηματοοικονομικών δεδομένων και, στη συνέχεια, γραφήματα, όπως ραβδογράμματα, διαγράμματα πίτας και διαγράμματα διασποράς, με τη χρήση λογισμικού λογιστικών φύλλων, για την οπτικοποίηση δεδομένων και την αποτελεσματική παρουσίασή τους. Επίσης, με βάση τα συλλεχθέντα δεδομένα υπολογίζουν μέτρα θέσης (μέση τιμή, διάμεσος, επικρατούσα τιμή) για την περιγραφή της κατανομής δεδομένων και ερμηνεύουν τις τιμές τους για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Επιπλέον, εφαρμόζουν μεθόδους για τον υπολογισμό μέτρων διασποράς, όπως είναι το εύρος, η διακύμανση και η τυπική απόκλιση, και αναλύουν την επίδρασή τους στη λήψη αποφάσεων. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με την εφαρμογή ελέγχων υποθέσεων όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες προχωρούν σε έλεγχο, χρησιμοποιώντας τεχνικές όπως π.χ. το t-test ή τον έλεγχο ANOVA, για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να οργανώνουν, να αναλύουν και να παρουσιάζουν χρηματοοικονομικά δεδομένα με ακρίβεια, ενισχύοντας τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.

2.2.Η.2 | ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές έννοιες και αρχές που διέπουν το εργατικό δίκαιο, το πτωχευτικό δίκαιο και το δίκαιο που αφορά τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να κατανοήσουν τη σημασία αυτών των ειδικών θεμάτων δικαίου για την αποτελεσματική διοίκηση μιας οντότητας, ενώ παράλληλα εξοικειώνονται με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες σε κρίσιμους τομείς.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν πραγματικά ή υποθετικά παραδείγματα συμβάσεων εργασίας, εντοπίζοντας τις βασικές νομικές υποχρεώσεις μισθωτών και εργοδοτών. Επίσης, εξοικειώνονται με τη διαδικασία επίλυσης συλλογικών διαφορών μέσω διαιτησίας, με μελέτη σχετικών περιπτώσεων συλλογικής διαφοράς μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών. Αναφορικά με το πτωχευτικό δίκαιο, αξιολογούν σενάρια πτώχευσης επιχειρήσεων, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Ν. 4738/2020, και μα-

θαίνουν πώς να σχεδιάζουν πλάνο αναδιάρθρωσης για μια επιχείρηση υπό πτώχευση, με έμφαση στην προστασία πιστωτών και εργαζομένων. Επίσης, μελετούν νομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις ηλεκτρονικές αγορές, καθώς και τα μέτρα προστασίας των συμβαλλόμενων μερών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον σχεδιασμό πολιτικής προστασίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να σχεδιάσουν μια πολιτική προστασίας δεδομένων και δικαιωμάτων για έναν ηλεκτρονικό πωλητή, διασφαλίζοντας την προστασία των χρηστών.

Μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές του εργατικού δικαίου, του πτωχευτικού δικαίου και του δικαίου ηλεκτρονικών συναλλαγών, ενώ παράλληλα θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες στον σχεδιασμό στρατηγικών συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις, διασφαλίζοντας την προστασία των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων μερών.

2.2.Η.3 | ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Στόχος αυτής της μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι αρχές και οι τεχνικές των οικονομικών μαθηματικών, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν δεξιότητες στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και τη διαχείριση κεφαλαίων. Η υποενότητα επικεντρώνεται στη χρήση μαθηματικών τύπων για την επίλυση ρεαλιστικών σεναρίων και προβλημάτων από τον τομέα της οικονομίας και των επιχειρήσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, με βάση ασκήσεις και μελέτες περίπτωσης, χρησιμοποιούν απλές και σύνθετες μεθόδους κεφαλαιοποίησης για τον υπολογισμό του τόκου και του κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη δεδομένα όπως το επιτόκιο, τη διάρκεια τοκισμού και την αρχική επένδυση. Επίσης, καλούνται να υπολογίσουν το προεξόφλημα γραμματίων, συγκρίνοντας την παρούσα αξία με τη μελλοντική αξία χρηματοοικονομικών μέσων, εξετάζουν σενάρια αντικατάστασης γραμματίων με ενιαίο γραμμάτιο και υπολογίζουν την ισοδυναμία τους. Επιπλέον, υπολογίζουν την παρούσα και μελλοντική αξία ληξιπρόθεσμων και προκαταβλητέων ραντών, χρησιμοποιώντας πραγματικά σενάρια, όπως είναι η αποπληρωμή δανείων ή οι περιοδικές εισφορές σε επενδυτικά κεφάλαια, και ερμηνεύουν πώς επηρεάζεται η αξία των ραντών από το επιτόκιο και τη διάρκεια πληρωμών. Τέλος, επιλύουν ολοκληρωμένα παραδείγματα που συνδυάζουν περισσότερες από μία έννοιες (π.χ. τόκος, προεξόφλημα και ράντες) για τη διαχείριση επενδύσεων ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.

Μετά το τέλος της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αντιλαμβάνονται τη σύνδεση των οικονομικών μαθηματικών με τις πραγματικές ανάγκες μιας επιχείρησης, κατανοώντας τη σημασία της ορθής εφαρμογής των τεχνικών για τη βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης.

2.2.Η.4 | ΨΗΦΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι θεμελιώδεις τεχνικές, οι μέθοδοι και τα εργαλεία του Ψηφιακού Μάρκετινγκ, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη δημιουργία και την υλοποίηση στρατηγικών ψηφιακής προβολής προϊόντων και υπηρεσιών. Η υποενότητα επικεντρώνεται στη σύνδεση της θεωρίας με την πρακτική εφαρμογή, μέσα από τη χρήση τεχνολογικών μέσων για τη βελτιστοποίηση και την προώθηση της διαδικτυακής παρουσίας μιας οντότητας.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε ομάδες εργασίας, αναλαμβάνουν τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλάνου ψηφιακού μάρκετινγκ για μια επιχείρηση παροχής λογιστικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών. Το πλάνο περιλαμβάνει τον καθορισμό στόχων, την ανάλυση της αγοράς, τον καθορισμό του κοινού-στόχου (target audience) και την επιλογή των κατάλληλων μέσων και εργαλείων. Επίσης, σχεδιάζουν και εφαρμόζουν βασικές τεχνικές SEO, όπως είναι η επιλογή λέξεων-κλειδίων, η δημιουργία meta descriptions και η ανάλυση backlinks, για τη βελτίωση της κατάταξης της ιστοσελίδας της επιχείρησης στις μηχανές αναζήτησης. Παράλληλα, αναπτύσσουν καμπάνιες μέσω πλατφορμών όπως το Google Ads, με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας σε μια ιστοσελίδα και δημιουργούν περιεχόμενο (κείμενα, εικόνες, βίντεο) για πλατφόρμες όπως Facebook, Instagram, Twitter και LinkedIn.

Τέλος, για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της απήχησης κάθε δημοσίευσης χρησιμοποιούν εργαλεία όπως το Google Analytics και τα insights των social media για την ανάλυση της απήχησης της καμπάνιας και δημιουργούν αναφορές με ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα που περιγράφουν την απόδοση της στρατηγικής.

2.2.Η.5 | ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην ενίσχυση της δημιουργικότητας και της στρατηγικής σκέψης των εκπαιδευομένων, μέσω της εφαρμογής σύγχρονων πρακτικών επιχειρηματικότητας και καινοτομίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πρακτική εμπειρία στη διαμόρφωση και ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών, στην ανάλυση της αγοράς και στη σύνταξη επιχειρηματικού σχεδίου, με έμφαση στην εφαρμογή εργαλείων και τεχνικών.

Μέσα από μελέτες περίπτωσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε ομάδες εργασίας, και με βάση επιτυχημένα παραδείγματα αθλητικών επιχειρήσεων που καινοτόμησαν στον τομέα τους, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις διαφορετικές μορφές καινοτομίας που εφαρμόστηκαν από τις επιχειρήσεις. Στη συνέχεια, με τις ίδιες ομάδες εργασίας, διερευνούν την αγορά για να εντοπίσουν ανάγκες ή προβλήματα που μπορούν να καλυφθούν με καινοτόμες λύσεις, χρησιμοποιώντας την ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος PESTEL και την ανάλυση SWOT, και αναγνωρίζουν ευκαιρίες για ανάπτυξη επιχειρηματικής δράσης. Ακολούθως, αναπτύσσουν μία καινοτόμο ιδέα που απαντά στις ανάγκες της αγοράς αξιοποιώντας εργαλεία δημιουργικής σκέψης

(brainstorming, SCAMPER κ.ά.) για την ανάπτυξη ιδεών. Έπειτα η επιχειρηματική ιδέα αναλύεται στρατηγικά με τη χρήση του Επιχειρηματικού Μοντέλου Canvas, όπου οι ομάδες εργασίας συμπληρώνουν τα τμήματα (πελάτες, προτάσεις αξίας, κανάλια διανομής, δομή κόστους κ.ά.) του μοντέλου Canvas. Ολοκληρώνοντας τον Canvas, προχωρούν στη συγγραφή των βασικών τμημάτων του επιχειρηματικού σχεδίου (εισαγωγή, περιγραφή προϊόντος/υπηρεσίας, ανάλυση αγοράς, χρηματοοικονομικό πλάνο) χρησιμοποιώντας την ανάλυση 5 δυνάμεων του Porter για την κατανόηση της ανταγωνιστικότητας.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε μια προσομοίωση παρουσίασης της ιδέας τους μπροστά σε μια υποθετική επιτροπή αξιολόγησης, όπου καλούνται να δημιουργία διαφάνειες παρουσίασης της πρότασής τους σε μορφή “pitch” διάρκειας 5 λεπτών.

2.2.Η.6 | ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι αρχές και οι μέθοδοι των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ), ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για την ορθή διαχείριση των λογιστικών γεγονότων και την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η υποενότητα επικεντρώνεται στη σύνδεση των θεωρητικών γνώσεων με την πρακτική εφαρμογή, μέσω της λογιστικής διαχείρισης και της τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την κωδικοποίηση και την ανάλυση των ομάδων λογαριασμών που προβλέπονται από το λογιστικό σύστημα των ΕΛΠ, δημιουργώντας και ενημερώνοντας λογαριασμούς σε ένα προσομοιωμένο σύστημα λογιστικής. Επίσης, εξασκούνται στη σύνταξη λογιστικών άρθρων για την καταγραφή λογιστικών γεγονότων στο Ημερολόγιο, καταχωρώντας συναλλαγές στο τηρούμενο Ημερολόγιο μιας εικονικής οντότητας, βάσει της κωδικοποίησης των ΕΛΠ.

Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων, όπου καλούνται να υπολογίσουν την αξία διαφόρων περιουσιακών στοιχείων. Επίσης, σε ομάδες εργασίας, με βάση ασκήσεις, καταρτίζουν τον Ισολογισμό και συντάσσουν την κατάσταση των αποτελεσμάτων χρήσης μιας οντότητας σύμφωνα με τα ΕΛΠ. Τέλος, αναλύουν τη σημασία της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων μέσα από πρακτικά παραδείγματα και συζητούν περιπτώσεις όπου η μη τήρηση των ΕΛΠ οδήγησε σε οικονομικά ή νομικά προβλήματα.

Μετά το τέλος της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοούν και να εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο των ΕΛΠ στη λογιστική πρακτική.

2.2.Η.7 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές λογιστικές έννοιες και διεργασίες που σχετίζονται με τις κύριες εταιρικές μορφές, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη λογιστική παρακολούθηση και διαχείριση των εταιρειών. Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη σύνδεση της θεωρητικής γνώσης με την πρακτική εφαρμογή μέσω της ανάλυσης λογιστικών γεγονότων και της δημιουργίας χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από ασκήσεις, καταχωρούν λογιστικές εγγραφές για τη σύσταση διαφόρων μορφών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένης της καταβολής του αρχικού κεφαλαίου. Επίσης, εξασκούνται στην απεικόνιση της αύξησης ή της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου με λογιστικές εγγραφές, σύμφωνα με τις προβλέψεις των ΕΛΠ. Επιπλέον, υπολογίζουν και καταχωρούν τη διανομή των κερδών στους εταίρους με βάση τα ποσοστά συμμετοχής τους και τη δημιουργία αποθεματικών. Αναφορικά με την απεικόνιση των διαδικασιών λύσης και εκκαθάρισης μιας εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου του κλεισίματος των λογαριασμών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να δημιουργούν τις κατάλληλες λογιστικές εγγραφές για τη λύση μιας εταιρείας και την κατανομή του υπολειπόμενου κεφαλαίου στους εταίρους. Τέλος, μαθαίνουν να καταχωρούν εγγραφές για την πληρωμή φόρου και τη δημιουργία Ισολογισμού και Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης για μια εταιρεία.

Με την ολοκλήρωση των πρακτικών δραστηριοτήτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν ορθά τις αρχές των ΕΛΠ στη λογιστική απεικόνιση γεγονότων εταιρειών και να καταρτίζουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις που συμμορφώνονται με το θεσμικό πλαίσιο.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κιόχος, Π. & Κιόχος, Α. (2015). *Στατιστική για τις επιχειρήσεις και την οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελένη Κιόχου.
2. Σταθόπουλος, Μ. (2020). «Σχέση Εργατικού και Αστικού Δικαίου. Η οπτική του αστικολόγου», στο: Συλλογικό Έργο. (2020). *Οικονομία – τεχνολογία – δίκαιο και εργασία*. Αθήνα: Εκδόσεις Sakkoulas-Online.
3. Σγουρινάκης, Ν. (2015). *Οικονομικά Μαθηματικά Εφαρμοσμένα*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
4. Kingsnorth, S. (2022). *Στρατηγική Ψηφιακού Μάρκετινγκ*. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

Συμπληρωματικές

1. Osterwalder, A. & Pigneur, Y. (2017). *Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπασωτηρίου.
2. Μπατσινίλας, Ε. & Πατατούκας, Κ. (2023). *Εφαρμογή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων. Ερμηνεία και πρακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
3. Καραγιώργος, Θ. (2018). *Εφαρμοσμένη λογιστική εταιριών. Σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοί Θ. Καραγιώργου.

2.3 • ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A • ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Θεμάτων φορολογίας φυσικών προσώπων» αφορά τη διδασκαλία των βασικών διατάξεων που διέπουν το φορολογικό σύστημα της Ελλάδας, με εστίαση στα φυσικά πρόσωπα. Αρχικά, περιγράφονται οι έννοιες του φόρου, της φορολογικής συνείδησης, της φοροαποφυγής και της διάκρισής της από τη φοροδιαφυγή. Στη συνέχεια, αναλύονται τα διάφορα είδη και συστήματα φορολογίας. Η έμφαση όμως δίνεται στην ερμηνεία και στην πρακτική εφαρμογή των άρθρων του ισχύοντος κάθε φορά θεσμικού πλαισίου που προσδιορίζει τη φορολογία των φυσικών προσώπων και οδηγεί στον υπολογισμό του εκάστοτε φόρου. Βασικά πεδία τα οποία θα πρέπει να διδαχθούν είναι το υποκείμενο – αντικείμενο του φόρου, ο χρόνος επιβολής του φόρου, η έννοια και οι πηγές του εισοδήματος, τα στάδια δημιουργίας του και ο υπολογισμός του φορολογητέου εισοδήματος. Επιπλέον, θα πρέπει να αναλυθούν η ισχύουσα κλίμακα φορολογίας μισθωτών, συνταξιούχων, ελευθέρων επαγγελματιών και αγροτών, τα συστήματα φορολογικών ελαφρύνσεων, οι απαλλαγές και οι ισχύουσες εκπτώσεις.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Ορίζουν τις βασικές έννοιες που διέπουν τη φορολογία φυσικών προσώπων,
- Εξηγούν τα είδη και τα συστήματα φορολογίας,
- Περιγράφουν τη διαδικασία που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο στον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων,
- Υπολογίζουν το φορολογητέο εισόδημα των φυσικών προσώπων,
- Εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων του ισχύοντος κάθε φορά θεσμικού πλαισίου στη φορολογία των φυσικών προσώπων,
- Πειραματίζονται στον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος με τις ειδικές περιπτώσεις φορολογίας των φυσικών προσώπων,
- Υπολογίζουν τον φόρο εισοδήματος για διάφορες περιπτώσεις φυσικών προσώπων,
- Συμπληρώνουν χειρόγραφα ή ψηφιακά τα έντυπα της φορολογικής διοίκησης για τη φορολογία εισοδήματος,
- Ερμηνεύουν το αποτέλεσμα της διοικητικής πράξης προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να διαχειρίζονται θέματα που αφορούν τη φορολογία του εισοδήματος των φυσικών προσώπων,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας των φυσικών προσώπων στην πράξη.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Φορολογική συνείδηση / Φοροαποφυγή και Φοροδιαφυγή / Υποκείμενο και Αντικείμενο φόρου / Φορολογητέο εισόδημα / Κλίμακα φορολογίας / Φορολογικές ελαφρύνσεις και απαλλαγές / Φορολογική Νομοθεσία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
2	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ
3	ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
4	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
5	ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ
6	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ

Κείμενο αναφοράς

2.3.A.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις για τη δομή και τη λειτουργία του φορολογικού συστήματος που ισχύει για τα φυσικά πρόσωπα στην Ελλάδα, τα οποία μπορεί να είναι κάτοικοι εσωτερικού, αλλά και εξωτερικού εφόσον δηλώνουν ως φορολογική κατοικία την ενδοχώρα. Αναλύουν τις βασικές έννοιες της φορολογίας, όπως το υποκείμενο (φορολογούμενος με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα ή με εισόδημα που προκύπτει σε αυτή) και το αντικείμενο του φόρου (ετήσιος φόρος εισοδήματος ΦΠΑ), ενώ εξοικειώνονται με τις κύριες κατηγορίες εισοδημάτων που υπόκεινται σε φορολόγηση. Εξετάζουν τη σημασία του φορολογικού συστήματος στην οικονομική και κοινωνική ζωή, ενώ κατανοούν πώς τα διάφορα εισοδήματα επηρεάζουν τη φορολογική υποχρέωση των φυσικών προσώπων και τον σκοπό της φορολόγησής τους. Επιπλέον, αναλύουν την έννοια της φορολογικής συνείδησης και πώς αυτή συνδέεται με την κοινωνική ευθύνη των πολιτών. Μελετούν τις πηγές εισοδημάτων από μισθούς και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, από μισθώσεις ακινήτων κ.ά. Συνδέουν την υποχρέωση καταβολής του φόρου εισοδήματος με το χρονικό διάστημα που κατατίθεται η φορολογική δήλωση των πολιτών και με την κατάθεσή της στη ΔΟΥ ανάλογα με τη φορολογική κατοικία και με το φυσικό πρόσωπο που την υποβάλλει. Ορίζουν τον φόρο ως εργαλείο χάραξης δημοσιονομικής πολιτικής που ασκεί το κάθε κράτος, προκειμένου να αντεπεξέλθει στις δημόσιες δαπάνες του. Αναγνωρίζουν ότι μέσω

της φορολογίας σταθεροποιείται η οικονομία, ειδικότερα ελέγχεται καλύτερα η οικονομική ύφεση και ο πληθωρισμός, μειώνοντας τις κοινωνικές ανισότητες. Η κατανόηση αυτών των βασικών αρχών είναι κρίσιμη για την περαιτέρω ανάλυση των επιμέρους θεμάτων φορολογίας που θα αναπτυχθούν στις επόμενες υποενότητες.

2.3.A.2 | ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ, ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν και ερμηνεύουν τους κανόνες φορολογίας σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία και διερευνούν τη σημασία της φορολογικής συνείδησης, διαχωρίζοντας τις έννοιες της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής. Διακρίνουν τις διαφορές ανάμεσα στις νόμιμες πρακτικές αποφυγής φόρων και στις παράνομες πράξεις φοροδιαφυγής, καθώς και τις συνέπειες που αυτές έχουν τόσο για τον φορολογούμενο όσο και για την κοινωνία. Αναλύουν τους παράγοντες που οδηγούν σε φοροδιαφυγή, όπως είναι η πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος, οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές, η ατιμωρησία των ελεγκτικών μηχανισμών, το πολύπλοκο φορολογικό σύστημα και η έλλειψη αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών. Αντιλαμβάνονται όμως συνάμα τη νομική και ηθική διάσταση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής και συζητούν μέτρα για την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Συνειδητοποιούν τους λόγους για τους οποίους νιώθει ο πολίτης δυσανασχέτηση (π.χ. μη δίκαιη αντιπαροχή του κράτους στον φορολογούμενο) και οδηγείται τελικά στη φοροδιαφυγή, μη δηλώνοντας όλες τις πωλήσεις ή όλα τα εισοδήματα, κρύβοντας περιουσιακά στοιχεία κ.λπ. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται ότι βασικό χαρακτηριστικό του φόρου είναι η υποχρεωτικότητα για τους λόγους που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη υποενότητα και ότι η παραμέληση τελικά αυτής της υποχρέωσης του πολίτη δημιουργεί προβλήματα. Ερμηνεύουν τους λόγους για τους οποίους δημιουργείται δυσaráεσκεια στους μισθωτούς, καθώς καλούνται να σηκώσουν το μεγαλύτερο φορολογικό βάρος, λόγω της μη ικανότητας απόκρυψης των εισοδημάτων τους. Η υποενότητα αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας υπεύθυνης προσέγγισης στη διαχείριση των φορολογικών τους υποχρεώσεων και στην κατανόηση της ανάγκης για διαφάνεια και δικαιοσύνη στο φορολογικό σύστημα, τις οποίες οφείλουν να μεταβιβάσουν στους φορολογούμενους πολίτες.

2.3.A.3 | ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τα είδη φορολογίας που επιβάλλονται στα φυσικά πρόσωπα, όπως είναι ο φόρος εισοδήματος, ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), ο φόρος περιουσίας και άλλες ειδικές φορολογίες, λαμβάνοντας υπόψη ως κριτήριο τη φορολογική βάση και τον φορολογικό συντελεστή, την αναλογικότητα ή μη του φόρου. Αναλύουν τα διαφορετικά συστήματα φορολογίας και τις επιπτώσεις τους στα φυσικά πρόσωπα, κατανοώντας πώς οι φόροι επηρεάζουν την οικονομική τους κατάσταση και τις καθημερινές τους αποφάσεις. Διακρίνουν τον ανα-

λογικό φόρο (όπου ο μέσος φορολογικός συντελεστής δεν αλλάζει όταν αλλάζει η φορολογική βάση, συνεπώς φόρος εισοδήματος 15% θα φορολογούσε όλο το εισόδημα με το 15%) τον προοδευτικό φόρο (όπου ο μέσος φορολογικός συντελεστής αυξάνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση) και τον αντίστροφα προοδευτικό φόρο (όπου ο μέσος φορολογικός συντελεστής μειώνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση) ο οποίος χαρακτηρίζεται και άδικος. Η εξοικείωση μέσω παραδειγμάτων αυξάνει την κριτική και την αντιληπτική ικανότητα, ενισχύοντας τη διορατικότητα των εκπαιδευομένων. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση της προοδευτικής φορολογίας, καθώς στην Ελλάδα είναι αυτή που εφαρμόζεται. Με την παράθεση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων του κάθε συστήματος, αναπτύσσουν την ικανότητα αξιολόγησης της δίκαιης ή μη κατανομής της φορολογικής επιβάρυνσης του συστήματος. Εργάζονται ατομικά ή ομαδικά στην επίλυση ασκήσεων και παραδειγμάτων με εύρεση φόρου, για περιπτώσεις που χρησιμοποιείται σταθερός συντελεστής ή κλιμακωτός. Η παραπάνω ανάλυση προετοιμάζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την επόμενη υποενότητα και τον υπολογισμό του φόρου σε κάθε περίπτωση.

2.3.A.4 | ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν την έννοια του εισοδήματος και αναλύουν τις πηγές προέλευσής του. Οι πηγές εισοδήματος που αφορούν τη φορολόγηση φυσικού προσώπου μπορεί να είναι από μισθωτή εργασία, συντάξεις, ατομική ή νομική επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και αγροτική. Μαθαίνουν να υπολογίζουν το φορολογητέο εισόδημα, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές φοροαπαλλαγές, εκπτώσεις και τεκμήρια. Υπολογίζουν το ετήσιο εισόδημα που υπόκειται σε φορολόγηση, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πηγές μπορεί να έχουν διαφορετική προέλευση. Η γνώση αυτή είναι θεμελιώδης για την αποφυγή λαθών και πιθανών φορολογικών κυρώσεων. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα τεκμήρια διαβίωσης και πώς αυτά επηρεάζουν τον προσδιορισμό του εισοδήματος για φορολογικούς σκοπούς. Αποκτούν δεξιότητες και ικανότητες ώστε να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που μειώνουν το φορολογούμενο εισόδημα, όπως οι e-αποδείξεις, δαπάνες ιατρικές και φάρμακα, εφόσον αυτές δεν ξεπερνούν το 5% του εισοδήματος, με μείωση 10% για παράδειγμα κοκ.

Αντιλαμβάνονται ότι ο υπολογισμός του πραγματικού εισοδήματος βασίζεται σε στοιχεία που αναδεικνύουν τη φοροδοτική ικανότητα του φορολογούμενου. Κατανοούν ότι ο φόρος υπολογίζεται ως αλγεβρικό άθροισμα των επιμέρους κατηγοριών εισοδήματος, με προοδευτική κλίμακα φόρου. Αναγνωρίζουν ότι οι υψηλότερες εισοδηματικές κατηγορίες φορολογούνται με αυξανόμενο φορολογικό συντελεστή. Διακρίνουν το καθαρό από το ακαθάριστο εισόδημα από έντυπα βεβαιώσεων, αξιοποιώντας τις κατάλληλες πληροφορίες στη συμπλήρωση δηλώσεων. Υπολογίζουν το τεκμαρτό εισόδημα και τη σημασία των δαπανών του ιδίου του φορολογούμενου και της οικογένειάς του, καθώς προσδιορίζουν το πραγματικό εισόδημα. Συνεπώς, το δη-

λωθέν εισόδημα συγκρίνεται με τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και απόκτησης του πόθεν έσχες, προς αποφυγή της φοροδιαφυγής, π.χ. η διασφάλιση χρήσης κατοικίας απαιτεί ένα ελάχιστο εισόδημα.

2.3.A.5 | ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ήδη ότι οι κλίμακες φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων αποτελούν μηχανισμό στη φορολογική νομοθεσία που έχει σχεδιαστεί για τη διασφάλιση και τη δικαιότερη κατανομή του φορολογικού βάρους. Οι κλίμακες αυτές είναι προοδευτικές, καθώς οι φορολογικοί συντελεστές αυξάνονται με την αύξηση του εισοδήματος. Για παράδειγμα, ένα άτομο με χαμηλό εισόδημα μπορεί να φορολογηθεί με συντελεστή 10%, ενώ κάποιος που κερδίζει σημαντικά περισσότερα μπορεί να αντιμετωπίσει συντελεστή 35% και άνω. Ειδικές περιπτώσεις που επηρεάζουν τη φορολογία περιλαμβάνουν φοροαπαλλαγές και εκπτώσεις για συγκεκριμένες ομάδες, όπως γονείς με παιδιά, άτομα με αναπηρία ή συνταξιούχοι. Ακόμη, η υποενοχή εστιάζεται στις διαφορετικές κλίμακες φορολογίας που εφαρμόζονται σε μισθωτούς, συνταξιούχους, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, λοιπόν, αναγνωρίζουν τις διαφορές στις κλίμακες ανάλογα με την κατηγορία των εισοδημάτων και τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις και απαλλαγές, και πώς αυτές επηρεάζουν το τελικό ποσό του φόρου που πρέπει να πληρωθεί. Η παρουσίαση μελέτης περίπτωσης βοηθά στην κατανόηση του τρόπου εφαρμογής των φορολογικών κλιμάκων σε πραγματικές και διαφορετικές περιπτώσεις, όπως και στις διαδικασίες που απαιτούνται για την υποβολή των σχετικών φορολογικών δηλώσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές παραμέτρους που επηρεάζουν τις φορολογικές υποχρεώσεις τους, ενισχύοντας τη γνώση τους γύρω από το φορολογικό σύστημα της χώρας. Η επίλυση πολλών και διαφορετικών ασκήσεων και εφαρμογών συμβάλλουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων διαχείρισης θεμάτων φορολόγησης εισοδήματος που προέρχονται από διαφορετικές πηγές και στην απομυθοποίηση της δυσκολίας κατανόησης και εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας των φυσικών προσώπων στην πράξη.

2.3.A.6 | ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη συμπλήρωση των φορολογικών εντύπων που απαιτούνται για τη δήλωση εισοδημάτων, είτε χειρόγραφα είτε ηλεκτρονικά. Εξετάζουν και μελετούν τα διάφορα έντυπα που χρησιμοποιούνται στη φορολογική διοίκηση, ώστε να μάθουν τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν για την ορθή και έγκαιρη υποβολή τους, ενώ πειραματίζονται στον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος με τις ειδικές περιπτώσεις φορολογίας των φυσικών προσώπων. Αναλύουν διαφορετικούς τύπους φορολογικών δηλώσεων αναλόγως με την πηγή του εισοδήματος. Κατανοούν τη σημασία της ακριβούς συμπλήρωσης των εντύπων για την αποφυγή προβλημάτων. Αναπτύσσουν δεξιότητες στη συμπλήρωση φορολογικών δηλώσεων

Ε1 για μισθωτούς, αγρότες και φυσικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από το εμπόριο. Επιπλέον, ξεχωρίζουν τις δηλώσεις που πρέπει να υποβάλλει κάθε φορολογούμενος και αναγνωρίζουν ότι οι αγρότες υποχρεούνται να συμπληρώσουν τη δήλωση Ε3, η οποία καταγράφει τα επαγγελματικά έσοδα και τις δαπάνες. Τα έντυπα περιλαμβάνουν τις πωλήσεις προϊόντων που παράγουν, επιδοτήσεις και αυξήσεις. Διακρίνουν πόσο σημαντική είναι η ορθή καταγραφή των γεωργικών επιδοτήσεων, καθώς επηρεάζουν το φορολογικό εισόδημα. Επιπλέον, συμπληρώνουν Ε3 και τα φυσικά πρόσωπα που ασχολούνται με το εμπόριο, όπου καταγράφονται οι σχετικές δαπάνες, ενώ ο προσδιορισμός φόρου γίνεται με βάση τα καθαρά κέρδη από τη δραστηριότητά τους.

Τέλος, αναπτύσσουν δεξιότητες στην ανάλυση των διοικητικών αποφάσεων και στην κατανόηση του πλαισίου που καθορίζει την τελική φορολογική υποχρέωση. Εξετάζουν περιπτώσεις που αφορούν την επανεξέταση και τον προσδιορισμό φόρου, καθώς και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν σε περίπτωση ενστάσεων ή διευκρινίσεων από τις φορολογικές αρχές. Η γνώση αυτή είναι κρίσιμη για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου λειτουργίας του φορολογικού συστήματος.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σταματόπουλος, Δ. & Καραβοκύρης, Α. (2015). *Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ανάλυση – Ερμηνεία* (1ος τόμος: Άρθρα 1-41). Αθήνα: Εκδόσεις Forin Σταματόπουλος.
2. Τσιατούρας, Φ. Α. (2017). *Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Αλιφραγκής, Η. (2018). *Κώδικας φορολογίας εισοδήματος. Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων*. Αθήνα: Εκδόσεις Βροτέας.
2. Μπάρμπας, Ν. (2022). *Κώδικας φορολογίας εισοδήματος* (4η έκδοση). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.

2.3.B • ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα «Μηχανογραφημένη λογιστική – Απλογραφικά βιβλία» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εννοιών και διαδικασιών της μηχανογραφημένης τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων των οντοτήτων που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο. Η προσομοίωση της τήρησης των απλογραφικών λογιστικών βιβλίων γίνεται μέσω λογιστικών πληροφοριακών προγραμμάτων ευρείας χρήσης. Αρχικά, κα-

λύπτονται θέματα που αφορούν την παρουσίαση του πληροφοριακού λογιστικού προγράμματος και την προετοιμασία του για την παρακολούθηση των λογιστικών συναλλαγών της οντότητας, όπως η δημιουργία της εταιρείας, το μενού των πελατών και των προμηθευτών. Στη συνέχεια, εξηγείται ο τρόπος ενημέρωσης των εσόδων και των εξόδων στα λογιστικά βιβλία της οντότητας και ο τρόπος προβολής συγκεκριμένων πληροφοριών μέσω του πληροφοριακού συστήματος. Παράλληλα, γίνεται αναφορά σε πράξεις που είναι υποκείμενες ή απαλλασσόμενες του ΦΠΑ, σε θέματα εισαγωγών και εξαγωγών αγαθών, ενδοκοινοτικών συναλλαγών, αυτοπαραδόσεων και εκπτώσεων *pro rata*. Τέλος, περιγράφεται η διαδικασία υπολογισμού του φόρου προστιθέμενης αξίας που θα πρέπει να καταβάλει η οντότητα στη ΔΟΥ καθώς και η συμπλήρωση της περιοδικής δήλωσης απόδοσης του ΦΠΑ.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ονοματίζουν τις οντότητες που εντάσσονται στην κατηγορία των υπόχρεων για τήρηση απλογραφικών λογιστικών βιβλίων,
- Περιγράφουν τη διαδικασία που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο για την λογιστική παρακολούθηση των συναλλαγών των οντοτήτων, βάσει του απλογραφικού συστήματος,
- Δημιουργούν καρτέλες πελατών – προμηθευτών στο πληροφοριακό λογιστικό πρόγραμμα,
- Εκδίδουν παραστατικά πώλησης αγαθών ή υπηρεσιών μέσω του λογιστικού πληροφοριακού προγράμματος,
- Καταχωρούν παραστατικά εξόδων στο πληροφοριακό λογιστικό σύστημα,
- Υπολογίζουν τον περιοδικό Φόρο Προστιθέμενης αξίας που καλείται να καταβάλει η οντότητα στη ΔΟΥ,
- Συντάσσουν τα έντυπα της φορολογικής διοίκησης για την περιοδική και συγκεντρωτική απόδοση του ΦΠΑ,
- Δημιουργούν ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ενδοκοινοτικών συναλλαγών,
- Συντάσσουν τα έντυπα της φορολογικής διοίκησης που αφορούν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές (έντυπα Φ4 και Φ5),
- Συμπληρώνουν τις φόρμες των στατιστικών πληροφοριών που απαιτεί η φορολογική διοίκηση (Intrastat),
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να διαχειρίζονται θέματα που αφορούν την εφαρμογή του απλογραφικού λογιστικού συστήματος,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής της απλογραφικής μεθόδου στην πράξη με τη χρήση εξειδικευμένων πληροφοριακών προγραμμάτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Απλογραφικά λογιστικά Βιβλία / Πληροφοριακά λογιστικά προγράμματα / ΦΠΑ και Περιοδική Δήλωση / Ενδοκοινοτικές συναλλαγές / Prorata και Αυτοπαραδόσεις / Λογιστικό σύστημα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
2	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
3	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ
4	ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΡΤΕΛΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ
5	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΠΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
6	ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.B.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τη σημασία της μηχανογραφημένης λογιστικής και θέτουν τα κριτήρια για την επιλογή λογιστικού πακέτου. Μαθαίνουν τις βασικές αρχές και έννοιες της μηχανογραφημένης λογιστικής, εστιάζόμενοι/-ες στα απλογραφικά βιβλία οντοτήτων, όπως αυτά προβλέπονται από το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο και τα όρια τήρησής τους. Μαθαίνουν ότι τα απλογραφικά βιβλία αποτελούν ένα απλοποιημένο σύστημα λογιστικής που χρησιμοποιείται κυρίως από μικρές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες. Η καταχώριση των συναλλαγών στα απλογραφικά βιβλία είναι σχετικά απλή, καθώς, για παράδειγμα, αν μια επιχείρηση που ασχολείται με το εμπόριο αγοράσει εμπορεύματα, τότε καταχωρείται η εγγραφή στο βιβλίο εξόδων – αγορών. Συγκεκριμένα, στη στήλη «αγορά εμπορευμάτων με ΦΠΑ...%» η καθαρή αξία και στη στήλη «ΦΠΑ...%» η αξία του ΦΠΑ. Η χρήση παραδειγμάτων και ασκήσεων βοηθούν στην εξάσκηση των εκπαιδευομένων.

Εξετάζεται η σημασία της μηχανογραφημένης τήρησης βιβλίων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και για τους ελεύθερους επαγγελματίες, διακρίνοντας τη διαφορά μεταξύ απλογραφικών και διπλογραφικών βιβλίων. Η γνώση αυτή προσφέρει μια σταθερή βάση για την περαιτέρω εκπαίδευση στις ειδικές διαδικασίες μηχανογραφημένης λογιστικής απλογραφικού συστήματος. Η παρουσίαση διαφόρων λογιστικών πακέτων εμπλουτίζει την κριτική ικανότητα, ενώ είναι θεμιτό να περιηγηθούν στην εφαρμογή της ΑΑΔΕ, τη myDATA, όπου παρακολουθούνται οι συναλλαγές μιας

οντότητας και απεικονίζεται το φορολογικό αποτέλεσμα, μέσω του αναλυτικού και συνοπτικού βιβλίου και της ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Σημεία προσοχής περιλαμβάνουν την κατανόηση των χαρακτηριστικών των απλογραφικών βιβλίων και τη σημασία ακρίβειας στην καταγραφή δεδομένων στα βιβλία. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τη σημασία του λογιστή και ποια είναι η θέση του στην επιχείρηση, καθώς και τη συνέπεια στις εργασίες που αναλαμβάνει σε αυτή.

2.3.B.2 | ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν και προετοιμάζουν μια εταιρεία και εξασκούνται στη διαχείριση χρηστών και δικαιωμάτων πρόσβασης στην επιλεγμένη εφαρμογή. Η διαδικασία περιλαμβάνει τη δημιουργία της οντότητας, τη ρύθμιση του προγράμματος σύμφωνα με τις ανάγκες της εταιρείας και την οργάνωση των απαραίτητων πληροφοριών. Δημιουργούν μια νέα οντότητα και ιδρύουν μια εταιρεία από την αρχή, συμπληρώνοντας τα απαραίτητα στοιχεία, όπως την επωνυμία, το ΑΦΜ, την έδρα, τη ΔΟΥ, με τον θεμιτό αριθμό αρχείων και πραγματοποιούν την παραμετροποίηση από την αρχή. Διαφορετικά, επιλέγουν την κατάλληλη πρότυπη εταιρεία με απλογραφική μέθοδο και το ανάλογο λογιστικό σχέδιο που προτιμούν, π.χ. δευτεροβάθμιας ανάλυσης. Αν η εταιρεία είναι απαλλασσόμενη, για παράδειγμα δικηγορική ή συμβολαιογραφική, επιλέγουν την αντίστοιχη πρότυπη. Συγκεκριμένα, επιλέγουν την εισαγωγή της πρότυπης, αντιγράφοντάς τη ώστε να δημιουργηθεί η νέα επιθυμητή εταιρεία. Εφόσον υπάρχουν ειδικοί κωδικοί ΑΑΔΕ, ορίζουν το ΑΦΜ και κάνουν λήψη στοιχείων. Γνωρίζουν ότι βασικό στοιχείο είναι η ενημέρωση της διαχειριστικής περιόδου και η ημερομηνία έναρξης εργασιών, ενώ η διαδικασία ολοκληρώνεται με την αντιγραφή παραμέτρων. Αφού αποθηκευτούν και αντιγραφούν όλοι οι παράμετροι, μπορούν να δημιουργηθούν και τα αντίστοιχα βιβλία. Χειρίζονται και αποκτούν δεξιότητες στον τρόπο τήρησης και καταχώρισης παραστατικών στο βιβλίο εσόδων – εξόδων, στο πλαίσιο του φορολογικού νομοσχεδίου. Μια παρουσίαση εταιρείας demo ενισχύει τη μελέτη περίπτωσης λογιστικού περιβάλλοντος με τη χρήση λογιστικού πακέτου. Η κατανόηση της άνω διαδικασίας είναι κρίσιμη για την έναρξη εργασιών δημιουργίας μίας ή περισσότερων εταιρειών, καθώς οι εκπαιδευόμενοι/-ες καθίστανται ικανοί /-ές να ανταποκριθούν στα δεδομένα όχι μόνο μιας εταιρείας αλλά και στις ανάγκες ενός φοροτεχνικού λογιστηρίου.

2.3.B.3 | ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενεργοποιούν λογαριασμούς που χρειάζονται για τη λογιστική τήρηση της εταιρείας. Ορίζουν κωδικούς σε λογαριασμούς με την επιθυμητή μορφή και ξεχωρίζουν τους λογαριασμούς που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία των βιβλίων, π.χ. πωλήσεις με τις διάφορες κατηγορίες, τις αγορές και τα έξοδα με ΦΠΑ και χωρίς ΦΠΑ, ενδοκοινοτικές συναλλαγές κ.ά. Ορίζουν

τις απαραίτητες παραμέτρους ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία δημιουργίας των παραστατικών και των στηλών των βιβλίων. Οι παράμετροι μπορούν να αντιγραφούν και να συνδεθούν από την πρότυπη επιχείρηση του λογιστικού προγράμματος. Οπότε, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες της επιχείρησης, επιλέγουν τις εκροές και τις πωλήσεις, ή τις εισροές και τις αγορές, ή τις δαπάνες με τον αντίστοιχο συντελεστή ΦΠΑ που έχει καθορίσει το υπουργείο Οικονομικών και δημιουργούν νέες στήλες στα βιβλία εσόδων και εξόδων. Δημιουργούν και επεξεργάζονται επιχειρήσεις που αποδίδουν ΦΠΑ, π.χ. ένα ψιλικατζίδικο, και εταιρειών που δεν αποδίδουν, π.χ. ένα ιατρείο, μελετώντας το άρθρο 22.

Συγκεκριμένα, από τις παραμέτρους ή και από τους λογαριασμούς μπορούν να δημιουργήσουν συνδέσμους με την αντίστοιχη στήλη στο ανάλογο βιβλίο εσόδων ή εξόδων. Αν δεν υπάρχει μια στήλη δημιουργούν νέα, δίνοντας έναν κωδικό, την ονομασία του τίτλου της στήλης που επιθυμούν, τη σειρά εμφάνισης και το μήκος που θα καταλαμβάνει, το οποίο μήκος συνδυάζεται αναλογικά με τον τίτλο, και, τέλος, επιλέγουν την εμφάνιση στο επιθυμητό βιβλίο, των εσόδων ή των εξόδων. Ολοκληρώνουν τις διαδικασίες με την αποθήκευση των νέων δεδομένων. Τέλος, κατανοούν πώς κατηγοριοποιούνται τα παραστατικά στα αντίστοιχα βιβλία και πώς λειτουργούν διάφορες επιχειρήσεις.

2.3.B.4 | ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΡΤΕΛΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στην υποενότητα αυτή, αποκτούν δεξιότητες καταχώρισης παραστατικών στο πληροφοριακό σύστημα, με έμφαση στη σημασία της ορθής και ακριβούς καταγραφής των συναλλαγών. Εξασκούνται στην έκδοση και καταχώριση τιμολογίων, αποδείξεων και λοιπών παραστατικών που αφορούν τα έσοδα και τα έξοδα της επιχείρησης. Παράλληλα, αναπτύσσουν δεξιότητες καταχώρισης λογιστικών εγγραφών, δημιουργίας προτύπων για την αποφυγή επαναλαμβανόμενων καταχωρίσεων, καθώς και αναζήτησης, μεταβολής και διαγραφής κινήσεων μέσω κατάλληλων φίλτρων. Αρχικά, δηλώνουν εάν μια συναλλαγή αφορά έσοδο ή έξοδο, ώστε να ενημερώνεται το αντίστοιχο βιβλίο. Για παράδειγμα, κατά την καταχώριση των λιανικών πωλήσεων («Ζ»), επιλέγεται ο πελάτης λιανικής και, με τη χρήση των κατάλληλων κωδικών, ενημερώνεται αυτόματα η αντίστοιχη στήλη του βιβλίου. Επιπλέον, με την εισαγωγή νέων δεδομένων δημιουργούν πρότυπα εγγραφών, τα οποία ονοματίζουν και επαναχρησιμοποιούν σε μελλοντικές καταχωρίσεις. Αντίστοιχες διαδικασίες εφαρμόζονται και για τα έξοδα, με την καταχώριση του προμηθευτή, του παραστατικού και του είδους της αγοράς ή της δαπάνης.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη δημιουργία και διαχείριση των καρτελών πελατών και προμηθευτών στο λογισμικό σύστημα. Η ορθή τήρηση των καρτελών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική παρακολούθηση των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων της επιχείρησης, καθώς και για την αξιόπιστη καταγραφή των εμπορικών συναλλαγών. Στο πλαίσιο αυτό, εξοικειώνονται με την ει-

σαγωγή και την επεξεργασία των στοιχείων πελατών και προμηθευτών, αντιλαμβανόμενοι/-ες τη σημασία της σωστής τήρησης των σχετικών αρχείων για την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης. Μέσα από πρακτικά παραδείγματα, αποκτούν την ικανότητα να καταχωρίζουν τα βασικά στοιχεία κάθε συναλλασσόμενου, όπως την επωνυμία, τον ΑΦΜ, με δυνατότητα αυτόματης άντλησης στοιχείων μέσω των υπηρεσιών της ΑΑΔΕ, εφόσον υπάρχει σχετική διασύνδεση και εξουσιοδότηση, καθώς και την έδρα και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο.

2.3.B.5 | ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΠΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη διαδικασία δημιουργίας, υπολογισμού και περιοδικής απόδοσης του ΦΠΑ μέσω του πληροφοριακού συστήματος. Ξεχωρίζουν ποιες εταιρείες αποδίδουν ΦΠΑ και ποιες όχι και υπολογίζουν τις εκπτώσεις Prorata. Επισημαίνουν τη σημασία της ακριβούς υποβολής της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ κάθε τρίμηνο, σκεπτόμενοι/-ες τις ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις, ενώ περιγράφουν τη διαδικασία υπολογισμού του ΦΠΑ που καταβάλλεται από την οντότητα στη ΔΟΥ. Αποκτούν δεξιότητες αποστολής δηλώσεων ΦΠΑ μέσω Internet στο Taxisnet.

Εστιάζονται στη διαδικασία διαχείρισης των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, τη δημιουργία ανακεφαλαιωτικών πινάκων και τη συμπλήρωση – υποβολή των σχετικών στατιστικών δεδομένων και Intrastat μέσω του πληροφορικού συστήματος. Η υποβολή των εντύπων Φ4 και Φ5, που αφορούν τις ενδοκοινοτικές παραδόσεις και αποκτήσεις, είναι κρίσιμη για την αποφυγή φορολογικών κυρώσεων και τη διασφάλιση της επιχείρησης. Γνωρίζουν ότι προϋπόθεση για τη δήλωση Intrastat και του Ανακεφαλαιωτικού πίνακα είναι η δημιουργία και η επιλογή συναλλασσόμενου εξωτερικού, όπου δίνουν τον αριθμό VAT, τη χώρα συναλλαγής και, τέλος, κάνουν λήψη στοιχείων για να λάβουν αυτόματα την επωνυμία, κατά την καταχώριση της εγγραφής/άρθρου. Δηλώνουν αν είναι απόκτηση ή παράδοση για να ενημερωθεί η ανάλογη δήλωση στην εφαρμογή. Μπορούν κατά περίπτωση να δουν τον Ανακεφαλαιωτικό πίνακα ή τη δήλωση Intrastat, αφού ορίσουν την περίοδο, δηλαδή τον μήνα, και να ελέγξουν τα δοσμένα στοιχεία. Επιπλέον, αποκτούν δεξιότητες αποστολής των εντύπων των δηλώσεων μέσω Internet στο Taxisnet. Φυσικά, η εξάσκηση προσδίδει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις βασικές ικανότητες διαχείρισης της λογιστικής λειτουργίας μιας επιχείρησης ή ενός λογιστηρίου με αποτελεσματικότητα.

2.3.B.6 | ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Για να πραγματοποιηθούν οι εκτυπώσεις των βιβλίων, στη δημιουργία της εταιρείας ενεργοποιούνται οι παράμετροι εκτύπωσης βιβλίων με τις αντίστοιχες στήλες, ενώ έχουν συνδεθεί συγκεκριμένα παραστατικά με τα ανάλογα βιβλία, π.χ. τιμολόγιο πώλησης στο βιβλίο εσόδων κοκ. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες επιβλέπουν από τις προβολές

διάφορα στοιχεία που είναι για παρακολούθηση και εκτυπώνουν διάφορες αναφορές πέρα από το βιβλίο Εσόδων – Εξόδων. Για παράδειγμα, έχουν τη δυνατότητα εκτύπωσης των κινήσεων – εγγραφών (είτε προσωρινών είτε οριστικών, για τον έλεγχο και την οριστικοποίησή τους εφόσον πληρούν τα επιθυμητά κριτήρια), των αναλυτικών ή συγκεντρωτικών στηλών του βιβλίου εσόδων – εξόδων, των καρτελών με τα υπόλοιπα λογαριασμών των πελατών και των προμηθευτών και παρακολούθησης των κινήσεων, των ετήσιων ή περιοδικών καταστάσεων πωλήσεων, των εντύπων των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ, του έντυπου Ε3 Ετήσιας Δήλωσης Εισοδήματος, των δηλώσεων Intrastat και των Ανακεφαλαιωτικών Πινάκων.

Επιπλέον, μπορούν και εκτυπώνουν τις ετήσιες ή περιοδικές καταστάσεις, τα έντυπα φορολογικών δηλώσεων, τις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών-προμηθευτών και διάφορους πίνακες (π.χ. ΚΑΔ, συντελεστές ΦΠΑ κ.ά.).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους μέσα από πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης, συνδέοντας τη θεωρητική κατάρτιση με την εφαρμογή της στην επαγγελματική πράξη. Με τον τρόπο αυτόν, βελτιώνουν την επαγγελματική τους ετοιμότητα και ενισχύουν τη θέση τους στην αγορά εργασίας, αποκτώντας εφόδια που ενδυναμώνουν την εμπιστοσύνη των μελλοντικών εργοδοτών και διευρύνουν τις δυνατότητες απασχόλησής τους σε ποικίλες δομές του οικονομικού και λογιστικού τομέα. Παράλληλα, αποκτούν ολοκληρωμένη κατανόηση των λογιστικών διαδικασιών που αφορούν τα απλογραφικά βιβλία και τη χρήση μηχανογραφημένων λογιστικών εφαρμογών, προετοιμαζόμενοι/-ες για την αποτελεσματική διαχείριση, παρακολούθηση και υποστήριξη των οικονομικών λειτουργιών μιας επιχείρησης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καρτάλης, Ν. (2019). *Μηχανογραφημένη Λογιστική*. Σέρρες: Ερευνητικές Μελέτες και Επιστημονικές Εργασίες-ΑΜΚΕ.
2. Στεφάνου, Κ. Ι. (2019). *Εφαρμογές Λογιστικής & Εμπορικής Διαχείρισης με Η/Υ*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Συμπληρωματικές

1. Γκινόγλου, Δ., Πρωτόγερος, Ν. & Ταχυνάκης, Π. (2004). *Λογιστικά πληροφοριακά συστήματα. Μηχανογραφημένη λογιστική*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
2. Καραγιάννης, Ι. Δ., Καραγιάννη, Α. Δ. & Καραγιάννης, Δ. Ι. (2024). *Φ.Π.Α. Δηλώσεις στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Διοικητικής Λογιστικής» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εννοιών και τεχνικών που αφορούν την εσωτερική πληροφόρηση της οντότητας σε ό,τι αφορά την ανάλυση του κόστους λειτουργίας, τον προγραμματισμό δράσης και τον έλεγχο της υλοποίησης του προγραμματισμού. Ειδικότερα, αναλύεται η έννοια του κόστους και οι διακρίσεις του. Παρουσιάζεται ο τρόπος υπολογισμού των βασικών μεγεθών της λογιστικής κόστους όπως το κόστος παραχθέντων, το κόστος πωληθέντων και οι ροές αποθεμάτων. Στη συνέχεια, περιγράφονται οι μέθοδοι κοστολόγησης που υιοθετούνται από τις οντότητες στην τιμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών, με έμφαση στη σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των κοστολογικών μεθόδων και στη σημασία επιλογής της καταλληλότερης μεθόδου. Τέλος, παρουσιάζονται σημαντικά εργαλεία της διοικητικής λογιστικής που συμβάλλουν στη λήψη βραχυπρόθεσμων διοικητικών αποφάσεων, όπως είναι το νεκρό σημείο και οι προϋπολογισμοί.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Περιγράφουν την έννοια του κόστους και των διακρίσεών του,
- Ερμηνεύουν την έννοια του κόστους – οφέλους,
- Υπολογίζουν το νεκρό σημείο,
- Κατανοούν τα τρία βασικά στοιχεία του κόστους παραγωγής (πρώτες ύλες, άμεση εργασία και γενικά βιομηχανικά έξοδα) και τον τρόπο που αυτά αντιμετωπίζονται κοστολογικά,
- Υπολογίζουν το βιομηχανικό κόστος περιόδου, το κόστος παραχθέντων και το κόστος πωληθέντων και αποτιμούν τα αποθέματα πρώτων υλών, ημιτελών προϊόντων και ετοιμών προϊόντων της οντότητας,
- Εφαρμόζουν τη μέθοδο της Κατά Παραγγελίας Κοστολόγησης,
- Εφαρμόζουν τη μέθοδο της Κοστολόγησης Συνεχούς Παραγωγής,
- Εφαρμόζουν τη μέθοδο της κοστολόγησης κατά Δραστηριότητες,
- Εφαρμόζουν τη μέθοδο της Πρότυπης Κοστολόγησης,
- Συντάσσουν Προϋπολογισμούς,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να εφαρμόζουν τις μεθόδους κοστολόγησης για τον προσδιορισμό του κόστους μιας οντότητας,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των εργαλείων και τεχνικών της διοικητικής λογιστικής στην πράξη.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Κόστος και Διακρίσεις του / Νεκρό Σημείο / Κοστολόγηση παραγωγής / Προϋπολογισμοί / Διοικητικές αποφάσεις.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (1), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΤΟΥ
2	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΟΣΤΟΥΣ
3	ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΝΕΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
5	ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ
6	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΤΟΥ

Η πρώτη υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις θεμελιώδεις έννοιες της διοικητικής λογιστικής, που εξυπηρετεί τις ανάγκες του εσωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης, και στη διαφοροποίησή της από τη γενική. Επικεντρώνεται στην κατανόηση του κόστους, με στόχο την αντίληψη της σημασίας του ως εργαλείο για την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και τη βελτίωση της αποδοτικότητας της οντότητας. Μελετούν τις διάφορες κατηγορίες κόστους, όπως το σταθερό, το μεταβλητό (με διαγραμματική απεικόνιση), το άμεσο και το έμμεσο κόστος, και πώς αυτές οι διακρίσεις διαμορφώνουν την κοστολόγηση και τη λήψη αποφάσεων. Διαχωρίζουν τα διάφορα κόστη, ενώ κατανοούν τη διαφοροποίησή τους από τα έξοδα. Συγκεκριμένα, μαθαίνουν να ορίζουν την έννοια του κόστους, κατανοώντας ότι αφορά την επένδυση της αγοραστικής δύναμης για την αγορά υλικών ή άυλων αγαθών και τη χρήση τους στην πραγματοποίηση εσόδων και ότι μετατρέπεται σε έξοδο αφού πωληθεί το αγαθό. Επιπλέον, μαθαίνουν να διακρίνουν το κόστος κατά είδος, π.χ. κόστος υλικών, εργατικών, αποσβέσεων, με κριτήριο τη φύση των στοιχείων που αναλώθηκαν, σε κόστος κατά προορισμό (ανάλογα με τις περιοχές δραστηριότητας), σε κόστος πραγματικό και προϋπολογιστικό, σε πρότυπο (ανάλογα με τον χρόνο προσδιορισμού), σε κανονικό, διαφορικό (ανάλογα με τον βαθμό απασχόλησης), σε οριακό και σε κόστος ευκαιρίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τον εντοπισμό των βασικών στοιχείων του κόστους σε μια παραγωγική διαδικασία και αναλύουν τη σημασία

τους στη συνολική οικονομική λειτουργία της επιχείρησης. Η κατανόηση της έννοιας του κόστους είναι κρίσιμη για την ορθή κοστολόγηση των προϊόντων και τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας της επιχείρησης.

2.3.Γ.2 | ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΟΣΤΟΥΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν ήδη εξοικειωθεί, από προηγούμενη ενότητα, με τις έννοιες της Άμεσης Εργασίας, των Άμεσων Υλικών και των Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων (ΓΒΕ), γεγονός που τους/τις καθιστά ικανούς/-ές να υπολογίζουν με ευχέρεια το κόστος παραγωγής και το κόστος παραχθέντων προϊόντων. Στην παρούσα υποενότητα, εστιάζουν την προσοχή τους στον υπολογισμό των βασικών μεγεθών της λογιστικής κόστους, όπως είναι το κόστος παραγωγής, το κόστος παραχθέντων, το κόστος πωληθέντων και οι ροές των αποθεμάτων. Η ανάλυση των μεγεθών αυτών είναι απαραίτητη για την ορθή κοστολόγηση των προϊόντων και την αποτελεσματική διαχείριση των αποθεμάτων της επιχείρησης. Παράλληλα, η διάκριση του κόστους με βάση το είδος και το αντικείμενό του ενισχύει την ικανότητά τους να υπολογίζουν τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα και να αποτιμούν τα αποθέματα πρώτων υλών, ημιτελών και ετοιμών προϊόντων στο τέλος κάθε περιόδου.

Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασική προϋπόθεση για την κατανόηση των οικονομικών ροών της επιχείρησης και για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν την κερδοφορία και την αποδοτικότητα της. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν την επίδραση των επιμέρους στοιχείων κόστους στη συνολική οικονομική απόδοση και αντλούν τις απαραίτητες πληροφορίες από το βιβλίο απογραφών, το βιβλίο ισολογισμού και το γενικό καθολικό, προκειμένου να τις αξιοποιούν στους αντίστοιχους τύπους υπολογισμού. Ενδεικτικά, υπολογίζουν το Κόστος Παραγωγής ως το άθροισμα των άμεσων υλικών που αναλώθηκαν (Αρχικό Απόθεμα Πρώτων Υλών + Αγορές Πρώτων Υλών – Τελικό Απόθεμα Πρώτων Υλών), της Άμεσης Εργασίας και των Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων, καθώς και το Κόστος Παραχθέντων Ετοιμών Προϊόντων, προσθέτοντας στο Κόστος Παραγωγής τα ημιτελή προϊόντα αρχικής απογραφής και αφαιρώντας τα ημιτελή προϊόντα τελικής απογραφής. Μέσα από τους υπολογισμούς αυτούς αποκτούν την ικανότητα να αξιολογούν την πορεία της επιχείρησης, να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα της κοστολόγησης και να υποστηρίζουν τεκμηριωμένες διοικητικές αποφάσεις.

2.3.Γ.3 | ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε αυτή την υποενότητα, αναπτύσσουν δεξιότητες στη χρήση των βασικών μεθόδων κοστολόγησης που αξιοποιούνται για την τιμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών. Εξετάζουν τη μέθοδο κοστολόγησης κατά παραγγελία, τη μέθοδο συνεχούς παραγωγής (κατά διεργασία), την κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων (Activity-Based Costing-ABC) και την πρότυπη κοστολόγηση. Η σύγκριση των μεθόδων αυτών τους επιτρέπει να κατανοήσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα

πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς καθεμιάς, ώστε να επιλέγουν την καταλληλότερη ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης.

Ειδικότερα, στην κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων (ABC) εξοικειώνονται με την κατανομή του κόστους στις επιμέρους δραστηριότητες και, στη συνέχεια, στα προϊόντα ή στις υπηρεσίες που αυτές υποστηρίζουν. Στην πρότυπη κοστολόγηση μαθαίνουν να αξιολογούν την απόδοση της επιχείρησης, να εντοπίζουν αποκλίσεις από τα πρότυπα κόστη και να αξιοποιούν τις πληροφορίες αυτές για τον έλεγχο και τη βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας. Παράλληλα, μελετούν την κοστολόγηση κατά παραγγελία, η οποία εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που παράγουν εξατομικευμένα προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες κατόπιν παραγγελίας, όπου το κόστος υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε παραγγελία. Επιπλέον, εξετάζουν τη μέθοδο κοστολόγησης συνεχούς παραγωγής, η οποία εφαρμόζεται κυρίως σε βιομηχανικές επιχειρήσεις μαζικής παραγωγής, όπως στις βιομηχανίες τροφίμων, χημικών προϊόντων, ηλεκτρικών συσκευών και συναρμολόγησης εξαρτημάτων. Σε κάθε περίπτωση, αξιοποιούν τα κατάλληλα έντυπα και τα διαθέσιμα λογιστικά δεδομένα για τον υπολογισμό του κόστους.

Συνεπώς, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο οι διαφορετικές μέθοδοι κοστολόγησης επηρεάζουν τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης και συμβάλλουν στη λήψη τεκμηριωμένων διοικητικών αποφάσεων. Η ορθή επιλογή της κατάλληλης μεθόδου κοστολόγησης αποτελεί βασικό παράγοντα για την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, τη βελτίωση της αποδοτικότητας και την επίτευξη των οικονομικών στόχων της επιχείρησης.

2.3.Γ.4 | ΑΝΑΛΥΣΗ ΝΕΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν την έννοια και τη σημασία του νεκρού σημείου, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού του. Κατανομάζουν τις συνιστώσες του, διακρίνουν τα έσοδα και τις δαπάνες μιας επιχείρησης σε σταθερές και μεταβλητές. Επιπλέον, αναπαριστούν διαγραμματικά το Νεκρό Σημείο και το υπολογίζουν με διάφορες μεθόδους. Το νεκρό σημείο αναφέρεται στο σημείο όπου τα συνολικά έσοδα μιας επιχείρησης ισούνται με τα συνολικά κόστη, δηλαδή το σημείο όπου η επιχείρηση δεν έχει ούτε κέρδος ούτε ζημία. Τα έσοδα από τις πωλήσεις υπολογίζονται ως το γινόμενο των μονάδων του αγαθού που πρόκειται να πωληθεί με την τιμή πώλησης ανά μονάδα, συνεπώς, Έσοδα=Τιμή Χ Ποσότητα. Το σύνολο των μεταβλητών εξόδων υπολογίζονται πολλαπλασιάζοντας τις μονάδες που παράγονται με το μεταβλητό κόστος ανά μονάδα. Άρα, Μεταβλητό Κόστος = Μονάδες Παραγωγής Χ Ποσότητα. Το Σταθερό Κόστος δεν επηρεάζεται από την ποσότητα παραγωγής στη βραχυχρόνια περίοδο, έτσι, λοιπόν, Συνολικό Κόστος = Σταθερό + Μεταβλητό κόστος. Προσδιορίζεται λοιπόν το Νεκρό Σημείο εκεί όπου Έσοδα=Εξόδα. Η κατανόηση του νεκρού σημείου είναι ουσιώδης για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και τις πωλήσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στον υπολογισμό του νεκρού σημείου με παραδείγματα και κατανοούν πώς αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας διαφόρων επιχειρηματικών αποφάσεων και για τη διαχείριση του οικονομικού κινδύνου. Τέλος, αντιλαμβάνονται ότι αποτελεί ένα εργαλείο που μπορεί να αξιοποιηθεί βραχυπρόθεσμα σε μια επιχείρηση για να βρει τρόπους μεγιστοποίησης των κερδών της.

2.3.Γ.5 | ΣΥΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Η υποενότητα αυτή επικεντρώνεται στη διαδικασία σύνταξης και διαχείρισης προϋπολογισμών, η οποία αποτελεί ένα από τα κύρια εργαλεία της διοικητικής λογιστικής για τον προγραμματισμό και τον έλεγχο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι ο προϋπολογισμός είναι ένα πρόγραμμα δράσεως που αφορά συγκεκριμένη χρονική περίοδο, συνήθως ένα έτος. Εκφράζεται με ενέργειες και αριθμούς που πρόκειται να γίνουν μελλοντικά, με στόχο την πραγματοποίηση ενός σχεδίου. Μαθαίνουν λοιπόν πώς να καταρτίζουν προϋπολογισμούς που καλύπτουν τις διαφορετικές λειτουργίες της επιχείρησης, όπως την παραγωγή, τις πωλήσεις και τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Εξετάζουν τη σημασία της προϋπολογιστικής διαδικασίας για την παρακολούθηση των οικονομικών στόχων και την εξασφάλιση της οικονομικής υγείας της επιχείρησης. Οι δεξιότητες αυτές είναι ζωτικής σημασίας για την ικανότητα των μελλοντικών στελεχών να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται τους πόρους της επιχείρησης αποτελεσματικά. Διατυπώνουν, λοιπόν, τα διαφορετικά είδη προϋπολογισμών και μαθαίνουν να προϋπολογίζουν τα κόστη της επιχείρησης ανάλογα με το ύψος της παραγωγής. Προϋπολογίζουν τα έσοδα και ελέγχουν καλύτερα τις διαδικασίες της επιχείρησης με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων της, εργαζόμενοι/-ες σε ομάδες όπου συζητούν και βγάζουν συμπεράσματα για την πορεία και την εξέλιξή της. Συμπληρώνουν και μελετούν προϋπολογισμούς, κατανοώντας ότι αποτελούν σπουδαίο όργανο ελέγχου της επιχείρησης. Αξιοποιούνται στην αύξηση της αποδοτικότητας της επιχείρησης μέσω διαφόρων τεχνικών, όπως με τη σύνταξη απολογιστικών καταστάσεων, τη σύγκριση προβλέψεων, τον καθορισμό αποκλίσεων και την ανάλυση αποκλίσεων. Η αποτελεσματικότητα του προϋπολογιστικού ελέγχου αυξάνεται όταν συνδυάζεται με σύστημα πρότυπου κόστους. Τέλος, αντιλαμβάνονται ότι είναι σημαντική η πλήρης μελέτη του προϋπολογισμού για την αποτελεσματικότερη διοίκηση της επιχείρησης.

2.3.Γ.6 | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στη χρήση εργαλείων διοικητικής λογιστικής που υποστηρίζουν τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων, καθώς επιτρέπουν στη διοίκηση να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις που ενισχύουν την αποδοτικότητα και την κερδοφορία της επιχείρησης. Ένα από τα κύρια εργαλεία που μελετούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι η ανάλυση κόστους – οφέλους, η οποία βο-

ηθά στον προσδιορισμό του οικονομικού αντίκτυπου μιας απόφασης, αξιολογώντας τα αναμενόμενα οφέλη σε σχέση με τα αναμενόμενα κόστη. Μαθαίνουν να χρησιμοποιούν την ανάλυση κόστους – οφέλους στην αξιολόγηση επενδυτικών αποφάσεων, νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών ή στην αλλαγή λειτουργιών της επιχείρησης. Η τεχνική αυτή επιτρέπει την εκτίμηση των πιθανών οικονομικών αποτελεσμάτων, παρέχοντας τη δυνατότητα επιλογής των πιο αποδοτικών στρατηγικών. Κατανοούν πώς η διαχείριση του κόστους μπορεί να βελτιώσει τη συνολική απόδοση της επιχείρησης, μέσω της μείωσης του κόστους και της βελτιστοποίησης της χρήσης των πόρων.

Η ανάλυση των αποκλίσεων συγκρίνει τα πραγματικά αποτελέσματα με τα προϋπολογισμένα και βοηθά στη λήψη διορθωτικών μέτρων. Αυτή η τεχνική εντοπίζει τυχόν προβλήματα, διατηρώντας σταθερή την πορεία της επιχείρησης. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται πώς η ανάλυση των οικονομικών δεδομένων βοηθά στη λήψη αποφάσεων που μειώνουν τους οικονομικούς κινδύνους και ενισχύουν τη βιωσιμότητα της επιχείρησης μακροπρόθεσμα. Αναγνωρίζουν τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις μιας απόφασης και διαμορφώνουν στρατηγικές μείωσης έκθεσης σε κινδύνους. Τέλος, κατανοούν ότι η διοικητική λογιστική αποτελεί ένα πλαίσιο λήψης αποφάσεων που υποστηρίζει τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και τη βιώσιμη στρατηγική διαχείριση μιας επιχείρησης. Με αυτά τα εργαλεία, λαμβάνουν αποφάσεις που διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωση και την επιτυχία της επιχείρησης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βενιέρης, Γ. & Κοέν, Σ. (2007). *Διοικητική Λογιστική*. Αθήνα: Εκδόσεις Ρ. Ι. Publications (Pella Ioannidou).
2. Φίλιος, Β. Φ. (2012). *Διοικητική Λογιστική*. Αθήνα: Εκδόσεις Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Συμπληρωματικές

1. Καραγιώργος, Α., Δρογαλάς, Γ. & Παζάρσκης, Μ. (2019). *Διοικητική Λογιστική. Κοστολόγηση και αποφάσεις*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Νάματα.
2. Καρτάλης, Ν. (2017). *Διοικητική Λογιστική για λήψη αποφάσεων*. Σέρρες: Εκδόσεις Αγία Σοφία.

2.3.Δ • ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων» αφορά τη διδασκαλία των τεχνικών ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που είναι

απαραίτητες για την αξιολόγηση της ρευστότητας, της δραστηριότητας, της αποδοτικότητας, της χρηματοοικονομικής μόχλευσης, της βιωσιμότητας και των επενδύσεων μιας οντότητας. Στη συνέχεια, αναλύεται ο τρόπος χρήσης της αξιολόγησης αυτής στη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Πιο συγκεκριμένα, περιγράφονται τα είδη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που μία οντότητα είναι υποχρεωμένη να δημοσιεύει για την πληροφόρηση διαφόρων ατόμων και ομάδων ενδιαφέροντος. Ερμηνεύεται η έννοια του όρου αριθμοδείκτη και η σπουδαιότητα της χρησιμοποίησής του στην αξιολόγηση των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας. Περιγράφονται οι κύριες κατηγορίες αριθμοδεικτών και ο τρόπος αξιοποίησής τους στη δημιουργία αξιόπιστης πληροφόρησης για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση της οντότητας και για τις μελλοντικές της προοπτικές. Τέλος, αναλύεται ο τρόπος σύγκρισης της αποδοτικότητας μιας οντότητας σε σχέση με τη συνολική οικονομία, τον κλάδο που δραστηριοποιείται και τους σημαντικότερους ανταγωνιστές της.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν την έννοια του αριθμοδείκτη,
- Περιγράφουν τις κατηγορίες των αριθμοδεικτών,
- Ονομάζουν τα είδη των αριθμοδεικτών που εντάσσονται σε κάθε κατηγορία αριθμοδείκτη,
- Αναλύουν τους κανόνες κατάρτισης των αριθμοδεικτών,
- Απαριθμούν τους περιορισμούς της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας με τη χρήση των αριθμοδεικτών,
- Υπολογίζουν τους αριθμοδείκτες ρευστότητας, δραστηριότητας, αποδοτικότητας, χρηματοοικονομικής μόχλευσης, βιωσιμότητας και επενδύσεων για μια οντότητα,
- Χρησιμοποιούν τους αριθμοδείκτες προκειμένου να εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με την οικονομική θέση της οντότητας,
- Συγκρίνουν τα αποτελέσματα των αριθμοδεικτών για μια οντότητα με τα αντίστοιχα του κλάδου της οικονομίας στον οποίο εντάσσεται,
- Διατυπώνουν συμπεράσματα από τη σύγκριση των τιμών των αριθμοδεικτών μεταξύ της οντότητας και των άμεσων ανταγωνιστών της,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να αναλύουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση μιας οντότητας με τη χρήση των αριθμοδεικτών,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των αριθμοδεικτών στην ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αριθμοδείκτες / Ρευστότητα / Δραστηριότητα / Αποδοτικότητα / Χρηματοοικονομική μόχλευση / Βιωσιμότητα / Σύγκριση με κλάδο.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Θεωρία (2), Εργαστήριο (1), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
2	ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
3	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
4	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ
5	ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
6	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής ανάλυσης και τον ρόλο της στη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Αναλύεται η φύση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί, όπως είναι ο Ισολογισμός, η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης και η Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στην κατανόηση της σημασίας αυτών των καταστάσεων, τόσο για τους διαχειριστές των επιχειρήσεων όσο και για τους εξωτερικούς χρήστες, όπως επενδυτές, τράπεζες, και άλλους ενδιαφερόμενους.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση αποτελεί το βασικό εργαλείο για την εκτίμηση της οικονομικής θέσης και της απόδοσης μιας οντότητας, καθώς αξιολογείται η βιωσιμότητα και η αποδοτικότητα μιας επιχείρησης. Μέσω αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες στη χρήση της λογιστικής πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων, όπως είναι οι επενδυτικές επιλογές και η αξιολόγηση του κινδύνου.

Επιπλέον, η υποενότητα αυτή παρέχει τη θεωρητική βάση για την κατανόηση των εννοιών της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα βασικά λογιστικά πρότυπα, όπως τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ), αναλύονται για να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τη σημασία της τήρησής τους, ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Η διαφάνεια και η συγκρισιμότητα των καταστάσεων διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που παρέχονται είναι αξιόπιστες και κατανοητές για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μιας επιχείρησης. Μέσω

της ανάλυσης, μπορούν να εντοπιστούν οι αδυναμίες και τα ισχυρά σημεία της επιχείρησης, τα οποία μπορούν να βοηθήσουν στη διαμόρφωση στρατηγικών για την αύξηση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας.

2.3.Δ.2 | ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στα εργαλεία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης. Μελετούν τις βασικές μεθόδους ανάλυσης, οι οποίες επιτρέπουν την ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων με ακρίβεια, ώστε να καταλήγουν σε ασφαλή συμπεράσματα για την απόδοση της επιχείρησης.

Η οριζόντια ανάλυση χρησιμοποιείται για τη σύγκριση οικονομικών στοιχείων από διαφορετικές χρονικές περιόδους, επιτρέποντας στους αναλυτές τον εντοπισμό των τάσεων και των μεταβολών στη δραστηριότητα της επιχείρησης, καθώς και την κατανόηση για το πώς η οικονομική θέση μιας επιχείρησης εξελίσσεται χρονικά. Η κάθετη ανάλυση, από την άλλη πλευρά, αφορά την ανάλυση κοινών μεγεθών, όπου κάθε στοιχείο μιας κατάστασης εκφράζεται ως ποσοστό ενός συνόλου. Αυτή η μέθοδος βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην πληρέστερη κατανόηση της δομής του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, επιτρέποντας τις συγκρίσεις μεταξύ διαφορετικών επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου.

Η ανάλυση τάσεων επιτρέπει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες την πρόβλεψη μελλοντικών εξελίξεων με βάση τα ιστορικά δεδομένα. Οι τάσεις στις πωλήσεις, τα κέρδη και τα έξοδα μπορούν να δώσουν μια εικόνα για την αναμενόμενη πορεία της επιχείρησης. Τα εργαλεία αυτά παρέχουν στους αναλυτές την απαραίτητη πληροφορία για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Εξασκούνται σε τεχνικές πρόβλεψης για την εκτίμηση μελλοντικών οικονομικών αποτελεσμάτων βάσει σεναρίων, καθώς η δυνατότητα πρόβλεψης των αποτελεσμάτων μιας επιχείρησης επιτρέπει την καλύτερη διαχείριση των πόρων και την αποφυγή δυνητικών κινδύνων.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις βασικές αρχές της σύγκρισης δεδομένων, τόσο στο πλαίσιο μιας επιχείρησης όσο και σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου.

2.3.Δ.3 | ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τους αριθμοδείκτες ρευστότητας και δραστηριότητας, εργαλεία κρίσιμα για την εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας δείχνουν την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ενώ οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας αξιολογούν πόσο αποδοτικά χρησιμοποιεί η επιχείρηση τα περιουσιακά της στοιχεία για την παραγωγή εσόδων.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να υπολογίζουν και να ερμηνεύουν τους αριθμοδείκτες ρευστότητας. Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας μετρά την ανα-

λογία των τρεχόντων περιουσιακών στοιχείων προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, παρέχοντας μια γενική εικόνα της χρηματοοικονομικής ευρωστίας της επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της επιχείρησης να καλύψει τις υποχρεώσεις της χωρίς να βασίζεται στα αποθέματα, ενώ ο αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας εξετάζει την ικανότητά της να καλύψει τις υποχρεώσεις της με τα πιο ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία, όπως τα μετρητά.

Εξοικειώνονται, στη συνέχεια, με τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας, που αξιολογούν την αποδοτικότητα στη χρήση των περιουσιακών στοιχείων. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεων απαιτήσεων μετρά τον χρόνο που απαιτείται για την είσπραξη των χρημάτων από τους πελάτες, ενώ ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων υποδεικνύει πόσο γρήγορα τα αποθέματα μετατρέπονται σε πωλήσεις. Κατανοούν ότι γρήγορη κυκλοφορία αποθεμάτων και άμεση είσπραξη απαιτήσεων συμβάλλουν θετικά στη ρευστότητα. Επιπλέον, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού μετρά την αποδοτικότητα της επιχείρησης στη χρήση των συνολικών περιουσιακών της στοιχείων για την παραγωγή εσόδων.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν μεγέθη με τα αντίστοιχα άλλων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου. Αυτή η ανάλυση επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική θέση της επιχείρησης και την αποδοτικότητά της, και τη βοηθάει να πάρει αποφάσεις που ενισχύουν τη λειτουργική και χρηματοοικονομική της απόδοση.

2.3.Δ.4 | ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε αυτή την υποενότητα, μελετούν τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας και χρηματοοικονομικής μόχλευσης, που είναι θεμελιώδη εργαλεία για την αξιολόγηση της κερδοφορίας και της χρηματοοικονομικής δομής μιας επιχείρησης. Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας, όπως ο αριθμοδείκτης μεικτού και καθαρού κέρδους, προσφέρουν πληροφορίες για την ικανότητα της επιχείρησης να μετατρέπει τις πωλήσεις σε κέρδη. Συγκεκριμένα, ο αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους δείχνει τι ποσοστό των εσόδων απομένει μετά την αφαίρεση των άμεσων εξόδων πωλήσεων, ενώ ο αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους αποκαλύπτει το κέρδος που απομένει αφού αφαιρεθούν όλα τα έξοδα. Αυτοί οι δείκτες είναι απαραίτητοι για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας της επιχείρησης και της ικανότητάς της να διατηρεί την κερδοφορία της.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων και τον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού. Ο πρώτος δείχνει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων στην παραγωγή κερδών, ενώ ο δεύτερος μετρά την αποδοτικότητα της συνολικής επένδυσης της επιχείρησης. Αυτοί οι δείκτες είναι κρίσιμοι για τους επενδυτές και τους διαχειριστές, καθώς καταδεικνύουν πόσο καλά χρησιμοποιούνται οι πόροι της επιχείρησης για τη δημιουργία αξίας.

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στην ανάλυση των αριθμοδεικτών χρηματοοικονομικής μόχλευσης, όπως είναι ο αριθμοδείκτης ξένα προς ίδια κεφάλαια.

λαιο και ο αριθμοδείκτης κάλυψης τόκων. Αυτοί οι δείκτες δείχνουν πόσο εξαρτάται η επιχείρηση από τον δανεισμό και την ικανότητά της να καλύψει τα έξοδα τόκων με τα κέρδη της. Με την κατανόηση αυτών των δεικτών αξιολογούν το επίπεδο κινδύνου που αντιμετωπίζει η επιχείρηση λόγω της μόχλευσης.

Τέλος, η σύγκριση αυτών των αριθμοδεικτών με εκείνους άλλων επιχειρήσεων ή του κλάδου βοηθά στη διαμόρφωση μιας σαφούς εικόνας της θέσης της επιχείρησης.

2.3.Δ.5 | ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Η υποεπένδυση αυτή επικεντρώνεται στη σημασία της σύγκρισης των αριθμοδεικτών μιας επιχείρησης με εκείνους άλλων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου ή των άμεσων ανταγωνιστών της. Η διαδικασία είναι καίρια για την κατανόηση της θέσης της επιχείρησης στην αγορά, καθώς και για τη διαμόρφωση στρατηγικών βελτίωσης της απόδοσής της. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν αριθμοδείκτες με εκείνους άλλων επιχειρήσεων του κλάδου, προκειμένου να εντοπίσουν διαφορές στη διαχείριση και τις στρατηγικές τους. Αυτές οι διαφορές μπορεί να αποκαλύψουν προκλήσεις ή ευκαιρίες για τη βελτίωση της επιχείρησης.

Επιπλέον, εξετάζουν τη χρήση δεικτών κλάδου, οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες για τις μέσες τιμές των αριθμοδεικτών στον κλάδο δραστηριότητας. Μαθαίνουν πώς να ερμηνεύουν τις αποκλίσεις από τα πρότυπα του κλάδου, ώστε να κατανοήσουν αν η επιχείρηση είναι ανταγωνιστική ή αν χρειάζεται να ενισχύσει συγκεκριμένες λειτουργίες της. Αυτή η ανάλυση βοηθά στη διάγνωση τομέων που απαιτούν βελτίωση και στην ανάδειξη στρατηγικών που μπορούν να αυξήσουν την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

Η σύγκριση αριθμοδεικτών μπορεί επίσης να αποκαλύψει προβλήματα στη στρατηγική της επιχείρησης ή να εντοπίσει ευκαιρίες για ανάπτυξη. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται πώς οι στρατηγικές των ανταγωνιστών επηρεάζουν τους αριθμοδείκτες τους και πώς μπορούν να προσαρμόσουν τις στρατηγικές τους για να επιτύχουν καλύτερα αποτελέσματα.

Τέλος, εξετάζεται η σύγκριση των αριθμοδεικτών μιας επιχείρησης με τις ιστορικές της τιμές, ώστε να αξιολογηθεί η πρόοδος ή η υποχώρησή της. Μέσα από αυτές τις μεθόδους, αναπτύσσουν δεξιότητες που τους επιτρέπουν να αξιολογούν την απόδοση της επιχείρησης, ώστε να βελτιωθεί η στρατηγική της.

2.3.Δ.6 | ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στην υποεπένδυση αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τους περιορισμούς που συνδέονται με τη χρήση των αριθμοδεικτών και άλλων μεθόδων ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης. Αν και οι αριθμοδείκτες παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για την οικονομική θέση και την απόδοση μιας επιχείρησης,

υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την ακρίβεια και την αξιοπιστία τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι ένας από τους βασικούς περιορισμούς της ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι η εξάρτηση από τη λογιστική βάση των στοιχείων που χρησιμοποιούνται. Διάφορες λογιστικές πολιτικές και μέθοδοι αποτίμησης μπορούν να επηρεάσουν τα αποτελέσματα των αριθμοδεικτών, οδηγώντας σε παραπλανητικά συμπεράσματα. Για παράδειγμα, η χρήση διαφορετικών μεθόδων αποτίμησης αποθεμάτων (FIFO, LIFO) μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τους δείκτες αποδοτικότητας και τα κέρδη της επιχείρησης.

Επιπλέον, μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τις επιπτώσεις των οικονομικών συνθηκών στους αριθμοδείκτες μιας επιχείρησης. Ορισμένοι δείκτες μπορεί να είναι δυσανάλογα επηρεασμένοι από εξωτερικούς παράγοντες, όπως είναι η γενικότερη οικονομική κατάσταση ή οι αλλαγές στην αγορά, και να μην αντανακλούν πλήρως την πραγματική απόδοση της επιχείρησης.

Μια άλλη πτυχή των περιορισμών αφορά τη χρήση συγκριτικών στοιχείων. Αν και η σύγκριση αριθμοδεικτών μεταξύ διαφορετικών επιχειρήσεων μπορεί να προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες, η ακριβής σύγκριση μπορεί να είναι δύσκολη λόγω διαφορών στη φύση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων, στο μέγεθος και στην αγοραστική τους δύναμη.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αισθάνονται ικανοί/-ές να αναλύουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση μιας οντότητας με τη χρήση αριθμοδεικτών, να αναλύουν οικονομικά φαινόμενα και να απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των αριθμοδεικτών στην ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αποστόλου, Α. (2015). *Ανάλυση Λογιστικών – Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.
2. Γκίκας, Δ. Χ. (2002). *Η ανάλυση και οι χρήσεις των λογιστικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Συμπληρωματικές

1. Νιάρχος, Ν. (2002). *Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Γεωργόπουλος, Α. (2019). *Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ)» αφορά τη διδασκαλία των λογιστικών προτύπων που έχουν εισαχθεί στην ελληνική νομοθεσία σε συνέχεια της ευρωπαϊκής οδηγίας για την ενίσχυση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των λογιστικών καταστάσεων των οντοτήτων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. Ειδικότερα, αναλύονται οι βασικές αρχές και το πεδίο εφαρμογής των ΔΛΠ στην Ελλάδα. Παρουσιάζονται τα κυριότερα ΔΛΠ και συγκρίνονται με τα αντίστοιχα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Ερμηνεύονται μέσω πρακτικών παραδειγμάτων οι κανόνες απεικόνισης και αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας, καθώς και ο τρόπος σύνταξης και παρουσίασης των λογιστικών της καταστάσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ερμηνεία του τρόπου εφαρμογής των βασικών διεθνών λογιστικών προτύπων στους λογαριασμούς αποθεμάτων και παγίων, στον φόρο εισοδήματος, στις μισθώσεις, στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και στην απομείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν την έννοια των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων,
- Περιγράφουν τις βασικές αρχές των ΔΛΠ,
- Απαριθμούν τις διαφορές μεταξύ των ΕΛΠ και των ΔΛΠ,
- Περιγράφουν το πεδίο εφαρμογής των ΔΛΠ στην Ελλάδα,
- Εφαρμόζουν στην πράξη λογιστικούς χειρισμούς για μια σειρά από βασικά θέματα που αφορούν τα ΔΛΠ,
- Συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μιας οντότητας σύμφωνα με τις βασικές αρχές των ΔΛΠ,
- Συνδυάζουν τις αρχές των ΔΛΠ κατά την κατάρτιση του ισολογισμού μιας οντότητας,
- Αποτιμούν με βάση τις αρχές των ΔΛΠ τα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να εφαρμόζουν τα ΔΛΠ στους λογιστικούς χειρισμούς μιας οντότητας,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στους λογιστικούς χειρισμούς των εισηγμένων στο χρηματιστήριο οντοτήτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) / Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) / Διαφάνεια / Συγκρισιμότητα / Χρηματοοικονομικές καταστάσεις / Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενότητων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (ΔΛΠ)
2	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
3	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
4	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
5	ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ
6	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.E.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (ΔΛΠ)

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα βασικά στοιχεία των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και την ενσωμάτωσή τους στην ελληνική νομοθεσία. Μαθαίνουν την ιστορική αναδρομή και τις αιτίες που οδήγησαν στην υιοθέτηση των ΔΛΠ στην Ελλάδα, ιδιαίτερα μετά την εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας για την ενίσχυση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο οντοτήτων. Μαθαίνουν τον ορισμό των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και τη διαφορά τους από τα παραδοσιακά Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Αναλύουν τις βασικές αρχές που διέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, όπως την αξιοπιστία, τη σχετικότητα, τη συγκρισιμότητα και τη διαφάνεια. Επιπλέον, εξετάζουν το πεδίο εφαρμογής των ΔΛΠ στην Ελλάδα, αναδεικνύοντας τα χαρακτηριστικά των οντοτήτων που υποχρεούνται να τα εφαρμόζουν. Η υποενότητα αυτή καλύπτει επίσης τις διαδικασίες μετάβασης από τα ΕΛΠ στα ΔΛΠ, περιλαμβάνοντας τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις επιχειρήσεις κατά την εφαρμογή των νέων προτύπων.

Μέσω παραδειγμάτων και πρακτικών ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τον τρόπο που τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα επηρεάζουν την παρουσίαση των λογιστικών καταστάσεων, ιδιαίτερα στον τομέα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων. Τέλος, μαθαίνουν να δίνουν έμφαση στην ανάγκη για συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση στον τομέα των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή τους και η διατήρηση της συμμόρφωσης με τις διεθνείς απαιτήσεις. Ειδικότερα, αναπτύσσουν κριτική σκέψη και εφαρμόζουν τις γνώσεις τους σε πραγματικά επιχειρηματικά σενάρια, προκειμένου να είναι πλήρως προετοιμασμένοι για τις προκλήσεις που συνδέονται με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

2.3.E.2 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις βασικές αρχές που διέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Κατανοούν τη σημασία αυτών των αρχών για την αξιοπιστία, την ομοιομορφία, τη διαφάνεια και τη σύγκριση των λογιστικών καταστάσεων σε διεθνές επίπεδο. Μαθαίνουν πώς η αξιοπιστία των πληροφοριών επηρεάζει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μιας οντότητας. Κατανοούν τη σημασία της σχετικότητας των πληροφοριών, δηλαδή πως οι λογιστικές πληροφορίες πρέπει να είναι χρήσιμες για τη λήψη αποφάσεων από τους χρήστες τους. Η συγκρισιμότητα αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο, επιτρέποντας στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να συγκρίνουν τις οικονομικές επιδόσεις διαφορετικών οντοτήτων ή την ίδια οντότητα σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Η διαφάνεια αναφέρεται στην πλήρη και σαφή παρουσίαση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, διασφαλίζοντας ότι οι χρήστες κατανοούν πλήρως τις οικονομικές δραστηριότητες και τα αποτελέσματα της οντότητας.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν πώς αυτές οι αρχές εφαρμόζονται σε συγκεκριμένες λογιστικές διαδικασίες, όπως είναι η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, η καταγραφή των υποχρεώσεων και η παρουσίαση των ιδίων κεφαλαίων με τη χρήση παραδειγμάτων. Η υποενότητα περιλαμβάνει επίσης μια ανάλυση των διαφόρων μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή των ΔΛΠ, καθώς και τις προκλήσεις που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι λογιστές κατά την εφαρμογή τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν κριτική σκέψη και ικανότητα αξιολόγησης διαφορετικών προσεγγίσεων για την επίτευξη της συμμόρφωσης με τα ΔΛΠ. Συνοψίζοντας, καταφέρνουν να έχουν μια ολοκληρωμένη κατανόηση των βασικών αρχών των ΔΛΠ, που τους/τις καθιστά ικανούς/-ές να τις εφαρμόσουν στην πρακτική λογιστική εργασία, διασφαλίζοντας την ακρίβεια και τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2.3.E.3 | ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τις διαφορές μεταξύ των ΕΛΠ και των ΔΛΠ. Κατανοούν πώς η μετάβαση από τα ΕΛΠ στα ΔΛΠ επηρεάζει τη λογιστική πρακτική και την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στις ελληνικές επιχειρήσεις. Αναλύουν τις βασικές αρχές και τις απαιτήσεις που διαφοροποιούν τα ΕΛΠ από τα ΔΛΠ, όπως είναι η προσέγγιση στην αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, η αναγνώριση των εσόδων και εξόδων και η παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Εξετάζουν τις διαφορές στην αποτίμηση των παγίων, όπου τα ΔΛΠ τείνουν να χρησιμοποιούν την καθαρή παρούσα αξία ως κριτήριο, ενώ τα ΕΛΠ μπορεί να χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθόδους. Μελετούν τις διαφορές στην αναγνώριση των εσόδων και των εξόδων, όπως την εφαρμογή της αρχής της αναγνώρισης όταν υπάρχει ικανοποίηση των υποχρεώσεων προς τον πελάτη, αντί για την απλή καταγραφή όταν πραγματοποιείται η πώληση. Αναγνωρίζουν τις δια-

φορές στην παρουσίαση των ισολογισμών και των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσης, όπου οι ΔΛΠ απαιτούν πιο λεπτομερή παρουσίαση και διαφάνεια. Μέσω συγκριτικών παραδειγμάτων, κατανοούν πώς οι διαφορές αυτές επηρεάζουν την ερμηνεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και πώς μπορούν να προσαρμοστούν οι λογιστικές διαδικασίες για να συμμορφωθούν με τα ΔΛΠ. Εξετάζουν τις προκλήσεις που προκύπτουν κατά τη μετάβαση από τα ΕΛΠ στα ΔΛΠ, όπως την ανάγκη για αναβάθμιση του λογιστικού συστήματος, την εκπαίδευση του προσωπικού και την αλλαγή της λογιστικής κουλτούρας. Επιπλέον, επισημαίνουν τα οφέλη της εναρμόνισης με τα ΔΛΠ, όπως την αύξηση της συγκρισιμότητας με τις διεθνείς επιχειρήσεις, τη βελτίωση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και της διαφάνειας.

2.3.E.4 | ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν το πεδίο εφαρμογής των ΔΛΠ στην ελληνική νομοθεσία και στις επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα, ενώ εξετάζουν ποιοι τύποι οντοτήτων υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα ΔΛΠ, όπως αυτές που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, αλλά και άλλες μεγάλες επιχειρήσεις που υποχρεούνται για λόγους διαφάνειας και συγκρισιμότητας. Εξετάζουν πώς επηρεάζονται οι μικρότερες και μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις που επιθυμούν να προβάλλουν υψηλά πρότυπα λογιστικής πρακτικής. Αναλύουν τις απαιτήσεις που τίθενται από τα ΔΛΠ στις λογιστικές διαδικασίες και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, εξετάζουν τις διαφορές στην καταγραφή και την παρουσίαση των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των ιδίων κεφαλαίων, των εσόδων και των εξόδων και κατανοούν ότι έτσι επηρεάζεται η οικονομική εικόνα των επιχειρήσεων σε διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, μελετούν τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν τα ΔΛΠ στις επιχειρήσεις όσον αφορά την απογραφή, την αποτίμηση και την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών στοιχείων. Αναλύουν πώς η συμμόρφωση με τα ΔΛΠ ενισχύει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στις επιχειρηματικές πρακτικές, διευκολύνοντας την πρόσβαση των ενδιαφερόμενων φορέων σε αξιόπιστες και συγκρίσιμες χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Μέσω παραδειγμάτων και ασκήσεων, εφαρμόζουν τις γνώσεις τους για την αξιολόγηση της εφαρμογής των ΔΛΠ σε διάφορα επιχειρηματικά σενάρια. Κατανοούν πώς οι επιχειρήσεις προσαρμόζονται στις απαιτήσεις των ΔΛΠ, αναπτύσσοντας στρατηγικές για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των προτύπων αυτών στις καθημερινές τους δραστηριότητες. Αναδεικνύουν τα οφέλη της εφαρμογής των ΔΛΠ, όπως την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων σε διεθνές επίπεδο. Τέλος, αναπτύσσουν αποτελεσματικές δεξιότητες εφαρμογής των ΔΛΠ στις επιχειρήσεις.

2.3.E.5 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζουν την προσοχή τους στους συγκεκριμένους λογιστικούς χειρισμούς που προβλέπονται από τα ΔΛΠ. Αναλύ-

ουν τους κανόνες απεικόνισης και αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με τα ΔΛΠ, καθώς και τον τρόπο σύνταξης και παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μαθαίνουν πώς να απεικονίζουν τα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας, όπως τα πάγια και τα αποθέματα, εφαρμόζοντας τις αρχές της πραγματικής αξίας και της αμοιβαίας συναλλαγματικής ισοτιμίας. Κατανοούν τις μεθόδους αποτίμησης που προβλέπονται από τα ΔΛΠ, όπως την αξία ανά αντικείμενο, την αναμενόμενη αξία πώλησης και την απομείωση της αξίας. Επιπλέον, εξετάζουν τον τρόπο καταγραφής των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, των ομολόγων και των λογαριασμών πληρωτέων. Εξασκούνται πώς να παρουσιάζουν τις υποχρεώσεις αυτές στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, διασφαλίζοντας την ακρίβεια και τη διαφάνεια των πληροφοριών. Οι λογιστικοί χειρισμοί για τα ίδια κεφάλαια, όπως η έκδοση μετοχών, η κατανομή κερδών και η απόκλιση κεφαλαίου, επίσης καλύπτονται ενδελεχώς. Μαθαίνουν πώς να παρουσιάζουν τα ίδια κεφάλαια στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνοντας το μετοχικό κεφάλαιο, τα αδιανέμητα κέρδη και τα αποθεματικά. Μέσω παραδειγμάτων, εφαρμόζουν τους κανόνες απεικόνισης και αποτίμησης σε πραγματικά επιχειρηματικά σενάρια. Αναπτύσσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ορθή σύνταξη και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΛΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν στους χρήστες των καταστάσεων. Τέλος, η υποεπάρκεια αυτή τονίζει τη σημασία της συνεχούς ενημέρωσης και της προσαρμογής στις αλλαγές των ΔΛΠ, προκειμένου να διατηρηθεί η συμμόρφωση και η αποτελεσματικότητα των λογιστικών πρακτικών στην επιχείρηση.

2.3.E.6 | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΙΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στην υποεπάρκεια αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στην εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ), στη σύνταξη και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και στην απομείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας. Κατανοούν τον ρόλο των ΔΛΠ στη διαμόρφωση των ισολογισμών, των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσης και των καταστάσεων ταμειακών ροών. Εφαρμόζουν τις αρχές των ΔΛΠ στην κατάρτιση των ισολογισμών, διασφαλίζοντας την ακρίβεια και την πλήρη παρουσίαση των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ιδίων κεφαλαίων. Εξετάζουν τις απαιτήσεις για την αποτίμηση των παγίων, των αποθεμάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τους κανόνες για την αναγνώριση και την καταγραφή των υποχρεώσεων. Η απομείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων αποτελεί κρίσιμο στοιχείο των ΔΛΠ, καθώς αντικατοπτρίζει την πτώση στην αξία των περιουσιακών στοιχείων λόγω φθοράς, ακαταλληλότητας ή άλλων παραγόντων. Υπολογίζουν και καταγράφουν την απομείωση σύμφωνα με τα ΔΛΠ, εξασφαλίζοντας ότι η λογιστική αξία των περιουσιακών

στοιχείων αντικατοπτρίζει την πραγματική τους αξία. Συντάσσουν καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης και καταστάσεις ταμειακών ροών, αναδεικνύοντας τη σημασία της διαφάνειας – ακρίβειας στην παρουσίαση των οικονομικών αποτελεσμάτων της οντότητας. Κατανοούν πώς οι λογιστικοί χειρισμοί επηρεάζουν την οικονομική εικόνα της επιχείρησης και μαθαίνουν να παρουσιάζουν αυτές τις πληροφορίες με τρόπο που να συμμορφώνεται με τα διεθνή πρότυπα. Εφαρμόζουν τις γνώσεις τους στην πραγματική σύνταξη και ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αναπτύσσοντας τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική χρήση των ΔΛΠ στην καθημερινή λογιστική εργασία. Τέλος, επισημαίνουν την αξία της συνεχούς παρακολούθησης των αλλαγών στα ΔΛΠ και της αναπροσαρμογής στις απαιτήσεις.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Δημητράς, Α. & Βρέτζου, Ε. (2015). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2024 από: <https://hdl.handle.net/11419/4964>
2. Καραγιάννης, Ι. Δ., Καραγιάννη, Α. Δ. & Καραγιάννης, Δ. Ι. (2012). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. Καρτάλης, Ν. (2019). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Θεωρία και Ασκήσεις*. Σέρρες: Εκδόσεις Ερευνητικές Μελέτες και Επιστημονικές Εργασίες-ΑΜΚΕ.
2. Τσόλης, Κ. & Φίλιος, Β. Φ. (2004). *Διεθνή λογιστικά πρότυπα*. Αθήνα: Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική.

2.3.ΣΤ • ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Χρηματοοικονομικής διοίκησης» αφορά τη διδασκαλία των βασικών αρχών, των εννοιών και των μεθόδων του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου που οδηγούν στη λήψη ορθών επενδυτικών αποφάσεων, υπό καθεστώς βεβαιότητας και υπό καθεστώς κινδύνου. Ειδικότερα, αναλύονται οι βασικές έννοιες των ταμειακών ροών μιας επένδυσης και ο υπολογισμός του αρχικού κόστους, των πρόσθετων ετήσιων ταμειακών ροών και της τελικής ταμειακής ροή της. Στη συνέχεια, αναπτύσσεται η έννοια του κόστους κεφαλαίου και εξηγείται ο τρόπος υπολογισμού του για τέσσερις βασικές πηγές χρηματοδότησης μιας οντότητας (Ομολογιακό Δάνειο, Προνομιούχες μετοχές, Αδιανέμητα κέρδη και Κοινές μετοχές). Τέλος, αναλύεται ο όρος προϋπολογισμός επενδύσεων κεφαλαίου και περιγράφονται αναλυτικά

οι μέθοδοι αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων. Συγκεκριμένα, η μέθοδος της μέσης απόδοσης, της περιόδου επανείσπραξης, της καθαρής παρούσας αξίας, του δείκτη αποδοτικότητας και του εσωτερικού βαθμού απόδοσης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν την έννοια της ταμειακής ροής,
- Περιγράφουν την έννοια του κόστους κεφαλαίου,
- Απαριθμούν τις βασικές πηγές χρηματοδότησης μιας οντότητας,
- Αναφέρουν τις μεθόδους αξιολόγησης των επενδύσεων,
- Υπολογίζουν το κόστος κεφαλαίου για κάθε μία από τις πηγές χρηματοδότησης μιας οντότητας,
- Υπολογίζουν το αρχικό κόστος μιας επένδυσης,
- Ερμηνεύουν το σταθμικό μέσο κόστος κεφαλαίου μια επένδυσης,
- Υπολογίζουν τις πρόσθετες ταμειακές ροές και την τελική ταμειακή ροή,
- Εφαρμόζουν τις μεθόδους αξιολόγησης των επενδύσεων στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων,
- Συγκρίνουν τα αποτελέσματα μεταξύ της μεθόδου της καθαρής παρούσας αξίας και της αντίστοιχης του εσωτερικού βαθμού απόδοσης στην αξιολόγηση της βιωσιμότητας μιας επένδυσης,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να εφαρμόζουν τις τεχνικές και τις μεθόδους της χρηματοοικονομικής διοίκησης σε πρακτικά προβλήματα,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των μεθόδων αξιολόγησης των επενδύσεων στη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ταμειακές ροές / Κόστος κεφαλαίου / Πηγές χρηματοδότησης / Μέθοδοι αξιολόγησης επενδύσεων / Προϋπολογισμός επενδύσεων κεφαλαίου / Σταθμικό μέσο κόστος κεφαλαίου.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (1), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
2	ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
3	ΚΟΣΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
4	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
5	ΔΟΜΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
6	ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.ΣΤ.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τον σκοπό της χρηματοοικονομικής διοίκησης και ότι η διοίκηση αποτελεί τον πυλώνα πάνω στον οποίο στηρίζονται οι επιχειρηματικές αποφάσεις που αφορούν τη χρηματοδότηση και τις επενδύσεις. Αναγνωρίζουν ότι η βασική της επιδίωξη της είναι η ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων πόρων και η επιλογή των καταλληλότερων επενδυτικών ευκαιριών. Η διαχείριση των χρηματοοικονομικών πόρων περιλαμβάνει τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη χρηματοδότηση μέσω ιδίων ή ξένων κεφαλαίων και τη χρήση των κεφαλαίων για επενδύσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται ότι βασική έννοια αποτελεί η ταμειακή ροή, η οποία αναφέρεται στις εισροές και εκροές μετρητών που συνδέονται με τις λειτουργίες, τις επενδύσεις και τη χρηματοδότηση της επιχείρησης. Η διαχείριση των ταμειακών ροών είναι καθοριστικής σημασίας για τη διασφάλιση της ρευστότητας και της βιωσιμότητας μιας επιχείρησης, καθώς και για την αποφυγή προβλημάτων που προκύπτουν από την αδυναμία κάλυψης των υποχρεώσεων. Οι αποφάσεις χρηματοδότησης αφορούν την εξεύρεση και την κατανομή κεφαλαίων και καθορίζουν το κόστος χρηματοδότησης της επιχείρησης.

Επίσης, μαθαίνουν και κατανοούν τη σημαντικότητα των επενδύσεων κεφαλαίων και τη διάθεσή τους σε διαφορετικά επενδυτικά έργα, καθώς είναι σημαντικό για μια επιχείρηση να μεγιστοποιεί τα μελλοντικά της κέρδη. Μαθαίνουν ότι η χρήση διαφόρων μεθόδων βοηθά στην εκτίμηση της βιωσιμότητας μιας επένδυσης και στη σύγκριση αξιολόγησης διαφορετικών επενδυτικών ευκαιριών.

Συνοπτικά, κατανοούν ότι η χρηματοοικονομική διοίκηση συνδέεται άμεσα με τη στρατηγική της επιχείρησης και διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της. Μέσω της βέλτιστης κατανομής των κεφαλαίων και της ελαχιστοποίησης των κινδύνων, επιτυγχάνει βιώσιμη ανάπτυξη και αποδοτική διαχείριση των οικονομικών της.

2.3.ΣΤ.2 | ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν τις ταμειακές ροές, που αποτελούν έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες στη χρηματοοικονομική διοίκηση. Μάλιστα, αφορούν τις εισροές και εκροές χρημάτων που προκύπτουν από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, τις επενδύσεις και τη χρηματοδότηση. Η ορθή διαχείριση των ταμειακών ροών λοιπόν είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ρευστότητας της επιχείρησης και την αποφυγή οικονομικών προβλημάτων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμπεδώνουν ότι η διαχείριση των ταμειακών ροών περιλαμβάνει την εκτίμηση και τον προγραμματισμό των εσόδων και των εξόδων μιας επιχείρησης σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους και ότι αυτές προκύπτουν από διάφορες πηγές, όπως είναι η πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, οι χρηματοδοτήσεις μέσω δανείων ή μετοχών και οι επενδύσεις σε νέα έργα. Κατανοούν ότι ο σωστός υπολογισμός των ταμειακών ροών είναι καθοριστικός για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Για παράδειγμα, η καθαρή παρούσα αξία είναι ένας δείκτης που βασίζεται στις μελλοντικές ταμειακές ροές μιας επένδυσης, δίνοντας τη δυνατότητα στους επενδυτές να εκτιμήσουν αν μια επένδυση θα είναι κερδοφόρα ή όχι. Ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης είναι μια άλλη μέθοδος που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της κερδοφορίας μιας επένδυσης, συγκρίνοντας τις μελλοντικές ταμειακές ροές με το κόστος της αρχικής επένδυσης.

Τέλος, αντιλαμβάνονται ότι η χρηματοοικονομική διοίκηση απαιτεί τη λήψη αποφάσεων βάσει των ταμειακών ροών, ώστε να εξασφαλιστεί η επάρκεια των πόρων για τη συνέχιση της λειτουργίας της επιχείρησης. Η ορθή διαχείριση των ταμειακών ροών επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αποφεύγουν την υπερχρέωση, να αξιοποιούν τις επενδυτικές ευκαιρίες και να παραμένουν ανταγωνιστικές. Με τις σωστές ταμειακές προβλέψεις, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιτύχουν μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ανάπτυξη.

2.3.ΣΤ.3 | ΚΟΣΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν την έννοια του κόστους κεφαλαίου και ότι αυτό αναφέρεται στο κόστος που συνδέεται με τη χρηματοδότηση της επιχείρησης από διάφορες πηγές, όπως τον δανεισμό, τις μετοχές και τα αδιανέμητα κέρδη. Κατανοούν ότι ο υπολογισμός του κόστους κεφαλαίου είναι απαραίτητος για την αξιολόγηση της απόδοσης των επενδύσεων και για την εκτίμηση της κερδοφορίας μιας επένδυσης.

Υπάρχουν διάφορες πηγές χρηματοδότησης που μπορεί να χρησιμοποιήσει μια επιχείρηση, όπως τα ομολογιακά δάνεια, τις προνομιούχες μετοχές και τα ίδια κεφάλαια. Το κόστος κεφαλαίου για κάθε μία από αυτές τις πηγές υπολογίζεται με διαφορετικό τρόπο. Για παράδειγμα, το κόστος δανεισμού υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο που καταβάλλεται για τα δάνεια, ενώ το κόστος των μετοχών υπολογίζεται με βάση το αναμενόμενο κέρδος που απαιτούν οι επενδυτές.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τη μέθοδο της καθαρής παρούσας αξίας, που είναι από τις πιο ευρέως χρησιμοποιούμενες μεθόδους αξιολόγησης επενδύσεων. Υπολογίζουν τη διαφορά μεταξύ της αρχικής επένδυσης και των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένονται από την επένδυση, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος κεφαλαίου. Αν η καθαρή παρούσα αξία είναι θετική, η επένδυση θεωρείται κερδοφόρα.

Εκτός από την καθαρή παρούσα αξία, χρησιμοποιούν και άλλες μεθόδους, όπως αυτή της περιόδου επανείσπραξης και του εσωτερικού βαθμού απόδοσης. Η περίοδος επανείσπραξης υπολογίζει τον χρόνο που απαιτείται για την ανάκτηση της αρχικής επένδυση, ενώ ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης υπολογίζει το ποσοστό απόδοσης που επιτυγχάνεται από την επένδυση.

Μέσω της υποενότητας, εμπεδώνουν ότι ο σωστός υπολογισμός του κόστους κεφαλαίου και η αξιολόγηση των επενδυτικών ευκαιριών αποτελούν βασικά εργαλεία για τη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων.

2.3.ΣΤ.4 | ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζουν την προσοχή τους στη διαδικασία προϋπολογισμού επενδύσεων κεφαλαίου, που αποτελεί ένα κρίσιμο εργαλείο για τον σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων. Μαθαίνουν ότι ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει τον καθορισμό και την αξιολόγηση των δαπανών για επενδυτικά σχέδια, όπως είναι η αγορά παγίων στοιχείων, η επέκταση της παραγωγικής δυναμικότητας ή η ανάπτυξη νέων προϊόντων, και καταρτίζουν έναν προϋπολογισμό επενδύσεων κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές, το κόστος κεφαλαίου και τους στόχους της επιχείρησης. Ακόμη, αναλύουν εναλλακτικά σχέδια με στόχο την επιλογή σχεδίου που προσφέρει την υψηλότερη απόδοση με τον μικρότερο κίνδυνο.

Η υποενότητα αυτή εξοπλίζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση στρατηγικών επενδυτικών αποφάσεων, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και ανάπτυξης της επιχείρησης, ενώ αντιλαμβάνονται ότι η διαχείριση του κινδύνου είναι καθοριστικής σημασίας. Κατά την αξιολόγηση μιας επένδυσης, λαμβάνουν υπόψη τους πιθανούς κινδύνους που μπορεί να προκύψουν, όπως είναι η αβεβαιότητα σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, οι αλλαγές στις χρηματοοικονομικές συνθήκες, καθώς και οι απρόβλεπτοι παράγοντες της αγοράς. Εκτιμούν και διαχειρίζονται κινδύνους σε σενάρια, ώστε να εκπαιδεύονται στη λήψη ορθολογικών αποφάσεων. Αναγνωρίζουν ότι τα βασικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του κινδύνου περιλαμβάνουν την ανάλυση σεναρίων και την προσομοίωση. Με αυτές τις τεχνικές, οι επιχειρήσεις μπορούν να προβλέψουν τις πιθανές επιπτώσεις διαφορετικών παραγόντων και να εκτιμήσουν πώς θα επηρεάσουν τα οικονομικά τους αποτελέσματα. Η σωστή διαχείριση του προϋπολογισμού κεφαλαίου και του κινδύνου επιτρέπει στις επιχειρήσεις να μεγιστοποιούν την απόδοση των επενδύσεών τους και να εξασφαλίζουν τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους.

2.3.ΣΤ.5 | ΔΟΜΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η δομή κεφαλαίου μιας επιχείρησης αναφέρεται στη σύνθεση των ιδίων κεφαλαίων και του δανεισμού που χρησιμοποιεί για να χρηματοδοτήσει τις λειτουργίες και τις επενδύσεις της και ότι ο συνδυασμός αυτός επηρεάζει τη χρηματοοικονομική στρατηγική. Κρίνουν ότι η σωστή επιλογή της δομής κεφαλαίου λαμβάνει υπόψη παράγοντες όπως το κόστος χρηματοδότησης, το ρίσκο κ.λπ.

Γνωρίζουν ότι η χρηματοδότηση μπορεί να προέλθει από ίδιες πηγές, όπως τα αδιανέμητα κέρδη, ή από ξένες πηγές, όπως τα δάνεια και τα ομολογιακά δάνεια. Το βασικό ζήτημα για την επιχείρηση είναι η εξεύρεση της βέλτιστης αναλογίας μεταξύ ξένων και ιδίων κεφαλαίων, η οποία ελαχιστοποιεί το κόστος κεφαλαίου και ταυτόχρονα περιορίζει τον κίνδυνο της υπερχρέωσης. Για παράδειγμα, η υπερβολική εξάρτηση από τον δανεισμό μπορεί να περιορίσει την ευελιξία της επιχείρησης, ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής ύφεσης.

Επισημαίνουν ότι ένας από τους σημαντικότερους δείκτες που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της δομής κεφαλαίου είναι ο δείκτης ξένων προς ίδια κεφάλαια, καθώς επιτρέπει στους επενδυτές να εκτιμήσουν το επίπεδο κινδύνου που συνδέεται με την επιχείρηση, καθώς και την ικανότητά της να αντέξει τις οικονομικές αναταράξεις. Παράλληλα, η χρηματοοικονομική μόχλευση, δηλαδή η χρήση δανειακών κεφαλαίων για την αύξηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων, μπορεί να αποδειχθεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο, εφόσον χρησιμοποιηθεί με προσοχή.

Η δομή κεφαλαίου συνδέεται στενά με τη στρατηγική της επιχείρησης, καθώς επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα, την ικανότητα να επενδύει σε νέες ευκαιρίες και τη μακροχρόνια βιωσιμότητά της. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τη σημασία της κατάλληλης δομής κεφαλαίου για την οικονομική ευρωστία και τη σταθερή ανάπτυξη.

2.3.ΣΤ.6 | ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις βασικές μεθόδους αξιολόγησης, που είναι η καθαρή παρούσα αξία, ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης, η περίοδος επανέσπραξης και ο δείκτης αποδοτικότητας, και εκτιμούν μετά από υπολογισμό, για το αν μια επένδυση είναι συμφέρουσα ή όχι.

Επισημαίνουν ότι η καθαρή παρούσα αξία είναι μία από τις πιο διαδεδομένες μεθόδους αξιολόγησης επενδύσεων, καθώς βασίζεται στον υπολογισμό της διαφοράς μεταξύ των μελλοντικών ταμειακών ροών και της αρχικής επένδυσης. Αν το αποτέλεσμα είναι θετικό, η επένδυση θεωρείται αποδοτική. Ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης είναι μια άλλη σημαντική μέθοδος που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της απόδοσης μιας επένδυσης, υπολογίζοντας το ποσοστό απόδοσης που εξισώνει την παρούσα αξία των ταμειακών ροών με την αρχική επένδυση. Όσο υψηλότερος είναι ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης, τόσο πιο ελκυστική θεωρείται η επένδυση. Η πε-

ρίοδος επανείσπραξης αποτελεί μία απλή μέθοδο αξιολόγησης που υπολογίζει τον χρόνο που απαιτείται για να ανακτήσει η επιχείρηση το αρχικό της κεφάλαιο μέσω των ταμειακών ροών της επένδυσης. Παρότι αυτή η μέθοδος δεν λαμβάνει υπόψη τις ταμειακές ροές μετά την περίοδο επανείσπραξης, χρησιμοποιείται ευρέως λόγω της ευκολίας της. Ο δείκτης αποδοτικότητας είναι μια ακόμη μέθοδος αξιολόγησης που μετρά την απόδοση της επένδυσης σε σχέση με το κόστος της, επιτρέποντας στους επενδυτές να συγκρίνουν διαφορετικές επενδυτικές επιλογές.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε μεθόδου και κατανοούν τη σημαντικότητα της ορθής επιλογής από τις επιχειρήσεις ώστε να λαμβάνουν τεκμηριωμένες επενδυτικές αποφάσεις, διασφαλίζοντας τη μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητά τους. Επιπλέον, με την αποπεράτωση του μαθήματος, αισθάνονται ικανοί/-ές να εφαρμόζουν τεχνικές και μεθόδους χρηματοοικονομικής διοίκησης σε πρακτικά προβλήματα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μυλωνάς, Ν. (2020). *Χρηματοοικονομική διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
2. Brooks, R. (2023). *Χρηματοοικονομική διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Συμπληρωματικές

1. Κιόχος, Π. & Πανάγου, Β. (2018). *Χρηματοοικονομική διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελένη Κιόχου.
2. Δράκος, Α. & Καραθανάσης, Γ. (2010). *Χρηματοοικονομική ανάλυση και προγραμματισμός επενδύσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

2.3.Z • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Γ΄

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η διδακτική ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» αποσκοπεί στην ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτούν οι καταρτιζόμενοι/-ες από τις υπόλοιπες διδακτικές ενότητες του εξαμήνου. Παράλληλα, μέσω της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας, επιδιώκεται η κατανόηση του περιεχομένου του επαγγέλματος του Υπαλλήλου Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου και η εξοικείωση των καταρτιζομένων με το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον. Για την ικανοποίηση του παραπάνω σκοπού, απαιτείται η πραγματοποίηση ποικίλων εκπαιδευτικών δράσεων, όπως εργαστηριακές ασκήσεις και εφαρμογές, αναθέσεις εκπόνησης εργασιών, ομιλίες επισκεπτών επαγγελματιών, εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους (Δημόσιους – Ιδιωτικούς) και συμμετοχές σε ημερίδες ή συνέδρια. Μέσα από

τις δράσεις αυτές, οι καταρτιζόμενοι/-ες αναπτύσσουν τις γνώσεις και εφαρμόζουν τις δεξιότητες που έχουν κατακτήσει από το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων του ισχύοντος κάθε φορά θεσμικού πλαισίου στη φορολογία των φυσικών προσώπων,
- Εφαρμόζουν μεθόδους κοστολόγησης για τον προσδιορισμό του κόστους μιας οντότητας,
- Τηρούν με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού τα απλογραφικά βιβλία μιας ατομικής επιχείρησης από την ίδρυσή της μέχρι τον υπολογισμό του αποτελέσματος,
- Εφαρμόζουν ανάλυση αριθμοδεικτών σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις – οντότητες,
- Συντάσσουν τις οικονομικές καταστάσεις μιας οντότητας σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – IFRS (γενική κατηγορία), ανάλογα με την κατηγορία της οντότητας,
- Εφαρμόζουν τις μεθόδους αξιολόγησης των επενδύσεων στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Φορολογία εισοδήματος / Μηχανογραφημένη λογιστική / Διοικητική λογιστική / Χρηματοοικονομικές καταστάσεις / Ισολογισμός / Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης / Κατάσταση ταμειακών ροών / Αριθμοδείκτες / Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα / Αξιολόγηση επενδύσεων / Καθαρή παρούσα αξία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
2	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
3	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
5	ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
6	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

2.3.Z.1 | ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που διέπουν τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων στην Ελλάδα, μέσα από ανάλυση πραγματικών σεναρίων και χρήση φορολογικών εργαλείων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος, λαμβάνοντας υπόψη τα στάδια δημιουργίας του εισοδήματος και τις πηγές του. Πιο συγκεκριμένα, υπολογίζουν το φορολογητέο εισόδημα, με τη χρήση της ισχύουσας κλίμακας φορολογίας, για μισθωτούς, συνταξιούχους, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες. Επίσης, αναλύουν τις δυνατότητες μείωσης του φόρου μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων, απαλλαγών και εκπτώσεων και προσδιορίζουν την τελική φορολογική υποχρέωση μετά την εφαρμογή φορολογικών εκπτώσεων και απαλλαγών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη συμπλήρωση των εντύπων φορολογίας εισοδήματος Ε1-Δήλωση φορολογίας εισοδήματος, Ε2-Αναλυτική κατάσταση για μισθώματα ακινήτων, Ε3-Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα και Ε3-Κατάσταση Φορολογικής Αναμόρφωσης, είτε μέσω λογισμικών είτε μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας της ΑΑΔΕ. Τέλος, ερμηνεύουν τα αποτελέσματα μιας διοικητικής πράξης προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, επεξηγούν τα στοιχεία της και εντοπίζουν πιθανά λάθη ή παραλείψεις.

Για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, προτείνεται η χρήση ασκήσεων για τον υπολογισμό και τη συμπλήρωση φορολογικών εντύπων με πραγματικά και υποθετικά δεδομένα, μελέτες περίπτωσης για την ανάλυση και επίλυση πραγματικών φορολογικών προβλημάτων, ομαδικές εργασίες για την επίλυση σύνθετων υποθέσεων φορολογίας φυσικών προσώπων και προσομοιώσεις για την υποβολή φορολογικής δήλωσης σε εικονικό περιβάλλον.

2.3.Z.2 | ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές αρχές και διαδικασίες της μηχανογραφημένης τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τη χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη διαχείριση των λογιστικών συναλλαγών μιας οντότητας.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές του απλογραφικού συστήματος και την κατηγοριοποίηση των υπόχρεων οντοτήτων. Στη συνέχεια, δημιουργούν και ενημερώνουν καρτέλες πελατών και προμηθευτών μέσω λογιστικού πληροφοριακού προγράμματος και καταχωρούν παραστατικά πωλήσεων και εξόδων, όπως τιμολόγια και αποδείξεις, στο λογιστικό πληροφοριακό σύστημα. Ακολούθως, προχωρούν στον υπολογισμό του περιοδικού ΦΠΑ και στη συμπλήρωση

της περιοδικής δήλωσης (έντυπο Φ2) απόδοσής του στη ΔΟΥ. Επιπλέον, καταχωρούν συναλλαγές για εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών, καταρτίζουν τους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ενδοκοινοτικών συναλλαγών και συμπληρώνουν τα αντίστοιχα φορολογικά έντυπα Φ4 και Φ5. Τέλος, καταχωρούν τις στατιστικές πληροφορίες που απαιτούνται για τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές στο έντυπο Intrastat.

Για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, προτείνεται η χρήση ασκήσεων για την εφαρμογή διαδικασιών σε λογιστικά πληροφοριακά προγράμματα, μελέτες περίπτωσης για την ανάλυση πραγματικών σεναρίων που αφορούν την εφαρμογή του απλογραφικού συστήματος, ομαδικές εργασίες για τη δημιουργία και διαχείριση λογιστικών δεδομένων μιας οντότητας και προσομοιώσεις για τη διαχείριση λογιστικών συναλλαγών σε εικονικό περιβάλλον.

2.3.2.3 | ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές αρχές και τεχνικές της Διοικητικής Λογιστικής, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη διαχείριση του κόστους, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο λειτουργιών μιας οντότητας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να αναλύσουν δεδομένα κόστους, να εφαρμόσουν διαφορετικές μεθόδους κοστολόγησης και να συντάξουν προϋπολογισμούς, αποκτώντας εμπειρία στη λήψη βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων διοικητικών αποφάσεων.

Ειδικότερα, σε ομάδες εργασίας και με βάση μελέτες περίπτωσης, αναλαμβάνουν να καταγράψουν όλα τα στοιχεία κόστους μιας οντότητας, διακρίνοντας μεταξύ άμεσου και έμμεσου κόστους, σταθερού και μεταβλητού κόστους. Επίσης, καλούνται να υπολογίσουν το κόστος παραχθέντων, το κόστος πωληθέντων και τα αποθέματα πρώτων υλών, ημιτελών και έτοιμων προϊόντων. Αναλύουν τα τρία βασικά στοιχεία του κόστους παραγωγής: πρώτες ύλες, άμεση εργασία και γενικά βιομηχανικά έξοδα και δημιουργούν αναλυτική αναφορά κόστους για μία περίοδο παραγωγής.

Στη συνέχεια, η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στην εφαρμογή μεθόδων κοστολόγησης, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε ομάδες εργασίας, εφαρμόζουν τις μεθόδους κοστολόγησης κατά παραγγελία, συνεχούς παραγωγής, κατά δραστηριότητες και πρότυπης κοστολόγησης σε συγκεκριμένα σενάρια που σχετίζονται με αθλητικές εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες. Επίσης, υπολογίζουν το νεκρό σημείο μιας οντότητας αναλύοντας τις επιπτώσεις των αλλαγών στο σταθερό και μεταβλητό κόστος, και το ερμηνεύουν, συνδέοντάς το με την επίτευξη οικονομικών στόχων. Επιπλέον, εξοικειώνονται με τη διαδικασία σύνταξης προϋπολογισμών, όπως είναι ο προϋπολογισμός εσόδων – εξόδων και ο ταμειακός προϋπολογισμός. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προχωρούν στην ανάλυση κόστους – οφέλους για τη λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με την τιμολόγηση προϊόντων, την εισαγωγή νέων προϊόντων ή τη μείωση κόστους.

2.3.Z.4 | ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι τεχνικές ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης, της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας μιας οντότητας. Η υποενότητα εστιάζεται στη χρήση αριθμοδεικτών και στη σύγκριση χρηματοοικονομικών δεδομένων για τη λήψη ορθών επιχειρηματικών αποφάσεων.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τη σημασία τους για τη λήψη αποφάσεων, αναγνωρίζοντας βασικά στοιχεία στον Ισολογισμό και την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης μιας εταιρείας. Με βάση τα δεδομένα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, υπολογίζουν βασικούς αριθμοδείκτες, όπως είναι ο δείκτης γενικής ρευστότητας, ο δείκτης ταμειακής ρευστότητας, ο δείκτης ταχύτητας εξοφλήσεως βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, ο δείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων, ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων, ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού, ο δείκτης μεικτού κέρδους, ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, ο δείκτης ιδίων προς συνολικά κεφάλαια, ο δείκτης ιδίων προς δανειακά κεφάλαια, ο δείκτης κάλυψης τόκων κ.ά.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν τους αριθμοδείκτες για να εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με τη ρευστότητα, τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας. Επίσης, συγκρίνουν τους αριθμοδείκτες της οντότητας με τον μέσο όρο του κλάδου ή με ανταγωνιστικές επιχειρήσεις για την εξαγωγή συγκριτικών συμπερασμάτων.

Για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, προτείνεται η χρήση ασκήσεων για τον υπολογισμό αριθμοδεικτών και την ανάλυση χρηματοοικονομικών δεδομένων, μελέτες περίπτωσης για την ανάλυση πραγματικών ή υποθετικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ομαδικές εργασίες για τη σύνταξη χρηματοοικονομικών αναφορών και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης.

2.3.Z.5 | ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο οι βασικές αρχές των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ), ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τη χρήση τους στους λογιστικούς χειρισμούς και στη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις βασικές αρχές των ΔΛΠ και διακρίνουν τις διαφορές τους από τα ΕΛΠ. Μέσα από πρακτικά παραδείγματα, αναλύονται οι κανόνες απεικόνισης και αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, η απομείωση της αξίας, οι μισθώσεις, τα αποθέματα, τα πάγια και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Στη συνέχεια, αναλύεται ο τρόπος απεικόνισης και αποτίμησης παγίων, αποθεμάτων και απομειώσεων σύμφωνα με τα ΔΛΠ, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να υπολογίσουν την απομείωση αξίας παγίων περιουσιακών στοιχείων και να

καταχωρίσουν τα αντίστοιχα λογιστικά άρθρα. Στο πλαίσιο επίσης της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προχωρούν στη σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμός, Κατάσταση Αποτελεσμάτων, Κατάσταση Ταμειακών Ροών) σύμφωνα με τις βασικές αρχές των ΔΛΠ.

Για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, προτείνεται η χρήση ασκήσεων για τον υπολογισμό αποτιμήσεων και τη σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων, μελέτες περίπτωσης για την ανάλυση υποθετικών σεναρίων εφαρμογής ΔΛΠ σε επιχειρηματικές πρακτικές, και ομαδικές εργασίες για τη σύνταξη και ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με την ολοκλήρωση των πρακτικών δραστηριοτήτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοούν τις βασικές αρχές και το πεδίο εφαρμογής των ΔΛΠ και να συντάσσουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα πρότυπα.

2.3.2.6 | ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Στόχος της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τις βασικές αρχές, έννοιες και μεθόδους της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης, ώστε να είναι σε θέση να λαμβάνουν ορθές επενδυτικές αποφάσεις. Η υποενότητα επικεντρώνεται στην κατανόηση και εφαρμογή εργαλείων που σχετίζονται με τις ταμειακές ροές, το κόστος κεφαλαίου, τις πηγές χρηματοδότησης και τις μεθόδους αξιολόγησης επενδύσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να υπολογίζουν το κόστος κεφαλαίου για διάφορες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. ομολογιακό δάνειο, προνομιούχες μετοχές). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις πλέον χρησιμοποιούμενες μεθόδους αξιολόγησης επενδύσεων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται α) στη Μέθοδο της Περιόδου Επανείσπραξης υπολογίζοντας τον χρόνο που απαιτείται για να ανακτήσει η επιχείρηση το αρχικό κεφάλαιο της επένδυσης, β) στη Μέθοδο της Καθαρής Παρούσας Αξίας υπολογίζοντας τη διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών μιας επένδυσης και του αρχικού κόστους της, γ) στη Μέθοδο του Εσωτερικού Ποσοστού Απόδοσης υπολογίζοντας το επιτόκιο στο οποίο η Καθαρή Παρούσα Αξία μιας επένδυσης μηδενίζεται και δ) στη Μέθοδο του Δείκτη Αποδοτικότητας που προσδιορίζει την αναλογία της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών προς το αρχικό κόστος της επένδυσης.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς οι μέθοδοι αξιολόγησης εφαρμόζονται στην πράξη, χρησιμοποιώντας λογισμικό λογιστικών φύλλων. Με την ολοκλήρωση αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν διαφορετικές μεθόδους αξιολόγησης επενδύσεων, να εκτιμούν την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα των επενδύσεων και να επιλέγουν την καταλληλότερη μέθοδο με βάση τους στρατηγικούς στόχους της επιχείρησης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μπάρμπας, Ν. (2022). *Κώδικας φορολογίας εισοδήματος* (4η έκδοση). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
2. Καραγιάννης, Ι. Δ., Καραγιάννη, Α. Δ. & Καραγιάννης, Δ. Ι. (2024). *Φ.Π.Α. Δηλώσεις στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
3. Καραγιώργος, Α., Δρογαλάς, Γ. & Παζάρσκης, Μ. (2019). *Διοικητική Λογιστική. Κοστολόγηση και αποφάσεις*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Νάματα

Συμπληρωματικές

1. Γεωργόπουλος, Α. (2019). *Ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Καρτάλης, Ν. (2019). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Θεωρία και Ασκήσεις*. Σέρρες: Εκδόσεις Ερευνητικές Μελέτες και Επιστημονικές Εργασίες-ΑΜΚΕ.
3. Brooks, R. (2023). *Χρηματοοικονομική διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

2.4 • ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A • ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Λογιστικών εφαρμογών μισθοδοσίας» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εργασιών που προβλέπονται από το εργασιακό θεσμικό πλαίσιο για τη λογιστική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού μιας οντότητας. Ειδικότερα, αναλύονται, με τη χρήση εξειδικευμένου λογιστικού προγράμματος, όλες οι διαδικασίες που θα πρέπει να ολοκληρώσει το λογιστήριο μιας οντότητας, από την πρόσληψη του προσωπικού της μέχρι και την πιθανή απόλυσή του. Χαρακτηριστικά, αναφέρονται οι διαδικασίες που αφορούν τις απογραφές του εργαζομένου, την αναγγελία πρόσληψης, τη σύνταξη του πίνακα προσωπικού, τις υπερωρίες και τις συμβάσεις εργασίας. Στη συνέχεια, περιγράφονται οι υποχρεώσεις του εργοδότη έναντι των αρμόδιων για τα εργασιακά θέματα υπηρεσιών του δημοσίου, όπως το ΣΕΠΕ, ο ΕΦΚΑ και η ΔΥΠΑ. Εξηγείται ο τρόπος υπολογισμού της μισθοδοσίας, των αδειών και των πάσης φύσεως επιδομάτων που δικαιούνται οι εργαζόμενοι μιας οντότητας. Παράλληλα, γίνεται ανάλυση των εντύπων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, του εντύπου της αναλυτικής περιοδικής δήλωσης και των ετήσιων καταστάσεων του προσωπικού. Τέλος, ερμηνεύονται οι περιπτώσεις της καταγγελίας της σύμβασης των εργαζομένων και της αποζημίωσής τους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Περιγράφουν τα βήματα της διαδικασίας πρόσληψης εργαζομένων για μια οντότητα,
- Περιγράφουν τα βήματα της διαδικασίας απόλυσης εργαζομένων για μια οντότητα,
- Χειρίζονται ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα μισθοδοσίας,
- Εφαρμόζουν τα βήματα της διαδικασίας πρόσληψης και απόλυσης σε ένα λογιστικό πρόγραμμα μισθοδοσίας,
- Υπολογίζουν τη μισθοδοσία των εργαζομένων μιας οντότητας,
- Υπολογίζουν τις κρατήσεις των εργαζομένων μιας οντότητας,
- Συμπληρώνουν τα έντυπα του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ που αφορούν τη λογιστική διαχείριση των εργαζομένων μιας οντότητας,
- Συντάσσουν την Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ),
- Συμπληρώνουν τα κατάλληλα λογιστικά βιβλία που αφορούν το προσωπικό μιας οντότητας,
- Διαχειρίζονται με ευκολία θέματα που αφορούν τις υπερωρίες και τις άδειες των εργαζομένων μιας οντότητας,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να χρησιμοποιούν ένα εξειδικευμένο πληροφοριακό λογιστικό πρόγραμμα μισθοδοσίας,

- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής των θεμάτων που άπτονται της διαδικασίας μισθοδοσίας των εργαζομένων μιας οντότητας με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού προγράμματος.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Απασχόληση / Αποδοχές / Μισθωτός / Υπερεργασία / Υπερωρία / Αργία /
Επιδόματα αδειών / Δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα / Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ / Ελληνικά
Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) / Εισφορές / Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών (ΦΜΥ).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
2	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ
3	ΥΠΕΡΕΡΓΑΣΙΑ, ΥΠΕΡΩΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΓΙΕΣ
4	ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΕΟΡΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ
5	ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΔΕΙΩΝ
6	Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
7	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.4.A.1 | Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Στο πλαίσιο της παρούσας μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια σαφή και ολοκληρωμένη εικόνα των διαδικασιών που απαιτούνται για την πρόσληψη εργαζομένων.

Αρχικά, αναλύεται η διαδικασία απογραφής στο Μητρώο e-ΕΦΚΑ φυσικών προσώπων που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά εργασία ως μισθωτοί ασφαλισμένοι. Ακολούθως, παρουσιάζεται το περιεχόμενο του εντύπου Ε3 – Αναγγελία Πρόσληψης που χρησιμοποιείται για κάθε πρόσληψη, ο τρόπος συμπλήρωσής του, οι προβλεπόμενες προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται και η δημιουργία της σύμβασης εργασίας με βάση τον τύπο απασχόλησης (πλήρους, μερικής, ή εκ περιτροπής εργασίας). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στον διαχωρισμό των εννοιών μισθωτού και εργάτη, αλλά και στα είδη και στις μορφές συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας (Αορίστου χρόνου, Ορισμένου χρόνου, Πλήρους απασχόλησης, Μερικής απασχόλησης, Εκ περιτροπής εργασίας) και πώς αυτές επηρεάζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εργαζομένου και του εργοδότη. Επίσης, παρουσιάζεται ο Πίνακας Προσωπικού – Έντυπο Ε4

του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, όπου οι επιχειρήσεις δηλώνουν όλους τους εργαζόμενους που απασχολούν την ώρα της υποβολής, μόνιμους και εποχικούς. Ειδικότερα, αναλύονται τα είδη πινάκων προσωπικού Ε4 (Ετήσιος Πίνακας, Συμπληρωματικός Ετήσιος, Αρχικός, Συμπληρωματικός ωραρίου, Τροποποιητικός Αποδοχών) και περιγράφεται η διαδικασία, ο τρόπος συμπλήρωσης και υποβολής τους, οι προθεσμίες που πρέπει να τηρούνται, καθώς και οι επιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις. Τέλος, γίνεται αναφορά στα έντυπα Ε12-ε-ΟΙΚΟΔΟΜΩ – Αναγγελία του Απασχολούμενου Προσωπικού επί εκτέλεσης οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου και Ε12-ε-ΟΙΚΟΔΟΜΩ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ, που αφορούν Οικοδομοτεχνικά έργα χωρίς μόνιμο προσωπικό.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και μελετών περίπτωσης από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς οι έννοιες αυτές εφαρμόζονται στην πράξη.

2.4.A.2 | ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στον τρόπο υπολογισμού και καθορισμού των αμοιβών και κρατήσεων για κάθε απασχολούμενο.

Η μαθησιακή υποενότητα ξεκινά με τον εννοιολογικό προσδιορισμό του Μεικτού ή Ακαθάριστου μισθού, του Καθαρού μισθού και των Κρατήσεων. Ακολούθως, παρουσιάζεται πώς υπολογίζεται η ακαθάριστη αμοιβή των απασχολούμενων μισθωτών, ο τρόπος υπολογισμού του μηνιαίου μισθού και του ημερομισθίου και αναλύονται οι ελάχιστες αποδοχές και τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων για υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και τις επιμέρους Κλαδικές και Επιχειρησιακές Συμβάσεις Εργασίας. Στη συνέχεια, εξηγείται η διάκριση των αποδοχών σε βασικές τακτικές αποδοχές σε χρήμα και σε βασικές τακτικές αποδοχές σε είδος. Επιπλέον, αναλύονται οι αρχές που ισχύουν επί των ωραρίων και τα χρονικά όρια εργασίας κατά μορφή επιχείρησης, καθώς και τα συστήματα εργασίας (Εξαήμερο και Πενθήμερο) και πώς αυτά επηρεάζουν το ύψος των αποδοχών.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στον λογαριασμό 60 «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» των ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα), όπου καταχωρούνται όλα τα έξοδα της οικονομικής μονάδας που προκύπτουν από την απασχόληση του προσωπικού της, το οποίο συνδέεται με αυτή με σύμβαση μισθώσεως εργασίας, και του λογαριασμού 53 «Πιστωτές Διάφοροι». Λεπτομερής ανάλυση γίνεται και για τους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς 60.00 «Αμοιβές έμμισθου προσωπικού» και 60.01 «Αμοιβές ημερομισθίου προσωπικού» και για τον λογαριασμό 53.00 «Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες».

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς οι έννοιες αυτές εφαρμόζονται στην πράξη.

2.4.A.3 | ΥΠΕΡΕΡΓΑΣΙΑ, ΥΠΕΡΩΡΙΑ ΚΑΙ ΑΡΓΙΕΣ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίσουν τις λοιπές παροχές που προσαυξάνουν τις αποδοχές ενός εργαζομένου.

Αρχικά, αναλύεται η έννοια της πρόσθετης εργασίας, οι διακρίσεις αυτής σε «Απλή πρόσθετη εργασία μέσα στο νόμιμο ημερήσιο ωράριο» και σε «Απλή πρόσθετη εργασία μέσα στο εβδομαδιαίο συμβατικό ωράριο» και ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής του εργαζομένου και στις δύο περιπτώσεις. Στη συνέχεια, εξηγείται η έννοια της υπερεργασίας, που αφορά την απασχόληση πέραν του συμβατικού και μέχρι του νόμιμου εβδομαδιαίου ωραρίου, οι αρχές που ισχύουν για την υπερεργασία και ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής της υπερεργασίας τόσο στο εξαήμερο όσο και στο πενήνήμερο σύστημα εργασίας. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη διάκριση μεταξύ υπερεργασίας και υπερωρίας.

Υπερωρία θεωρείται η εργασία που παρέχεται πέραν του ανώτατου νόμιμου ωραρίου εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, αναλύεται η διάκριση των νόμιμων υπερωριών κατά κατηγορία επιχειρήσεων, πότε επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία η υπερωριακή εργασία, οι διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται για την υπερωριακή απασχόληση των μισθωτών και ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής των υπερωριών. Αντικείμενο της μαθησιακής υποενότητας είναι και ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής των εργαζομένων στις περιπτώσεις αργιών. Ειδικότερα, περιγράφεται ποιες είναι οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας και ποιες είναι οι ημέρες προαιρετικής αργίας και ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής σε περιπτώσεις απασχόλησης σε ημέρες αργιών.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς κινούνται οι λογαριασμοί 60.00.02 «Αμοιβές υπερωριακής απασχόλησης έμμισθου προσωπικού» και 60.01.02 «Αμοιβές υπερωριακής απασχόλησης ημερομίσθιου προσωπικού» των ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

2.4.A.4 | ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΕΟΡΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίσουν τον τρόπο υπολογισμού και λογιστικής παρακολούθησης των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα.

Αρχικά, παρουσιάζεται η χρονική περίοδος που υπολογίζεται το δώρο Χριστουγέννων και η βάση υπολογισμού του, που είναι οι αποδοχές της 10ης Δεκεμβρίου, και αντίστοιχα η χρονική περίοδος και η βάση υπολογισμού για το δώρο Πάσχα, καθώς και οι ημέρες που δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των επιδομάτων εορτών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται τα επιδόματα δώρων και στο πώς υπολογίζονται οι λοιπές νόμιμες τακτικές παροχές στα επιδόματα δώρων. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται ο τρόπος υπολογισμού της απλής πρόσθετης εργασίας, της υπερεργασίας και των υπερωριών στα επιδόματα δώρων μισθωτών και εργατών, καθώς και των περιπτώσεων της προσαύξησης λόγω νόμιμης

απασχόλησης Κυριακή, αργία και νύχτα. Ακολουθώντας, προσδιορίζεται το ύψος του επιδόματος δώρου σε πλήρη και μερική απασχόληση μισθωτών, των μισθωτών που αμείβονται με κυμαινόμενες αποδοχές και των μισθωτών που εργάζονται «εκ περιτροπής». Τέλος, παρουσιάζεται ο τρόπος καταχώρισης και λογιστικής παρακολούθησης των αποδοχών από επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα των ανωτέρω περιπτώσεων και, πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται οι λογαριασμοί 60.00.03 και 60.01.03 «Δώρα εορτών (Χριστουγέννων και Πάσχα)» και οι λογαριασμοί 53.00.00 και 53.00.01 «Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες» μισθωτών και εργαζόμενων με ημερομίσθιο αντίστοιχα, των ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα εφαρμόζονται στην πράξη.

2.4.A.5 | ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΔΕΙΩΝ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίσουν τον τρόπο υπολογισμού των επιδομάτων.

Αρχικά, επιχειρείται μια παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου γενικά περί αδείας υπαλλήλων και εργατών. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι ημέρες αδείας μισθωτών και εργατών, η άδεια σε περιπτώσεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου, οι ημέρες αδείας σε μαθητές – τεχνίτες – σπουδαστές – φοιτητές, οι ημέρες αδείας σε όσους απασχολούνται με διακοπές (καθηγητές κ.λπ.) καθώς και παραδείγματα υπολογισμού ημερών αδείας μισθωτού που εργάζεται με διακοπές (διαλείπουσα απασχόληση). Στη συνέχεια, παρουσιάζεται το βιβλίο αδειών και ο τρόπος υπολογισμού και λογιστικής καταχώρισης των αποδοχών αδείας των ανωτέρω περιπτώσεων. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται οι λογαριασμοί 60.00.04 και 60.01.04 «Αποδοχές επισήμων αργιών», οι λογαριασμοί 60.00.05 και 60.01.05 «Αποδοχές ασθενή», οι λογαριασμοί 60.00.06 και 60.01.06 «Αποδοχές αδείας», οι λογαριασμοί 60.00.07 και 60.01.07 «Επιδόματα κανονικής αδείας» και οι λογαριασμοί 60.00.08 και 60.01.08 «Αποζημιώσεις μη χορηγουμένων αδειών». Τέλος, αναλύεται ο τρόπος υπολογισμού των επιδομάτων που βασίζονται σε ποσοστά επί των πωλήσεων και διαφόρων εκτάκτων παροχών, καθώς και το πώς κινούνται λογιστικά οι λογαριασμοί 60.00.09 και 60.01.09 «Ποσοστά για πωλήσεις και αγορές» και οι λογαριασμοί 60.00.10 και 60.01.10 «Εκτακτες παροχές (πριμ, βραβεία, επιδόματα, αποζημιώσεις για παροχές σε είδος κ.λπ.)» των ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς τα επιδόματα αδειών και λοιπών παροχών εφαρμόζονται στην πράξη.

2.4.A.6 | Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίσουν τη διαδικασία απόλυσης που πρέπει να ακολουθηθεί και η οποία περιλαμβάνει

νει την τήρηση συγκεκριμένων βημάτων και προϋποθέσεων, όπως αυτά ορίζονται από το εργατικό δίκαιο.

Αρχικά, αναλύεται η έννοια της καταγγελίας σύμβασης που γίνεται είτε από τον εργοδότη είτε από τον εργαζόμενο, η διαδικασία της απόλυσης με προειδοποίηση του εργαζομένου ανάλογα με τον χρόνο προϋπηρεσίας και η διαδικασία της απόλυσης χωρίς προειδοποίηση με άμεση καταγγελία της σύμβασης από τον εργοδότη που αφορά περιπτώσεις συνήθως σοβαρών παραβάσεων από τον εργαζόμενο. Επίσης, εξετάζονται οι περιπτώσεις λύσης της εργασίας λόγω θανάτου, οικειοθελούς αποχώρησης του εργαζομένου, απόλυσης μισθωτού πριν από τη συμπλήρωση 12μήνου, λήξης συμβάσεων ορισμένου χρόνου και πιο ειδικών περιπτώσεων (Δόλια αντισυμβατική συμπεριφορά του μισθωτού, Αξίοποινη πράξη, Ανωτέρα βία κ.λπ.). Επιπλέον, παρουσιάζεται ο τρόπος συμπλήρωσης και υποβολής των σχετικών εντύπων στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ (Αναγγελία Οικειοθελούς Αποχώρησης-Έντυπο Ε5 και Καταγγελία Σύμβασης Εργασίας Αορίστου Χρόνου-Έντυπο Ε6).

Η μαθησιακή υποεπένδυση πραγματεύεται επίσης τον τρόπο υπολογισμού των αποζημιώσεων υπαλλήλων και εργατών με βάση τα χρόνια προϋπηρεσίας, των μισθωτών που απολύονται ή αποχωρούν λόγω συμπλήρωσης των προϋποθέσεων για λήψη συντάξεων, των μερικώς απασχολούμενων, των αμειβομένων με κυμαινόμενες αποδοχές, καθώς και της φορολογίας αποζημιώσεων των ανωτέρω περιπτώσεων. Τέλος, παρουσιάζεται το πώς κινούνται λογιστικά οι λογαριασμοί 60.05.00 «Αποζημιώσεις απολύσεως ή εξόδου από την υπηρεσία έμμισθου προσωπικού» και 60.05.01 «Αποζημιώσεις απολύσεως ή εξόδου από την υπηρεσία ημερομίσθιου προσωπικού» των ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς οι έννοιες αυτές εφαρμόζονται στην πράξη.

2.4.A.7 | ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Αντικείμενο της παρούσας μαθησιακής υποεπένδυσης είναι η ανάλυση και η λογιστική παρακολούθηση των εισφορών που καταβάλλονται στον ΕΦΚΑ (Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης) και σε άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, τόσο από τον εργαζόμενο όσο και από τον εργοδότη.

Στο πλαίσιο αυτό, αρχικά αναλύονται ποιες είναι οι εισφορές μισθωτών και εργοδοτών (ασφαλιστικές κρατήσεις για τη σύνταξη, την υγειονομική περίθαλψη και την επικουρική ασφάλιση) υπέρ ΕΦΚΑ βάσει της κείμενης νομοθεσίας, ποιες είναι οι λοιπές εισφορές υπολογιζόμενες βάσει των αποδοχών κλάδου σύνταξης και ποιες αποδοχές εξαιρούνται των εισφορών. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται ο τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους μισθοδοσίας για τον εργοδότη, το οποίο περιλαμβάνει τον μεικτό μισθό του εργαζομένου και τις εργοδοτικές εισφορές, και του συνολικού κόστους ανά εργαζόμενο, το οποίο περιλαμβάνει τις αμοιβές, τις εισφορές και

τα επιδόματα. Ακολούθως, περιγράφεται ο τρόπος σύνταξης του πίνακα εισφορών υπέρ ΕΦΚΑ – Μισθωτών και της ΑΠΔ (Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις προθεσμίες υποβολής της ΑΠΔ και του χρόνου καταβολής των εισφορών στον ΕΦΚΑ αλλά και οδηγίες για την έκδοση και εξαργύρωση των εργοσήμων. Στο πλαίσιο επίσης της μαθησιακής υποενότητας εξετάζεται ο τρόπος υπολογισμού του παρακρατούμενου φόρου από μισθωτές υπηρεσίες (ΦΜΥ) εργαζομένων (υπαλλήλων και εργατών), καθώς και η διαδικασία συμπλήρωσης, υποβολής και απόδοσης προσωρινών δηλώσεων του παρακρατημένου ΦΜΥ. Τέλος, παρουσιάζεται το πώς κινούνται λογιστικά οι λογαριασμοί 54.03.00 «Φόρος μισθωτών υπηρεσιών», 55.00 «Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ)», 55.01 «Λοιπά Ταμεία κύριας ασφαλίσεως» και 55.02 «Επικουρικά Ταμεία» των ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς οι έννοιες αυτές εφαρμόζονται στην πράξη.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αληφαντής, Γ. (2020). *Αμοιβές και έξοδα προσωπικού*. Αθήνα: Εκδόσεις Διπλογραφία.
2. Καραγιάννης, Ι. Δ., Καραγιάννη, Α. Δ. & Καραγιάννης, Δ. Ι. (2021). *Εργατικά – Μισθοδοσίες – Ασφαλιστικά. Παραδείγματα – Δηλώσεις στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.

Συμπληρωματικές

1. ASTbooks. (2020). *Πρακτικός Οδηγός για Εργατικά Θέματα*. Αθήνα: ASTbooks.
2. Πρασάς, Β. (2021). *Εργατική Νομοθεσία και Μισθοδοσία. Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Οικονομικές Εκδόσεις.

2.4.B • ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ – ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα της «Μηχανογραφημένης λογιστικής – Διπλογραφικών βιβλίων» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εννοιών και διαδικασιών της μηχανογραφημένης τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων των οντοτήτων που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο. Η προσομοίωση της τήρησης των διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων γίνεται μέσω λογιστικών πληροφοριακών προγραμμάτων ευρείας χρήσης. Περιγράφονται αναλυτικά όλες οι λογιστικές εργασίες από την ίδρυση της εταιρείας έως το κλείσιμο του ισολογισμού της. Ειδικότερα, παρουσιάζεται ο τρόπος ενημέρωσης

των βιβλίων με πραγματικά παραστατικά και ο έλεγχος της ορθής καταχώρισής τους. Εξηγείται ο τρόπος λειτουργίας της εμπορικής διαχείρισης και η σύνδεσή της με την αναλυτική λογιστική της οντότητας. Αναλύεται ο τρόπος διαχείρισης της αποθήκης, των εισαγωγών και εξαγωγών των εμπορευμάτων, των επιταγών της οντότητας, των αποσβέσεων, της μισθοδοσίας, του ΦΠΑ και των ανακεφαλαιωτικών πινάκων ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Παράλληλα, περιγράφεται ο τρόπος διαβίβασης των παραστατικών της οντότητας στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΑΑΔΕ, myDATA.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ονοματίζουν τις οντότητες που εντάσσονται στην κατηγορία των υπόχρεων για τήρηση διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων,
- Περιγράφουν τη διαδικασία που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο για τη λογιστική παρακολούθηση των συναλλαγών των οντοτήτων, βάσει του διπλογραφικού συστήματος,
- Καταχωρίζουν καρτέλες νέων εγγραφών στα πάγια περιουσιακά στοιχεία της οντότητας, στα εμπορεύματα και στους πελάτες- προμηθευτές,
- Υλοποιούν κινήσεις της εμπορικής διαχείρισης στο πληροφοριακό λογιστικό πρόγραμμα,
- Δημιουργούν ηλεκτρονικά ημερολογιακά άρθρα για την απεικόνιση των συναλλαγών της οντότητας,
- Ελέγχουν λογιστικές καταστάσεις όπως ισοζύγια και καρτέλες πελατών – προμηθευτών εφόσον πρωτύτερα τις έχουν δημιουργήσει,
- Υπολογίζουν τον Φόρο Προστιθέμενης αξίας που καλείται να καταβάλει η οντότητα στη ΔΟΥ,
- Συντάσσουν τα έντυπα της φορολογικής διοίκησης για την περιοδική και συγκεκριμένη απόδοση του ΦΠΑ,
- Εκτυπώνουν λογιστικές καταστάσεις όπως τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσης αλλά και φύλλα μερισμού και απογραφής των λογαριασμών,
- Συμπληρώνουν τους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ενδοκοινοτικών συναλλαγών,
- Καταχωρούν τις λογιστικές εγγραφές κλεισίματος του ισολογισμού και ανοίγματος των βιβλίων για την επόμενη διαχειριστική χρήση της οντότητας,
- Διαβιβάζουν τα παραστατικά της οντότητας στην ψηφιακή εφαρμογή myDATA της ΑΑΔΕ,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να διαχειρίζονται θέματα που αφορούν την εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής της διπλογραφικής μεθόδου στην πράξη με τη χρήση εξειδικευμένων πληροφοριακών προγραμμάτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Διπλογραφικό σύστημα / Κατηγορίες λογιστικών βιβλίων / Πάγια / Πελάτες / Προμηθευτές / Λογιστικό πρόγραμμα / Λογιστικές καταστάσεις / Ισοζύγια / Φόρος Προστιθέμενης αξίας / Ισολογισμός / Αποτελέσματα χρήσης / Απογραφή.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (5), Σύνολο (5).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΝΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΠΟΙΗΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
3	ΣΥΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΙ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ, ΕΓΓΡΑΦΩΝ
4	ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ
5	ΠΑΓΙΑ
6	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
7	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ENTERPRISE RESOURCE PLANNING (ERP)

Κείμενο αναφοράς

2.4.B.1 | ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τη σημασία της μηχανογραφημένης λογιστικής, κατανοούν την ανάγκη που οδήγησε στην ανάπτυξη της και διαμορφώνουν κριτήρια επιλογής ενός λογιστικού πακέτου. Παράλληλα, εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές και έννοιες της μηχανογραφημένης λογιστικής στα διπλογραφικά βιβλία.

Η λειτουργία μιας επιχείρησης προϋποθέτει την καταγραφή των οικονομικών γεγονότων, από τα οποία προκύπτουν χρήσιμες πληροφορίες για τη διοίκηση. Η συνεχής αύξηση του όγκου των συναλλαγών συνεπάγεται μεγαλύτερο όγκο πληροφοριών και δυσκολότερη διαχείρισή τους. Για τον λόγο αυτόν, η γρήγορη, αξιόπιστη και οικονομική επεξεργασία των δεδομένων είναι απαραίτητη, ώστε να λαμβάνονται έγκαιρα και ορθά οι επιχειρηματικές αποφάσεις.

Η μηχανογράφηση ή μηχανογραφημένη λογιστική είναι η οργάνωση και η λειτουργία του λογιστηρίου με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και εξειδικευμένων λογιστικών εφαρμογών για την καταχώριση, αποθήκευση, επεξεργασία, ενημέρωση και ανάκτηση των λογιστικών δεδομένων, καθώς και για την αξιόπιστη παρουσίαση των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τα κυριότερα λογισμικά που χρησιμοποιούνται σε ένα σύγχρονο μηχανογραφημένο λογιστήριο, όπως τα συστήματα ERP,

τα υπολογιστικά φύλλα και εξειδικευμένες εφαρμογές λογιστικής που αναπτύσσονται από εταιρείες λογισμικού.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.B.2 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΝΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΠΟΙΗΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι για την οργάνωση μιας επιχείρησης, ενός λογιστικού γραφείου ή οποιασδήποτε οντότητας του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα είναι απαραίτητη η χρήση ενός προγράμματος μηχανογραφημένης λογιστικής. Παράλληλα, μαθαίνουν ότι πριν από τη λειτουργία του λογισμικού απαιτείται η κατάλληλη παραμετροποίησή του, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της οντότητας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, επίσης, κατανοούν ότι η επιλογή του λογισμικού πρέπει να ανταποκρίνεται στις λογιστικές υποχρεώσεις της οντότητας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Στην παρούσα υποενότητα εξετάζεται η παραμετροποίηση λογισμικού για οντότητες που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τον Ν. 4308/2014 (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα). Στο πλαίσιο αυτό, επιλέγονται και διαμορφώνονται οι λογαριασμοί που απαιτούνται για την κάλυψη των λειτουργικών και λογιστικών αναγκών της επιχείρησης.

Σκοπός της υποενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τα βασικά στάδια της αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού. Αρχικά, δημιουργείται η εταιρεία με την καταχώριση όλων των απαραίτητων στοιχείων της (επωνυμία, διεύθυνση, ΑΦΜ, ταχυδρομικός κώδικας και λοιπά στοιχεία). Εφόσον υπάρχουν υποκαταστήματα, πραγματοποιείται και η αντίστοιχη καταχώρισή τους. Στη συνέχεια, διαμορφώνεται το λογιστικό σχέδιο με τη δημιουργία των απαραίτητων λογαριασμών, ώστε να είναι δυνατή η καταχώριση των λογιστικών εγγραφών σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την παραμετροποίηση των παρακρατούμενων φόρων και άλλων βασικών λογιστικών παραμέτρων, ώστε το λογισμικό να υπολογίζει αυτόματα τις σχετικές κρατήσεις κατά την καταχώριση των λογιστικών άρθρων και να υποστηρίξει την ορθή λειτουργία του λογιστικού συστήματος.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.B.3 | ΣΥΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΙ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΘΡΩΝ, ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι, προκειμένου να αξιοποιηθεί αποτελεσματικά ένα μηχανογραφημένο λογιστήριο και να παρέχει αξιόπιστα αποτελέσματα, απαιτείται η πραγματοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών παραμετροποίησης.

Αρχικά, δημιουργείται το αρχείο των συναλλασσομένων με την καταχώριση όλων των απαραίτητων στοιχείων ταυτοποίησής τους. Στους συναλλασσόμενους περιλαμ-

βάνονται οι πελάτες, οι προμηθευτές, οι εργαζόμενοι, φορείς όπως ο ΕΦΚΑ, πάροχοι κοινής ωφέλειας όπως η ΔΕΗ, καθώς και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με το οποίο συναλλάσσεται η οντότητα. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την παραμετροποίηση της διασύνδεσης του λογισμικού με τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ, ώστε να είναι δυνατή η ανάκτηση και η επαλήθευση των στοιχείων των συναλλασσομένων μέσω του ΑΦΜ τους. Παράλληλα, παρουσιάζεται η διαδικασία καταχώρισης των λογιστικών εγγραφών σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα, με ιδιαίτερη έμφαση στις συμψηφιστικές και στις ταμειακές εγγραφές.

Τέλος, στόχος της υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τη σημασία της παραμετροποίησης των βασικών παραστατικών του λογισμικού (π.χ. τιμολόγια πώλησης, αποδείξεις λιανικής, τιμολόγια αγορών και εξόδων, ενδοκοινοτικές αποκτήσεις και παραδόσεις, αγορές και πωλήσεις παγίων, εγγραφές αποσβέσεων, δαπάνες μισθοδοσίας, λογαριασμοί κοινής ωφέλειας και ασφαλιστικών εισφορών). Επιπλέον, να εξοικειωθούν με τη διασύνδεση των λογιστικών λογαριασμών με τα παραστατικά, τις δηλώσεις ΦΠΑ, το έντυπο Ε3 και τις λοιπές απαιτούμενες φορολογικές αναφορές, ώστε να υποστηρίζεται η ορθή και αυτοματοποιημένη λειτουργία του λογιστικού συστήματος.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.B.4 | ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι, μετά την ολοκλήρωση της παραμετροποίησης του πληροφοριακού συστήματος και την καταχώριση των λογιστικών εγγραφών σύμφωνα με τον Ν. 4308/2014 (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα), είναι δυνατή η άντληση των πληροφοριών που απαιτούνται για την παρακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας της οντότητας.

Το πληροφοριακό σύστημα παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που προκύπτουν από την εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος. Ειδικότερα, μπορούν να εκτυπωθούν ισοζύγια πρωτοβάθμιων, δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων λογαριασμών, το λογιστικό σχέδιο, καθώς και καταστάσεις συναλλασσομένων, είτε στο σύνολό τους είτε ανά κατηγορία ή μεμονωμένα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι το πληροφοριακό σύστημα παρέχει αναλυτικές εκτυπώσεις για πελάτες, προμηθευτές, εργαζομένους, φορείς όπως ο ΕΦΚΑ και η ΔΕΗ, καθώς και για διάφορες κατηγορίες εσόδων και εξόδων. Επιπλέον, προσφέρει πληροφοριακές και λογιστικές αναφορές, φορολογικές καταστάσεις, δηλώσεις ΦΠΑ, οικονομικές καταστάσεις και λοιπές εκτυπώσεις που υποστηρίζουν τη λογιστική και φορολογική λειτουργία της οντότητας.

Στόχος της υποενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ότι το λογισμικό υποστηρίζει την παραγωγή και τον έλεγχο σημαντικών οικονομικών και φορολογικών αναφορών, όπως το έντυπο Ε3, τον υπολογισμό του λογιστικού αποτελέσματος και άλλες συγκεντρωτικές οικονομικές καταστάσεις που απαιτούνται για τη

διοίκηση και τη λήψη αποφάσεων. Τέλος, παρουσιάζονται πρόσθετες εκτυπώσεις και αναφορές που υποστηρίζουν τις υποχρεώσεις της οντότητας, όπως βεβαιώσεις αποδοχών, καταστάσεις παρακρατούμενων φόρων, περιβαλλοντικά τέλη, το τέλος πλαστικών και λοιπές φορολογικές ή πληροφοριακές καταστάσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.B.5 | ΠΑΓΙΑ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι η διαχείριση των παγίων αποτελεί μία από τις βασικές λειτουργίες ενός πληροφοριακού συστήματος λογιστικής.

Αρχικά, τα πάγια κωδικοποιούνται και παραμετροποιούνται, ώστε να συνδεθούν με το λογιστικό σχέδιο και να ενταχθούν στο σύστημα σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014). Για κάθε πάγιο δημιουργείται ξεχωριστή καρτέλα, στην οποία καταχωρίζονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία που το χαρακτηρίζουν και επιτρέπουν την αποτελεσματική παρακολούθησή του. Συγκεκριμένα, καταχωρίζονται τα στοιχεία του παραστατικού αγοράς, η ημερομηνία κτήσης, η αξία, ο προμηθευτής, η κατηγορία του παγίου, η θέση εγκατάστασης και κάθε άλλη πληροφορία που είναι απαραίτητη για την ταυτοποίηση και την παρακολούθησή του. Οι πληροφορίες αυτές αποθηκεύονται στο πληροφοριακό σύστημα και μπορούν να ανακτηθούν οποτεδήποτε, τόσο για τις ανάγκες της οντότητας όσο και για τη διενέργεια εσωτερικών ή εξωτερικών ελέγχων.

Στόχος της υποενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ότι, κατά την παραμετροποίηση των παγίων, ορίζονται οι κανόνες απόσβεσης, το ποσοστό της ετήσιας απόσβεσης, η ωφέλιμη ζωή, τυχόν επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που απαιτείται για την ορθή λογιστική παρακολούθηση. Παράλληλα, παρακολουθούνται όλες οι μεταβολές που αφορούν το πάγιο, όπως προσθήκες, βελτιώσεις, μεταφορές, πωλήσεις ή διαγραφές. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι το πληροφοριακό σύστημα υποστηρίζει τον αυτόματο υπολογισμό και την καταχώριση των αποσβέσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς και τη λογιστική παρακολούθηση των επιχορηγήσεων που αναλογούν στη χρήση, όπου απαιτείται. Επιπλέον, παρέχει τη δυνατότητα εκτύπωσης μητρώων παγίων, καταστάσεων αποσβέσεων και λοιπών αναφορών, οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες της διοίκησης, των επιμέρους τμημάτων της οντότητας και των εσωτερικών ή εξωτερικών ελεγκτών.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.B.6 | ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014), οι οντότητες υποχρεούνται να καταρτίζουν οικονομικές καταστάσεις, το περιεχόμενο των οποίων διαφοροποιείται ανάλογα με την κατηγορία μεγέθους της οντότητας.

Οι πολύ μικρές οντότητες που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα καταρτίζουν, κατά κανόνα, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων και το Προσάρτημα (Σημειώσεις), σύμφωνα με τις προβλέψεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Οι μικρές οντότητες που τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα καταρτίζουν τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων και το Προσάρτημα (Σημειώσεις). Επιπλέον, οι μεσαίες οντότητες καταρτίζουν τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων, την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης και το Προσάρτημα (Σημειώσεις). Τέλος, παρουσιάζονται οι οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζουν οι μεγάλες οντότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν τον Ισολογισμό, την Κατάσταση Αποτελεσμάτων, την Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης, την Κατάσταση Χρηματοροών και το Προσάρτημα (Σημειώσεις), σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.B.7 | ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ENTERPRISE RESOURCE PLANNING (ERP)

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι τα συστήματα ERP (Enterprise Resource Planning-Συστήματα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού Πόρων) αποτελούν ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα με ευρύ πεδίο εφαρμογών. Λόγω της πολυπλοκότητας και του μεγάλου εύρους των λειτουργιών τους, έχουν διατυπωθεί διάφοροι ορισμοί για την έννοια και τον ρόλο τους. Σύμφωνα με τον **Ali Noudoostbeni** (2010), το ERP αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα πληροφοριακά συστήματα που υποστηρίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των πόρων μιας επιχείρησης και συμβάλλουν στην αξιοποίηση της τεχνολογίας της πληροφορικής για τη βελτίωση της λειτουργίας της.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν επίσης ότι τα συστήματα ERP καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιχειρησιακών λειτουργιών, όπως:

- Λογιστική (Accounting)
- Διαχείριση ροής εργασιών (Workflow)
- Διαχείριση αποθηκών (Warehouse Management)
- Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας (Supply Chain Management-SCM)
- Διαχείριση έργων (Project Management)
- Διαχείριση παραγωγικών διαδικασιών (Production/Process Management)
- Έλεγχος ποιότητας (Quality Management)
- Ηλεκτρονικό εμπόριο (Digital Commerce)
- Διαχείριση και συντήρηση παγίων (Asset Maintenance)
- Υποστήριξη τηλεφωνικών κέντρων και εξυπηρέτησης πελατών (Call Centers).

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων ERP, τα οποία περιλαμβάνουν:

- Λειτουργία σε πραγματικό χρόνο,
- Χρήση ενιαίας βάσης δεδομένων για την αποθήκευση και διαχείριση των πληροφοριών,

- Ασφαλή πρόσβαση των χρηστών μέσω μηχανισμών ταυτοποίησης και δικαιωμάτων,
- Διαμοιρασμό πληροφοριών μεταξύ των επιμέρους τμημάτων της επιχείρησης,
- Φιλικό και εύχρηστο περιβάλλον εργασίας,
- Δυνατότητα παραμετροποίησης σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης,
- Δυνατότητα διασύνδεσης με άλλα πληροφοριακά συστήματα και εφαρμογές, ώστε να υποστηρίζεται η ολοκληρωμένη διαχείριση των επιχειρησιακών διαδικασιών.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Ρεβάνογλου, Α. (1995). *Μηχανογραφημένο λογιστήριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
2. Αθανασάκης, Ρ. & Ρεβάνογλου, Α. (1995). *Το μηχανογραφημένο λογιστήριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

Συμπληρωματικές

1. Γαλάνης, Β. (1995). *Μηχανογραφημένη λογιστική*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Κοτταρά, Χ. Ν. (2022). *Μηχανογραφημένη λογιστική. Έξυπνος οδηγός για γρήγορη εκμάθηση*. Αθήνα: Εκδόσεις 24 Γράμματα.

2.4.Γ • ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των «Θεμάτων φορολογίας Νομικών Προσώπων» αφορά τη διδασκαλία των βασικών διατάξεων που διέπουν τον τρόπο φορολόγησης των νομικών προσώπων στην Ελλάδα. Κατά τη διδασκαλία των διατάξεων της νομοθεσίας, επιδιώκεται η συσχέτιση και η αντιπαραβολή των φορολογικών ρυθμίσεων με τους ισχύοντες λογιστικούς κανόνες (ΕΛΠ – ΔΠΧΑ). Δίνεται έμφαση στην ερμηνεία και στην εφαρμογή στην πράξη, μέσω παραδειγμάτων, των άρθρων του ισχύοντος κάθε φορά θεσμικού πλαισίου που προσδιορίζει τη φορολογία των νομικών προσώπων και οδηγεί στον υπολογισμό του εκάστοτε φόρου. Βασικά πεδία τα οποία θα πρέπει να διδαχθούν είναι το υποκείμενο – αντικείμενο του φόρου, ο χρόνος επιβολής του φόρου, η έννοια και οι πηγές του εισοδήματος των οντοτήτων, οι εκπιπώμενες δαπάνες, τα στάδια δημιουργίας και ο υπολογισμός του φορολογητέου εισοδήματος. Επιπλέον, αναλύεται το περιεχόμενο και ο τρόπος σύνταξης του Εντύπου Ν (Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και Νομικών Οντοτήτων).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν τις βασικές έννοιες που διέπουν τη φορολογία νομικών προσώπων,
- Κατονομάζουν τις υποκείμενες στον φόρο εισοδήματος οντότητες,
- Περιγράφουν τη διαδικασία που προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο στον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων,
- Απαριθμούν βασικές κατηγορίες εκπιπτόμενων δαπανών από τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων,
- Εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων του ισχύοντος κάθε φορά θεσμικού πλαισίου στη φορολογία των νομικών προσώπων,
- Πειραματίζονται στον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος με τις ειδικές περιπτώσεις φορολογίας των νομικών προσώπων,
- Συμπληρώνουν χειρόγραφα ή ψηφιακά τα έντυπα της φορολογικής διοίκησης για τη φορολογία εισοδήματος των νομικών προσώπων,
- Συνδέουν τη φορολογία εισοδήματος των νομικών προσώπων με το λογιστικό πλαίσιο της χώρας,
- Αντιπαραβάλλουν τις φορολογικές ρυθμίσεις με τους ισχύοντες λογιστικούς κανόνες των ΕΛΠ και ΔΠΧΑ,
- Αισθάνονται ικανοί/-ές να διαχειρίζονται θέματα που αφορούν τη φορολογία του εισοδήματος των νομικών προσώπων,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας των νομικών προσώπων στην πράξη.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Νομικό πρόσωπο / Νομική οντότητα / Φορολογία νομικών προσώπων / Φορολογική υποχρέωση / Φόρος εισοδήματος / Φοροδιαφυγή / Φοροαποφυγή / Δαπάνες / Εκπιπόμενες δαπάνες / Απαλλαγή φόρου / Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) / Φορολογική Νομοθεσία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ
2	ΕΝΝΟΙΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
3	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ – ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ – ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ, ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
4	ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ
5	ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΩΝ
6	ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ – ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ – ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΟΡΑΠΟΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Γ.1 | ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ποιες οντότητες υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων, καθώς και την έκταση της φορολογικής τους υποχρέωσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013). Ειδικότερα, τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες, όπως οι Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΕ), οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ), οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (ΙΚΕ), οι Ομόρρυθμες (ΟΕ) και Ετερόρρυθμες (ΕΕ) εταιρείες, οι συνεταιρισμοί, οι κοινοπραξίες και τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας. Οι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας φορολογούνται για το παγκόσμιο εισόδημά τους, ενώ ο φόρος που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή συμψηφίζεται, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει η νομοθεσία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων και οντοτήτων που έχουν συσταθεί στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και είτε διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα είτε θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, φορολογούνται με τον εκάστοτε ισχύοντα συντελεστή φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων. Η φορολογική μεταχείριση εφαρμόζεται ανεξάρτητα από το εάν η οντότητα τηρεί απλογραφικό ή διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται οι κεφαλαιουχικές και προσωπικές εταιρείες, οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους, οι κοινοπραξίες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι αστικές εταιρείες, οι συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, καθώς και κάθε άλλη νομική οντότητα που προβλέπεται από το άρθρο 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Για τα μη κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα,

απαλλάσσεται από τον φόρο, υπό τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας, το εισόδημα που προέρχεται από συνδρομές των μελών και δωρεές.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.Γ.2 | ΕΝΝΟΙΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι ένα νομικό πρόσωπο ή μία νομική οντότητα θεωρείται φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για οποιοδήποτε φορολογικό έτος, εφόσον συστάθηκε ή ιδρύθηκε σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο και έχει την καταστατική έδρα του στην Ελλάδα ή ο τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης είναι στην Ελλάδα οποιαδήποτε περίοδο στη διάρκεια του φορολογικού έτους.

Μαθαίνουν, επίσης, ότι ο «τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης» θεωρείται ότι είναι στην Ελλάδα με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τις συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τα εξής:

1. Τον τόπο άσκησης καθημερινής διοίκησης,
2. Τον τόπο λήψης στρατηγικών αποφάσεων,
3. Την κατοικία της πλειοψηφίας των μετόχων ή εταίρων,
4. Τον τόπο ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων,
5. Τον τόπο τήρησης βιβλίων και στοιχείων,
6. Τον τόπο συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου ή όποιου άλλου εκτελεστικού οργάνου διοίκησης,
7. Την κατοικία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή όποιου άλλου εκτελεστικού οργάνου διοίκησης.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι ένα νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα αποκτά φορολογική κατοικία στην Ελλάδα, όταν έχει συσταθεί βάσει του ελληνικού δικαίου και έχει την καταστατική του έδρα στην Ελλάδα ή όταν ο τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης είναι η Ελλάδα. Για τον προσδιορισμό του τόπου άσκησης πραγματικής διοίκησης λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά περιστατικά και οι συνθήκες κάθε περίπτωσης.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.Γ.3 | ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ – ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ – ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ, ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι, σύμφωνα με το άρθρο 44, αντικείμενο της φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων είναι ο φόρος που επιβάλλεται ετησίως στα κέρδη που πραγματοποιούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες.

Επίσης, κατανοούν ότι για να προκύψουν τα κέρδη, αφαιρούνται από τα έσοδα:

1. Τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί προς το συμφέρον της επιχείρησης,
2. Οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας (με προϋποθέσεις, προσαυξάνουν τα έξοδα κατά 30%),
3. Οι αποσβέσεις,
4. Το Κόστος Πωληθέντων εμπορευμάτων ή προϊόντων (προηγείται η αποτίμηση των εμπορευμάτων ή προϊόντων),
5. Οι επισφαλείς απαιτήσεις (για να θεωρηθούν έξοδα, πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις),
6. Οι ζημιές, οι οποίες μεταφέρονται για συμψηφισμό με τα κέρδη, για τα επόμενα 5 φορολογικά έτη.

Τέλος, γνωρίζουν ότι από τον φόρο εισοδήματος απαλλάσσονται:

1. Οι φορείς γενικής κυβέρνησης με εξαίρεση το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου,
2. Η Τράπεζα της Ελλάδος,
3. Οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ),
4. Οι διεθνείς οργανισμοί, υπό τον όρο ότι η απαλλαγή από τον φόρο προβλέπεται βάσει διεθνούς συμβάσεως που έχει κυρωθεί στην ημεδαπή ή τελεί υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.Γ.4 | ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι όλα τα έσοδα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις του άρθρου 45 θεωρούνται έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Επίσης, κατανοούν ότι σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπόκεινται:

1. Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,
2. Οι προσωπικές εταιρείες που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή,
3. Τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που συστήθηκαν στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή και στα οποία περιλαμβάνονται και τα κάθε είδους σωματεία και ιδρύματα, με εξαίρεση μόνο το εισόδημα που αποκτούν από συνδρομές μελών και δωρεές, το οποίο απαλλάσσεται από τον φόρο,
4. Συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών,
5. Κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εφόσον ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα,
6. Κοινοπραξίες,

7. Οι νομικές οντότητες που ορίζονται στο άρθρο 2 του ΚΦΕ και δεν περιλαμβάνονται σε καμία από τις προηγούμενες περιπτώσεις.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.Γ.5 | ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΦΟΡΩΝ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η εξόφληση των φόρων γίνεται σύμφωνα με συγκεκριμένο τρόπο, ο οποίος εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΟΥ	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΦΟΡΟΥ
Φόρος μερισμάτων	Με Γ.Σ. 30/6, εξόφληση έως 30/9.
Φόρος τόκων	Έως την τελευταία ημέρα του 2ου μήνα από την ημερομηνία της πληρωμής.
Φόρος δικαιωμάτων	Έως την τελευταία ημέρα του 2ου μήνα από την ημερομηνία της πληρωμής.
Φόρος μισθωτών υπηρεσιών	Έως την τελευταία ημέρα του 2ου μήνα από την ημερομηνία της πληρωμής.
Φόρος από επιχειρηματική δραστηριότητα	Έως την τελευταία ημέρα του 2ου μήνα από την ημερομηνία της πληρωμής.
Φόρος εργολάβων	Έως την τελευταία ημέρα του 2ου μήνα από την ημερομηνία της πληρωμής.
Φόρος εισοδήματος	Η 1η δόση με την υποβολή στις 30/6, οι υπόλοιπες 6 ανά μήνα η κάθε δόση.

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι τα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 22%. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ομάδες παραγωγών φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). Οποιαδήποτε έσοδα εισρέουν στην επιχείρηση (μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα) φορολογούνται με 22%. Αν έχει παρακρατηθεί φόρος για αυτά τα έσοδα, τότε αυτός συμψηφίζεται με τον φόρο που θα πληρωθεί (με την επιφύλαξη της παρ. Β.5.1).

Η προκαταβολή βεβαιώνεται στο 80% του ποσού του φόρου εισοδήματος, αφού πρώτα έχει αφαιρεθεί οποιοδήποτε ποσό παρακράτησης φόρου. Για νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις, η προκαταβολή υπολογίζεται στο 50% του φόρου εισοδήματος για τις 3 πρώτες χρήσεις (εξαιρούνται τα νομικά πρόσωπα που προέρχονται από μετατροπή ή συγχώνευση).

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.Γ.6 | ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ – ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ – ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΟΡΟΑΠΟΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι κάθε νομικό πρόσωπο υποχρεούται να παρακρατεί φόρο στις πληρωμές που πραγματοποιεί και αφορούν:

ΕΙΔΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ
Μερίσματα	5%
Τόκοι	15%
Δικαιώματα (Royalties)	20%
Αμοιβές διοίκησης & συμβουλευτικές υπηρεσίες	20%
Εργολαβικές αμοιβές	3%
Περιοδικά καταβαλλόμενο ασφάλισμα	15%
Εφάπαξ ποσό ασφαλίσματος έως 40.000,00 €	10%
Εφάπαξ ποσό ασφαλίσματος άνω των 40.000,00 €	20%
Υπεραξία από μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας που αποκτά φυσικό πρόσωπο	15%

Επίσης, στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι οι φορείς γενικής κυβέρνησης, κατά την προμήθεια κάθε είδους αγαθών ή υπηρεσιών από νομικά πρόσωπα, υποχρεούνται, κατά την καταβολή ή την έκδοση της σχετικής εντολής πληρωμής της αξίας αυτών, να παρακρατούν φόρο εισοδήματος, ο οποίος υπολογίζεται στο καθαρό ποσό της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών με συντελεστή ως ακολούθως:

- α) Ποσοστό 1% για τα υγρά καύσιμα και τα προϊόντα καπνοβιομηχανίας,
- β) Ποσοστό 4% για τα λοιπά αγαθά,
- γ) Ποσοστό 8% για την παροχή υπηρεσιών.

Τέλος, στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι σε περίπτωση κατά την οποία οι πληρωμές γίνονται σε φορολογικό κάτοικο αλλοδαπής, τότε οι συντελεστές παρακράτησης προβλέπονται από τις Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, οι οποίες έχουν υπογραφεί μεταξύ της Ελλάδας και του κράτους στο οποίο έχει έδρα ο δικαιούχος της πληρωμής.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σταματόπουλος, Δ. & Καραβοκύρης, Α. (2020). *Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων* (δίτομο). Αθήνα: Εκδόσεις Forin Σταματόπουλος.
2. Κορομηλάς, Γ. (2017). *Φορολογικές σημειώσεις 2017*. Αθήνα: Εκδόσεις Tax Advisors.

Συμπληρωματικές

1. Τσιατούρας, Φ. Α. (2017). *Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. Μάλαμας, Φ. (2016). *Φορολογία νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

2.4.Δ • ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα των θεμάτων της «Ελεγκτικής» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εννοιών και αρχών της ελεγκτικής λογιστικής, βάσει των οποίων πραγματοποιείται ο εξωτερικός έλεγχος των οντοτήτων. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι αρχές που καθορίζουν τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι εξωτερικοί ελεγκτές κατά τη διάρκεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας. Οι αποφάσεις αυτές αφορούν την αναζήτηση και αποδοχή του πελάτη, τη στρατηγική και τον σχεδιασμό του ελέγχου, τη συλλογή και αξιολόγηση συγκεκριμένων ελεγκτικών τεκμηρίων και, τέλος, τη σύνταξη της έκθεσης ελέγχου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ερμηνεία της έκθεσης ελέγχου, καθώς από αυτή προκύπτει η πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων ομάδων για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις της οντότητας που ελέγχθηκε αποτυπώνουν ορθά και βάσει του θεσμικού πλαισίου την οικονομική της κατάσταση, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Ορίζουν τις βασικές έννοιες που διέπουν το πεδίο της ελεγκτικής,
- Απαριθμούν τις μεθόδους συλλογής ελεγκτικών τεκμηρίων,
- Περιγράφουν τα κύρια βήματα στον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας,
- Εξηγούν τις αποφάσεις που λαμβάνει ο εξωτερικός ελεγκτής στον σχεδιασμό και την εκτέλεση του ελέγχου, σύμφωνα με την υφιστάμενη θεωρία και τα πρότυπα ελέγχου,

- Εφαρμόζουν τις ελεγκτικές διαδικασίες στον έλεγχο των πωλήσεων και των αγορών μιας οντότητας,
- Ερμηνεύουν την επίπτωση των λογιστικών σφαλμάτων στην εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας,
- Εξάγουν συμπέρασμα αναφορικά με το ενδεχόμενο κατά περίπτωση είδος ελεγκτικής γνώμης,
- Διακρίνουν τα διάφορα είδη ελεγκτικής γνώμης,
- Εξηγούν το ιδιαίτερο νόημα κάθε διαφορετικού είδους ελεγκτικής γνώμης,
- Αντιλαμβάνονται τον ρόλο του ελέγχου στη λειτουργία μιας αυξανόμενα διεθνοποιημένης οικονομίας,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης και εφαρμογής της ελεγκτικής στον εξωτερικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ελεγκτική / Επαγγελματική δεοντολογία / Εσωτερικός έλεγχος / Εξωτερικός έλεγχος / Ελεγκτικά τεκμήρια / Ελεγκτικός κίνδυνος / Φύλλα εργασίας / Έλεγχος ταμείου, χρεογράφων και απαιτήσεων / Έλεγχος αποθεμάτων / Έλεγχος παγίων και λοιπών ακινητοποιήσεων / Έλεγχος υποχρεώσεων και δανείων.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
2	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
3	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
4	ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
5	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ, ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ
6	ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ
7	ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
8	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις βασικές αρχές και έννοιες της ελεγκτικής λογιστικής που ασχολείται με τον έλεγ-

χο των οικονομικών καταστάσεων και διαδικασιών μιας οντότητας, είτε πρόκειται για επιχειρήσεις είτε για μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

Αρχικά, επιχειρείται ο εννοιολογικός προσδιορισμός της ελεγκτικής, η ιστορική εξέλιξή της και το περιεχόμενό της. Στη συνέχεια, γίνεται διάκριση των ελέγχων ανάλογα με την έκτασή τους, με τον σκοπό για τον οποίο διενεργούνται, με τη διάρκειά τους και με το υποκείμενο του ελέγχου. Αναλύεται, επίσης, γιατί είναι αναγκαίος ο έλεγχος και ποιο είναι το αντικείμενό του. Ακολούθως, παρουσιάζονται τα διάφορα είδη ελέγχου που εξυπηρετούν διαφορετικές ανάγκες των επιχειρήσεων και, πιο συγκεκριμένα, α) του εσωτερικού ελέγχου, που πραγματοποιείται από εσωτερικά στελέχη της οντότητας, με στόχο τη βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών και τη διαχείριση κινδύνων, και β) του εξωτερικού ελέγχου, που διεξάγεται από ανεξάρτητους ελεγκτές που αξιολογούν την ακρίβεια των οικονομικών καταστάσεων της οντότητας για λογαριασμό τρίτων, όπως επενδυτών ή πιστωτών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις περαιτέρω διακρίσεις των εξωτερικών ελέγχων βάσει των ελεγκτικών προτύπων και ανάλογα με τις απαιτήσεις της οντότητας, τη φύση των δραστηριοτήτων της και τα οικονομικά δεδομένα που πρέπει να ελεγχθούν. Τέλος, η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη σημασία του ελέγχου σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία, όπου οι επιχειρήσεις και οι επενδυτές απαιτούν υψηλά πρότυπα αξιοπιστίας και συμμόρφωσης.

2.4.Δ.2 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Αντικείμενο της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι η προσέγγιση της δεοντολογίας, των κανόνων και των κατευθυντήριων αρχών της ελεγκτικής επιστήμης που διασφαλίζουν ότι οι ελεγκτές/-τριες λειτουργούν με βάση τις υψηλότερες ηθικές και επαγγελματικές προδιαγραφές.

Στο πλαίσιο αυτό, εξηγείται η σημασία της ανεξαρτησίας του ελεγκτή, που διασφαλίζει ότι ο ελεγκτής δεν επηρεάζεται από την οντότητα που ελέγχει, και περιγράφονται τα δύο βασικά είδη ανεξαρτησίας: α) η πραγματική ανεξαρτησία, η οποία αναφέρεται στη συμπεριφορά και τις ενέργειες του/της ελεγκτή/-τριας που πρέπει να είναι αμερόληπτες, και β) η φαινομενική ανεξαρτησία, που αφορά την εικόνα που δημιουργείται προς τρίτους. Στη συνέχεια, αναλύεται η αρχή της εμπιστευτικότητας, που είναι επίσης σημαντικό μέρος της επαγγελματικής δεοντολογίας, καθώς οι ελεγκτές/-τριες έχουν πρόσβαση σε ευαίσθητα οικονομικά και επιχειρηματικά δεδομένα των πελατών τους. Ακολούθως, εξηγείται η σημαντικότητα της ακεραιότητας και της ανάπτυξης εμπιστοσύνης μεταξύ των ελεγκτών/-τριών και των ενδιαφερόμενων μερών, καθώς οι ελεγκτές/-τριες πρέπει να επιδεικνύουν ειλικρίνεια και να ενεργούν σύμφωνα με το ηθικό τους καθήκον, ανεξάρτητα από την πίεση που μπορεί να προέρχεται από το επιχειρηματικό περιβάλλον. Έπειτα, αναλύεται ο κανόνας της αντικειμενικότητας, που απαιτεί από τον/την ελεγκτή/-τρια να λαμβάνει αμερόληπτες και ισότιμες αποφάσεις, χωρίς να επιτρέπει να τον/την επηρεάζουν προσωπικά συμφέροντα, προκαταλήψεις ή επιρροές. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην επαγγελματική

επάρκεια και επιμέλεια που αφορά τη συνεχή εκπαίδευση των ελεγκτών/-τριών στις αλλαγές στα λογιστικά πρότυπα, τη νομοθεσία και τις ελεγκτικές μεθόδους, ώστε να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Τέλος, με βάση τις παραπάνω αρχές, παρουσιάζεται ο Κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (International Federation of Accountants-IFAC).

2.4.Δ.3 | ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίσουν τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου που στοχεύει στη διασφάλιση της ακεραιότητας των εσωτερικών διαδικασιών και της αποτελεσματικότητας των επιχειρησιακών λειτουργιών.

Η μαθησιακή υποενότητα ξεκινά με την ανάλυση της διαφοράς μεταξύ του διοικητικού ελέγχου που επικεντρώνεται στις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες και του λογιστικού εσωτερικού ελέγχου που εστιάζεται στη χρηματοοικονομική διαχείριση και τις λογιστικές εγγραφές. Στη συνέχεια, αναλύονται τα χαρακτηριστικά που καθιστούν ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου αποτελεσματικό, σύμφωνα με το πλαίσιο της COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) και πιο συγκεκριμένα της σημασίας του περιβάλλοντος ελέγχου, της εκτίμησης του κινδύνου, των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, της πληροφόρησης και επικοινωνίας, καθώς και της παρακολούθησης. Η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται, επίσης, στις συχνές αδυναμίες που εντοπίζονται στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, στις επιπτώσεις τους στην επιχείρηση και στις μεθόδους εντοπισμού και αντιμετώπισής τους. Ακολούθως, παρουσιάζονται τα βήματα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και τα εργαλεία αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται από τους/τις εσωτερικούς/-ές ελεγκτές/-τριες. Επίσης, εξηγείται η διαδικασία σύνταξης της επιστολής παρατηρήσεων προς τη διοίκηση, η οποία καταγράφει τα ευρήματα του ελέγχου και περιλαμβάνει συστάσεις για τη βελτίωση των διαδικασιών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στον ρόλο του/της εσωτερικού/-ής ελεγκτή/-τριας, στις αρμοδιότητες και ευθύνες του/της, στα προσόντα και στις δεξιότητες που πρέπει να διαθέτει και στη σχέση του/της με τη διοίκηση και τα άλλα τμήματα της επιχείρησης. Τέλος, αναλύεται η χρήση των πληροφοριακών συστημάτων στον εσωτερικό έλεγχο και η συμβολή τους στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και στην παρακολούθηση των διαδικασιών.

2.4.Δ.4 | ΕΛΕΓΚΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στις βασικές αρχές και μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων κατά τη διάρκεια του ελέγχου, καθώς και στη σημασία και στον ρόλο των φύλλων εργασίας στη διαδικασία τεκμηρίωσης των ευρημάτων του ελέγχου.

Αρχικά, προσδιορίζεται η έννοια των ελεγκτικών τεκμηρίων, ο σκοπός τους, οι προϋποθέσεις συγκέντρωσής τους, οι παράγοντες που επηρεάζουν την αξιοπιστία

και την πληρότητα των αποδεικτικών στοιχείων, οι τύποι ελεγκτικών τεκμηρίων και η διάκρισή τους σε εσωτερικά και εξωτερικά τεκμήρια. Στη συνέχεια, περιγράφονται οι μέθοδοι συλλογής αποδεικτικών στοιχείων, όπως επιτόπιοι έλεγχοι, επιβεβαιώσεις από τρίτους, αναλυτικές διαδικασίες και έλεγχοι εγγράφων, και αναλύεται η ποιότητα και ποσότητα των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτούνται για τη στήριξη των ελεγκτικών συμπερασμάτων. Επίσης, εξετάζεται η έννοια του ελεγκτικού κινδύνου, που είναι ο κίνδυνος ότι οι οικονομικές καταστάσεις περιέχουν ουσιώδη σφάλματα παρά τον έλεγχο που έχει διενεργηθεί και πώς αυτή επηρεάζει τη συλλογή ελεγκτικών τεκμηρίων. Επιπλέον, εξετάζονται τα ουσιώδη σφάλματα και πώς η ύπαρξή τους απαιτεί πιο ενδελεχή έλεγχο και συλλογή περισσότερων αποδεικτικών στοιχείων για να διασφαλιστεί η αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων.

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται επίσης τα φύλλα εργασίας, που αποτελούν το κύριο εργαλείο που χρησιμοποιείται από τους/τις ελεγκτές/-τριες για την καταγραφή και τεκμηρίωση των ελεγκτικών τεκμηρίων και των ευρημάτων του ελέγχου. Ειδικότερα, αναλύεται ο σκοπός σύνταξης των φύλλων εργασίας, η δομή και τα βασικά στοιχεία ενός καλού φύλλου εργασίας, η κυριότητα των φύλλων εργασίας και η ευθύνη των λογιστών/-τριών, οι κατηγορίες των φύλλων εργασίας (Εσωτερικού ελέγχου, Εξωτερικού ελέγχου, Φορολογικού ελέγχου) καθώς και οι διαδικασίες σύνταξής τους.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς οι έννοιες αυτές εφαρμόζονται στην πράξη.

2.4.Δ.5 | ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ, ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην ελεγκτική διαδικασία που σχετίζεται με τον έλεγχο των ταμειακών συναλλαγών, των χρεογράφων και των απαιτήσεων από πελάτες και πωλήσεις, στοιχείων που αποτελούν σημαντικά μέρη των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης. Ο έλεγχος αυτών των λογαριασμών βοηθά στην εξασφάλιση της ακρίβειας, της διαφάνειας και της ορθής λογιστικής απεικόνισης.

Η μαθησιακή υποενότητα ξεκινά με την ανάλυση του σκοπού ελέγχου των ταμειακών συναλλαγών και στη συνέχεια εστιάζεται στη διαδικασία ελέγχου των εισπράξεων και πληρωμών, στην αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που αφορά ταμειακές συναλλαγές, στον έλεγχο επί ορισμένων εγγράφων μεταφοράς διαθεσίμων, στη συμφωνία των υπολοίπων των βιβλίων με τα υπόλοιπα των λογαριασμών των τραπεζών και στη λογιστική παρακολούθηση χρηματικών διαθεσίμων σύμφωνα με τα ΕΛΠ. Ακολούθως, αναλύεται η έννοια και το περιεχόμενο των λογαριασμών απαιτήσεων και εξετάζεται η διαδικασία ελέγχου των απαιτήσεων μέσα από μια λεπτομερή επισκόπηση της διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου της εικόνας αποτύπωσης των απαιτήσεων στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, παρουσιάζονται τα φύλλα εργασίας ελέγχου των απαιτήσεων. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τη

διαδικασία ελέγχου των χρεογράφων. Ειδικότερα, περιγράφονται οι διαφορετικοί τύποι χρεογράφων, ο τρόπος που λειτουργεί το σύστημα εσωτερικού ελέγχου για τα χρεογραφα και οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που εφαρμόζονται.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς οι διαδικασίες ελέγχου ταμείου, απαιτήσεων και χρεογράφων εφαρμόζονται στην πράξη.

2.4.Δ.6 | ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες την ελεγκτική διαδικασία που σχετίζεται με την αξιολόγηση και τον έλεγχο των αποθεμάτων μιας επιχείρησης. Τα αποθέματα αποτελούν κρίσιμο στοιχείο των οικονομικών καταστάσεων, καθώς επηρεάζουν άμεσα το κόστος των πωληθέντων αγαθών και τη συνολική κερδοφορία της επιχείρησης, οπότε η ορθή αποτίμησή τους είναι απαραίτητη για την ακριβή απεικόνιση της οικονομικής θέσης της οντότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται οι κύριοι στόχοι του ελέγχου των αποθεμάτων, που περιλαμβάνουν την επιβεβαίωση της φυσικής ύπαρξης των αποθεμάτων μέσω απογραφής, την αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των αποθεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της καταμέτρησης, της παρακολούθησης και της αποθήκευσης, και την επιβεβαίωση της κοστολόγησης των αποθεμάτων και της σωστής καταχώρισης του κόστους πωληθέντων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σημασία του εσωτερικού ελέγχου για τη σωστή παρακολούθηση και διαχείριση των αποθεμάτων και στην αξιολόγηση των διαδικασιών σε λειτουργίες όπως είναι η παραλαβή, η αποθήκευση, η καταμέτρηση και η παρακολούθηση των αποθεμάτων, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα αποθέματα είναι ακριβή και καταγεγραμμένα σωστά στα βιβλία της επιχείρησης. Επιπλέον, εξετάζονται οι διαδικασίες αποτίμησης των αποθεμάτων, καθώς και η συμμόρφωση με τις λογιστικές αρχές που απαιτούν την αποτίμηση στην κατώτερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Τέλος, παρουσιάζεται η επίδραση των αποθεμάτων στη διαμόρφωση του οικονομικού αποτελέσματος και η διαδικασία ελέγχου της συμφωνίας των μερίδων αποθήκης με τους λογαριασμούς του γενικού καθολικού.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς η διαδικασία ελέγχου των αποθεμάτων εφαρμόζεται στην πράξη.

2.4.Δ.7 | ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη διαδικασία ελέγχου των παγίων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο τα ενσώματα όσο και τα άυλα πάγια στοιχεία.

Αρχικά, παρουσιάζονται οι βασικοί στόχοι του ελέγχου των παγίων περιουσιακών στοιχείων, που περιλαμβάνουν την επιβεβαίωση της ύπαρξής τους, την επιβε-

βαίωση της κυριότητάς τους, την αξιολόγηση της αποτίμησής τους σύμφωνα με τα ενιαία λογιστικά πρότυπα και του ελέγχου των αποσβέσεων, ώστε να διασφαλιστεί ότι εφαρμόζονται σωστά και με συνέπεια. Στη συνέχεια, αναλύεται η διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου των παγίων που ακολουθεί η επιχείρηση για να καταγράφει, να παρακολουθεί και να ελέγχει την αξία των παγίων και το αντικείμενο αξιολόγησης των ελεγκτών που σχετίζεται με την ορθή τήρηση του μητρώου παγίων, του τρόπου απογραφής παγίων και των δαπανών για την αγορά ή τη συντήρηση παγίων. Επίσης, εξετάζεται η απομείωση της αξίας των παγίων, όταν αυτά υποβαθμίζονται ή καθίστανται ακρησιμοποίητα, ο τρόπος παρακολούθησης των μεταβολών στα πάγια περιουσιακά στοιχεία και ο εντοπισμός ακρηστευθέντων ή απαξιωμένων παγίων, τα οποία πρέπει να αφαιρεθούν από τα βιβλία ή να αναγνωριστούν με μειωμένη αξία.

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, εξετάζεται επίσης ο έλεγχος των άυλων περιουσιακών στοιχείων, όπως είναι οι πατέντες, οι άδειες, τα δικαιώματα και η υπεραξία της επιχείρησης και η διαδικασία επαλήθευσης ότι τα άυλα πάγια αναγνωρίζονται σωστά και ότι οι αποτιμήσεις τους βασίζονται σε αντικειμενικές και αξιόπιστες μεθόδους.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς η διαδικασία ελέγχου παγίων και λοιπών ακινητοποιήσεων εφαρμόζεται στην πράξη.

2.4.Δ.8 | ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να έρθουν σε επαφή οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τις διαδικασίες και τις μεθόδους που εφαρμόζονται για τον έλεγχο των βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων υποχρεώσεων μιας επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των δανείων.

Αρχικά, αναλύεται η έννοια του πληρωτέου λογαριασμού και οι αντικειμενικοί στόχοι των ελεγκτών/-τριών κατά την εξέταση των πληρωτέων λογαριασμών. Στη συνέχεια, η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στις διαδικασίες εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου βραχυχρόνιων υποχρεώσεων που εφαρμόζει μια επιχείρηση για τη διαχείριση των υποχρεώσεών της προς τρίτους και τα πεδία ελέγχου κατά την ελεγκτική διαδικασία. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται ο τρόπος ελέγχου των επιταγών πληρωτέων, των μεταχρονολογημένων επιταγών, και των υποχρεώσεων προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, καθώς και της λογιστικής παρακολούθησης των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων σύμφωνα με τα ΕΛΠ. Επόμενο αντικείμενο συζήτησης είναι ο έλεγχος των μακροχρόνιων υποχρεώσεων μιας επιχείρησης (π.χ. δάνεια, υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις και λοιπές μακροπρόθεσμες οφειλές) και οι διαδικασίες που ακολουθούνται και περιλαμβάνουν τον έλεγχο των όρων των δανείων, όπως το επιτόκιο, τη διάρκεια και τους όρους αποπληρωμής, τις αποσβέσεις των δανείων, καθώς και την επιβεβαίωση των ποσών που οφείλονται από τις τράπεζες. Τέλος, παρουσιάζονται τα φύλλα εργασίας που χρησιμοποιούν οι

ελεγκτές/-τριες και περιλαμβάνουν τα ευρήματα και τις παρατηρήσεις του ελέγχου, καθώς και τις επαληθεύσεις που πραγματοποιήθηκαν για να επιβεβαιωθούν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης.

Προτείνεται η χρήση διαφόρων παραδειγμάτων και ασκήσεων από τον/την εκπαιδευτή/-τρια ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς η διαδικασία ελέγχου υποχρεώσεων και δανείων εφαρμόζεται στην πράξη.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Τσακλάγκανος, Α. & Σπαθής, Χ. (2024). *Ελεγκτική* (4η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη.
2. Αληφαντής, Γ. Στ. (2019). *Ελεγκτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Διπλογραφία.

Συμπληρωματικές

1. Νεγκάκης, Χ. Ι. & Ταχυνάκης, Π. Δ. (2017). *Ελεγκτική, εσωτερικός έλεγχος. Θεωρία και εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: Αειφόρος Λογιστική Μονοπρόσωπη ΙΚΕ.
2. Βελέντζας, Ι. Ε., Καρτάλης, Ν. & Μπρώνη, Γ. (2023). *Ελεγκτική, διεθνή πρότυπα ελέγχου και εσωτερικός έλεγχος επιχειρήσεων*. Αθήνα: Επιστημονικό – Ερευνητικό Κέντρο Εκπαιδευτικών / Ερευνητικών Υπηρεσιών και Μελετών – Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία (ΑΜΚΕ).

2.4.Ε • ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα του «Δημόσιου Λογιστικού» αφορά τη διδασκαλία των βασικών εννοιών και των διατάξεων του θεσμικού πλαισίου που αφορούν την με ενιαίο τρόπο, λογιστική απεικόνιση των συναλλαγών του δηmosίου και των οντοτήτων του. Ειδικότερα, ερμηνεύονται τα άρθρα του ΠΔ 54/2018, το οποίο, και σε συνέχεια της υιοθέτησης της ευρωπαϊκής οδηγίας 2011/85/ΕΕ, προβλέπει την υιοθέτηση ενός ενιαίου διπλογραφικού συστήματος για τις δημόσιες υπηρεσίες. Αρχικά, περιγράφεται η φύση των λογαριασμών και το απαιτούμενο επίπεδο ανάλυσης και συγκέντρωσης των πληροφοριών που προβλέπει το λογιστικό σύστημα. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα λογιστικά πρότυπα για τον Δημόσιο τομέα (IPSAS), τα οποία στοχεύουν στην εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, μέσω της ενίσχυσης της ποιότητας και της διαφάνειας των οικονομικών καταστάσεων του δηmosίου και των οντοτήτων του. Τέλος, γίνεται συσχέτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με τους λογαριασμούς του ευρωπαϊκού λογιστικού συστήματος (ESA).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν τις βασικές έννοιες που διέπουν το πεδίο του δημόσιου λογιστικού,
- Περιγράφουν τις έννοιες οικονομική, διοικητική και λειτουργική ταξινόμηση,
- Απαριθμούν τις ομάδες λογαριασμών του λογιστικού συστήματος του δημοσίου,
- Αναφέρουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να πληρούν οι πληροφορίες που παρέχονται μέσω των χρηματοοικονομικών αναφορών του δημοσίου λογιστικού,
- Εφαρμόζουν τις ελεγκτικές διαδικασίες στον έλεγχο των πωλήσεων και των αγορών μιας οντότητας,
- Εφαρμόζουν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημοσίου σε στοιχειώδη παραδείγματα δημόσιων υπηρεσιών,
- Συσχετίζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με τους λογαριασμούς του ευρωπαϊκού λογιστικού συστήματος,
- Συντάσσουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις βάσει των διεθνών λογιστικών προτύπων του δημοσίου για τις οντότητές του,
- Ερμηνεύουν στοιχειωδώς τις πληροφορίες που παρέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των δημοσίων υπηρεσιών και οντοτήτων,
- Αντιλαμβάνονται τον ρόλο της υιοθέτησης των διεθνών λογιστικών προτύπων του δημοσίου στην ενίσχυση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των δημοσίων οικονομικών,
- Απομυθοποιούν τη δυσκολία κατανόησης των βασικών διατάξεων του δημοσίου λογιστικού στην πράξη.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Δημόσιο Λογιστικό / ΠΔ 54/2018 / Λογιστικό σχέδιο / Οικονομική ταξινόμηση / Διοικητική ταξινόμηση / Λειτουργική ταξινόμηση / Λογαριασμοί / Ομάδες / Χρηματοοικονομικές αναφορές / Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) / IPSAS / Καταστάσεις.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (1), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ (ΚΛΑΔΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ)
2	ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΠΔ 54/2018)
3	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
5	IPSAS – ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
6	ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΔ 54/2018

Κείμενο αναφοράς

2.4.E.1 | ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ (ΚΛΑΔΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ)

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις βασικές αρχές που διέπουν το δημόσιο λογιστικό. Το δημόσιο λογιστικό είναι ένα σύνολο κανόνων που ορίζει τον τρόπο διαχείρισης του δημόσιου χρήματος και έχει στόχο την αποφυγή κατασπατάλησης, την καταπολέμηση ενδεχόμενων τάσεων διαφθοράς και την αποφυγή οικειοποίησης.

Το δημόσιο λογιστικό και το φορολογικό δίκαιο ανήκουν στην κατηγορία του δημοσιονομικού δικαίου. Μια οντότητα δημόσιου χαρακτήρα, για να υλοποιεί τους στόχους της, χρειάζεται να έχει έσοδα για να προβαίνει στις απαιτούμενες δαπάνες. Τα δημόσια έσοδα είναι τα έσοδα του κράτους που προέρχονται από τη φορολογία, την επιχειρηματική δραστηριότητα και, τέλος, σε μικρότερο βαθμό, από τις δωρεές προς αυτό. Τα έσοδα του κράτους πρέπει να υπερτερούν των εξόδων του προκειμένου να εμφανίζεται πλεόνασμα (πρωτογενές), ώστε να συνεχίζει τις δραστηριότητές του χωρίς την προσφυγή του σε δανεισμό –είτε σε εξωτερικό είτε σε εσωτερικό– που οδηγεί σε δημοσιονομικό χρέος.

Τέλος, η χώρα μας, με βάση το ΠΔ 54/2018 –από την 1-1-2025– έχει μεταβεί από την ταμειακή στη δεδουλευμένη βάση. Για τη μετάβαση αυτή, οι οντότητες δημόσιου χαρακτήρα στηρίχθηκαν στο προσωπικό των Οικονομικών Υπηρεσιών, στα ERP συστήματα αλλά και στην εμπειρία που είχαν αποκτήσει από την εφαρμογή των κλαδικών λογιστικών σχεδίων. Αυτή η νομοθετική πράξη επηρέασε σημαντικά το Δημόσιο Λογιστικό.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.E.2 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΠΔ 54/2018)

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις βασικές αρχές που διέπουν τη μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα που ξεκίνησε στην Ελλάδα με το ΠΔ 90/97 περί εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου μόνο για τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Στη συνέχεια, επεκτάθηκε με τα:

- ΠΔ 205/1998 Κλαδικό λογιστικό Σχέδιο ΝΠΔΔ,

- ΠΔ 315/1999 Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο ΟΤΑ,
- ΠΔ 146/2003 Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Μονάδων Υγείας,
- ΠΔ 15/2011 Διπλογραφική Λογιστική Τροποποίησης Ταμειακής Βάσης,
- ΠΔ 80/1997 Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Στο πρώτο κεφάλαιο των προαναφερθέντων προεδρικών διατάξεων ορίζονται οι βασικές αρχές πάνω στις οποίες στηρίζεται η διπλογραφική μέθοδος και οι οποίες διασφαλίζουν την αξιοπιστία του περιεχομένου της παρεχόμενης πληροφορίας.

Αυτές είναι οι κάτωθι:

- **Η αρχή της αυτονομίας:** Σύμφωνα με την αρχή, η Αναλυτική Λογιστική λειτουργεί ανεξάρτητα από τη Γενική Λογιστική.
- **Η αρχή της κατ' είδους συγκέντρωσης των αποθεμάτων, εξόδων και εσόδων:** Οι σχετικοί λογαριασμοί των αποθεμάτων και εξόδων δέχονται μόνο χρεώσεις, ενώ των εσόδων μόνο πιστώσεις χωρίς να επιτρέπονται μεταφορές των κονδυλίων και τη διάρκεια της χρήσεως.
- **Η αρχή της κατάρτισης του λογαριασμού της Γενικής Εκμετάλλευσης με λογιστικά έγγραφα:** Ο λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης καταρτίζεται έπειτα από μεταφορά σε αυτόν της αξίας των αποθεμάτων, των οργανικών εξόδων και των εσόδων κατ' είδος.
- **Γενικές αρχές τηρήσεων των λογαριασμών:** Η αρχή αυτή πρεσβεύει την ύπαρξη παραστατικού (δικαιολογητικών), δηλαδή την ύπαρξη αποδεικτικού πραγματοποίησης του εξόδου, του εσόδου, της είσπραξης ή πληρωμής σε κάθε περίπτωση. Με βάση, λοιπόν, το παραστατικό λογιστικοποιούνται τα έσοδα και τα έξοδα.
- **Γενικές αρχές μηχανογραφικής τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων:** Παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς να τηρούν τα βιβλία τους και να εκδίδουν τα στοιχεία τους μηχανογραφικά ή να τηρούν μηχανογραφική τη Γενική λογιστική και να εκδίδουν τα στοιχεία τους χειρόγραφα ή αντίστροφα.
- **Διαδικασίες λογιστικοποίησης αγορών και δαπανών:** Πρόκειται για διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα μετά τη λήψη των νόμιμων δικαιολογητικών στα οποία αναφέρονται και οι αξίες των αγαθών και υπηρεσιών που αποκτήθηκαν από τους φορείς που προβλέπουν την έκδοση δελτίων συμψηφιστικής εγγραφής, με τα οποία γίνεται χρέωση συγκεκριμένων λογαριασμών (των ομάδων 1,2,6) με αντίστοιχη πίστωση των λογαριασμών (της ομάδας 5).
- **Διαδικασίες λογιστικοποίησης εσόδων:** Τα έσοδα των φορέων παρακολουθούνται από τους σχετικούς λογαριασμούς ορισμένης ομάδας (της ομάδας 5).
- **Σύνδεση Γενικής Λογιστικής με προϋπολογισμό:** Το σχέδιο των λογαριασμών έχει σχεδιαστεί, ώστε ταυτόχρονα με τη λειτουργία της Γενικής λογιστικής να εξυπηρετούνται και οι υποχρεώσεις των φορέων για τη λογιστική παρακολούθηση του προϋπολογισμού τους.

- **Απογραφή, Αποτίμηση και Ισολογισμός έναρξης:** Προβλέπεται η διενέργεια απογραφής των περιουσιακών στοιχείων ιδιοκτησίας ή αποκλειστικής χρήσης και διαχείρισης του κάθε φορέα, των πάσης φύσεως υποχρεώσεων, όπως και των διαθέσιμων χρηματικών ποσών.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.E.3 | ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις βασικές αρχές του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτό θεσπίστηκε με το ΠΔ 54/2018. Το πλαίσιο αυτό εφαρμόζεται ενιαία σε όλους τους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης και παρέχει τις προϋποθέσεις για την παραγωγή αξιόπιστων και συγκρίσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών του δημόσιου τομέα. Οι πληροφορίες αποτυπώνονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου και καταρτίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA).

Το Λογιστικό Πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης εφαρμόζεται στις οντότητες του δημόσιου τομέα που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Το λογιστικό σύστημα τηρείται με βάση τη διπλογραφική μέθοδο και παρακολουθεί τις λογιστικές συναλλαγές στο απαιτούμενο επίπεδο ανάλυσης. Για τον σκοπό αυτόν, όλες οι οντότητες χρησιμοποιούν κοινό λογιστικό σχέδιο, οι λογαριασμοί του οποίου ενημερώνονται είτε μέσω των επιμέρους πληροφοριακών υποσυστημάτων είτε με άλλες αξιόπιστες διαδικασίες.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι το κοινό λογιστικό σχέδιο έχει σχεδιαστεί ώστε να υποστηρίζει την οικονομική, τη διοικητική και τη λειτουργική ταξινόμηση των λογιστικών πληροφοριών, οι οποίες είναι υποχρεωτικές. Η οικονομική ταξινόμηση αποτελεί τη βάση για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και είναι εναρμονισμένη με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ESA), ενώ υποστηρίζει και την παραγωγή στοιχείων για τις στατιστικές δημοσιονομικών δεδομένων της Γενικής Κυβέρνησης (Government Finance Statistics-GFS). Επιπλέον, το λογιστικό σχέδιο επιτρέπει την ενσωμάτωση πρόσθετων ταξινομήσεων, όπως είναι η ταξινόμηση κατά πρόγραμμα, κατά πηγή χρηματοδότησης, κατά γεωγραφική περιοχή και κατά κέντρο κόστους ή για άλλους κοστολογικούς σκοπούς.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τη σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων του ΠΔ 54/2018 στη Γενική Κυβέρνηση, καθώς και για το σχετικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης που έχει καθοριστεί από την κείμενη νομοθεσία.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.E.4 | ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις βασικές αρχές των διοικητικών και δημοσιονομικών διαδικασιών που εφαρμόζονται στους φορείς της

Γενικής Κυβέρνησης. Οι διαδικασίες αυτές παραμένουν υποχρεωτικές και μετά την εφαρμογή του ΠΔ 54/2018, καθώς αποτελούν βασικό στοιχείο της οικονομικής διοίκησης και συνέβαλαν στην προετοιμασία της μετάβασης στο νέο λογιστικό πλαίσιο. Παράλληλα, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της οργάνωσης και της λειτουργίας των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων του δημόσιου τομέα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν, επίσης, το βασικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις διαδικασίες δημοσιονομικής διαχείρισης και οικονομικής διοίκησης, με ιδιαίτερη έμφαση στους ακόλουθους νόμους και κανονιστικές πράξεις:

- Ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ), δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις».
- ΠΔ 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες».
- Ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων στο Διαδίκτυο – Πρόγραμμα “Διαύγεια”».
- Ν. 4412/2016, που ρυθμίζει το πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων και τη λειτουργία του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).

Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η δημοσιονομική μεταρρύθμιση των τελευταίων ετών έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Ειδικότερα, ο Ν. 4270/2014 και το ΠΔ 80/2016 ενισχύουν τον ρόλο των οργανικών μονάδων οικονομικών υπηρεσιών και των προϊσταμένων τους, καθώς τα οικονομικά στοιχεία που παράγονται αποτελούν βασική προϋπόθεση για τον πολυετή δημοσιονομικό προγραμματισμό, την κατάρτιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής και την παρακολούθηση των δημοσιονομικών στόχων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τον θεσμικό ρόλο των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ), οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 24 του Ν. 4270/2014, όπως ισχύει. Κατανοούν τη θέση τους στη διοικητική δομή των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης, τις βασικές αρμοδιότητές τους, καθώς και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί ο προϊστάμενος της ΓΔΟΥ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.E.5 | IPSAS – ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις βασικές αρχές που διέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα. Η παγκόσμια οικονομική κρίση, τα δημοσιονομικά ελλείμματα και η αύξηση του δημόσιου χρέους ανέδειξαν την ανεπάρκεια των παραδοσιακών λογιστικών συστημάτων και ενίσχυσαν την προϋπάρχουσα τάση για την υιοθέτηση της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση στον Δημόσιο τομέα, οδηγώντας, ουσιαστικά, πολλές κυβερνήσεις σε αλλαγές και αναμόρφωση των λογιστικών τους συστημάτων.

Επίσης, στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι στόχος των προτύπων αυτών είναι η εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος μέσω της ενίσχυσης της ποιότητας και της διαφάνειας των οικονομικών καταστάσεων, που οδηγεί στην εμπιστοσύνη της δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.4.E.6 | ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ

ΤΟ ΠΔ 54/2018

Στην υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι βασικός σκοπός του ΠΔ 54/2018 είναι η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αναφορών της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ESA).

Το Λογιστικό Πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης αποτελεί ένα ενιαίο σχέδιο λογαριασμών που εφαρμόζεται από όλες τις οντότητες του δημόσιου τομέα οι οποίες υποχρεούνται στην τήρησή του. Σκοπός του είναι η ορθή καταχώριση των συναλλαγών, των γεγονότων και των λοιπών οικονομικών πράξεων, με στόχο την αξιόπιστη κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών, οι οποίες περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, την κατάσταση δημοσιονομικής αναφοράς, την κατάσταση προϋπολογισμού και απολογισμού, καθώς και τη σύγκριση του απολογισμού με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου και την παραδοχή της συνέχισης της δραστηριότητας και περιλαμβάνουν την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης (ισολογισμό), την κατάσταση χρηματοοικονομικής επίδοσης (κατάσταση αποτελεσμάτων), την κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης, την κατάσταση ταμειακών ροών και τις επεξηγηματικές σημειώσεις (προσάρτημα).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων βασίζεται σε διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS), τα οποία αποτελούν σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη του λογιστικού πλαισίου.

Τέλος, γνωρίζουν ότι η υποβολή των χρηματοοικονομικών αναφορών πραγματοποιείται από τις οντότητες που υπάγονται στο ΠΔ 54/2018 έως τις 30/06 του επόμενου ημερολογιακού έτους από αυτό στο οποίο αναφέρονται. Μετά την έγκριση από τα αρμόδια όργανα, οι αναφορές ελέγχονται εντός τριμήνου, υποβάλλονται στον Υπουργό Οικονομικών και δημοσιεύονται εντός δέκα ημερών στην ιστοσελίδα της οντότητας, όπου και παραμένουν διαθέσιμες για πέντε έτη.

Η μέθοδος η οποία προτείνεται είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γεράκος, Η. Α. (2023). *Το νέο λογιστικό πλαίσιο δημοσίου (ΠΔ 54/2018)*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Γεράκος, Η. Α. (2021). *Δημόσιο Λογιστικό με βάση το ΠΔ 54/2018*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις OTS.

Συμπληρωματικές

1. Κοέν, Σ. & Καρατζήμας, Σ. (2020). *Λογιστική Δημοσίου Τομέα*. Αθήνα: Εκδόσεις Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
2. Επιστημονική Ομάδα ASTbooks. (2021). *Δημόσιο Λογιστικό*. Αθήνα: Εκδόσεις ASTbooks.

2.4.ΣΤ • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Δ΄

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η διδακτική ενότητα «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» αποσκοπεί στην ενίσχυση των γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτούν οι καταρτιζόμενοι/-ες από τις υπόλοιπες διδακτικές ενότητες του εξαμήνου. Παράλληλα, μέσω της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας, επιδιώκεται η κατανόηση του περιεχομένου του επαγγέλματος του Υπαλλήλου Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου και η εξοικείωση των καταρτιζομένων με το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον. Για την ικανοποίηση του παραπάνω σκοπού, απαιτείται η πραγματοποίηση ποικίλων εκπαιδευτικών δράσεων, όπως εργαστηριακές ασκήσεις και εφαρμογές, αναθέσεις εκπόνησης εργασιών, ομιλίες επισκεπτών επαγγελματιών, εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους (Δημόσιους – Ιδιωτικούς) και συμμετοχές σε ημερίδες ή συνέδρια. Μέσα από τις δράσεις αυτές, οι καταρτιζόμενοι/-ες αναπτύσσουν τις γνώσεις και εφαρμόζουν τις δεξιότητες που έχουν κατακτήσει από το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Χειρίζονται ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα μισθοδοσίας για την ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών που αφορούν τη λογιστική διαχείριση των ανθρωπίνου δυναμικού μιας οντότητας,
- Τηρούν σύμφωνα με τα ΕΛΠ και τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού τα διπλογραφικά βιβλία μιας οντότητας από την ίδρυσή της μέχρι τον υπολογισμό του αποτελέσματος και τη διανομή του,

- Εφαρμόζουν τις διατάξεις των άρθρων του ισχύοντος κάθε φορά θεσμικού πλαισίου στον υπολογισμό της φορολογίας των νομικών προσώπων,
- Εφαρμόζουν τα κύρια βήματα στον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων μιας οντότητας,
- Εφαρμόζουν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημοσίου σε στοιχειώδη παραδείγματα δημόσιων υπηρεσιών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ) / Μισθοδοσία / Έντυπα Ε3-Αναγγελία Πρόσληψης / Έντυπο Ε4-Πίνακες Προσωπικού / Αναλυτική Περιοδική Δήλωση / Γενική Λογιστική / Διπλογραφικά βιβλία / Εμπορική διαχείριση / Φορολογία νομικών προσώπων / Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) / Δημόσια Λογιστική / Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards-IPSAS).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ
2	ΤΗΡΗΣΗ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
3	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ
4	ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ
5	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ
6	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Κείμενο αναφοράς

2.4.ΣΤ.1 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Αντικείμενο της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με εξειδικευμένα λογιστικά λογισμικά προγράμματα, με στόχο την πλήρη κατανόηση και εφαρμογή των διαδικασιών που αφορούν τη διαχείριση της μισθοδοσίας σε μια επιχείρηση. Ειδικότερα, παρουσιάζεται η διαδικασία υπολογισμού και λογιστικής παρακολούθησης των μισθών, των επιδομάτων και των υπερωριών για τους εργαζόμενους, με βάση τα ισχύοντα νομικά πλαίσια και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από ασκήσεις σε ομάδες εργασίας και με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτή/-τριας, συμπληρώνουν έντυπα Ε3-Αναγγελία Πρόσληψης που χρησιμοποιούνται για κάθε πρόσληψη ή έντυπα Ε12-ε-ΟΙΚΟΔΟΜΩ-Α-

ναγγελία του Απασχολούμενου Προσωπικού επί εκτέλεσης οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου και Ε12-ε-ΟΙΚΟΔΟΜΩ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ που αφορούν Οικοδομοτεχνικά έργα χωρίς μόνιμο προσωπικό και έντυπα Ε4 = Πίνακες Προσωπικού (Ετήσιος Πίνακας, Συμπληρωματικός Ετήσιος, Αρχικός, Συμπληρωματικός ωραρίου, Τροποποιητικός Αποδοχών) που δηλώνουν όλους τους εργαζόμενους που απασχολούνται στην επιχείρηση. Ακολουθώντας, υπολογίζουν την ακαθάριστη αμοιβή, τον καθαρό μισθό και τις κρατήσεις των απασχολούμενων μισθωτών, των επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας καθώς και των επιπλέον αποδοχών λόγω υπερωριών, υπερεργασίας, αργιών και, στη συνέχεια, συντάσσουν τις μηνιαίες μισθοδοτικές καταστάσεις, τις αποδείξεις πληρωμής αποδοχών, το έντυπο «Ασφαλιστικές Εισφορές ανά ταμείο» του πίνακα εισφορών υπέρ ΕΦΚΑ – Μισθωτών και της ΑΠΔ (Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης). Τέλος, προχωρούν στις κατάλληλες λογιστικές εγγραφές στους λογαριασμούς 60 «Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού» και 53.00 «Αποδοχές Πληρωτέες» σύμφωνα με τα ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

2.4.ΣΤ.2 | ΤΗΡΗΣΗ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες την ορθή εφαρμογή της λογιστικής διαχείρισης των διπλογραφικών βιβλίων που τηρεί μια επιχείρηση, ακολουθώντας τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από ασκήσεις είτε ατομικά είτε σε ομάδες εργασίας και με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτή/-τριας, ενημερώνουν τα βιβλία με παραστατικά χρησιμοποιώντας κάποιο πρόγραμμα μηχανογραφημένης λογιστικής, σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα και τα ΕΛΠ (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα) και ελέγχουν την ορθή καταχώρισή τους. Επίσης, χρησιμοποιούν κάποιο πρόγραμμα εμπορικής διαχείρισης και εκτελούν τις κατάλληλες ενέργειες διαχείρισης της αποθήκης, των εισαγωγών και εξαγωγών των εμπορευμάτων, των επιταγών της οντότητας, των αποσβέσεων, της μισθοδοσίας, του ΦΠΑ και των ανακεφαλαιωτικών πινάκων ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Επιπλέον, καταχωρούν καρτέλες νέων εγγραφών στα πάγια περιουσιακά στοιχεία της οντότητας, στα εμπορεύματα και στους πελάτες – προμηθευτές και δημιουργούν ηλεκτρονικά ημερολογιακά άρθρα για την απεικόνιση των συναλλαγών της οντότητας. Παράλληλα, εφαρμόζουν τη διαδικασία διαβίβασης των παραστατικών μιας οντότητας στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της ΑΑΔΕ, myDATA. Στο πλαίσιο επίσης της παρούσας μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιούν τις λογιστικές εγγραφές για τη σωστή κατάρτιση των δύο βασικών οικονομικών καταστάσεων: του Ισολογισμού και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης. Επιπλέον, με βάση τις ασκήσεις και τις μελέτες περίπτωσης, διαχειρίζονται και παρακολουθούν τους λογαριασμούς του ενεργητικού (π.χ. αποθέματα, πάγια, απαιτήσεις) και του παθητικού (π.χ. υποχρεώσεις, δάνεια). Τέλος, καταχωρούν συναλλαγές που αφορούν την έναρξη και τη λήξη μιας οικονομικής χρήσης, συμπεριλαμβανομένων των διορθωτικών εγγραφών, των εγγραφών αποσβέσεων, και των εγγραφών κλεισίματος χρήσης.

2.4.ΣΤ.3 | ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να υπολογίζουν και να διαχειρίζονται τις φορολογικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων και να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση μιας επιχείρησης με τις ισχύουσες φορολογικές υποχρεώσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τις διατάξεις του ισχύοντος φορολογικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις και τους βασικούς κανόνες φορολογίας εισοδήματος για τα νομικά πρόσωπα, τις υποχρεώσεις για την υποβολή δηλώσεων και τις διαδικασίες που ακολουθούνται σε περιπτώσεις φορολογικών ελέγχων. Επίσης, εξοικειώνονται με τη διαδικασία υπολογισμού του φόρου εισοδήματος για τις επιχειρήσεις, που περιλαμβάνει τον υπολογισμό του καθαρού κέρδους ή της ζημίας, λαμβάνοντας υπόψη τις απαλλαγές, τις εκπτώσεις και τους προβλεπόμενους φορολογικούς συντελεστές. Ειδικότερα, καλούνται να εφαρμόσουν τις διατάξεις του ισχύοντος κάθε φορά θεσμικού πλαισίου στη φορολογία των νομικών προσώπων, να πειραματιστούν στον προσδιορισμό του φόρου εισοδήματος με τις ειδικές περιπτώσεις φορολογίας των νομικών προσώπων και να συμπληρώσουν τα έντυπα της φορολογικής διοίκησης για τη φορολογία εισοδήματος των νομικών προσώπων μέσω κάποιου πληροφοριακού λογιστικού προγράμματος. Αντικείμενο επίσης της μαθησιακής υποενότητας είναι η διαδικασία υπολογισμού και υποβολής του ΦΠΑ, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από ασκήσεις και μελέτες περίπτωσης, υπολογίζουν τον ΦΠΑ για την περίοδο αναφοράς, συμπληρώνουν τα σχετικά έντυπα μέσω του προγράμματος μηχανογραφημένης λογιστικής και εφαρμόζουν τις διαδικασίες για την έγκαιρη και σωστή υποβολή των δηλώσεων ΦΠΑ. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σωστή διαχείριση των λοιπών παρακρατούμενων φόρων, όπως φόροι μισθών, αμοιβών τρίτων και εισοδημάτων, και των κανόνων για τη διασφάλιση της φορολογικής συμμόρφωσης και την αποφυγή προστίμων.

2.4.ΣΤ.4 | ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στις διαδικασίες και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται από τους ελεγκτές για τον έλεγχο της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης. Σκοπός είναι η πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευομένων με τη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου, τις μεθόδους συλλογής ελεγκτικών τεκμηρίων και την ορθή παρουσίαση των οικονομικών αποτελεσμάτων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, εργαζόμενοι/-ες σε ομάδες, ξεκινούν με την προετοιμασία και τον σχεδιασμό του ελέγχου και, πιο συγκεκριμένα, με την εκτίμηση των κινδύνων που σχετίζονται με την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, και σχεδιάζουν τις ελεγκτικές διαδικασίες που θα ακολουθήσουν. Στη συνέχεια, εφαρμόζοντας τις μεθόδους συλλογής ελεγκτικών τεκμηρίων για την επαλήθευση των στοιχείων που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, συλλέγουν τεκμήρια από ανε-

ξάρτητες πηγές, όπως τραπεζικές καταστάσεις, τιμολόγια και συμβάσεις, για να επιβεβαιώσουν την ακρίβεια των καταγραφών στα λογιστικά βιβλία. Ακολούθως, εξετάζουν αν οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζει η επιχείρηση στη μελέτη περίπτωσης είναι σύμφωνες με τα ισχύοντα λογιστικά και αν οι εκτιμήσεις, όπως οι αποσβέσεις ή οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, είναι λογικές και τεκμηριωμένες. Επίσης, ελέγχουν αν συμφωνούν οι λογαριασμοί της επιχείρησης με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις μέσα από την επαλήθευση των υπολοίπων των λογαριασμών, τη σύγκριση των τραπεζικών καταθέσεων με τα βιβλία της επιχείρησης και την επιβεβαίωση των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων, ώστε να εντοπιστούν τυχόν λάθη ή αποκλίσεις. Επιπλέον, ελέγχουν τους κύριους λογαριασμούς του Ισολογισμού και της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης και, τέλος, συντάσσουν τη σχετική έκθεση, η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων και την έκδοση ελεγκτικής γνώμης.

2.4.ΣΤ.5 | ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

Σκοπός της παρούσας μαθησιακής υποενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τη χρήση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων για τον Δημόσιο Τομέα (International Public Sector Accounting Standards-IPSAS) και τη σημασία τους για τη διαφάνεια, την αποδοτικότητα και την ορθή διαχείριση των δημόσιων πόρων.

Η μαθησιακή υποενότητα καλύπτει την εφαρμογή των IPSAS σε ποικίλα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, έσοδα και έξοδα, κρατικά δάνεια, κοινωνικά προγράμματα και τη διαχείριση δημοσίων εσόδων. Μέσα από ασκήσεις και μελέτες περίπτωσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις ομάδες λογαριασμών του λογιστικού συστήματος του δημοσίου, εφαρμόζουν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημοσίου σε στοιχειώδη παραδείγματα δημοσίων υπηρεσιών, συσχετίζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με τους λογαριασμούς του ευρωπαϊκού λογιστικού συστήματος, ερμηνεύουν στοιχειωδώς τις πληροφορίες που παρέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των δημοσίων υπηρεσιών και οντοτήτων και συντάσσουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις βάσει των διεθνών λογιστικών προτύπων του δημοσίου για τις οντότητές του. Ειδικότερα, καταγράφουν, αποτιμούν και καταχωρίζουν τα περιουσιακά αυτά στοιχεία στα βιβλία ενός δημόσιου οργανισμού με βάση τα διεθνή λογιστικά πρότυπα IPSAS και υπολογίζουν τις αποσβέσεις. Επιπλέον, μαθαίνουν να διαχειρίζονται τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τα δημόσια έργα και τις δημόσιες υποδομές. Τέλος, η μαθησιακή υποενότητα καλύπτει τη διαχείριση των κρατικών δαπανών και εσόδων σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα IPSAS, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες καταγράφουν στο δημόσιο λογιστικό σύστημα τα δημόσια έσοδα από φόρους, τέλη, επιδοτήσεις, καθώς και τις κρατικές δαπάνες, όπως μισθοδοσίες, προμήθειες και κοινωνικά προγράμματα.

2.4.ΣΤ.6 | ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα προσφέρει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες την ευκαιρία να εμβαθύνουν στον κόσμο της μηχανογραφημένης λογιστικής μέσω της πρακτικής εμπειρίας. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευμένοι/ες επισκέπτονται μια εταιρεία που τηρεί διπλογραφικά βιβλία ή έναν δημόσιο φορέα, και συντάσσουν μια αναλυτική αναφορά που περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με το ιστορικό, τις κύριες δραστηριότητες και τον τομέα ειδίκευσης της εταιρείας ή του φορέα που επισκέφτηκαν. Με αυτόν τον τρόπο, μετατρέπουν τη θεωρητική τους γνώση σε χρήσιμη πρακτική εμπειρία.

Οι εκπαιδευμένοι/ες αναλύουν την εμπειρία τους, αναφέροντας ποιες γνώσεις και ποιες δεξιότητες αποκόμισαν από την επίσκεψή τους, και καταγράφουν σημαντικές παρατηρήσεις που σχετίζονται με το επιχειρησιακό περιβάλλον της εταιρείας ή του φορέα που επισκέφτηκαν. Προκειμένου να ολοκληρώσουν την παραπάνω διαδικασία, μπορούν να συλλέξουν στοιχεία είτε μέσω συνέντευξης είτε μέσω ερωτηματολογίου, είτε μέσω παρατήρησης. Στη συνέχεια, δημιουργούν μια αναφορά η οποία περιλαμβάνει μια λεπτομερή ανάλυση και καταγραφή των βασικών ευρημάτων τους σχετικά με την εταιρεία ή τον φορέα που επισκέφτηκαν αλλά και των χρήσιμων εμπειριών που αποκόμισαν. Την αναφορά αυτή τη δημιουργούν με τη βοήθεια προγράμματος παρουσιάσεων και στη συνέχεια την παρουσιάζουν ή τη διαμοιράζουν στην τάξη ή την αναρτούν στο ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης μάθησης της ΣΑΕΚ (e-class). Μέσω αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη, αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα του ρόλου του «Στελέχους Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» και κατανοούν καλύτερα το επιχειρησιακό περιβάλλον εργασίας τους.

3 | Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και η βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων και τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/-τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/-τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης ενισχύουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως είναι ο καταγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις και απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περιπτώσεων. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε κρίσιμα ζητήματα δεοντολογίας, υγείας και ασφάλειας κ.λπ., προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (projects), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/-τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα, ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

Η ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος μεταξύ των εκπαιδευομένων και η καλλιέργεια σχέσης εμπιστοσύνης με τους/τις εκπαιδευτές/-τριες συντελούν στη δημιουργία μιας *κοινότητας μάθησης*, η οποία μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα σημαντική για την ενίσχυση των διεργασιών μάθησης τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και πέρα από αυτή, σε περιόδους μελέτης ή/και προετοιμασίας για τις διαδικασίες αξιολόγησης/πιστοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί.

Η ενίσχυση της συνεργασίας και της δημιουργίας μιας κοινότητας μάθησης είναι δυνατόν να επηρεάσει και τους τρόπους μελέτης των εκπαιδευομένων προς μια πιο ενεργητική, δημιουργική στάση διερεύνησης και εξοικείωσης με τη γνώση. Η τήρηση προσωπικών σημειώσεων και η ανταλλαγή τους μεταξύ των εκπαιδευομένων, η μελέτη πρόσθετων βιβλιογραφικών –ελληνόφωνων και ξενόγλωσσων– πηγών, η αναζήτηση συμπληρωματικών ερεθισμάτων στο ευρύτερο κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον (παρακολούθηση οπτικο-ακουστικού υλικού, επαγγελματικών περιοδικών, εξέλιξης θεσμικού πλαισίου κ.λπ.), σχετικών με την επαγγελματική ειδικότητα, είναι δυνατόν να αποτελέσουν σημαντικά συστατικά για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής σχέσης με την εξειδικευμένη επαγγελματική γνώση και τις δεξιότητες που απαιτεί το επάγγελμα.

Η παρακολούθηση ενός εντατικού προγράμματος κατάρτισης μεγάλης διάρκειας αναγκαστικά επιφέρει αλλαγές στην καθημερινότητα των εκπαιδευομένων. Η αποδοτική διαχείριση του καθημερινού χρόνου απαιτεί προσωπικό προγραμματισμό και φροντίδα. Η συστηματική πρόβλεψη ενός χρονικού διαστήματος μελέτης, καθημερινά, καθώς και η τήρηση ενός ημερολογίου μάθησης όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταγράφουν την καθημερινή τους πρόοδο, αλλά ενδεχομένως θα σημειώνουν και ερωτήματα ή παρατηρήσεις σχετικές με την κάθε μαθησιακή ενότητα, μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμες και πολύ δημιουργικές πρακτικές ενίσχυσης των διαδικασιών μάθησης.

Η φοίτηση στη Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι περίοδος διαμόρφωσης μιας μελλοντικής επαγγελματικής ταυτότητας. Είναι η αρχή μιας νέας

προσωπικής ιστορίας και μιας διαρκούς εξέλιξης μπροστά σε απαιτήσεις και αναγκαιότητες που χαρακτηρίζουν την κάθε επαγγελματική ειδικότητα. Είναι η ευκαιρία διασύνδεσης του/της κάθε εκπαιδευομένου/-ης με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που είναι κοινές στην επαγγελματική κοινότητα στην οποία σταδιακά θα ενταχθεί.

4 | Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας και στους εργαστηριακούς χώρους στη ΣΑΕΚ όσο και στις επιχειρήσεις τις οποίες επισκέπτονται για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015), όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση απ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας καθώς και ο σχετικός αναγκαίος ατομικός εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

4.1 • Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Στο επάγγελμα του Στελέχους Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου δεν υφίστανται εξειδικευμένοι κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς παρουσιάζει πολύ χαμηλό βαθμό επικινδυνότητας. Ωστόσο, το πεδίο στο οποίο θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα από τον/την εργοδότη/-τρια είναι στη δημιουργία ενός κατάλληλου εργονομικά εργασιακού περιβάλλοντος για το προσωπικό του.

4.2 • Μέσα ατομικής προστασίας

Δεν απαιτούνται.



Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης

1 | Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού, κατά τη διάρκειά της, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση τους για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/-τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια, αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, και οι οποίες αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/-ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης
- β) Τα νυχτερινά κέντρα
- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/-η ΣΑΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/-τρια, η οποία θεωρείται από τη ΣΑΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/-τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας, ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκουμένων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/-τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η πρακτικά ασκούμενος/-η ανά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας.

2 | Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η

2.1 • Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το εξάμηνο Δ' της φοίτησής τους στις ΣΑΕΚ. Στην περίπτωση αυτήν, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2 • Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Στη συνέχεια, παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκουμένων.

Δικαιώματα πρακτικά ασκουμένων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά, εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/-τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότη/-τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.

4. Δικαίωμα αναφοράς στη ΣΑΕΚ σε περίπτωση μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και έπειτα από σχετική δήλωση στη ΣΑΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη/-τριας, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

Υποχρεώσεις πρακτικά ασκουμένων

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/-τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/-τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/-τριας.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στη ΣΑΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης, αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκουμένου/-ης της επιχείρησης και της ΣΑΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από τη ΣΑΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/-ες ανά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στη ΣΑΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στη ΣΑΕΚ φοίτησης, συμπληρωμένου με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοση του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου από τον/την εργοδότη/-τρια-νόμιμο/-η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/-η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση της ΣΑΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/-η την πρακτική άσκηση, για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος, στον

ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη/-τρια), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/-τρια, τότε οφείλει ο/η τελευταίος/-α να ενημερώσει άμεσα τη ΣΑΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

2.3 • Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/-η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπευθύνου/-ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της. Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε **τομείς** που σχετίζονται με τη Λογιστική και τη Φορολογία **σε φορείς/επιχειρήσεις όπως** λογιστικά γραφεία, λογιστήρια πάσης φύσεως ιδιωτικών επιχειρήσεων και δημοσίων οργανισμών και σε **θέσεις εργασίας** βοηθών Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου.

3 | Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/-τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών/-τριών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/-τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/-τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΣΑΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκουμένων.

4 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/-τριών ΣΑΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας, και μάλιστα υπό πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και οι οποίες δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο, κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, παρέχεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Στέλεχος Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου – Φοροτεχνικού Γραφείου» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες και ειδικές προδιαγραφές ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Α. «Μελέτη/Σύνταξη στατιστικών δεδομένων, πινάκων και γραφικών παραστάσεων»	- Διενέργεια απογραφής περιουσιακών στοιχείων, - Σύνταξη οικονομικών και λογιστικών καταστάσεων, - Μελέτη στατιστικών δεδομένων και αριθμοδεικτών, - Σύνταξη και ανάλυση πινάκων και γραφικών παραστάσεων.	- Μηχανογραφημένο λογιστήριο, - Μέντορας πρακτικής άσκησης εκ μέρους της επιχείρησης υποδοχής.
Β. «Συγκέντρωση οικονομικών πληροφοριών από όλα τα τμήματα της επιχείρησης»	- Ειδική υποστήριξη της οικονομικής λειτουργίας της επιχείρησης με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας (Η/Υ) και των εφαρμογών της στο περιβάλλον του λογιστηρίου, - Επεξεργασία και οργάνωση οικονομικών πληροφοριών.	- Μηχανογραφημένο λογιστήριο, - Μέντορας πρακτικής άσκησης εκ μέρους της επιχείρησης υποδοχής.
Γ. «Διεκπεραίωση γραφειοκρατικών διαδικασιών σχετικών με το λογιστήριο»	- Σύνταξη και διεκπεραίωση εγγράφων της εκάστοτε ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας, καθώς και της νομοθεσίας κοινωνικής ασφάλισης, - Επικοινωνία και τήρηση αλληλογραφίας με αρμόδιες φορολογικές αρχές και ασφαλιστικούς φορείς, - Χρήση εξειδικευμένης λογιστικής και διοικητικής ορολογίας στην αγγλική γλώσσα.	- Μηχανογραφημένο λογιστήριο, - Μέντορας πρακτικής άσκησης εκ μέρους της επιχείρησης υποδοχής.
Δ. «Χειρισμός ειδικών εφαρμογών Η/Υ και ασφαλής ψηφιακή επικοινωνία» συνέχεια >>	- Χειρισμός ειδικών πακέτων λογισμικού μηχανογραφημένου λογιστηρίου, - Χειρισμός μέσων και εργαλείων ασφαλούς διαδικτυακής και ψηφιακής επικοινωνίας.	- Μηχανογραφημένο λογιστήριο, - Συλλογή ειδικών πακέτων λογισμικού μηχανογραφημένου λογιστηρίου,

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνέχεια Δ. «Χειρισμός ειδικών εφαρμογών Η/Υ και ασφαλής ψηφιακή επικοινωνία»		Μέντορας πρακτικής άσκησης εκ μέρους της επιχείρησης υποδοχής.
Ε. «Τήρηση λογιστικών βιβλίων και συναφών καταστάσεων»	- Τήρηση των προβλεπόμενων βιβλίων και οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης σύμφωνα με τα ΕΛΠ, - Χειρισμός της διαδικτυακής πλατφόρμας myDATA, - Συμπλήρωση και υποβολή φορολογικών κ.ά. προβλεπόμενων εντύπων στις διάφορες υπηρεσίες του δημοσίου.	- Μηχανογραφημένο λογιστήριο, - Συλλογή ειδικών πακέτων λογισμικού μηχανογραφημένου λογιστηρίου, - Μέντορας πρακτικής άσκησης εκ μέρους της επιχείρησης υποδοχής.

5 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης

5.1.A • ΜΕΛΕΤΗ/ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι ασκούμενοι/-ες, κατά την πρακτική τους άσκηση, καλούνται να εφαρμόσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους πορείας, εστιάζοντας την προσοχή τους στις εφαρμογές της στατιστικής και αποκτώντας μια σφαιρική εικόνα για τον ρόλο της στη συλλογή, ανάλυση και παρουσίαση δεδομένων που υποστηρίζουν τις επιχειρηματικές αποφάσεις. Η σωστή οργάνωση του χώρου και του εξοπλισμού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας. Οι ασκούμενοι/-ες εργάζονται σε ένα γραφείο πάνω στο οποίο είναι τοποθετημένος ένας Η/Υ στον οποίο έχουν εγκατασταθεί προγράμματα επεξεργασίας στατιστικών δεδομένων ή επεξεργασίας λογιστικών φύλλων τα οποία έχουν διδαχθεί και με τα οποία έχουν εξοικειωθεί κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Με την εποπτεία του επιβλέποντα μέντορα ορίζουν τους στόχους. Στην αρχή, συλλέγουν τα στατιστικά δεδομένα με βάση τις βασικές μεθόδους συλλογής στατιστικών δεδομένων, όπως είναι οι έρευνες, τα ερωτηματολόγια και η παρατήρηση, τα ταξινομούν με τη μεθοδολογία την οποία έχουν διδαχθεί και τα οργανώνουν με τρόπο που να είναι εύκολα αναγνώσιμα και χρήσιμα για τις επιχειρήσεις. Ενδεικτικά θέματα τα οποία μπορούν να αντιμετωπίσουν είναι: μελέτη δεδομένων πωλήσεων, κόστους και αποδοτικότητα. Επιπλέον, προτείνεται η δημιουργία μικρών ερευνών αγοράς και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων τους μέσω γραφημάτων και δεικτών. Οι ασκούμενοι/-ες μπορούν να δημιουργήσουν στατιστικούς πίνακες και διαγράμματα χρησιμοποιώντας λογιστικά φύλλα ή εξειδικευμένα λογισμικά. Επίσης, αναλύουν τα στατιστικά δεδομένα με βάση τις γνώσεις που απέκτησαν σχετικά με τα βασικά μέτρα θέσης μιας κατανομής, τα βασικά μέτρα διασποράς μιας κατανομής και την Παλινδρόμηση – Συσχέτιση.

Τέλος, οι ασκούμενοι/-ες καταγράφουν λεπτομερώς την εργασία στο βιβλίο πρακτικής τους. Αυτή η τεκμηρίωση είναι πολύτιμη για μελλοντική αναφορά, καθώς βοηθά στην κατανόηση των βημάτων που ακολούθησαν, αλλά και στην αξιολόγηση της προόδου τους. Με αυτόν τον τρόπο, οι ασκούμενοι/-ες αποκτούν πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες, ενώ προετοιμάζονται για τη μελλοντική τους επαγγελματική πορεία.

5.1.B • ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Οι ασκούμενοι/-ες, κατά την πρακτική τους άσκηση, καλούνται να εφαρμόσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της

εκπαιδευτικής τους πορείας, εστιάζοντας το ενδιαφέρον τους στις εφαρμογές της περιγραφικής στατιστικής. Έτσι, θα αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ανάλυση, την παρουσίαση και την ερμηνεία των οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεδομένων μιας οντότητας. Η σωστή οργάνωση του χώρου και του εξοπλισμού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας. Οι ασκούμενοι/-ες εργάζονται σε ένα γραφείο πάνω στο οποίο είναι τοποθετημένος ένας Η/Υ στον οποίο έχουν εγκατασταθεί προγράμματα επεξεργασίας στατιστικών δεδομένων ή επεξεργασίας λογιστικών φύλλων τα οποία έχουν διδαχθεί και με τα οποία έχουν εξοικειωθεί κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Με την εποπτεία του επιβλέποντα μέντορα ορίζουν τους στόχους και χρησιμοποιούν ποσοτικές μεθόδους και εργαλεία για την εξαγωγή χρήσιμων επιχειρηματικών συμπερασμάτων.

Οι ασκούμενοι/-ες εξασκούνται σε βασικές έννοιες της στατιστικής (μεταβλητότητα, πληθυσμός, δείγμα) και στην ταξινόμηση δεδομένων σε μεταβλητές και κλίμακες μέτρησης. Αρχικά, δημιουργούν πίνακες διπλής εισόδου για την ανάλυση χρηματοοικονομικών δεδομένων και, στη συνέχεια, προχωρούν στη δημιουργία γραφημάτων, όπως ραβδογράμματα, διαγράμματα πίτας και διαγράμματα διασποράς, με τη χρήση λογισμικού λογιστικών φύλλων, για την οπτικοποίηση δεδομένων και την αποτελεσματική παρουσίασή τους. Επίσης, με βάση τα δεδομένα που έχουν συλλέξει, υπολογίζουν τα μέτρα θέσης (μέση τιμή, διάμεσος, επικρατούσα τιμή) για την περιγραφή της κατανομής δεδομένων και ερμηνεύουν τις τιμές τους για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Επιπλέον, εφαρμόζουν μεθόδους για τον υπολογισμό των μέτρων διασποράς, όπως είναι το εύρος, η διακύμανση και η τυπική απόκλιση, και αναλύουν την επίδρασή τους στη λήψη αποφάσεων.

Τέλος, οι ασκούμενοι/-ες καταγράφουν λεπτομερώς την εργασία στο βιβλίο πρακτικής τους. Αυτή η τεκμηρίωση είναι πολύτιμη για μελλοντική αναφορά, καθώς βοηθά στην κατανόηση των βημάτων που ακολούθησαν, αλλά και στην αξιολόγηση της προόδου τους. Με αυτόν τον τρόπο, οι ασκούμενοι/-ες αποκτούν πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες, ενώ προετοιμάζονται για τη μελλοντική τους επαγγελματική πορεία.

5.1.Γ • ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Οι ασκούμενοι/-ες, κατά την πρακτική τους άσκηση, καλούνται να εφαρμόσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους πορείας σχετικά με την ανάλυση, την παρουσίαση και την ερμηνεία οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεδομένων μιας οντότητας. Η σωστή οργάνωση του χώρου και του εξοπλισμού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας. Οι ασκούμενοι/-ες εργάζονται σε ένα γραφείο πάνω στο οποίο είναι τοποθετημένος ένας Η/Υ στον οποίο έχουν εγκατασταθεί προγράμματα επεξεργασίας λογιστικών φύλλων και λογισμικά τα οποία έχουν διδαχθεί

και με τα οποία έχουν εξοικειωθεί κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Με την εποπτεία του επιβλέποντα μέντορα, ορίζουν τους στόχους που έχουν σχέση με τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος, λαμβάνοντας υπόψη τα στάδια δημιουργίας του εισοδήματος και τις πηγές του. Πιο συγκεκριμένα, υπολογίζουν το φορολογητέο εισόδημα, με τη χρήση της ισχύουσας κλίμακας φορολογίας, για μισθωτούς, συνταξιούχους, ελεύθερους επαγγελματίες και αγρότες. Επίσης, αναλύουν τις δυνατότητες μείωσης του φόρου μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων, απαλλαγών και εκπτώσεων και προσδιορίζουν την τελική φορολογική υποχρέωση μετά την εφαρμογή φορολογικών εκπτώσεων και απαλλαγών. Οι ασκούμενοι/-ες εξασκούνται στη συμπλήρωση των εντύπων φορολογίας εισοδήματος Ε1-Δήλωση φορολογίας εισοδήματος, Ε2-Αναλυτική κατάσταση για μισθώματα ακινήτων, Ε3-Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα και Ε3-Κατάσταση Φορολογικής Αναμόρφωσης, είτε μέσω λογισμικών είτε μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας της ΑΑΔΕ. Τέλος, ερμηνεύουν τα αποτελέσματα μιας διοικητικής πράξης προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, επεξηγούν τα στοιχεία της και εντοπίζουν πιθανά λάθη ή παραλείψεις.

Τέλος, οι ασκούμενοι/-ες καταγράφουν λεπτομερώς την εργασία στο βιβλίο πρακτικής τους. Αυτή η τεκμηρίωση είναι πολύτιμη για μελλοντική αναφορά, καθώς βοηθά στην κατανόηση των βημάτων που ακολούθησαν, αλλά και στην αξιολόγηση της προόδου τους. Με αυτόν τον τρόπο, οι ασκούμενοι/-ες αποκτούν πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες, ενώ προετοιμάζονται για τη μελλοντική τους επαγγελματική πορεία.

5.1.Δ • ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ Η/Υ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι ασκούμενοι/-ες, κατά την πρακτική τους άσκηση, καλούνται να εφαρμόσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους πορείας, συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη. Αφού έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της λογιστικής επιστήμης, είναι σε θέση να παρουσιάσουν και να εξηγήσουν τα βασικά εργαλεία και τους μηχανισμούς καταγραφής και ανάλυσης των οικονομικών δεδομένων μιας οντότητας. Η σωστή οργάνωση του χώρου και του εξοπλισμού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας. Οι ασκούμενοι/-ες εργάζονται σε ένα γραφείο πάνω στο οποίο είναι τοποθετημένος ένας Η/Υ στον οποίο έχουν εγκατασταθεί λογιστικά προγράμματα. Με βάση σενάρια που αντικατοπτρίζουν πραγματικές οικονομικές συναλλαγές, καταχωρούν λογιστικά γεγονότα στα τηρούμενα λογιστικά βιβλία, συμπεριλαμβανομένου του Ημερολογίου και του Γενικού Καθολικού, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Έπειτα, καλούνται να συντάξουν ισοζύγια και να ελέγξουν τη συνοχή των δεδομένων. Παράλληλα, εφαρμόζουν το λογιστικό κύκλωμα για τον υπολογισμό του αποτελέσματος χρήσης, διασφαλίζοντας τη σωστή κατηγοριοποίηση των

εσόδων και των εξόδων. Εξετάζουν τη δομή της λογιστικής ισότητας, αναλύοντας τις βασικές κατηγορίες του Ενεργητικού, του Παθητικού και της Καθαρής Θέσης. Τέλος, συντάσσουν βασικές οικονομικές καταστάσεις, όπως Ισολογισμούς και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης, ενώ παράλληλα ελέγχουν τη συνοχή και την ακρίβεια των δεδομένων. Παράλληλα, ενισχύεται η δεξιότητά τους στην ανάλυση των οικονομικών δεδομένων και στην παρουσίαση λογιστικών αναφορών που υποστηρίζουν τη λήψη στρατηγικών επιχειρηματικών αποφάσεων.

Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής, οι ασκούμενοι/-ες καταγράφουν λεπτομερώς την εργασία στο βιβλίο πρακτικής τους. Αυτή η τεκμηρίωση είναι πολύτιμη για μελλοντική αναφορά, καθώς βοηθά στην κατανόηση των βημάτων που ακολούθησαν, αλλά και στην αξιολόγηση της προόδου τους. Με αυτόν τον τρόπο, αποκτούν πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες, ενώ προετοιμάζονται για τη μελλοντική τους επαγγελματική πορεία.

5.1.E • ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι ασκούμενοι/-ες, κατά την πρακτική τους άσκηση, καλούνται να εφαρμόσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους πορείας, συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη. Αφού έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες της λογιστικής επιστήμης, είναι σε θέση να παρουσιάσουν και να εξηγήσουν τα βασικά εργαλεία και τους μηχανισμούς καταγραφής και ανάλυσης των οικονομικών δεδομένων μιας οντότητας. Η σωστή οργάνωση του χώρου και του εξοπλισμού είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική και ασφαλή εκτέλεση της εργασίας. Οι ασκούμενοι/-ες εργάζονται σε ένα γραφείο πάνω στο οποίο είναι τοποθετημένος ένας Η/Υ στον οποίο έχουν εγκατασταθεί λογιστικά προγράμματα. Με βάση σενάρια που αντικατοπτρίζουν πραγματικές οικονομικές συναλλαγές, καταχωρούν λογιστικά γεγονότα στα τηρούμενα λογιστικά βιβλία, συμπεριλαμβανομένου του Ημερολογίου και του Γενικού Καθολικού, σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Έπειτα, καλούνται να συντάξουν ισοζύγια και να ελέγξουν τη συνοχή των δεδομένων. Παράλληλα, εφαρμόζουν το λογιστικό κύκλωμα για τον υπολογισμό του αποτελέσματος χρήσης, διασφαλίζοντας τη σωστή κατηγοριοποίηση των εσόδων και των εξόδων. Εξετάζουν τη δομή της λογιστικής ισότητας, αναλύοντας τις βασικές κατηγορίες του Ενεργητικού, του Παθητικού και της Καθαρής Θέσης. Τέλος, συντάσσουν βασικές οικονομικές καταστάσεις, όπως Ισολογισμούς και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης, ενώ παράλληλα ελέγχουν τη συνοχή και την ακρίβεια των δεδομένων. Παράλληλα, ενισχύεται η δεξιότητά τους στην ανάλυση των οικονομικών δεδομένων και στην παρουσίαση λογιστικών αναφορών που υποστηρίζουν τη λήψη στρατηγικών επιχειρηματικών αποφάσεων.

Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής, οι ασκούμενοι/-ες καταγράφουν λεπτομερώς την εργασία στο βιβλίο πρακτικής τους. Αυτή η τεκμηρίωση είναι πολύτιμη για

μελλοντική αναφορά, καθώς βοηθά στην κατανόηση των βημάτων που ακολούθησαν, αλλά και στην αξιολόγηση της προόδου τους. Με αυτόν τον τρόπο, αποκτούν πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες, ενώ προετοιμάζονται για τη μελλοντική τους επαγγελματική πορεία.

5.2 • Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης, απαιτείται συνέργεια των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας, αλλά και συνεργασία του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού που συμμετέχει στη μαθησιακή διαδικασία και το οποίο περιλαμβάνει τον/την εργοδότη/-τρια που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης, τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας, τους/τις εργαζόμενους/-ες στην επιχείρηση, καθώς και τον/την εκπαιδευτή/-τρια και τον/την επόπτη/-τρια από την πλευρά της εκπαιδευτικής δομής. Η εν λόγω συνεργασία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας του τρόπου εφαρμογής της πρακτικής άσκησης και για την πραγμάτωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ειδικότητας.

Στο πλαίσιο της μάθησης στον χώρο εργασίας, ο/η ασκούμενος/-η έρχεται σε επαφή με πραγματικά εργασιακά περιβάλλοντα, ασκείται σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες και συνεργάζεται με επαγγελματίες της ειδικότητας ή άλλων ειδικοτήτων που εργάζονται στην ίδια επιχείρηση. Για τον λόγο αυτόν, η ύπαρξη κουλτούρας μάθησης αποτελεί προαπαιτούμενο για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Αναλυτικότερα, κομβικός είναι ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης, ο/η οποίος/-α καλείται να λειτουργήσει ως μέντορας, να υποστηρίξει τον/την εκπαιδευόμενο/-η στη διερεύνηση των επαγγελματικών του/της στόχων, να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την απόκτηση νέων εμπειριών, ώστε να εισέλθει στον κόσμο της πραγματικής εργασίας. Επομένως, καλείται να δημιουργήσει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης και ασφάλειας, το οποίο παρέχει στον/στην εκπαιδευόμενο/-η τη δυνατότητα δοκιμής και λάθους μέσω της ενθάρρυνσης της ατομικής πρωτοβουλίας. Απαραίτητα μεθοδολογικά βήματα, από την πλευρά του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης για την ομαλή ένταξη των εκπαιδευομένων στο εργασιακό περιβάλλον και την προώθηση της συνεργασίας με το υφιστάμενο προσωπικό της επιχείρησης είναι η περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο προσανατολισμός στο έργο και η εναλλαγή εργασιακών θέσεων.

Ειδικότερα, ως προς την περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο/η εκπαιδευτής/-τρια καλείται να λάβει υπόψη τη συνοπτική περιγραφή της ειδικότητας και τις αρμοδιότητες/καθήκοντα όπως αποτυπώνονται στον οδηγό κατάρτισης, γεγονός που προϋποθέτει τη συνεργασία με την εκπαιδευτική δομή. Καλείται να τροφοδοτήσει τους/τις ασκούμενους/-ες με τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν την εκτελούμενη εργασία, τις ευθύνες, τις δεξιότητες και την εκπαίδευση που απαιτείται, τις συνθήκες κάτω τις οποίες γίνεται η εργασία και τις σχέσεις της με άλλες εργασίες.

Παράλληλα, απαραίτητος κρίνεται και ο προσανατολισμός στο έργο με στόχο να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο εντάσσονται, να λάβουν υπόψη τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης, να γνωρίσουν το προσωπικό της και να αναπτύξουν το αίσθημα του ανήκειν. Στο πλαίσιο του προσανατολισμού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για την ιστορία της επιχείρησης, την πολιτική της, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, την κτιριακή υποδομή, τη γενική δομή, τους κανόνες συμπεριφοράς, την πολιτική προαγωγών, τα συστήματα αξιολόγησης κ.λπ.

Τέλος, προτείνεται η εναλλαγή των εργασιακών θέσεων (job rotation), κατά την οποία ο/η εκπαιδευόμενος/-η περνάει διαδοχικά από όλες τις συναφείς ή συσχετιζόμενες θέσεις εργασίας, μέχρι να ασκηθεί σε όλο τον κύκλο της εργασίας. Η συγκεκριμένη πρακτική μειώνει τη μονοτονία, την κούραση και, κατά συνέπεια, τα σφάλματα, ενώ αυξάνει την απόδοση και την ικανοποίηση. Ωστόσο, δεν συνιστάται για τις ειδικότητες που απαιτούν υψηλή ειδικευση και οι οποίες χρειάζονται χρόνο, επομένως ο/η εκπαιδευτής/-τρια πρέπει να λάβει υπόψη του τον περιορισμένο χρόνο (εξάμηνο) υλοποίησης της πρακτικής άσκησης. Τέλος, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το μικρό μέγεθος της επιχείρησης μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στην εφαρμογή της εν λόγω πρακτικής.

Βιβλιογραφία

A | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Αληφαντής, Γ. Στ. (2009). *Χρηματοοικονομική Λογιστική* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Πάμισος.

Αληφαντής, Γ. Στ. (2019). *Ελεγκτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Διπλογραφία.

Αληφαντής, Γ. Στ. (2021). *Αμοιβές και έξοδα προσωπικού*. Αθήνα: Εκδόσεις Διπλογραφία.

Αποστολόπουλος, Θ. & Καϊτσα, Γ. (2020). *Οικονομικά Μαθηματικά – Β΄ ΕΠΑ.Λ., Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Αποστόλου, Α. (2015). *Ανάλυση Λογιστικών – Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.

Βασιλείου, Δ. & Ηρειώτης, Ν. (2013). *Αρχές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

Βενιέρης, Γ., Ζωργιός, Ι. & Κοέν, Σ. (2003). «Εκσυγχρονιστικό περιβάλλον “αυτόνομης” λειτουργίας του Δημόσιου Λογιστικού στο πλαίσιο του ΠΔ 205/98, με βάση τις αρχές της Συστημικής Θεωρίας», στο: *Λογιστής*, 582 (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2003), σσ. 1289-1296, και 583, σσ. 1408-1414.

Βενιέρης, Γ. & Κοέν, Σ. (2000). «Το νέο Σύστημα Διπλογραφικής Λογιστικής παρακολούθησης των ΝΠΔΔ: Παράδειγμα παράλληλης τήρησης του Δημόσιου Λογιστικού και της Γενικής Λογιστικής», στο: *Λογιστής*, 543 (Ιούνιος 2000), σσ. 882-886.

Βενιέρης, Γ. & Κοέν, Σ. (2007). *Διοικητική Λογιστική*. Αθήνα: P. I. Publications (Pella Ioannidou).

Βλαχοπούλου, Μ. (2020). *Ψηφιακό Μάρκετινγκ, από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

- Brooks, R. M. (2023). *Χρηματοοικονομική διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Γεράκος, Η. Α. (2021). *Δημόσιο Λογιστικό με βάση το ΠΔ 54/2018*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις ΟΤΣ.
- Γεράκος, Η. Α. (2023). *Το νέο λογιστικό πλαίσιο δημοσίου (ΠΔ 54/2018)*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Γκίκας, Δ. Χ. (2002). *Η ανάλυση και οι χρήσεις των λογιστικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Γκλαβά, Μ. (2018). *Οδηγός και εφαρμογές του MS Excel με αναλυτικά παραδείγματα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δίσιγμα.
- Δημητράς, Α. & Βρέτζου, Ε. (2015). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2024 από: <https://hdl.handle.net/11419/4964>
- Καζαντζής, Χ. Ι. (2008). *Αρχές & Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Λογιστικής*. Πειραιάς: Εκδόσεις Business Plus ΑΕ.
- Κάντζος, Κ. (2001). *Λεξικό Λογιστικής (Αγγλοελληνικό-Ελληνοαγγλικό)*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Καραγιάννης, Ι. Δ., Καραγιάννη, Α. Δ. & Καραγιάννης, Δ. Ι. (2012). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
- Καραγιάννης, Ι. Δ., Καραγιάννη, Α. Δ. & Καραγιάννης, Δ. Ι. (2021). *Εργατικά – Μισθοδοσίες – Ασφαλιστικά. Παραδείγματα – Δηλώσεις στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Ιδιωτική έκδοση.
- Καραγιώργος, Θ. (2018). *Εφαρμοσμένη λογιστική εταιριών. Σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοί Θ. Καραγιώργου.
- Καρτάλης, Ν. (2019). *Μηχανογραφημένη Λογιστική*. Σέρρες: Ερευνητικές Μελέτες και Επιστημονικές Εργασίες-ΑΜΚΕ.
- Kingsnorth, S. (2022). *Στρατηγική Ψηφιακού Μάρκετινγκ*. Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

- Κιόχος, Π. & Κιόχος, Α. (2015). *Στατιστική για τις επιχειρήσεις και την οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελένη Κιόχου.
- Κοέν, Σ. & Καρατζήμας, Σ. (2020). *Λογιστική Δημοσίου Τομέα*. Αθήνα: Εκδόσεις Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Κορομηλάς, Γ. (2017). *Φορολογικές σημειώσεις 2017*. Αθήνα: Εκδόσεις Tax Advisors.
- Kotler, P. & Keller, K. (2017). *Μάρκετινγκ – Μάνατζμεντ*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Κουκιάδης, Ι. (2017). *Εργατικό Δίκαιο. Ατομικές εργασιακές σχέσεις και το δίκαιο της ευελιξίας της εργασίας* (8η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Sakkoulas-Online.
- Κυρκόπουλος, Γ. (2017). *Προχωρημένες λειτουργίες και προγραμματισμός του Excel 2016*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Λιάπης, Κ. Ι. & Φίλος, Γ. Λ. (2017). *Λογιστική & Οικονομική των Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Mankiw, G. N. & Taylor, M. P. (2021). *Οικονομική: Μακροοικονομική* (5η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Μέντης, Γ., Φεργάδης, Ι., Πλέσσας, Π. & Μπαμπή, Α. (2017). *Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου – Β' ΕΠΑ.Λ., Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».
- Μπάρμπας, Ν. (2018). *Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου. Κρατικός Προϋπολογισμός – Ελεγκτικό Συνέδριο – Δημοσιονομικά της ΕΕ*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μπατσινίλας, Ε. & Πατατούκας, Κ. (2023). *Εφαρμογή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων. Ερμηνεία και πρακτικές εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Μπουραντάς, Δ. Κ. (2015). *Εισαγωγή στη Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Μυλωνάς, Ν. Θ. (2020). *Χρηματοοικονομική διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Osterwalder, A. & Pigneur, Y. (2013). *Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπασπηρίου.

- Παπαδάκης, Β. Μ. (2016). *Στρατηγική των επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Παπαδημητρίου, Δ. (2004). *Διοίκηση αθλητικών οργανισμών και επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Ρεβάνογλου, Α. & Αθανασάκης, Ρ. (1995). *Το μηχανογραφημένο λογιστήριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
- Σακέλλης, Ε. Ι. (2005). *Σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων που προβλέπουν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα με βάση το ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Βρύκου.
- Σαριαννίδης, Ν. & Κοντέος, Γ. (2016). *Εισαγωγή στη Στατιστική*. Κοζάνη: Εκδόσεις Αλέξανδρος ΙΚΕ.
- Σαρσέντης, Β. Ν. & Παπαναστασάτος, Α. Σ. (2008). *Λογιστική εταιριών. Με εκτενείς αναφορές στα διεθνή λογιστικά πρότυπα και προσαρμοσμένη στο νόμο 3604/2007*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Σγουρινάκης, Ν. (2015). *Οικονομικά Μαθηματικά Εφαρμοσμένα*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σκουλάς, Ν. Ε. (2008). *Το εγχειρίδιο του μικρού και μεσαίου επιχειρηματία*. Αθήνα: Εκδόσεις NSA.
- Σταθόπουλος, Μ. (2020). «Σχέση Εργατικού και Αστικού Δικαίου. Η οπτική του αστικολόγου», στο: Συλλογικό Έργο. (2020). *Οικονομία – τεχνολογία – δίκαιο και εργασία*. Αθήνα: Εκδόσεις Sakkoulas-Online.
- Σταματοπούλος, Δ. & Καραβοκύρης, Α. (2020). *Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων (δίτομο)*. Αθήνα: Εκδόσεις Forin Σταματοπούλος.
- Σταματοπούλος, Δ., Σταματοπούλος, Π. & Σταματοπούλος, Γ. (2015). *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα*. Αθήνα: Εκδόσεις Forin Σταματοπούλος.
- Στεφάνου, Κ. Ι. (2019). *Εφαρμογές Λογιστικής & Εμπορικής Διαχείρισης με Η/Υ*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
- Στεφάνου, Κ. Ι. (2019). *Χρηματοοικονομική λογιστική. Με βάση τα ελληνικά και διεθνή λογιστικά πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

- Τζωρτζάκης, Κ. & Τζωρτζάκη, Α. (2007). *Οργάνωση και Διοίκηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
- Τζωρτζάκης, Κ. & Τζωρτζάκη, Α. (2008). *Αρχές Μάρκετινγκ. Η ελληνική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
- Τσακλάγκανος, Α. & Σπαθής, Χ. (2024). *Ελεγκτική* (4η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη.
- Τσιατούρας, Φ. Α. (2017). *Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Φίλιος, Β. Φ. (2012). *Διοικητική λογιστική*. Αθήνα: Εκδόσεις Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Φίλος, Ι. & Αποστόλου, Α. (2011). *Διεθνή λογιστικά πρότυπα. Θεωρητική προσέγγιση και εφαρμογές μετατροπής*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Ψυχομάνης, Σ. Δ. (2018). *Εμπορικό Δίκαιο* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Peppas, I. (2017). *English for Accounting and Business*. Athens: Disigma Publications.

B | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Γούλας, Χρ., Θεοδωρή, Ελ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. & Νάτσης, Π. (2022). *Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Ανάπτυξη οριζόντιας εκπαιδευτικής μεθοδολογίας/Εκπαιδευτικός σχεδιασμός στο πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπη Τράπεζα Θεμάτων*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε στις 5 Μαρτίου 2026 από: <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/sxoles-anoteris-epaggelmatikis-katartisis-s-a-e-k/odigoi-katartisis-spoudon>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ* [Εσωτερική έκδοση]. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. (2021). *Νέα βίντεο παρουσίασης επαγγελμαμάτων* [Video]. Ανακτήθηκε από: <https://oasi.inegsee.gr/>

- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Ανακτήθηκε στις 15 Μαρτίου 2022 από: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf
- Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms* (2nd edition). Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Cedefop. (2018). *Skills forecast, trends and challenges to 2030*. DOI: 10.2801/4492TI-RF-18-002-EN-NISBN: 978-92-896-2712-2/12/2018.
- Kopnov, V. A., Shmurygina, O., Shchipanova, D., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). "Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context", in: *The Education and Science Journal*, 20(6), pp. 90-117. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/326242379_Functional_Analysis_and_Functional_Maps_of_Qualifications_in_ECVET_Context
- Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June, 9, 2020, from: https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAET.pdf
- Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ, θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Psifidou, I. (2009). "What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers", in: *7th International Conference "Comparative Education and Teacher Training"* (June 29-July 3, 2009), vol. 7, pp. 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ | Σχετική εθνική νομοθεσία

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2006/962/ΕΚ). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2018/C 189/01). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=PL)

Νόμος υπ' αρ. 4763/2020 «Εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020).

Υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3 Απόφαση Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» (ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021).

Υπ' αρ. Κ5/97484 Απόφαση Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – Υγείας «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021).

Υπ' αρ. Κ1/118932/2017 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης – Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας «Ρύθμιση θεμάτων επιδότησης και ασφάλισης της Μαθητείας των σπουδαστών των δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)» (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017).

Υπ' αρ. Κ1/54877/2017 Απόφαση Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Τροποποίηση του Κανονισμού λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1245/Β/11-4-2017).

Υπ' αρ. 5954/2014 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014).

Υπ' αρ. 110998/2006 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων – Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας «Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

Συντακτική ομάδα

Ρένα Βαρβιτσιώτη

Ελένη Θεοδωρή

Κωνσταντίνος Μαρκίδης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Επιμέλεια σύνταξης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο συντάχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK)» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5069281 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-Ε.Κ.Τ.).



**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

